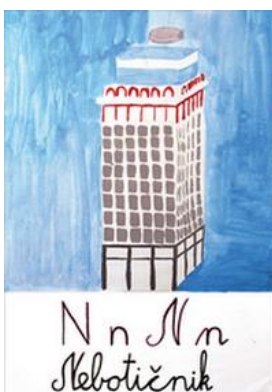

LETNO POROČILO ZA OBDOBJE 1. 1. – 31. 12. 2016

Letno poročilo so pripravili:

Viktorija Potočnik, direktorica

Bjanka Kršmanc, pomočnica direktorice

Majda Mandelj, glavna računovodkinja

Vesna Tripković, vodja oddelka za kulturo s sodelavci in

Karmen Feher Malačič, vodja oddelka za tuje jezike in kulture s sodelavci

A POSLOVNO POROČILO	6
UVOD	6
1 FINANČNI KAZALCI	8
VSEBINSKO POROČILO	14
UVOD	14
KULTURNO – UMETNIŠKI PROGRAMI	16
1 UPRIZORITVENA UMETNOST	16
1.1 GLEDALIŠČE	16
1.2 PLES	18
1.3 CIRKUS IN KLOVNADA	19
1.4 OTROŠKE GLEDALIŠKE MATINEJE	19
1.5 S PRAVLJICO OKROG SVETA	21
1.6 #NEVERJETNO (DELOVNI NASLOV NOSOROGI)	22
1.7 MALI PRINC	23
1.8 SEJALEC SANJ (DELOVNI NASLOV SKOZI SANJE)	24
2 LIKOVNA UMETNOST	27
2.1 KIPARSTVO ZA OTROKE IN MLADINO	27
2.2 KIPARSTVO ZA MLADOSTNIKE IN ODRASLE	28
2.3 RISANJE IN SLIKANJE	29
2.4 GRAFIKA ZA ODRASLE	30
2.5 ŠTUDIJSKO RISANJE ALI PRIPRAVA NA SPREJEMNI IZPIT	31
2.6 RAZSTAVA OTROK ART CENTRA	34
2.7 DVOGOVOR 2016 – RAZSTAVA	34
2.8 SOBOTNE DELAVNICE ZA OTROKE IN MLADINO	35
3 GLASBENA UMETNOST	37
3.1 GLASBENE URICE	37
3.2 GLASBENE URICE 2	37
3.3 GLASBENA PRIPRAVLJALNICA 1	38
3.4 GLASBENA PRIPRAVLJALNICA 2 – ORFFOV INSTRUMENTARIJ	39
3.5 UČENJE PETJA	40
3.6 UČENJE BAS KITARE	41
3.7 UČENJE KLAVIRJA	41
3.8 UČENJE KITARE	42
3.9 UČENJE BOBNOV	44
3.10 UČENJE SAKSOFONA	45
3.11 UČENJE VIOLINE	46
3.12 FESTIVALNICE	47
3.13 ROCK AKADEMIJA	48
4 DRUGI PROGRAMI IZOBRAŽEVANJA ZA KULTURO	50
4.1 FILM	50
4.2 ČRKARIJA	52
4.3 MLADI RAZISKOVALCI	54
4.4 MALA ŠOLA MODE	56

4.5	ČAJANKA PRI MUCI	57
4.6	IZOBRAŽEVANJA V PIONIRSKEM DOMU – CENTRU ZA KULTURO MLADIH	58
4.7	SODELOVANJA PIONIRSKEGA DOMA – CENTRA ZA KULTURO MLADIH IZVEN ZAVODA	60
5	FESTIVALI	62
5.1	9. GLASBENI FESTIVAL	62
5.2	14. OTROŠKI FESTIVAL GLEDALIŠKIH SANJ	63
5.3	FILMSKI FESTIVAL ZOOM.10	66
5.4	9. FESTIVAL HOKUS POKUS	69
5.5	KALEJDOSKOP – FESTIVAL ODRSKE UMETNOSTI	71
5.6	BODI PISATELJ – 3. LITERARNI NATEČAJ ZA OSNOVNOŠOLCE	72
5.7	BODI PISATELJ - 2. LITER. NATEČAJ ZA OSNOVNOŠOLCE V TUJEM J.	75
5.8	LIKIFEST – LIKOVNI FESTIVAL ART CENTRA	77
5.9	4. PIONIRSKI FESTIVAL (POLETNI, ZIMSKI)	82
5.10	PIONIRSKI IMPRO FEST	83
6	KULTURNI DNEVI	85
6.1	GLEDALIŠČE	85
6.2	KAMEN OB KAMEN – MOZAIK	86
6.3	ANIMIRAJMO ZGODBE!	87
7	POČITNIŠKE ŠOLE V PIONIRSKEM DOMU	88
7.1	POČITNIŠKE ŠOLE S KULTURO IN JEZIKI	88
8	FESTIVAL KULTURNO – UMETNOSTNE VZGOJE BOBRI (LIKOVNI PROGRAM)	88
	PROGRAMI UČENJA TUJIH JEZIKOV IN KULTUR	93
1	CELOLETNI PROGRAMI	93
1.1	ANGLEŠKI JEZIK IN KULTURA	93
1.2	FRANCOSKI JEZIK IN KULTURA	104
1.3	ITALIJANSKI JEZIK IN KULTURA	111
1.4	ŠPANSKI JEZIK IN KULTURA	115
1.5	NEMŠKI JEZIK IN KULTURA	121
1.6	RUSKI JEZIK IN KULTURA	129
1.7	JAPONSKI JEZIK IN KULTURA	131
1.8	KITAJSKI JEZIK IN KULTURA	134
1.9	LATINSKI JEZIK IN KULTURA	138
2	KRAJŠI PROGRAMI IN PROJEKTI	140
2.1	MEDNARODNI IZPITI	140
2.2	ZAKLJUČNA PRIREDITEV	141
2.3	SODELOVANJE S TUJIMI INŠTITUTI IN IZPITNIMI CENTRI – BRITISH COUNCIL, GOETHE INSTITUT, INSTITUTO CERVANTES, FRANCOSKI INŠTITUT CHARLES NODIER	142
2.4	PRIPRAVA NA MATURO	143
2.5	SREČANJE OSNOVNOŠOLSKIH UČITELJEV TUJIH JEZIKOV – POSVET	143

FESTIVALNA DVORANA	146
8.1 TRŽENJE FESTIVALNE DVORANE	146
8.2 PROMOCIJA IN ODNOSI Z JAVNOSTMI	148
PLESNI CENTER JENKO	148
B RAČUNOVODSKO POROČILO	149

A POSLOVNO POROČILO

UVOD

Poslovno poročilo temelji na sledečih zakonih in podzakonskih aktih:

- Zakon o uresničevanju javnega interesa na področju kulture – ZUJIK (Uradni list št. 96/02, 123/06, 7/07, 53/07, 65/07, 56/08)
- Zakon o zavodih (Uradni list št. 12/91, 17/91, 55/92, 13/93, 66/93, 45/94, 8/96, 31/00, 36/00, 127/06)
- Odlok o ustanovitvi javnega zavoda Pionirski dom – Center za kulturo mladih (Uradni list št. 100/07 in 105/08)
- Zakon o javnih financah (Uradni list št. 79/99, 124/00, 79/01, 30/02, 56/02, 110/02, 127/06, 14/07, 64/08, 109/08, 49/09)
- Zakon o uravnoteženju javnih financ (Uradni list RS št. 40 in 105/12)

Izhodišče za pripravo poslovnega poročila predstavljajo dolgoročni in srednjeročni cilji strategije razvoja kulture v Republiki Sloveniji, Mestni občini Ljubljana ter Strategija razvoja Pionirskega doma – Centra za kulturo mladih.

Bistveni poudarki iz ciljev zavoda:

1. Zavod je v javnem interesu, izvaja javno službo na področju izvajanja programov kulturne vzgoje kot vzgoje za ustvarjalnost otrok in mladine.
2. Opravlja naloge osrednje inštitucije na področju kulturne vzgoje v Mestni občini Ljubljana in sodeluje s številnimi kulturnimi inštitucijami in nevladnimi organizacijami.
3. Izvaja programe kulturne vzgoje in vzgoje za umetnost in spodbujanje izražanja ustvarjalnosti na kulturno-umetniškem in jezikovno-kulturnem področju otrok in mladih.
4. Organizira in izvaja srečanja otrok in mladih iz Mestne občine Ljubljana, Slovenije in tujine na različnih področjih kulturno-umetniškega delovanja otrok in mladih.
5. Organizira svetovanja in posvetovanja za mentorje vzgoje za kulturo, druge strokovnjake in praktike, vzgojitelje in starše s področja svoje dejavnosti.
6. Razvija tudi druge dejavnosti, ki so namenjene ustvarjalnemu preživljanju prostega časa, večanju socialne kohezivnosti, vseživljenjskega učenja, večanju dostopnosti kulturnih dobrin in znanja ter spodbujanju medgeneracijskega dialoga, pri čemer sodeluje s sorodnimi institucijami doma in v tujini.
7. Oddaja prostore za izvedbo kulturnih programov in projektov drugih organizatorjev kulturnih dogodkov.
8. Povečuje programsko pestrost in ponudbo za otroke in mlade ter delež prihodkov iz strani ustanoviteljice in lastne produkcije.

Skladno s sprejetim programom dela in usmeritvami Strokovnega sveta ter Sveta zavoda je zavod izvajal programe na oddelkih:

- Oddelek za kulturno-umetniško vzgojo in ustvarjalnost,
- Oddelek za učenje tujih jezikov in kultur,
- tehnična služba in
- uprava.

Zavod ima v upravljanju prostore na Vilharjeva cesti 11, Miklošičevi cesti 28 in Komenskega 9.

Vsebinske cilje je zavod uresničeval z organizacijo in izvedbo:

- celoletnih programov s kulturno-umetniškimi in jezikovno-kulturnimi vsebinami za otroke in mlade ter odrasle,
- časovno krajših programov za otroke in mlade ter odrasle,
- festivalov za otroke in mladino,
- matinej za otroke, mladino in odrasle,
- enkratnimi dogodki, kjer prevladujejo kulturno-umetniške vsebine,
- številnih brezplačnih delavnic v okviru zavoda in izven, namenjenim spodbujanju ustvarjalnosti otrok in mladih,
- s povezovanjem v skupne akcije namenjene kulturni vzgoji in kreativnemu preživljanju prostega časa otrok in mladih na nivoju Mestne občine Ljubljana ter drugih sorodnih organizacij doma in v tujini,
- številnih strokovnih, poslovnih in družabnih dogodkov ter prireditev namenjenim vsem generacijam,
- izobraževanja mentorjev za kulturo, likovno vzgojo ter druge strokovne delavce v Mestni občini Ljubljana,
- rednih srečanj ožje delovne ekipe in vseh zaposlenih ter zunanjih sodelavk in sodelavcev,
- sodeluje z drugimi zavodi in institucijami z namenom širitve kulturno-umetniških programov in vsebin v okviru Mestne občine Ljubljane in širše,
- Mestni svet Mestne občine Ljubljana, Strokovni Svet in Svet zavoda so potrdili Strategijo razvoja Pionirski dom – Center za kulturo mladih za leto 2015 – 2020,
- Svet in Strokovni svet zavoda sta bila konstituirana v letu 2016.

Pri načrtovanju in izvajanju programov smo izhajali iz strokovnih izhodišč, ki pravijo, da ukvarjanje z umetnostjo predstavlja eno izmed najučinkovitejših sredstev osebnostnega razvoja posameznika in prispeva k višji kakovostni ravni življenja ter da umetnost pozitivno vpliva na ustvarjalnost in samopodobo otrok ter spodbuja njihove socialne spretnosti.

Zavod je v celoti izvedel celoletne programe za šolsko obdobje 2015/16 in z izvajanjem programov uspešno nadaljuje v letu 2016/17.

Foto: arhiv Pionirskega doma

1 FINANČNI KAZALCI

1.1 FIZIČNI KAZALCI

Ocena uspeha zajema:

V letu 2016 smo število vpisanih v celoletne tečaje Pionirskega doma – Centra za kulturo mladih ohranili na stopnji leta poprej. Eden izmed pglavitnih ciljev Pionirskega doma – Centra za kulturo mladih je kulturno-umetniška vzgoja otrok in mladih. Ta cilj smo v letu 2016 dosegli, saj smo povečali število tečajnikov, ki obiskujejo kulturno-umetniške programe ter omogočili dodatne nove celoletne programe (učenje violine, cirkus in klovnada, gledališče v angleškem jeziku).

V šolsko leto 2016/17 je vpisanih 1165 otrok, zaradi preobremenjenosti s šolskimi obveznostmi se je v letu 2016 izpisalo 97 otrok, kar je v primerjavi z lanskim letom manjše število. Pri vzrokih za izpis med navedenimi razlogi ni bilo nezadovoljstvo otrok in staršev z izvajanjem programa, temveč je bil v večini razlog preobremenjenost otrok s šolskimi obveznostmi ter finančna obremenjenost staršev.

V Festivalni dvorani se je število komercialnih dogodkov povečalo, predvsem v drugi polovici leta. Povečalo se je število prireditev za otroke in mlade, predvsem prireditve v okviru Festivalnic, gledaliških matinej in program S pravljico okrog sveta. Gledališče otrok za otroke dobiva vse večje število gledalcev in vse več pozitivnih strokovnih kritik in kritik širše javnosti. Povečali smo lastno produkcijo na gledališki dejavnosti, delavnicah s kulturno-umetniškimi vsebinami za otroke in odrasle ter glasbeno dejavnost – kitara, bas kitara, bobni, saksofon, klavir, blok flavta, violina, solo petje. Povečali smo število brezplačnih prireditev za otroke in mlade (mesečni petkovi projekt Arhitekturno potepanje za vse starosti in delavnice Animiranega filma v Pionirskem domu) in pri plačilu celoletnih delavnic upoštevali gmotno stanje družine. Poleg do sedaj utečenih številnih festivalih za otroke in mlade v Mestni občini Ljubljana, Sloveniji in širše (glasbeni festival, literarni natečaj v slovenskem in tujih jezikih, Otroški festival gledaliških sanj, naravoslovni festival Hokus Pokus, filmski festival ZOOM, plesni festival Kalejdoskop, Pionirski festival, likovni festival Likfest) smo v letu 2016 organizirali in izvedli Impro fest Pionirskega doma, katerega cilj je na enem mestu zbrati čim več mladih gledališčnikov in jim omogočiti predstavitev pred številnim občinstvom ter ogled dela drug drugega. Vse festivale smo programsko obogatili (tripartitno izobraževanje mentorjev gledaliških skupin, stalno izobraževanje likovnih pedagogov vrtcev in osnovnih šol ter številčnejša pokritost razstavljenih raznolikih vrtcev in osnovnih šol, številčnejše in programsko raznolike filmske delavnice v okviru ZOOM festivala, razširitev literarnega natečaja na več tujih jezikov: angleški, nemški in francoski jezik).

Zavod je v letu 2016 obiskovalo 30 otrok, ki so plačali del šolnine. V ta podatek so vključeni tudi otroci Zavoda Malči Beličeve, ki imajo 30 % popust.

Tudi v letu 2016 smo obdržali cene naših storitev na nivoju leta 2014 in uvedli dodatne ugodnosti pri vpisu v rokih pred pričetkom izvajanja celoletnih programov.

Kazalci uporabe in najema Festivalne dvorane za neprofitne dejavnosti za otroke in mlade kažejo, da sledimo tako dolgoročnim kakor letnim strateškim ciljem – ustvarjanja osrednjega kulturnega centra za otroke in mlade.

Prireditve javne službe v Festivalni dvorani

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
št. prireditev	147	154	140	140	139	118	137	157
št. obiskovalcev	23.290	24.340	25.130	26.380	18.280	17.730	28.184	39.769

1.2 FINANČNI KAZALCI

V letu 2016 je bilo skupnih prihodkov 1.177.176 EUR, od tega lastnih prihodkov v višini 583.138 EUR, delež Mestne občine v višini 594.038 EUR.

Gibanja razmerja med lastnimi viri in MOL je prikazan na spodnji razpredelnici in grafu, ki sledi

leto	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
skupaj	1.099.081	1.040.773	1.008.790	1.015.711	1.065.642	1.112.563	1.177.176
lastni vir	572.563	517.667	490.590	507.281	507.259	521.784	583.138
MOL	526.518	523.106	518.200	508.430	558.383	590.779	594.038

Zavod je s svojimi programi vezan na izvajanje le teh po šolskem koledarju. Tako načrtujemo tudi vse naše programe in plane dogodkov. Ustanoviteljica potrjuje programe na osnovi koledarskega leta. Zaposleni, zunanji sodelavci in sodelavke zavoda so z izjemnimi napori izpeljali vse sprejete in načrtovane projekte in programe. Zaradi slednjega in slabe tehnične opremljenosti zavoda za izvajanje sodobnejših programov, je lahko v prihodnje utežena kakovost izvajanja programov in tudi finančna stabilnost zavoda. Zaradi nedokončanega denacionalizacijskega postopka in dotrajanosti vseh stavb, ki jih ima zavod v upravljanju so potrebni številni dodatni napor od skrbne rabe energije do zagotavljanja varnosti otrok in zaposlenih. Prenova stavbe na Komenskega 9 (Art center), ki se je pričela v letu 2016 pomeni za zavod veliko pridobitev in programski izziv, ki ga že skrbno načrtujemo. Zahvala gre Mestni občini Ljubljana, ki je v proračunu zagotovila sredstva za prenovo stavbe. Zavod bo tako prvič v vsej zgodovini delovanja v optimalnih prostorih. Prenova bo končana v letu 2017.

V letu 2016 smo ugotovili presežek prihodkov nad odhodki v višini **4.779,08 EUR**, ki ostane nerazporejen. O njegovi porabi bo odločal svet zavoda.

1.3 OPISNI KAZALCI

Iz vsebinskih poročil in strokovnih ocen naših izvajanih programov, so le-ti v porastu, tako po številu, kot po številu pozitivnih kritik oziroma strokovnih ocen. V preteklem letu smo izvedli vse načrtovane celoletne programe ter jim dodali nove – predvsem na področju glasbe in programov za odrasle.

V Art centru Pionirskega doma smo kljub selitvi v nadomestne prostore, zaradi obnove stavbe na Komenskega 9, izvedli vse načrtovane celoletne programe za otroke, mlade in odrasle.

Vsi izvedeni festivali presegajo zgolj meje ljubljanske regije in vse bolj postajajo ustvarjalna srečanja mladih iz Slovenije, zamejstva in tujine. Kritike in objave o izvedbi festivalov so pozitivne in pomenijo veliko spodbudo za zaposlene in mlade, ki se udeležujejo festivalov v vse večjem številu. Vsi programi za otroke in mlade imajo skupen cilj: pri mladih z različnimi oblikami strokovnega dela spodbuditi njihovo ustvarjalnost, inovativnost in kritičnost.

Mladi, ki obiskujejo dejavnosti v Pionirskem domu uspešno sodelujejo na različnih prireditvah, festivalih in tekmovanjih tako v okviru Mestne občine Ljubljana in Slovenije. Sodelovali so na številnih domačih in mednarodnih prireditvah na likovnem, filmskem in video, gledališkem, glasbenem, jezikovnem ter na številnih drugih kulturno-umetniških in jezikovno-kulturnih področjih. Na mednarodnih tekmovanjih v znanju tujih jezikov so vsi

udeleženci iz našega zavoda dosegli izjemne rezultate, kar so potrdili na podelitvi certifikatov predstavniki tujih kulturnih inštitucij pri nas.

1.4 ČLOVEŠKI VIRI

1.4.1 Zaposlovanje in kadrovska rast

Zaposleni – v zavodu je na dan 31.12.2016 redno zaposlenih 32 ljudi. Povprečno število zaposlenih na podlagi delovnih ur v letu 2016 je bilo 27.

Kadrovska struktura je še vedno neugodna, tako po starosti kot izobrazbi. Le z nadomestnim zaposlovanjem mlajših ter strokovno usposobljenih ter zunanjih sodelavcev smo tudi do sedaj reševali številne programske in strokovne izzive.

14 zaposlenih je starih nad 50 let, od tega jih spada 7 v varovano kategorijo zaposlenih. V letu 2016 se je upokojila ena sodelavka. Za določen čas smo zaposlili dva sodelavca v tehnični službi in dve sodelavki na oddelku za kulturno-umetniško vzgojo.

Kljub velikemu številu odsotnosti zaradi bolniških, smo uspeli izpeljati vse programsko zastavljene cilje.

Zunanji oz. honorarni sodelavci – zavod sodeluje na področju kulturnih dejavnosti z 47 umetniki oz. drugimi zunanjimi izvajalci. Od tega štirje študentje druge stopnje po bolonjskem študiju ali podiplomci, vsi ostali imajo visokošolsko izobrazbo humanistične ali umetniške smeri. Na jezikovno kulturnih programih je 25 zunanjih sodelavcev z diplomo. Sredstva za plačila po opravljenih programih zagotavlja zavod v celoti iz lastnih sredstev delovanja.

Za kakovostno delo zavoda so bili izvedeni tedenski sestanki vodij oddelkov, namenjeni usklajevanju programov, načrtovanju dela in pregledu izvajanja predpisov ter obravnave aktualnih dogodkov. Zaradi kakovostnega planiranja in izvajanja programov se vsake tri mesece sestanemo vsi zaposleni in honorarni sodelavci. Velik poudarek vseh srečanj je ustvarjanje pozitivne in ustvarjalne klime v zavodu.

Zdravstveni pregledi zaposlenih so bili opravljeni skladno z rednim letnim programom.

Financiranje kadra – že leta v poročilih opozarjamo na potrebo po dodatnem financiranju določenih kadrov iz strani ustanoviteljice. Zakonodaja na področju financ in računovodstva je vsako leto zahtevnejša in poleg vsega še nedorečena, tako da z zaposlenim kadrom težko sledimo zakonitemu izvajanju vseh nalog. V izogib težavam in preobremenjenosti računovodkinje, smo del storitev predali zunanji računovodski službi. Dosegli smo dogovor z MOL, da se v letu 2016 prične 24-urno varovanje celotne stavbe, sredstva za izvedbo varovanja pa bo zagotovila MOL.

1.4.2 Delo po programu javnih del in študentsko delo

Zaposlitev preko javnih del nismo imeli.

Študentsko delo smo uporabljali za občasna dela v garderobi, varovanju, tehničnih delih, kot pomoč pedagogom in za občasno delno izvajanje določenih programov.

V primerjavi z letom prej smo znižali študentsko delo. To je trend zadnjih nekaj let.

1.4.3 Izobraževanje zaposlenih in zunanjih sodelavcev

Izobraževanja izvajamo kot redna srečanja na pedagoških kolegijih in krajša izobraževanja za pridobitev dodatnih strokovnih znanj organiziranih v sklopu strokovnih združenj – jezikovnih, kadrovskih, računovodskih in drugih.

Številni mladi, ki dobijo priložnost v našem zavodu za občasna dela, pridobijo tudi veliko izkušenj ter dopolnijo svoja znanja. Kljub želji in potrebi po dodatnem izobraževanju zaposlenih se srečujemo z nizko motiviranostjo po pridobitvi dodatnih znanj kot tudi s pomanjkanjem finančnih sredstev za udeleževanje le teh. Veliko mladih je s tako pridobljenimi znanji in izkušnjami stopilo na samostojno pot. Ocenjujemo, da so tudi z našo pomočjo povečali samostojnost in povečali mobilnosti na področju zaposlitve. Pionirski dom se tako uvršča med tiste institucije, ki s svojo odprtostjo, strokovnostjo in pripravljenostjo zaposlenih omogočamo mladim, ki vse težje dobijo priložnosti za delo, da se zaposlijo ali dobijo praktične izkušnje. Tudi v zavodu njihov prispevek ocenjujemo zelo pozitivno, saj mladi vnesejo novosti tako na didaktičnem, strokovnem kot praktičnem področju dela.

Strokovne reference potrjujejo nekateri naši pedagogi s predavanji na strokovnih srečanjih ter objavami člankov v različnih strokovnih in drugih revijah. Iz oddelka za jezike in kulture smo imeli tri sodelavke, ki imajo mednarodne licence za izpraševalce za mednarodne preizkuse znanja tujega jezika. Na tem področju imamo v primerjavi z drugimi jezikovnimi šolami veliko prednost, saj se izvajajo programi z izključno diplomiranimi kadri.

1.5 OCENA VPLIVA POSLOVANJA NA DRUGA PODROČJA

S ponudbo programov za otroke in mlade ter družine dobivajo le-ti kakovostne in pestre vsebine spoznavanja in ustvarjanja na različnih kulturno umetniških področjih ter možnosti za kakovostno preživljanje prostega časa. S povezovanjem s sorodnimi institucijami se v Ljubljani oblikuje kakovostna, pestra in prepoznavna ponudba s kulturnimi vsebinami. Po vzoru festivala Bobri in drugih festivalov za otroke v Pionirskem domu in z njihovo širitvijo vsebin na druga kulturna področja, se Ljubljana zapisuje na zemljevid Evrope kot kulturna prestolnica s kvalitetno in pestro ponudbo za spodbujanje ustvarjalnosti otrok in mladih. Posledično imamo še večji obisk otrok in družin iz drugih krajev Slovenije, kar spodbuja in povečuje t.i. družinski kulturni turizem v Ljubljani.

INVESTICIJSKO VZDRŽEVANJE IN POMEMBNEJŠE INVESTICIJE V LETU 2016

Po pridobitvi gradbenega dovoljenja za obnovo Art centra, smo izvedli postopek za izdelavo PZI. Celotno dokumentacijo smo v mesecu decembru 2015 predali Oddelku za kulturo MOL, ki bo vodil vse nadaljne postopke za prenovo objekta na Komenskega 9, ki je v polnem teku.

1.5.1 Ocena uspeha pri doseganju zastavljenih ciljev

		2015	2016	Plus/minus
vpis v dejavnosti		1418	1457	103 %
neprofitne prireditve v FD – društva, zavodi, ipd.	št. prired.	53	90	170 %
	št. obisk.	8345	9043	108 %
javna služba izvedena v FD	št. prired.	173	174	100 %
	št. obisk.	37174	39769	107 %
profitni poslovni najemi v FD	št. prired.	53	74	140 %
	št. obisk.	19860	24770	125 %
predstave		11	14	127 %
razstave		22	25	114 %
prihodki od prodaje storitev na trgu (lastne prireditve)		89742	112.739,85	126 %

Tabela prikazuje število vpisanih tečajnikov v celoletne in krajše programe, počitniško varstvo in projekt Čajanka pri Muci. Hkrati natančneje opredeljuje podatke za izvajanje programov iz naslova javne službe in tržne dejavnost, skupaj s številom obiskovalcev.

V letu 2016 smo presegli finančne cilje vezane na realizacijo Festivalne dvorane. Povečali smo število tržnih in netržnih prireditev ter s tem tudi število obiskovalcev na dogodkih.

Vložili smo kar nekaj malega finančnih sredstev v nakup nove avdio (mikrofoni) in lučne (led luči) tehnične opreme in s tem povečali našo konkurenčnost. Dodatno smo zaposlili izkušenega tehničnega koordinatorja, ki je v izvedbo dogodkov vnesel veliko novih idej in znanj. Številna podjetja so tako z nami podaljšala pogodbe o uporabi dvorane, številna so se k nam vrnila. Festivalna dvorana je postala odprt prostor za izvedbo gledaliških predstav (kupili smo sprednje in stranske gledališke zaves), koncertov različnih glasbenih zvrsti (oblikovali smo kvaliteten zvok), plesnih dogodkov (vzdržujemo dober plesni parket), konferenc in drugih srečanj (imamo dovolj opremljenih vzporednih prostorov in stolov v dvorani) ter ostalih dogodkov.

Cena dvorane je oblikovana s sklepom Sveta zavoda, loči se na tržno in netržno ceno.

Dvorana bi bila lahko še bolj konkurenčna, če bi:

- uredili dostojen dostop za gibalno ovirane osebe (dvorana nima dvigala)
- uredili zunanji izgled objekta (dotrajana fasada, neurejene ceste in dostop)
- ustanoviteljica vložila še nekaj dodatnih sredstev v nakup tehnične opreme (popolna zamenjava z varčnimi led lučmi, avdio oprema – odrska tehnika,...)
- uredili izolacijo med našo dvorano in SMG (zvok z naše dvorane prehaja v dvorano Slovenskega mladinskega gledališča)

1.5.2 Ocena gospodarnosti in učinkovitosti poslovanja – normativi

Zaposleni so skoraj v celoti izpolnili normative in standarde – izstopajo le posamezni delavci, ki so odsotni iz delovnega procesa zaradi daljših bolniških. V letu 2016 smo dali poseben poudarek na izboljšanju strokovne rasti in pestrosti programov, lastni produkciji in večji dostopnosti vsebin in programov uporabnikom. Ob upoštevanju finančnih standardov in normativov smo sprotno spremljali smotrnost in gospodarnost poslovanja zavoda in vzdržnost financ, kar se kaže tako pri planiranju kot pri realizaciji.

1.5.3 Ocena delovanja sistema notranjega nadzora

Skladno z načrtom revidiranja MOL za leto 2015 je bilo izvedeno revidiranje plač in napredovanj javnih uslužbencev v Pionirskem domu. V celoti smo odpravili vse ugotovljene pomanjkljivosti.

Obračun plač in evidenco osnovnih sredstev opravlja zunanja računovodska služba. Sprotno in kot stalna naloga vseh zaposlenih je racionalna in ekonomična uporaba delovnih sredstev in obvladovanje oz. načrtovanje celotnega procesa dela, kamor je vključen tudi nadzor nad rabo materiala.

Poslovanje kaže, da zavod obvladuje tveganja.

VSEBINSKO POROČILO

UVOD

Pionirski dom – Center za kulturo mladih je v letu 2016 svoje delo usmerjal predvsem v kakovostno in vsebinsko bogato izvajanje celoletnih in krajših programov na kulturno-umetniškem in jezikovno-kulturnem področju ter njihovem medsebojnem povezovanju, izvajanju festivalov za otroke in mladostnike, počitniškem varstvu ter sodelovanju na številnih prireditvah v okviru Mestne občine Ljubljana in mednarodnem povezovanju. Deloval je kot profesionalna organizacija za vzpodbujanje in razvijanje vsestranske ustvarjalnosti otrok in mladostnikov in kreativnega preživljanja prostega časa otrok in odraslih. Z delovanjem smo spodbujali medsebojno sodelovanje različnih akterjev znotraj MOL in širše, ki izvajajo sorodne programe.

Kot sledi iz vsebinskega poročila smo odgovorno in skrbno izvedli naslednje naloge:

- Uspešno smo izvedli vse celoletne programe na kulturno-umetniškem in jezikovno-kulturnem področju, kamor je bilo vpisanih 1247 otrok.
- Omogočili smo dostopnost različnih programov otrokom iz socialno šibkejših družin.
- Uspešno smo izvedli deset festivalov, kamor so vključeni mladi iz Slovenije in tujine. Ponosni smo na uspeh in dosežke Lik festa – prvega likovnega festivala Art centra Pionirskega doma. S festivalom smo uspešno spodbudili mentorje vrtcev in šol ter mlade k bogatemu in raznolikemu likovnemu ustvarjanju ter hkrati opolnomočili njihove mentorje z dodatnim znanjem in pozitivnimi izkušnjami. V Festivalni dvorani smo prvič uspešno izvedli Pionirski Impro fest, kjer smo na enem mestu združili bogat impro repertoar naših gledaliških skupin.
- Pionirski dom ostaja številčno in programsko največji izvajalec počitniškega varstva. V letošnjem letu smo ponudili pestre počitniške šole (raziskovalna, filmska, plesna, likovna, gledališka in glasbena šola, šola kreativnega pisanja, šola mode ter šola nemškega, francoskega, španskega in angleškega jezika).
- Sodelovali smo na številnih prireditvah v okviru Mestne občine Ljubljana in širše, z namenom predstavitve ustvarjalnosti otrok in mladih ter vzpodbuditi mlade za kreativno in ustvarjalno preživljanje prostega časa. Temo zelene prestolnice (ekologija, recikliranje, varovanje narave, voda,...) smo vnesli v številne celoletne dejavnosti Pionirskega doma. Osrednje teme delavnic in predstavitev izven Pionirskega doma so bile namenjene spodbujanju in ozaveščanju o pomenu Zelene Ljubljane..
- Sodelovali smo s številnimi društvi in zavodi v MOL in širše.
- Kot dober gospodar smo skrbeli za zaščito kulturne dediščine, še posebej stavbe – Baragovo semenišče, kjer še vedno ni dokončen denacionalizacijski postopek. Ministrstvo za kulturo je sprejelo odločitev da RKC ni denacionalizacijski upravičenec, na kar se je RKC pritožila.
- Po pridobitvi celotne dokumentacije ter zagotovitvi sredstev za prenovo Art centra v proračunu MOL, smo izvedli selitev dejavnosti iz Art centra Pionirskega doma v nadomestne prostore na Miklošičevi ul. 26, kjer z novim šolskim letom nemoteno in kvalitetno izvajamo vse likovne delavnice Pionirskega doma. Prenova Art centra poteka skladno s planom. Pionirski dom bo izvedel postopek za izvajalca načrta opreme.

- Iztekkel se je mandat članom Sveta zavoda in Strokovnega sveta zavoda. Izvedli smo vse postopke za konstituiranje obeh svetov.
- V mesecu novembru smo se ponovno prijavi na Evropski projekt Young Theatre.

Kljub nekoliko težjim finančnim pogojem, povečanju bolniške odsotnosti zaposlenih delavcev, smo izvedli v celoti načrtovani plan. V izvajanje programov in dejavnosti Pionirskega doma – Centra za kulturo mladih smo vključili številne mlade strokovno usposobljene diplomante in priznane umetnike.

1. Likfest, foto: arhiv Pionirskega doma

KULTURNO – UMETNIŠKI PROGRAMI

1 UPRIZORITVENA UMETNOST

1.1 GLEDALIŠČE

PEDAGOGINJI: Bjanka Kršmanc, Urša Strehar Benčina

1. Vsebina

Izvajanje programov v šol. letu 2015/16 je potekalo po načrtovanem programu. V januarju smo izvedli priprave na prvi Impro fest, ki je bil izveden 9. 2. 2016 v Festivalni dvorani. S to prireditvijo je večina skupin zaključila sklop gledališke improvizacije in se na osnovi pridobljenega znanja in igralskih veščin lotila priprave lastne gledališke predstave, kjer je glavni cilj uporabiti naučena znanja iz prvega dela šolskega leta. Nekatere skupine (predvsem mlajše) so se odločile za pripravo predstave na osnovi izbranega dramskega besedila, vedno več skupin pa se odloča za pripravo avtorske predstave, pri kateri se morajo mladi ustvarjalci seznaniti z vsemi elementi priprave dramskega teksta in uprizoritve. Tako je bilo skupin, ki so se lotile priprave lastnih predstav letos že kar 8 od skupno 14. Poleg rednih skupin, so bile kot vsako leto dejavne tudi skupina ŠILE - Šolske impro lige, MIŠ - Male impro šole ter projektna skupina, ki je imela v marcu premiero predstave Ljubezenski vtisi.

V šol. letu 2016/17 smo začeli nov cikel dela na improvizirani igri in usvajanju veščin, potrebnih tudi za kasnejše delo na besedilu. Do konca septembra se je oblikovalo 13 rednih skupin, 2 skupini, ki bosta izvedli projektno delo na predstavah ter ena skupina ŠILE – Šolske impro lige ter ena skupina MIŠ – Male impro šole. V obdobju od septembra do decembra smo se v vseh skupinah ukvarjali predvsem z vajami in igrami, ki pomagajo pri bolj sproščnem igralskem izražanju, pri oblikovanju enotne in povezane skupine, pri utrjevanju nekaterih pomembnih veščin (poslušanje, opazovanje, sodelovanje, itd.) ter pridobivanju drugih (jasno in razločno pripovedovanje v različnih žanrih in z različnih perspektiv, empatija in sposobnost vživljanja v osebe različnih karakteristik, povečana izraznost celotnega telesa, razumevanje odrske navzočnosti, itd.).

2. Evalvacija programa

a) Uspešnost izvedenega programa

Splošni cilji gledališke vzgoje v Pionirskem domu so predvsem sproščeno nastopanje, jasen, glasen in razločen govor, usvajanje komunikacijskih tehnik in sodelovanje v skupini. Poleg posameznih ciljev, ki jih zasleduje vsaka skupina posebej, lahko po izvedenih zaključnih produkcijah rečemo, da so bili vsi splošni cilji v veliki meri doseženi. Čeprav končne produkcije niso najpomembnejši rezultat našega dela, pa se je letos v juniju še posebej izkazalo, da jesproščen način priprave gledaliških predstav z velikim poudarkom na improvizaciji kot orodju soočanja s tremo, prava pot, saj so bili odziv otrok in staršev na predstave zelo dobri. Tako pri udeležencih posamezno, kot tudi pri končnih produkcijah smo lahko opazili lep napredek, ki ga bomo skušali nadaljevati tudi v prihodnje.

V jesenskem delu uspešnost programa preverjamo najprej s pregledom ponovno vpisanih in pa tistih, ki pridejo poskusno, pa se nato odločijo dejavnost tudi redno obiskovati. Ker imamo takšnih, ki dejavnost ponovno obiskujejo več kot 60 % in ker se je velika večina poskusnih udeležencev, tudi vpisala (vpisal se ni samo eden, ker se mu je spremenil urnik dejavnosti), lahko v tem pogledu tudi nadaljevanje leta ocenjujemo kot uspešno. Prav tako otroci lepo napredujejo – prvi pravi preizkus na katerega se pripravljamo, bo tako v začetku februarja, ko bomo ponovno izvedli drugi Improfest. Da je pot usvajanja veščin skozi tehnike improvizacijskega gledališča prava in da v Pionirskem domu izvajamo kvalitetno gledališko vzgojo, sta potrdili tudi Draga Potočnjak in Vesna Anđelković, s katerima smo sodelovali v jesenskem delu našega programa.

b) Učinkovitost

Kot vsako leto, so se nekateri udeleženci naknadno vpisali ali izpisali, večinoma zaradi težav z urnikom in usklajevanjem z drugimi obveznostmi. Posebnih dodatnih stroškov pri pripravi in izvedbi programa ni bilo, saj se večinoma ukvarjamo z gledališko improvizacijo, ki posebnih materialov ne zahteva, pri pripravi predstav pa smo ponovno uporabili nekatere stvari - kostume, rekvizite in scenske elemente smo večinoma vzeli iz fundusov Pionirskega doma, nekatere stvari pa so izdelali/priskrbeli, oziroma prinesli otroci sami. Počasi pa se kaže kostumska, rekviziterska in scenska podhranjenost in čeprav so morda pri improvizacijskem gledališču ti elementi postavljeni v ozadje, si želimo počasi pridobiti osnovne kostumske in scenske elemente, ki bi nam pomagali pri vzpostavljanju osnovnih likov in dvignili (predvsem) likovni nivo naših končnih produkcij.

c) Dostopnost

V začetku leta 2016 je delovalo 14 rednih skupin, skupina ŠILE - Šolske impro lige, skupina MIŠ - Male impro šole in projektna skupina, ki je v marcu zaključila projekt s predstavo Ljubezenski vtisi. V celoletni program gledališke dejavnosti so bili od januarja do junija vpisani 104. otroci in mladostniki. Udeleženci so stari od 6 do 38 let, razdeljeni pa so v različne starostne skupine.

V septembru se je formiralo 13 različnih gledaliških skupin, 1 skupina ŠILE, 1 skupina MIŠ in 2 projektni skupini. Prevladujejo dekleta (deklet je 82 %, fantov pa 18 %), največ zanimanja za dejavnost pa je med otroki stari od 8 do 13 let.

3. Smernice za vnaprej

Glede na lep uspeh, a malce predolgo trajanje Impro festa, bomo s projektom nadaljevali, vendar pa ga bomo izvedli v dveh dneh. Tako bo gledališka improvizacija še naprej ostala temelj našega gledališkega dela, saj smo mnenja, da udeležence plemeniti na različne načine - od individualnih in socialnih veščin, ki jih ta pridobi pa do povsem praktične uporabnosti improviziranja, kot načina za soočanje z nepredvidljivimi dogodki. Obenem bomo v skladu s tem otroke in mladostnike še naprej spodbujali k odločitvi za pripravo avtorskih predstav, ki sicer zahtevajo več dela, a so tudi posebna priložnost za mlade ustvarjalce, da izberejo temo predstave, ki jih res zanima in vanjo dodajo čim več lastnih izkušenj in občutij. S tem dosežemo tudi to, da se mladi počutijo slišani, staršem in drugim članom publike pa lahko skozi gledališki jezik povedo marsikaj, česar jim z direktno komunikacijo morda ne bi upali.

Prav tako bomo nadaljevali sodelovanje z različnimi profesionalnimi ustvarjalci, ki ne le prinesejo novo znanje, drugačen način dela in nove ideje, obenem nam izkazujejo potrditev, da gre naše delo v pravo smer, saj so prav vsi do sedaj pohvalili igralsko pripravljenost otrok in mladih ter prepoznali metodo gledališke vzgoje skozi elemente improvizacijskega gledališča, kot zelo perspektiven in koristen pristop za sodobno gledališko vzgojo.

4. Kaj udeleženec programa pridobi od le-lega

Mnenje pedagoginje Urše Strehar Benčina: Gledališče v Pionirskem domu se še posebej trudi, da kljub temu, da metoda dela že nekaj let ostaja približno enaka, vsako leto ponudi nekaj novega in vsaj malo drugačnega. Eden izmed naših ciljev je tudi ta, da program raste skupaj z udeleženci ter jim vsako leto ponudi nekaj več tako za njihovo gledališko, kot tudi osebno rast. Že iz polletnih produkcij je bilo jasno razvidno, da udeleženci zelo lepo napredujejo, velikokrat so me s svojim sproščenim odrskim nastopom izjemno presenetili, prav tako z zagnanostjo in delavnostjo, ki so ju na koncu prav vsi iztisnili iz sebe in to zelo uspešno, sodeč po odzivih staršev in obiskovalcev predstav. V jesenskem delu smo se kot vsako leto najprej ukvarjali s poenotenjem skupin, saj si želimo, da se tako novi udeleženci, kot tisti, ki hodijo že več let, v skupinah dobro počutijo, imajo dovolj zahtevne izzive (a ne preveč) ter se obenem ne primerjajo ves čas z drugimi, ki morda dejavnost obiskujejo dlje, temveč poskušajo predvsem sami pri sebi počasi rasti in premagovati ovire. Z veseljem lahko rečem, da smo pri skoraj pri vseh skupinah uspešno ustvarili varno, enakopravno in toplo okolje, znotraj katerega lahko mladi šele brez zadržkov uprizarjajo različne situacije ter se vživljajo v različne, včasih tudi negativne karakterje. Prav slednje – igranje nečesa, kar

nam v resničnem življenju ni všeč, je velik pokazatelj osebnostne in igralske rasti udeležencev, zato sem zelo vesela, da prav povsod počasi, a gotovo napredujemo. Ker se sama z improvizacijo ukvarjam že več kot 15 let, lahko rečem, da je meja nebo, napredek na tem področju pa se kar ne ustavi, kar mi daje veselje in zaupanje, da lahko otrokom in mladim vedno znova ponudim nekaj novega, ali vsaj malo drugačnega, obrnem na glavo kakšno že znano vajo, ali ji določim nov cilj in že so prizori in igralci drugačni. To je po mojem mnenju tudi ena od največjih moči gledališke improvizacije, zato tudi upam, da bom še naprej uspešno ponujala sveže in dinamične vaje, ki otroke obenem izzovejo, a jih ne obremenijo preveč in s tem ohranjala njihovo zanimanje in aktivno prisotnost.

1.2 PLES

PEDAGOGINJI: Saša Lončar, Urša Kajtna

1. Vsebina

Zastavljeno vsebino smo izvedli z nekaterimi presežki, kot so gostovanja na festivalih doma in v tujini, udeležba na državnih srečanjih plesnih skupin Pika Miga 2016 in Živa 2106 – festival plesne ustvarjalnosti mladih, ter državno tekmovanje mladih plesnih ustvarjalcev OPUS 1 – plesna miniatūra 2016.

2. Evalvacija programa

a) Uspešnost izvedenega programa

Dosegli smo namen pri vsaki plesni skupini posebej. Posamezniki in skupine so dosegli poleg vsebine tudi nagrade na državnem tekmovanju mladih plesnih ustvarjalcev.

Opus 1 – plesna miniatūra 2016:

- Kiša Janković in Manu Nonković »Ravnovesje« – kategorija A1 (dueti) – zlato priznanje
- Uma Žnidaršič »Diatomeja – kategorija A1 (solo) – srebrno priznanje
- Lana Kariž Meško »Dvoživka« kategorija A2 (solo) zlato priznanje

Državna srečanja plesnih skupin:

- Živa 2106 – Festival plesne ustvarjalnosti mladih:
- Plesna skupina Axis s koreografija TRI je prejela zlato priznanje

13. Mini festival otroških plesnih skupin – PIKA MIGA 2016

- Plesna skupina Nitke »Lov na črno sol« - zlato priznanje
- Plesna skupina Vrtavke »Smargdne solze« - zlato priznanje
- Kiša Janković in Manu Nonković »Ravnovesje - zlato priznanje

b) Učinkovitost

Učinkovali smo glede na finančne zmožnosti in z veliko željo po realizaciji izpeljali projekte v ravnovesju.

c) Dostopnost

V celoletnih plesnih delavnicah so otroci od 4. do 13. leta starosti. Razdeljeni so v 6 skupin: plesne skupine Axis, Q, Nitke, Žvečilke, Vrtavke in Drobižki. Skupaj je 30 otrok.

3. Smernice za vnaprej

Nadaljevali bomo s tovrstno obliko izobraževanja, kjer je v prvi vrsti izpostavljena posameznikova ustvarjalnost, preko katere prebujamo domišljijo, kot osnovno vodilo za ustvarjalni gib. Vzporedno poučujemo tudi sodobno plesno tehniko, že od sedmega leta naprej, tako da se otroci srečajo tudi s točno določenimi gibalnimi sekvencami kot z lastnim izrazom. Vse kar smo naredili do sedaj je odskočna deska za naprej, postavili si bomo višje

cilje in preko procesov brez pritiskov poskušali slediti svojim sanjam. Poiskali bomo nove izzive, ki jim bomo kos.

4. Kaj udeleženec programa pridobi od le-lega

Mnenje pedagoginje Saše Lončar: Posameznik se sreča s skupino, v katero se s posebnimi metodami uglesi, kajti delo v skupini ni nekaj samoumevnega. Naslednji korak je spoznavanje lastnega telesa in sposobnosti, da pa spoznavanje in utrjevanje telesne sheme ni tako suhoparno vsakemu gibu dodamo vsebino, pomen, zato, da vzporedno takoj ozaveščamo vsak premik, in ko otroci to dojamejo ples dobi volumen in v njem otroci delujejo resnični, polni strasti in iskrenosti, kar velikokrat na odru pogrešam. Otroci prebujajo domišljijo preko vodenih improvizacij. Ko začnejo spoznavati domišljijско neomejenost se njihova zgodba ne konča, zato je veliko otrok, ki so danes že mladostniki ali pa odrasle osebe in še vedno ustvarjajo svoje plesne zgodbe. Posameznik se razvije celostno.

1.3 CIRKUS IN KLOVNADA

1. Vsebina

Zastavljeno vsebino programa smo realizirali tako, da smo udeležence seznanili z različnimi vajami za koordinacijo, koncentracijo in z vajami za razvijanje motoričnih spretnosti. Seznanili smo jih z različnimi cirkuškimi rekviziti, ki so jih na koncu tudi sami izdelali (žonglerska žogica).

2. Evalvacija programa

a) Uspešnost izvedenega programa

Pri obeh skupinah (otroška in mladinska) dosegamo zastavljene cilje. Pri otroški spoznavanje osnov cirkuških veščin, pri nadaljevalni (mladinski) pa nadgrajujemo doseženo znanje. Pri otroški skupini gre za razvoj telesne drže ter spoznavanje osnov akrobatike. Udeleženci že izdelujeta kratke igralske etude, na primeru katerih se spoznajo s primerno igralsko tehniko, potrebno za uprizoritev in gradnjo karakternega lika.

b) Učinkovitost

Projekt smo izpeljali glede na finančne zmožnosti in z veliko željo po realizaciji tudi v prihodnje.

c) Dostopnost

Otroško skupino, ki je namenjena otrokom od 6. do 12. leta starosti obiskujeta dve tečajnici. Tudi v skupini odraslih imamo dve tečajnici, ki že obvladata osnovne cirkuške veščine.

3. Smernice za vnaprej

Tudi v prihodnje želimo nadaljevati s programom in povečati število tečajnikov. Program bomo v skrajšani obliki vključili v projekt tedenskih počitniških šol.

4. Kaj udeleženec programa pridobi od le-lega

Posameznik se predvsem sreča s poznavanjem lastnega telesa in sposobnosti. Razvija koordinacijo telesa, ravnotežje in koncentracijo. Posameznik se razvije celostno.

1.4 OTROŠKE GLEDALIŠKE MATINEJE

VODJA PROJEKTA: Bjanka Kršmanc

1. Vsebina

Z otroškimi gledališkimi matinejami smo v tem letu sledili do sedaj že utečeni praksi predstavitve gledaliških predstav, s katerimi popestrimo kulturne vsebine za otroke, ki obiskujejo dejavnosti Pionirskega doma. Poleg naših rednih obiskovalcev, za katere smo predstave izvedli brezplačno, se je razširil tudi krog zunanjih obiskovalcev, ki so se na tak način spoznavali z različnimi gledališkimi predstavami. Kar nas loči od drugih tovrstnih otroških prireditev, so bili pogovori igralcev z gledalci po vsaki predstavi. Gledalci, zlasti najmlajši, so se zelo radi zblížali z igralci. S tem smo gledalcem približali gledališče, otroci so postali del odrskega sveta in tako smo jim omogočili, da so vsi liki postali prijazni, domači in ne strašljivi. V okviru otroških gledaliških matinej smo pripravili predstavo, otroški musical, z naslovom Show strahov, avtorice Svetlane Makarovič. Show strahov, namenjen malim in velikim otrokom, ki to zmorejo biti, je zgodba o tem česa vsega nas je lahko strah. Je zabavna pripoved o najrazličnejših strahih. Na koncu tega strašnega in zabavnega muzikala ponovno spoznamo, da je strah na sredini votel, okrog pa ga nič ni. Strahov se nam torej v resnici ni treba bati. Predstavo je režirala Violeta Tomič, avtorsko glasbo je napisal Davor Herceg, vokalna mentorica je bila Eva Moškon, ter koreograf Jan Rozman. S takšno profesionalno zasedbo smo stremeli k še kvalitetnejši produkciji. Poleg omenjenega muzikala za otroke pa smo gledališke matineje obogatili s predstavo Žogica Marogica, ki jo najmlajši vedno sprejmejo z velikim navdušenjem. Program smo popestrili še z eno predstavo Svetlane Makarovič, z naslovom Smradek. Svetlana Makarovič se v zgodbi poigrava z idejo lepote in čistoče na eni strani, ter umazanije in smradu na drugi. Gre za pravljичni boj med dobrim in slabim, kjer dobro predstavljajo cvetlice in dišave, predstavniki drugega pola pa so muhe s svojim vodjem Smradkom. Otrokom predstava zgodbo približa dinamično in zabavno, vmes je veliko petja in plesa, čistočo predstavlja izvirna ljudska pesem, umazanijo pa rap, ki ponazarja poseganje človeka v narave.

2. Evalvacija projekta

a) Uspešnost izvedenega projekta

Poleg kvalitetnih in med publiko dobro sprejetih predstav, ki so bile del repertoarja gledaliških matinej, smo v lanskem letu največji korak naprej naredili s predstavo Show strahov. Zaradi profesionalne zasedbe avtorjev predstave (režija Violeta Tomič, avtor glasbe Davor Herceg, vokalna mentorica Eva Moškon, koreograf Jan Rozman) je predstava doživela izjemen uspeh. Le-ta je najbolj opazen pri številčnem ogledu tečajnikov Pionirskega doma, s čimer smo dosegli enega izmed pglavitnih ciljev tega projekta. Ta cilj je mladim udeležencem dejavnosti Pionirskega doma zagotoviti znotraj Pionirskega doma kvaliteten, dodaten kulturno umetniški program in vzgojo. S tem smo pripomogli k vzgoji mladega kulturnega posameznika. Tako so starši s pričakovanjem in veseljem navdušeno sprejeli tudi vse ostale gledališke uprizoritve v okviru gledaliških matinej. Zavedamo se, da je zgodnje otrokovo vključevanje v kulturno - umetniške in ustvarjalne programe za otrokov razvoj izrednega pomena, zato se trudimo, da otrokom omogočimo kvalitetne predstave ter pogovore in druženje z igralci po predstavi.

b) Učinkovitost

V okviru gledaliških predstav smo največkrat odigrali predstavo Show strahov, za katero nam je avtorica Svetlana Makarovič podarila vse avtorske pravice. Tako smo lahko finančna sredstva namenili honorarjem, profesionalnim umetnikom, ki so sodelovali pri postavitvi in izvedbi predstave.

c) Dostopnost

Udeleženci vseh dejavnosti Pionirskega doma imajo ogled predstave brezplačne. Cena vstopnic za izven je zelo sprejemljiva za vse (otroci 3 €, odrasli 6 €).

3. Smernice za vnaprej

V prihodnje bomo s programom nadaljevali. Zaradi izjemnega odziva publike na predstavi Show strahov si želimo po takšnem konceptu ob pomoči MOL-a ustvarjati še naprej. Verjamemo, da bomo na tak način, z izborom kvalitetnih gledaliških besedil, pripomogli k

razvoju zgodnje kulture pri mladem posamezniku in tako na dolgi rok pripomogli k vzgoji ljubiteljev prave umetniške besede in umetnosti.

4. Kaj udeleženec projekta pridobi od le-tega

Nekaj mnenj udeležencev:

»Predstava se mi je zdela zelo zanimiva in poučna za mlade gledalce. Otroci so uživali ob gledanju, predvsem jim je bila všeč pošast, ki je delila špagete, da so se počutili del predstave.«

»Predstavo sem si ogledala s šestletnim sinom. Sprva sem bila v strahu nad zelo nadzornimi kostumi, da ne bi v njem vzbudili kakšnih strahov. Vendar jih je sprejel z odobravanjem. Tudi mene so navdušila. Predstava je vsebinsko dobro zasnovana in otrokom prenaša pomembna sporočila. Všeč mi je, da je dogajanje ves čas tako, da otroka oz. gledalca motivira in ga ne dolgočasi.«

»Bilo je osvežujoče videti predstavo za otroke, v kateri so lahko uživali tudi starši. Občinstvo je dvorano zapustilo lahkotnejše, z občutkom poguma in dobre volje. Če to ni smisel gledališča, potem ne vem kaj je.«

»Predstava je bila fantastična, ena najboljših, kar jih je naša družina videla, saj smo se res vsi dodobra nasmejali. Zabavno je bilo za vse generacije, igralci so bili izvrstni. Upam, da kmalu pripravite še kaj podobnega.«

1.5 S PRAVLJICO OKROG SVETA

VODJA PROJEKTA: Teja Bitenc

1. Vsebina

Projekt »S PRAVLJICO OKROG SVETA« v Pionirskem domu izvajamo že tretje leto. Z njim smo gostovali tudi na Knjižnem sejmu in Dnevih knjige. K izvajanju projekta smo povabili različne uveljavljene igralce (Violeta Tomič, Lucija Čirovič itd.) in druge kulturne ustvarjalce (Igor Bračič, Sašo Stare, Boštjan Romih, Boštjan Gorenc, Ana Marija Mitić itd.). Idejna zamisel projekta »S pravljico okrog sveta«, ki temelji na branju/pripovedovanju in dramatisiranju najrazličnejših pravljic sveta, je letos ostala ista. Projekt smo nadgradili z izbiro poti, ki smo jo čez leto skozi dogodke »prepotovali«. Med branjem je pravljicarju družbo delal Palček Znalček, ki je ob zemljevidu povedal marsikatero zanimivost o dotični državi.

Dogodki so bili precej interaktivne narave, saj tako pripovedovalec/bralca kot tudi Palček Znalček in Škratek Copatek udeležence nenehno z različnimi metodami spodbujajo k sodelovanju. Otroci so tako večkrat sooblikovali celotni dogodek. Po branju je sledila delavnica na kateri so otroci izdelovali najrazličnejše izdelke iz znamenitosti države, katere pravljico smo spoznali.

2. Evalvacija projekta

a) Uspešnost izvedenega projekta

V letošnjem letu smo opazili, da je projekt privabil vedno več ljudi. Vsakič je bila naša gledališka dvorana odlično zasedena. Opazili smo tudi, da je vedno več rednih obiskovalcev, ki se z veseljem vračajo in prav tako obiskujejo druge dejavnosti Pionirskega doma. Ob gostovanjih smo prav tako opazili obiskovalce, ki smo jih privabili že v Pionirski dom.

b) Učinkovitost

Pri delovanju smo večkrat uporabili kostume, scenografijo in rekvizite fundusa Pionirskega doma. Za delavnico smo uporabljali materiale, ki smo jih zbirali skozi vse leto, tako da je bil finančni vložek vložen na tem mestu minimalen. Denar namenjen projektu S pravljico okrog sveta smo tako večinoma namenili le honorarjem izvajalcev projekta..

c) Dostopnost

Izkazalo se je, da je projekt precej zaživel, saj na srečanjih vedno naštejemo več kot 40 obiskovalcev najrazličnejših starosti. Od malčkov do njihovih starejših bratov, sester pa staršev in tudi starih staršev.

3. Smernice za vnaprej

Projekt bomo v naslednjem letu zastavili podobno. Dodali bomo kakšne nove smernice, nove rekvizite, scenografijo in kostume, a gotovo so temelji projekta že zastavljeni. Pot spreminjanja pa bo z vsakim dogodkom malo predrugačena, saj gre vendarle za precej interaktivna srečanja, ki jih sooblikujemo tako izvajalci kot tudi naši obiskovalci.

4. Kaj udeleženec programa pridobi od le-lega

Mnenje pedagoginje Teje Bitenc: Zavedam se, da je bralna kultura pomemben spekter kulture vsake družbe. Zato smo precej veseli, da se je projekt dobro ustalil v programu Pionirskega doma. Predvsem pa nas veseli, da smo obiskovalcem omogočili sodelovanje in tako sooblikovanje vsakega dogodka. Obiskovalec tako ni le pasiven, pač pa aktiven udeleženec, katerega mnenje večkrat upoštevamo in uvrstimo v samo izvedbo dogodka.

1.6 #NEVERJETNO (DELOVNI NASLOV NOSOROGI)

VODJA PROJEKTA: Jan Rozman

1. Vsebina

Gledališka predstava #neverjetno je re-make absurdne predstave Nosorogi avtorja Eugena Ionesca. Z ekipo mladih soustvarjalcev smo na podlagi tekstovne dramske predloge izoblikovali material, ki temelji na principih vpeljave absurdnega. Te principe smo v pripravljalni fazi raziskovali. Večji poudarek ustvarjalnem procesu je bila tudi vizualna podoba predstave, kjer smo ustvarjeni material preučili iz gledalčeve perspektive in ga dodatno adaptirali.

2. Evalvacija projekta

a) Uspešnost izvedenega projekta

Sodelujoči so se med ustvarjalnim procesom spoznali s principi in značilnostmi gledališča absurda, ki so jih preizkusili v praksi in uporabili v lastnih predlogih za prizore. Raziskovali so vprašanje absurdnosti našega časa, ter se posvetili iskanju smiselnega in nesmiselnega, prako raziskave specifičnih odrskih akcij. Pridobili so znanja in veščine, ki so potrebne za ustvarjalno odrsko delo, sodelovali pa so pri vseh stopnjah ustvarjanja predstave. Poudarek pri ustvarjanju je bil na uporabi telesa kot izraznega sredstva, iz katerega je izhajal tudi odrski material. Predstava je zaradi kompleksnosti dramske predloge predstavljala izziv, ki pa so ga vsi sodelujoči pri projektu na kreativen način izkoristili.

b) Učinkovitost

Projektu je bilo namenjenih nekaj sredstev, s katerimi smo predvsem pokrili delo mladih sodelavcev na predstavi (večinoma študentje ALUO in Fakultete za design), ki so pomagali pri scenski, kostumski in lučni opremi predstave ter pri oblikovanju celostne podobe. Izkušnja je zelo pozitivna, saj gre za mlade strokovnjake, ki jim taka priložnost ponudi izkušnje na konkretnih projektih.

c) Dostopnost

Predstava je bila premierno odigrana v marcu 2016 (Festivalna dvorana). Po uspešno izvedeni premieri je bila v aprilu povabljen na regijsko srečanje gledaliških skupin Vizije v Trbovlje. Predvideno je tudi sodelovanje na festivalu Transgeneracije v aprilu 2017.

Predstava je bila ena izmed devetih iz vse Slovenije, ki je bila izbrana v program državnega srečanja gledaliških skupin Vizije v Novi Gorici, kjer smo se v maju tudi predstavili. Srečanje organizira JSKD. V skupini je bilo 9 udeležencev- 6 deklet in 3 fantje.

3. Smernice za vnaprej

Glede na izdatno uporabo teksta v letošnjem projektu bi se v prihodnji sezoni posvetili izzivu ustvarjanja predstave z minimalno uporabo govornjene besede in jasnim poudarkom na telesni izraznosti na odru.

4. Kaj udeleženeec programa pridobi od le-lega

Udeleženci projekta so tekom procesa oblikovanja predstave razvili gledališke veščine, (odrska prezenca in uporaba telesa na odru), dodatno razvili pa so tudi občutek in orientacijo za odrski čas in prostor. Spoznali so se s celotnim procesom ustvarjanja gledališke predstave, od bralnih vaj do izvedbe zaključne produkcije in v njem aktivno sodelovali.

1.7 MALI PRINC

VODJA PROJEKTA: Bjanka Kršmanc

1. Vsebina

Gledališka avtorska predstava, ki je navdih črpala iz motivov kultne zgodbe o Malem princu, je skozi ustvarjalni proces dobila naslov »Pešec prečka cestišče«. Poudarek ustvarjalnega in delovnega procesa je bil na avtorskem ustvarjanju, pri čemer so vsi udeleženci aktivno sodelovali in se nadvse izkazali. Mladostniki so se soočali z izjemno zahtevno življenjsko situacijo, protagonist z avtom povozi pešca, ki prečka cestišče in s kraja nesreče zbeži. Tok predstave so narekovali liki iz originalnega knjižnega besedila, ki so jih avtorji besedila modernizirali in postavili v aktualne situacije. Tako se je naš glavni lik srečal z liki, ki so predstavljali njegove izrazite lastnosti: šef – ambicioznost, trgovec – materializem, pijanec – vdanost v usodo, svetilničar – vse pozitivne lastnosti posameznika, geograf – izobrazba. Protagonist je skozi predstavo skušal sam sebi priznati, kaj je storil in se s tem soočiti. Pri tem je šel skozi naslednje faze: zanikanje, jeza, depresija, vdanost v usodo. Pri ustvarjanju avtorske predstave smo se posluževali improvizacijskih tehnik, s pomočjo katerih smo raziskovali like in situacije, poglobljali smo se v lastna življenja, čustva, reakcije ter pri tem ustvarili dovolj varno okolje, ki nam je dopuščalo osebne izpovedi.

2. Evalvacija projekta

a) Uspešnost izvedenega projekta

Mladi ustvarjalci so za potrebe procesa vsak zase prebrali zgodbo Malega princa ter se skozi ustvarjalni proces poglobljali v razumevanje izbrane literature. Iskali smo različne gledališke jezike in orodja, ki so služili za uprizoritev izbranih motivov. Proces dela na predstavi je mladim igralcem nudil srečanje z izrazito zahtevno življenjsko situacijo, jih prisilil v razmišljanje o sebi in svojih dejanjih, kar presega osnovne okvire gledališkega dela, zato lahko z gotovostjo rečemo, da je projekt uspešno izveden. Predstava je bila trikrat odigrana na gledališkem odru Festivalne dvorane.

b) Učinkovitost

Sredstva smo porabili za tehnično podporo, za video projekcijo ter glasbeno podporo. Kostume, sceno in rekvizite smo uporabili iz fundusa Pionirskega doma.

c) Dostopnost

Člani gledališke skupine, ki je ustvarjala to avtorsko predstavo, so najstniki, ki obiskujejo gledališki studio enkrat tedensko po dve pedagoški uri. Predstave so bile odprtega tipa, tako da je bil ogled dostopen vsakomur.

3. Smernice za vnaprej

V gledališkem studiu Pionirskega doma proces dela skozi leto čedalje bolj stremi k aktivnemu vključevanju otrok in mladih v ustvarjalni proces. To pomeni, da mladi soustvarjajo tudi besedila samih predstav. Tako se lahko popolnoma poistovetijo s samo temo predstave in liki v njej. Udeleženci so tako gotovo veliko bolj vpeti v vse dele gledališke predstave, a s tem je tudi njihov prispevek težji, večji in zahteva veliko poglobljenega dela in samoiskanja. Odstirati plasti lastne osebnosti in odnosov je gotovo zahtevno delo tako s strani mentorja kot tudi udeležencev, a je rezultat toliko bolj osvobajajoč in zmagovalen. Zato bomo tudi v prihodnje v gledališkem studiu Pionirskega doma stremeli k čim večji aktivni participaciji otrok in mladih pri ustvarjalnem procesu nastajanja predstave v vseh segmentih.

4. Kaj udeleženec programa pridobi od le-lega

Otroci in mladostniki skozi ustvarjalni proces dela na avtorski predstavi odkrivajo, ne le različne gledališke elemente in elemente pisanja dramskega besedila, ampak se hkrati srečujejo in premagujejo različne osebne in osebnostne ovire.

Tesa Julija o ustvarjanju predstave: »Kako mi je bilo ustvarjati predstavo Mali princ? Bilo je zanimivo ker je bil drugačen proces in tudi ljudje s katerimi sem delala so bili drugačni kot do sedaj. Pri prejšnjih predstavah smo vedno vedeli, kaj mislimo na koncu predstaviti, tu pa smo bili nekako brez ogrodja in tudi če smo ga zgradili smo ga naslednjo vajo porušili, zato da smo vstavili novo idejo ali pa spremenili ogrodje. Zato je bilo letos tudi bolj naporno, a sem na predstavo veliko bolj ponosna, saj smo vsi vanjo vložili veliko več truda. Mislim da smo imeli pri takem procesu predvsem srečo, da nam je Bjanka dala čas in nas ni preveč priganjala.«

1.8 SEJALEC SANJ (DELOVNI NASLOV SKOZI SANJE)

VODJA PROJEKTA: Saša Lončar

1. Vsebina

Ideja se je rodila iz lanskoletne teme sanje, ker so nas sanje tako začarale, smo se odločili, da januarja 2016 začnemo oblikovati lastno zgodbo in tako se je rodil Sejalec sanj. V predstavi sodelujeta dve skupini otrok, starih od 7 do 12 leta starosti in vsi imajo že veliko izkušenj na področju tovrstne umetnosti. V zgodbo je vpletenih osem otrok. V glavni vlogi je Lev Klun, ki uprizarja Sejalca sanj. Po dolgoletnem šolanju o sanjesalščini se je odločil posejati semena, iz katerih bodo zrasle sanje, a mu projekt pade v vodo. Zato na pomoč pokliče svojo dolgoletno mentorico Sanjelovko, ki že tisočletja lovi slabe sanje in more. Zvezdobradec mu pokloni veličastno seme iz katerega bo zraslo vse človeštvo in ima preroško moč. V zameno mu Sejalec obljubi, da bo polovil vse slabe sanje in more. Globoko v sebi točno ve, da tolikšnega znanja nima in je brez izkušenj, zato vzniklo seme začne skrivati. Panično išče rešitev, kako bo obljubo izpolnil in tako mu na misel pridejo bele kače, ki predstavljajo solz polne lune in se hranijo z morami. Bele kače res pridejo in Sejalca zamenjajo za moro, ga začnejo napadati in gristi. Sejalec po dolgotrajni borbi s kačami omaga in zaspi. Mora se splazi preko njega in v tistem kače začno spletati nevidno mrežo, v katero so ujele vse slabe sanje in more. Mora ujeta v nevidno mrežo se z jutranjo zarjo stopi in razblini. Lev Klun se prebudi in začne pripovedovati o svojih sanjah.

2. Evalvacija projekta

Plesno gledališka predstava Sejalec sanj je uspešen projekt. Projekt je omogočil vsakemu posamezniku izživeti vlogo, ki so jo oblikovali glede na lastno kreacijo in identiteto, zato so ustvarjalci delovali še bolj prepričljivo. Predstava je bila velik izziv tako za ustvarjalce kot za mentorice, saj je bilo potrebno 36 minutno predstavo pripeljati do cilja.

a) Uspešnost izvedenega projekta

Zgodba se od prvotne ideje nekoliko raziskuje, ker nam je proces raziskovanja odpiral nove in bolj smiselne možnosti, kar je logično saj teorija je zgolj izhodišče za neskončno raziskovanje in možnosti za dopuščanje in iskanje smiselnih in iskrenih nastavkov, ki se povezujejo v strukturo celotne predstave.

b) Učinkovitost

Finančno strukturo smo finančno prilagodili glede na možnosti.

c) Dostopnost

V predstavi je 8 plesalcev in plesalk. Predstava je primerna za otroke prve in druge triade.

3. Smernice za vnaprej

Predstava je gostovala na različnih festivalih (Pikin festival). Predstavo bomo ponudili OŠ in upam, da se nam nasmehne tudi kakšno mednarodno gostovanje.

Kaj udeleženec projekta pridobi od le-lega

Otroci so v procesu razkrivali lastno domišljijo, gibalne sposobnosti, medsebojno povezovanje, oblikovanje celovečerne predstave. V predstavi so nastopajoči svoj karakter povezali z likom, preko katerih se je zgradila zgodba. Doprinos lastnega predstavi prinese lahkotnost, volumen in iskrenost. Tako je celotna predstava temeljila na glavnemu igralcu Levu, saj je 36 minutna koncentracija za desetletnega dečka kar velik zalogaj. Plesalci v predstavi so bili z različnimi predznanji in sposobnostmi, a smo vsakega posameznika vpletli v zgodbo tako, da je bil v svoji vlogi suveren in prepričljiv.

Predstava je zahtevala veliko ur dela na različnih teatralnih področjih.

V predstavi so sodelovali:

Ideja in koreografija: Saša Lončar

Asistentka: Ana Romih

Soustvarjalci:

Sejalec sanj – Lev Klun

Sanjelovka – Zarja Hawlina

Sanja in Nočna mora – Lana Kariž Meško

Diatomeja in Bela kača – Uma Žnidaršič

Bele kače - Alja Tratnik, Kiša Janković, Manu Nonković, Olja Srdić,

Glasba: Bop, Nicolas Jaar, Mum, EdiT, Nana de Mercedes – montaža Saša Lončar

Kostumografija: Urška Medved

Video: Jakob Drmota

Fotografija: Matija Lukić

Oblikovanje: Gašper Uršič

1. Likfest, foto: arhiv Pionirskega doma

2 LIKOVNA UMETNOST

2.1 KIPARSTVO ZA OTROKE IN MLADINO

PEDAGOGINJA: Rosalia Maria Arnšek

1. Vsebina

Skladnost z zastavljenimi cilji: V delavnici Kiparstva za otroke in mladino, so udeleženci kiparske delavnice za otroke in mladino tudi v letu 2016 ustvarjali v okviru predvidenega, široko zastavljenega programa, ki upošteva in spodbuja kreativno razmišljanje posameznika in spoštuje željo otroka ali mladincev pri izbiri same tematike in materialov v katerih se bo odražala posamezna likovna naloga.

2. Evalvacija programa

a) Uspešnost izvedenega programa

Izvedbeni del programa KIPARSTVO ZA OTROKE IN MLADINO je v prvi polovici leta 2016 dosegel in v mnogih ozirih presejal zastavljene cilje, kar je bilo razvidno iz pozitivne izkušnje udeležencev in na sami zaključni razstavi, na kateri so bila postavljena na ogled likovna dela udeležencev.

Drugo polovico leta je zaznamovala selitev včasne prostore na Miklošičevo. Vložen je bil velik napor, da bi delo potekalo čim bolj nemoteno naprej.

Za kiparsko delavnico je bila izrednega pomena možnost uporabe nove, večje keramične peči, ki pozitivno vpliva na optimizacijo delovnega procesa.

Delavnico obiskuje 20 novih udeležencev, ki morajo skozi osnovne postopke poznavanja in eksperimentiranja z različnimi materiali, ki vodi skozi postopno osvajanje materialov in prostora. Udeleženci, ki so obiskovali delavnico že pretekla leta, uspešno nadaljujejo delo z uredničevanjem kompleksnejših likovnih nalog preko katerih dosegajo zastavljene cilje.

b) Učinkovitost

Lahko zatrdimo, da je v kiparski delavnici za otroke in mladino pristop k delu in raba materialov realizirana maksimalno racionalno in čim bolj ekološko. Kot vsa leta smo uporabljali mnogo recikliranih materialov. Kot odgovorna za delavnico sama pripravljam mnogo materialov za delo.

c) Dostopnost

Delavnico je v prvi polovici leta obiskalo med 40 in 45 otrok in mladincev (skozi celo leto so se poleg redno vpisanih udeleževali delavnice tudi dobitniki nagradnih bonov za trikratni obisk delavnic in poskusni udeleženci. Med letom je na željo udeležencev potekala tudi izmenjava med obiskovalci slikarskega in kiparskega tečaja.

V drugi polovici leta dejavnost obiskuje med 40 – 45 otrok. Decembra 2016 je redno vpisanih 38 udeležencev. 4 otroci, ki so se delavnice udeležili poskusno morajo urediti svoj status. Vpis je možen skozi celo leto. Tudi v drugi polovici leta, so potekale občasne izmenjave med udeleženci kiparske in slikarske delavnice.

3. Smernice za vnaprej

Ker se v likovne delavnice vključuje vse več otrok, ki imajo hujše fizične ali vedenjske težave, bi bilo nujno potrebno, da zavod Pionirski dom predvidi zaposlitev kompetentnih specialnih pedagogov z ustreznim znanjem in prakso, ki bodo omogočili, da tudi otroci, ki so potrebni posebne pozornosti in specializiranega vodstva, razvijejo svoje likovne potencialne.

Udeležencem delavnice bo omogočeno, da ne izvajajo zgolj kiparskih del, občasno bodo lahko posegali na področja oblikovanja, arhitekture, grafike in slikarstva. Po možnosti bomo skupaj z slikarsko delavnico organizirali vodene ogledne kulturnih znamenitosti in bomo vključili v delo druge strokovnjake. V prvem trimesečju leta 2017 bodo otroci lahko izvedli mozaike večjega formata.

V šolskem letu 2017/18 je predvidena vrnitev v vilo na Komenskega 9. Tako kot doslej se bo kiparska delavnica za otroke in mladino v okviru možnosti tvorno vključevala v skupne likovne projekte obnovljenega Art centra.

4. Kaj udeleženec programa pridobi od le-lega

Mnenje pedagoginje Rosalie Marie Arnšek: Tako kot je predvideno v programu, udeleženec kiparske delavnice pridobi pozitivno likovno izkušnjo. Pozitivne izkušnje so pomembni gradnik za oblikovanje samostojnih in konstruktivnih osebnosti.

2.2 KIPARSTVO ZA MLADOSTNIKE IN ODRASLE

PEDAGOGINJA: Nina Koželj

1. Vsebina

V prejšnjem letu je dejavnost kiparstvo za odrasle potekala vsak torek in sredo popoldan, v treh skupinah. Obiskovalo jo je 13 tečajnic. Tako smo od januarja dalje začele z modeliranjem večje keramične skulpture z motivom živali – tečajnice so se spoznale z tehniko modeliranja večjih keramičnih skulptur, individualno pa smo se pogovarjali tudi o sami izbiri motiva ter kako ga na kiparski način najbolje upodobiti. Kip živali je bil tudi najpomembnejši letošnji projekt, ki je bil predstavljen tudi na zaključni razstavi v Mestni hiši. Nato smo nadaljevale z modeliranjem po modelu – kjer je bila naloga udeleženk, da model postavijo v določeno situacijo, okolje, ki so si ga same izmislile. Za konec šolskega leta smo se spoznali še z tehniko raku. Septembra smo začeli z preprostim modeliranjem digure ter portreta, nato pa je prva skupina nadaljevala z lastnimi projekti, druga skupina se je lotila mozaika, tretja pa je modelirala Wilendorfsko venero v nadnaravni velikosti. V kiparstvo za odrasle je trenutno vpisanih 18 tečajnikov in tečajnic.

2. Evalvacija programa

a) Uspešnost izvedenega programa

Dejavnost je bila izpeljana v skladu s cilji, edino izvedbo raku žganja smo prestavili na toplejše mesece.

b) Učinkovitost

Glede na vložena sredstva se je program izvajal uspešno.

c) Dostopnost

Izvajajo se 3 skupine kiparstva za odrasle. Ena skupina je začetna, drugi dve nadaljevalni. Povprečno so v skupino vpisanih šest tečajnikov, kar je za prostorske kapacitete ravno še na meji sprejemljivega.

3. Smernice za vnaprej

V prihodnjem letu bomo nadaljevali z spoznavanjem različnih obdobij v likovni umetnosti ter se seznanili z asemblažem. S principom asemblaža bomo naredili avtoportret, kar je tudi letošnji projekt za zaključno razstavo. Na željo uporabnikov programa bomo izvajali tudi lastne projekte.

4. Kaj udeleženec programa pridobi od le-lega

Kot komentar na 4. točko prilagam govor na zaključni razstavi kiparskih n grafičnih delavnice, ene od tečajnic:

»V veliko čast mi je, da vas kot druga najstarejša tečajnica nagovorim in da se vam javno zahvalim v imenu grafičark (in enega grafičarja) in v imenu kipark, med katere spadam tudi sama.

Prisrčna hvala Mestni hiši in ljubljanski občini, ki nam je dala na razpolago ta imenitni razstavni prostor in tudi za današnji sprejem.

Prisrčna hvala Pionirskemu domu, ki tako v duhu časa daje možnost tudi odraslim, tudi tistim v tretjem življenjskem obdobju, da izrazijo svoje talente in predstavijo svojo ustvarjalnost.

Še posebej prisrčna hvala direktorici Pionirskega doma, gospe Viki Potočnik, ki tudi sama izkazuje veliko umetniško ustvarjalnost, za odločnost, vztrajnost in vso dodatno energijo, ki je bila potrebna za projekt prenove Art centra. Iz srca upamo, da bo klet tudi v prenovljenem Art centru na voljo za kiparke. Pritličje pa za grafičarke.

Pred vami je rezultat našega dela v tem letu. Dosegle smo ga pod vodstvom in po skrbno načrtovanem konceptu naših mentoric.

Imamo dve izjemni mentorici. Odlični in odločni tako kot umetnici, kot tudi kot pedagoginji in andragoginji. Zahtevni, topli, s smislom za humor, vsak trenutek pripravljeni in sposobni z eno potezo ali nasvetom rešiti nepredstavljivo dramo ali krizo...ali pa ugotoviti, da je to ravno tista dodana vrednost...ki dela predmet zanimiv....

Zora Stančič je že vsem znana priznana, nagrajevana umetnica, Nina Koželj pa prav v zadnjih mesecih beleži imenitne uspehe, med drugim si lahko ogledate njeno delo na letošnjem Mednarodnem trienalu U3, v Moderni galeriji, sicer zelo opaženo tudi v medijih.

Naša razstava z naslovom Dvogovor izraža doseg našega skupnega umetniškega izraza, in po mojem videnju predstavlja likovno podobo štirih temeljnih vrednot, harmonije, spoštovanja, čistosti in mirnosti. Nina nam je rekla: "Več je manj! Zato letos predstavljamo vsaka kiparka samo en kip in vsaka grafičarka samo eno grafiko, vse skupaj pa skrbno usklajeno, natančno postavljeno celoto.«

Barbara Miklič Türk

2.3 RISANJE IN SLIKANJE

PEDAGOGA: Iztok Amon, Mirko Malle

1. Vsebina

Program je v celoti izveden in v skladu zastavljenimi cilji. Presega pa pri mnogo udeležencih njihova pričakovanja, saj ustvarjajo v bolj ali manj dobrih pogojih, s potrebnimi materiali in orodji in tudi na podlagi tega, da je veliko novih vpisanih, ki takšno strukturirano, a vendar odprto ustvarjanje v skupini spoznavajo prvič.

Od septembra naprej je v programe vključenih več otrok, ki pasivno govorijo slovensko in hiperaktivnih otrok, kar je za celotno skupino in pedagoga težje obvladljiva situacija.

2. Evalvacija programa

a) Uspešnost izvedenega programa

Značilnosti programa je razvojna naravnost, sekundarna pa objektna oz. osredotočanje na artefakt/likovni izdelek, saj je likovna ustvarjalnost opredmetenje otrokove želje, pri tem pa pedagog nudi spodbude, da to čimbolj jasno izrazi. V letošnjem letu so v ospredju manjši formati ustvarjanja zaradi omejenih prostorskih pogojev.

b) Učinkovitost

Uporabljenih je bilo nekaj recikliranih materialov in s tem zmanjšana poraba novih materialov in znižani stroški.

c) Dostopnost

Število otrok je ustrezno glede na velikost prostora. Pojavlja se vprašanje individualnega likovnega pouka z vedenjsko težavnimi, ki bi ga lahko izvajal ločeno likovni terapevt. Otroci Malči Beličeve letos ne obiskujejo dejavnosti.

3. Smernice za vnaprej

V letu 2016 je potrebno poskrbeti za kontinuiteto programa zaradi prenove prostorov Art centra (Komenskega 9).

4. Kaj udeleženec programa pridobi od le-lega

Mnenje pedagoga Iztoka Amona: Udeleženci tečaja se spoznavajo z rastočim pomenom vizualne komunikacije, kakor tudi s strukturiranim in kritičnim opazovanjem in nazadnje tudi vrednotenjem vizualnega okolja.

2.4 GRAFIKA ZA ODRASLE

PEDAGOGINJI: Nina Koželj, Zora Stančič

1. Vsebina

Dejavnost Grafika za odrasle se je v času od januarja do junija izvajala po predvidenem programu, obiskovalo pa jo je 13 tečajnic. Formirani sta bili dve skupini. V prvi skupini so tečajnice, ki grafiko obiskujejo že dlje časa, v drugi skupini pa novejši tečajniki. Spoznali smo nekaj novih tehnik, program pa je bil v obeh skupinah podoben. Drugi semester smo začeli z odtiskovanjem linoreza večjih dimenzij in rastlinskim motivom, ki je bil namenjen za razstavo v Mestni hiši. Nato smo se spoznali z novo tehniko – kuhinjsko litografijo, ki je omogočila celo paleto novih izraznih možnosti, zatem pa smo se posvetili globokemu tisku – suhi igli v cinkovo ploščo ter kolagrafiji v vseh njenih izraznih možnostih.

Novo šolsko leto smo začeli z dvema skupinama. Zečeli smo s tiskom s premično šablono in monotipijam, nadaljevali z kolažnim tiskom, kjer so se tečajniki spoznali z različnimi teksturami in strukturami, ki jih pustijo določeni materiali in blago, v novembru in decembru pa smo osvojili kuhinjsko litografijo v enobarvni in več barvih variantah.

2. Evalvacija programa

a) Uspešnost izvedenega programa

Dejavnost je bila v celoti izpeljana v skladu s cilji. Uspešno smo sledili zastavljenemu programu. Tečajnice so osvojile predstavljene tehnike, rezultati pa so nemalokrat resnično osupljivi.

b) Učinkovitost

Glede na vložena sredstva ocenjujem, da se je program izvajal uspešno.

c) Dostopnost

V prvi polovici leta se je grafika izvajala v dveh skupinah – vsega skupaj je bilo vpisanih 14 tečajnikov. S septembrom smo grafiko ravno tako začeli z dvema skupinama, vpis pa je padel. Trenutno grafiko obiskuje 8 tečajnic.

3. Smernice za vnaprej

V prihodnjem letu bomo nadaljevali z spoznavanjem različnih grafičnih tehnik ploskega, globokega in visokega tiska. Za zaključni projekt izdelujemo v vsaki tehniki tudi avtoportret, ki bo predstavljen na zaključni razstavi.

4. Kaj udeleženec programa pridobi od le-lega

Kot komentar na 4. točko prilagam govor na zaključni razstavi kiparskih in grafičnih delavnice, ene od tečajnic:

»V veliko čast mi je, da vas kot druga najstarejša tečajnica nagovorim in da se vam javno zahvalim v imenu grafičark (in enega grafičarja) in v imenu kipark, med katere spadam tudi sama. Pristrčna hvala Mestni hiši in ljubljanski občini, ki nam je dala na razpolago ta imenitni razstavniki prostor in tudi za današnji sprejem.

Prisrčna hvala Pionirskemu domu, ki tako v duhu časa daje možnost tudi odraslim, tudi tistim v tretjem življenjskem obdobju, da izrazijo svoje talente in predstavijo svojo ustvarjalnost.

Še posebej prisrčna hvala direktorici Pionirskega doma, gospe Viki Potočnik, ki tudi sama izkazuje veliko umetniško ustvarjalnost, za odločnost, vztrajnost in vso dodatno energijo, ki je bila potrebna za projekt prenove Art centra. Iz srca upamo, da bo klet tudi v prenovljenem Art centru na voljo za kiparke. Pritličje pa za grafičarke.

Pred vami je rezultat našega dela v tem letu. Dosegle smo ga pod vodstvom in pod skrbno načrtovanem konceptu naših mentoric.

Imamo dve izjemni mentorici. Odlični in odločni tako kot umetnici, kot tudi kot pedagoginji in andragoginji. Zahtevni, topli, s smislom za humor, vsak trenutek pripravljeni in sposobni z eno potezo ali nasvetom rešiti nepredstavljivo dramo ali krizo...ali pa ugotoviti, da je to ravno tista dodana vrednost...ki dela predmet zanimiv....

Zora Stančič je že vsem znana priznana, nagrajevana umetnica, Nina Koželj pa prav v zadnjih mesecih beleži imenitne uspehe, med drugim si lahko ogledate njeno delo na letošnjem Mednarodnem trienalu U3, v Moderni galeriji, sicer zelo opaženo tudi v medijih.

Naša razstava z naslovom Dvogovor izraža doseg našega skupnega umetniškega izraza, in po mojem videnju predstavlja likovno podobo štirih temeljnih vrednot, harmonije, spoštovanja, čistosti in mirnosti. Nina nam je rekla: "Več je manj! Zato letos predstavljamo vsaka kiparka samo en kip in vsaka grafičarka samo eno grafiko, vse skupaj pa skrbno usklajeno, natančno postavljeno celoto.«

Barbara Miklič Türk

2.5 ŠTUDIJSKO RISANJE ALI PRIPRAVA NA SPREJEMNI IZPIT

1. Vsebina

Vsebina Priprave na sprejemne izpite je zastavljena kronološko in se med samim delom večinoma prilagaja slušateljem oziroma udeležencem tečaja. Njihovo predznanje je različno in med seboj neprimerljivo. Iz tega sledi, da je potrebno udeležence obravnavati individualno in jim potek dela oziroma zahtevnost dela prilagajati.

Prva stopnja dela je opazovanje in zaznavanje. Opazovanje okolja v katerem kot ustvarjalci delujemo, tega prevajamo in upodabljamo, ga na nek način beležimo in tudi poustvarjamo, je ključnega pomena, saj se s tem soočamo s primerami in merami, ki so za prenašanje čutnih in realnih stvari iz okolja v likovno polje zelo pomembni. Zaznavanje je začetek delovanja in vsako umetniško delo začinjamo z zaznavanjem in prevajanjem ključnih oblik iz realnosti v »virtualno-imaginarno-likovno«.

Po opazovanju sledi viziranje. Viziranje je pripomoček pri risanju po opazovanju. Slikar z viziranjem primerja določene razdalje - proporce - in si tako pomaga, da bo njegova risba čim bližje vizualni resničnosti. Proporciji so velikostna razmerja med posameznimi deli.

Vsebinski plan na kratko:

- Viziranje
- Proporc
- Perspektiva
- Konstrukcijska risba
- Risanje po modelu
- Risanje glave
- Risanje živali
- Risanje rastlin
- Risanje geometrijskih teles
- Obravnava likovnega polja
- Svetloba in senca
- Študija barv

Drugi vsebinski sklop tečaja Priprave na sprejemne izpite so domače naloge. Domače naloge so tečajnikom predstavljene kot izziv in kot realna danost s katero se bodo srečali na samih sprejemnih izpitih.

Ker v učilnici nimamo vseh likovnih pripomočkov, vodene barvice, barvne krede, flomastri, tempera barve, te naloge opravljajo udeleženci tečaja doma. Domače naloge ob naslednjih srečanjih vselej pokomentiramo na srečanju v Pionirskem domu. Zaključeni likovni izdelki so nam na voljo, da v njih iščemo izboljšave, vprašamo se kaj bi lahko naredili bolje in vedno opazujemo, kaj je bilo narejeno dobrega. Kritika je torej konstruktivna in vsakokrat tečajnike opozarjam, da v likovni umetnosti ni pravil, kjer bi se lahko določevali zmagovalci ampak je predvsem pomembna dobra argumentacija likovnega izdelka. Zato se dela med seboj ne primerjajo ampak argumentirano ovrednotijo.

2. Evalvacija projekta

a) Uspešnost izvedenega projekta

Četudi ima program v naprej zastavljene smernice in cilje se ti vsakokrat glede na sposobnosti slušateljev spreminjajo. Na pripravljalnem tečaju za sprejemne izpite ne stremimo k temu, da bi na koncu srečanja pred seboj uzrli vrhunski izdelek. Predvsem je pomembno, da slušatelji tečaja razumejo posredovano znanje, da razumejo kaj je viziranje, kako se to počne, kaj so primarne oblike, kako te oblike členiti, kaj je perspektiva, kakšne perspektive poznamo, itd.

Spremljamo lahko le razvoj posameznika. Vsekakor so tukaj risbe tiste, ki najbolj predstavijo rezultat našega dela a ker je časa za utrjevanje malo in snovi veliko so velikokrat risbe še nedokončane a v konstrukcijskem smislu zaključene in izkazujejo kandidatovo razumevanje prostora. Ker je program zastavljen široko so tudi osvojeni cilji široki in pri posameznikih izstopajo. Pri tem je pomembno omeniti tudi predznanje kandidatov, nekateri prihajajo na tečaj že pripravljeni in se na tečaju »pilijo« in utrjujejo svoje dosedanje risarske izkušnje, spet drugi začenjajo od začetka in so na tečaju soočeni z mnogo novostmi.

Aktualnost in izvirnost ter uspešnost programskega koncepta se zagotovo kaže v tem, da projekti bazirajo na predstavitvi povsem nove produkcije, ki jo težko ponovimo in je vsakokrat drugačna. Čeravno likovna izrazna sredstva ostajajo enaka se njihova raba spreminja in spreminja se tudi kompozicija, objekt risanja. Ne gre torej za že videne protokole, ampak za nove produkcije, ki so plod raziskovanja samega tečajnika in mentorja in sestoji iz dialogov mentorja, tečajnikovi in umetnostnimi rešitvami. V kontekstu izobraževanja je naš prispevek aktualnosti in izvirnosti prav v dejstvu, da k temu pristopamo profesionalno, analitično, raziskovalno, včasih spontano in ob konkretnih primerih individualizirano obravnavamo same tečajnike.

b) Učinkovitost

Program se je izvedel v okvirih finančnega plana.

c) Dostopnost

Dostopnost programa je zadovoljiva. V dveh urah je mogoče narediti veliko. Z disciplino in trdim delom pa se lahko dosežajo tudi boljši rezultati.

Pri dostopnosti je velik dejavnik sama cena tečaja. V primeru priprav za ALUO se mi zdi pomembno, da preverimo kakšna je cena takšnega tečaja pri konkurenci.

3. Smernice za vnaprej

Osnovni namen programa na področju likovne umetnosti je mlade pripraviti na sprejemne izpite. Hkrati pa bi med smernice dodal še, da gre pri tem za večanje poznavanja, krepitev razumevanja umetnosti in kulture ter spodbujanje ustvarjalnosti in inovativnosti. Preko kvalitetnih kulturno-umetnostnih vsebin si bomo tako tudi v prihodnje prizadevali za zviševanje kulturne pismenosti mladih in otrok, ki poleg poznavanja in razumevanje temeljnih likovnih umetniških smeri ter del obsega tudi razumevanje kulture v širšem družbenem kontekstu. Klasične in sodobne kulturno-umetnostne vsebine (kiparstvo, slikarstvo, grafika, film, video animacija, vizualno oblikovanje...) bomo tako v prihodnje povezali s širšimi družbenimi tematikami, kot so ekologija, recikliranje, potrošništvo, družbena neenakost, razizem...

Eno od glavnih smernic pedagoškega dela pri programu Priprave na sprejemne izpite je ta, da dosežemo s prijavitelji in slušatelji sto procentno uspešnost pri opravljanju sprejemnih izpitov. Delo bo še naprej potekalo individualno, čeravno so udeleženci tečaja srečujejo v skupinah je potrebno poudariti, da gre za individualno delo s posameznikom, kateremu se je ves čas potrebno prilagajati in ga pri delu spremljati in obravnavati individualno. Profesionalen, konstruktiven, včasih poljuden dialog med mentorjem in udeleženci tečaja se mi zdi kot pedagogu zelo pomemben in ne nazadnje ključen pri doseganju še boljših rezultatov. Na tem mestu se mi zdi, da se bom v prihodnje še gradil in se dodatno izobraževal ter izpopolnjeval in tudi z izkušnjami utrjeval zastavljene cilje.

Med smernice sodi tudi časovni okvir delavnic, ki sem ga to leto testno razdelil na dva dela. Prva enota sestoji iz druženja, likovnega ustvarjanja in pedagoškega dela v učilnicah Pionirskega doma. Tako kot do sedaj bom tudi v naprej največ pozornosti usmeril v ta del dela z udeleženci tečaja. Dosedanja praksa delovnih listov se je izkazala kot dobro namerna a se mi zdi, da je potrebno delovne liste (v pripetku spodaj) na srečanjih tudi predelati in prebrati in se ob njih pogovoriti. Delovni listi so na nek način priprava za pedagoga in po drugi strani učni pripomoček udeležencev tečaja. Z opisom in grafičnimi podobami oziroma ilustracijami orišem in opišem znanje, ki ga bomo v naslednjih urah osvajali.

Drugi del tečaja Priprave za sprejemne izpite so domače naloge. Domače naloge so namenjene utrjevanju pridobljenih znanj na urah v Pionirskem domu. Nujno se mi zdi pomembno, da mladi utrjujejo svoje znanje in vadijo risanje tudi izven institucionalnih formatov šole. Hkrati pa so domače naloge ponovitve nalog, ki so bile v preteklosti na sprejemnih izpitih. S tem želim tečajnike pripraviti na raznolikost nalog, ki jih bodo opravljali na sprejemnih izpitih, hkrati pa v strategijo vključujem tudi te naloge, ki jih bomo v prihodnje opravljali v prostorih pedagoške dejavnosti.

Med smernice za naprej se mi zdi ključno razvijanje kritičnega mišljenja in argumentiranja likovne umetnosti. Začenši s ključnimi umetninami iz umetnostne zgodovine pa vse do danes. Med smernice zato vključujem tudi predavanje o likovni zgodovini, ker menim, da je le-to pomembno, da se ob delih pogovarjamo in poizkušamo analizirati predvsem v formalnem smislu likovno delo. Na podlagi formalne analize bomo lahko te uvide prevajali tudi v lastne likovne stvaritve.

4. Kaj udeleženec programa pridobi od le-lega

Mnenje pedagoga: Udeleženci programa se prvič srečajo predvsem s strokovno likovno-teoretsko terminologijo. Vsak od udeležencev je posebna in sebi lastna entiteta, ki ima v sebi željo po kreativnosti in jo je potrebno na tej točki, ko se pripravlja na sprejemne izpite predvsem spodbujati, bodriti in na nek način vzgajati v dobri veri, da bo sprejemne izpite kandidat ali kandidatka tudi uspešno opravil.

Vsi udeleženci so se prvič srečali z načinom prenašanja mer iz realnosti na slikovno polje, t.i. viziranjem, tega so osvojile in na nek način razumejo ulomke in procente tudi v likovnem snovanju. Viziranje je eno ključnih pripomočkov konstrukcijske risbe, risanja po modelu in ustvarjanje iluzije na dvodimenzionalnem listu papirja. Preko tega, s tem znanjem se udeleženci programa lahko srečujejo tudi z najbolj zahtevnimi formami iz realnega življenja, ki jih želijo upodobiti na risalni površini. S tem, ko se na tečaju srečujejo predvsem s preprostimi oblikami, kot so na primer stol, miza, steklenica, posoda... , ki jih prevajajo in rišejo, se naloge z osvojenim preprostega nadaljujejo v kompleksnejše oblike in zahtevnejše kompozicije.

Kot pedagog se mi zdi ključen tudi dialog, ne le na ravni mentor – slušatelj ampak se postavljam v pozicijo slušatelja tudi sam. Zanima me njihov pogled na svet, saj preko tega vedenja lahko prilagajam njihove domače naloge tako, da so jim zanimive in jih z veseljem opravljajo. Z dialogom se rešujejo tudi likovni problemi, ko je potrebno predmet v prostoru prevesti na dvodimenzionalne omejitve, je potrebna tudi razlaga in ob tem na nek način ves čas preverjanje in ponavljanje že osvojenega. Predvsem pa se mi zdi pomembno, da kot kreativni in morda bodoči ustvarjalci našega kulturnega prostora, mladi vztrajajo pri kritični refleksiji in ves čas s svojim kreativnim delom odgovarjajo na različne socialne, gospodarske, migracijske, ekonomske, pop-ikonske, filmske tendence, ki so del našega življenja.

Pripravljalni tečaj za sprejemne izpite ne ponuja recepta, kako izpite narediti ampak predvsem kako se na njih pripraviti. Poleg že prej omenjenega, da se slušatelji tečaja naučijo likovnih vrtilin, ki pa jih morajo negovati in utrjevati tudi izven pouka oziroma tečaja, likovnih prvin, likovnih elementov, kompozicijskih metod, se predvsem otresejo strahu pred sprejemnimi izpiti in začno verjeti v lastne sposobnosti in lastno likovno ustvarjalnost. Ta del se mi zdi še posebno ključen, saj je znanja, ki ga je potrebno osvojiti veliko in časa včasih premalo, da bi to znanje utrjevali, zaradi tega je ključna »zdrava« samozavest in odločen risba v izdelku in izvirnost pri svobodnih interpretacijah likovnega dela.

2.6 RAZSTAVA OTROK ART CENTRA

PEDAGOGI: Iztok Amon, Rosalia Maria Arnšek, Mirko Malle

1. Vsebina

Končna razstava prikaže prerez ustvarjanja otrok v Art centru skozi leto. Vsak/-a udeleženec/-ka se predstavi s po enim ali večimi likovnimi deli – slikarskimi in kiparskimi. Način predstavitve je odvisen od letne teme, ki je del vseh ostalih razstav čez leto (npr. arhitektura, ekologija) in se lahko prilagaja z načinom predstavitve originalov ali reprodukcij otroških likovnih del, tudi skic in fotografskih posnetkov postopkov nastajanja le-teh.

2. Evalvacija projekta

a) Uspešnost izvedenega projekta

Cilj razstave je prikaz razvoja posameznika, saj se ponavadi razstavi delo, ki bi ga želel posamezni otrok sam pokazati in ne nujno najboljše, največje ali najbolj barvito delo. Tudi vpogled v ustvarjanje preostalih udeležencev in skupin je namen takšne razstave. Otroci sodelujejo pri izboru lastnih del za razstavo.

b) Učinkovitost

Za pripravo je potrebna pomoč tehnične službe in manjši stroški za nabavo razstavnega materiala.

c) Dostopnost

Razstavo si ogleda približno 300 ljudi (s spremljevalci za približno 100 udeležencev tečaja).

3. Smernice za vnaprej

Razstava se vsakokratno prilagaja temi in prostoru postavitve. Način postavitve se lahko spreminja, kakor se spremeni tudi vsebina.

2.7 DVOGOVOR 2016 – RAZSTAVA

VODJA PROJEKTA: Vesna Tripković

1. Vsebina

Kot zaključek kiparskih in grafične dejavnosti smo že tradicionalno pripravili razstavo v Mestni hiši. Tokrat je bila tematika usklajena z naslovom, ki ga je nosila Ljubljana – Zelena prestolnica Evrope. Kiparke so v glini upodobile motive živali, v črno – beli barvi, grafičarke pa so iz linoreza odtisnile velike grafike rastlinskih motivov. Tako je bil vzpostavljen kot nekakšen dvogovor med kipi in grafikami.

Bistvo delavnic je bilo v tem, da smo želeli predstaviti vizualno umetnost na način, ki jo izvajamo v zavodu. Z zanimivimi delavnicami, ki trajajo 120 minut in kjer otroci dobijo kratek vtis o tem, kakšne delavnice in pristopi se izvajajo v Pionirskem domu.

2. Evalvacija projekta

a) Uspešnost izvedenega projekta

Razstava je bila uspešno izvedena – otvoritev se je zgodila 30. 6. 2016, zaključila pa se je 5. 8. 2016. Razstava je bila postavljena v Desnem atriju Mestne hiše.

b) Učinkovitost

Za pripravo je potrebna pomoč tehnične službe in manjši stroški za nabavo razstavnega materiala.

c) Dostopnost

Razstava je bila na ogled v najbolj obiskanih mesecih leta – poleti, ko je mestna hiša odprta do 22. ure, obišče pa jo ogromno turistov. Na podlagi razstave smo pridobili tudi novo vpisane tečajnike v programe.

3. Smernice za vnaprej

Za drugo leto načrtujemo razstavo v Mestni hiši, na temo avtoportreta.

4. Kaj udeleženec programa pridobi od le-lega

Kot komentar na 4. točko prilagam govor na zaključni razstavi kiparskih in grafičnih delavnic, ene od tečajnic:

»V veliko čast mi je, da vas kot druga najstarejša tečajnica nagovorim in da se vam javno zahvalim v imenu grafičark (in enega grafičarja) in v imenu kipark, med katere spadam tudi sama. Pristrčna hvala Mestni hiši in ljubljanski občini, ki nam je dala na razpolago ta imenitni razstavni prostor in tudi za današnji sprejem.

Pristrčna hvala Pionirskemu domu, ki tako v duhu časa daje možnost tudi odraslim, tudi tistim v tretjem življenjskem obdobju, da izrazijo svoje talente in predstavijo svojo ustvarjalnost.

Še posebej pristrčna hvala direktorici Pionirskega doma, gospe Viki Potočnik, ki tudi sama izkazuje veliko umetniško ustvarjalnost, za odločnost, vztrajnost in vso dodatno energijo, ki je bila potrebna za projekt prenove Art centra. Iz srca upamo, da bo klet tudi v prenovljenem Art centru na voljo za kiparke. Pritličje pa za grafičarke.

Pred vami je rezultat našega dela v tem letu. Dosegle smo ga pod vodstvom in pod skrbno načrtovanem konceptu naših mentoric.

Imamo dve izjemni mentorici. Odlični in odločni tako kot umetnici, kot tudi kot pedagoginji in andragoginji. Zahtevni, topli, s smislom za humor, vsak trenutek pripravljeni in sposobni z eno potezo ali nasvetom rešiti nepredstavljivo dramo ali krizo...ali pa ugotoviti, da je to ravno tista dodana vrednost...ki dela predmet zanimiv....

Zora Stančič je že vsem znana priznana, nagrajevana umetnica, Nina Koželj pa prav v zadnjih mesecih beleži imenitne uspehe, med drugim si lahko ogledate njeno delo na letošnjem Mednarodnem trienalu U3, v Moderni galeriji, sicer zelo opaženo tudi v medijih.

Naša razstava z naslovom Dvogovor izraža doseg našega skupnega umetniškega izraza, in po mojem videnju predstavlja likovno podobo štirih temeljnih vrednot, harmonije, spoštovanja, čistosti in mirnosti. Nina nam je rekla: "Več je manj! Zato letos predstavljamo vsaka kiparka samo en kip in vsaka grafičarka samo eno grafiko, vse skupaj pa skrbno usklajeno, natančno postavljeno celoto.«

Barbara Miklič Türk

2.8 SOBOTNE DELAVNICE ZA OTROKE IN MLADINO

VODJA PROJEKTA: Vesna Tripković

1. Vsebina

V času od januarja do maja smo ponudili različne brezplačne delavnice vsako prvo soboto v Art centru.

- 9. 1.: delavnica animiranega filma
- 6. 2.: delavnica mode
- 5. 3.: delavnica arhitekture
- 2. 4.: delavnica arhitekture
- 21. 10.: delavnica arhitekture
- 28. 10.: delavnica animiranega filma
- 18. 11.: delavnica arhitekture
- 25. 11.: delavnica animiranega filma
- 21. 10.: delavnica arhitekture
- 23. 12.: delavnica animiranega filma

Bistvo delavnic je bilo v tem, da smo želeli predstaviti vizualno umetnost na način, ki jo izvajamo v zavodu. Z zanimivimi delavnicami, ki trajajo 120 minut in kjer otroci dobijo kratek vtis o tem, kakšne delavnice in pristopi se izvajajo v Pionirskem domu.

2. Evalvacija projekta

a) Uspešnost izvedenega projekta

Na delavnicah je bilo v povprečju od 4 do 8 otrok, vsakič so otroci po uvodni razlagi samostojno ustvarjali in odnesli končni izdelek domov (animirani film, obroč za lase, maketa Ljubljane, hiška za ljubljénčka).

b) Učinkovitost

V program so bila vložena predvidena sredstva za material. Otrokom smo želeli pokazati, da je mogoče s preprostimi materiali (plastelin, ovojni papir od bombonov, stiropor, koščki blaga in usnja ipd.) doseči zelo dobre rezultate.

c) Dostopnost

Delavnice so brezplačne in so namenjene otrokom od 5. leta dalje.

3. Smernice za vnaprej

Tudi v prihodnje bomo izvajali brezplačne delavnice iz področja animiranega filma in arhitekture. Zaradi prenove Art centra jih bomo izvajali v Pionirskem domu. Določili smo tudi že termine (vsak tretji in vsak četrti petek v mesecu). Na ta način želimo približati otrokom področji animiranega filma in arhitekture in ju v prihodnje ponuditi kot celoletni dejavnosti.

1. Likfest, foto: arhiv Pionirskega doma

3 GLASBENA UMETNOST

3.1 GLASBENE URICE

PEDAGOGINJA: Teja Bitenc

1. Vsebina

Glasbene urice v Pionirskem domu izvajam peto leto. Prvotno so bile namenjene otrokom od 4. do 5. leta. V zadnjem času opažam, da je vse več prijavljenih otrok mlajših od 4-ih let. Tako včasih prilagajam program. Na začetku leta sem pripravila delovni zvezek, po katerem poteka program. Od ritmičnih vaj smo počasi prišli do melodičnih. Sedaj ob koncu leta smo prešli na poslušanje in preigravanje različnih glasbenih vzorcev v kontekstu različnih glasbenih pravljic. Program ni odstopal od zastavljenih ciljev, smo pa občasno prilagajali dejavnosti glede na trenutne situacije (prazniki, motivacija otrok, družbene dejavnosti...).

2. Evalvacija programa

a) Uspešnost izvedenega programa

Ob vsakem srečanju ponavljamo nekatera pridobljena znanja. Na ta način tako preverjam, katere cilje smo usvojili in katerim moramo nameniti še več pozornosti. Menim, da so zaradi nevsiljivega podajanja ciljev in predvsem zaradi učenja prek igre, cilji usvojeni skorajda neopazno. Znanja, ki jih učenci pridobijo, nadgrajujemo z vsakim srečanjem pa tudi z nadaljevanjem učenja na naslednjih stopnjah.

b) Učinkovitost

Pri delovanju se trdno oklepam načela, da uporabljamo odpadne materiale (izdelovanje glasbil), prav tako pa večkrat uporabljamo naravne materiale. Tako večjih stroškov za materiale nimamo.

c) Dostopnost

V letošnjem letu imamo v glasbene urice vpisanih 13 otrok, ki smo jih razdelili v 2 skupini. Starost otrok je od 3,5 do 5 let.

3. Smernice za vnaprej

V prihodnje bom, zaradi vedno večjega vpisa mlajših otrok, program prilagodila tudi tej stopnji. Vsakoletno bom prilagajala delovni zvezek z učnimi listi. Prav tako se bom držala dejstva, da so včasih najboljše ure, ki jih načrtujem precej odprto in imam pripravljene le smernice, katerih pot pa načrtamo z otroki skupaj.

4. Kaj udeleženec programa pridobi od le-tega

Mnenje pedagoginje Teje Bitenc: Zavedam se, da sem večini udeležencem prvi stik s spoznavanjem glasbe, zato kot najpoglavitejši cilj razumem »sproščeno začetno spoznavanje z glasbo«. Ko posamezniku omogočim ta cilj, vem, da je našel neko področje, prek katerega se bo lahko v prihodnosti izražal ali pa vanj zatekel. Pridobivanje glasbenega znanja, ki je pravzaprav prvoten cilj glasbenih uric, pa se na ta način tudi nezavedno usvaja.

3.2 GLASBENE URICE 2

PEDAGOGINJA: Teja Bitenc

1. Vsebina

Glasbene urice 2 so nastale po izraženem zanimanju staršev štiriletnikov oz. udeležencev glasbenih uric. Izraženo je bilo zanimanje za učenje glasbe, ki bi bilo nadaljevanje glasbenih uric, a hkrati še ne bi bilo tako specifično zastavljeno kot je program glasbena pripravjalnica. Zato sem program osnovala predvsem na glasbenem izražanju prek najrazličnejših

glasbenih pravljic. Glasbene urice 2 so pravzaprav glasbeno gledališče. Tako so ure večkrat osnovane v povezavi z gledališčem. Otroci tako glasbo spoznavajo kot pomemben element gledališkega izražanja. In hkrati postajajo aktivni v reproduciranju glasbe in spoznavanju le-te kot sredstvo za izražanje.

2. Evalvacija programa

a) Uspešnost izvedenega programa

Ko otroci spontano igrajo na različna glasbila ali svoje telo uporabljajo kot inštrument vem, da je poglobitni cilj (spoznati, da lahko glasbo ustvarimo kadarkoli, kjerkoli, s čimerkoli), usvojen.

b) Učinkovitost

Pri glasbenih uricah 2 uporabljamo glasbila, ki jih imamo v Pionirskem domu, prav tako uporabljamo scenografijo in kostume Pionirskega doma. Občasno za izdelovanje scene in kostumov uporabimo odpadni ali naravni material.

c) Dostopnost

V glasbene urice 2 je vpisanih 11 otrok, ki so razdeljeni v dve skupini.

3. Smernice za vnaprej

Ker se je v letošnjem letu izkazalo, da so otroci z velikim veseljem obiskali uro gledališča pri sodelavkah Urši Strehar Benčina in Bjanki Kršmanc, v prihodnjem letu načrtujemo več takih obiskov. Želeli bi si, da se izraženo zanimanje za sodelovanje z gledaliških programom, tudi uresniči.

4. Kaj udeleženec programa pridobi od le-tega

Mnenje pedagoginje Teje Bitenc: Udeleženec se spoznava z novim, ne le glasbenim izražanjem, pač pa tudi gledališkim. Spozna, da je glasba precej pomemben element gledališča in hkrati sam postaja njen izvajalec in ustvarjalec glasbenih vsebin. Glasbo uvidi kot del celote in hkrati celoto samo po sebi. Zavedati se začne same glasbene spremljave ne le v gledališču pač pa tudi v glasbenih pravljicah in navsezadnje v filmu.

3.3 GLASBENA PRIPRAVLJALNICA 1

PEDAGOGINJA: Teja Bitenc

1. Vsebina

Program glasbene pripravljavnice je pravzaprav priprava na učenje igranja glasbil. Tako se udeleženci že bolj sistematsko spoznajo z glasbenimi pojmi, z glasbenim znanjem. Ob delovnem zvezku in preigravanju različnih glasbil pridobljeno glasbeno znanje večkrat reproduciramo z izvajanjem ritmov, melodij na različna Orffova glasbila. Učenci so po glasbenem znanju že na stopnji, ki omogoča raziskovanje najrazličnejših spektrov glasbenega izražanja.

2. Evalvacija programa

a) Uspešnost izvedenega programa

Cilji so že bolj specifični, kot npr. poznavanje osnovnih tonov in not. Cilje sproti preverjamo in so uspešno usvojeni. Zavedam se, da je bolje postaviti manj ciljev in tiste uspešno usvojiti in graditi na usvojenem.

b) Učinkovitost

Pri delovanju smo večinoma uporabljali odpadne materiale (izdelovanje glasbil), prav tako smo večkrat uporabljali naravne materiale. Poleg delovnega zvezka, predvsem pri ritmičnem reproduciranju glasbe, včasih uporabimo tudi igrače (žoge), največkrat pa lastna glasbila.

c) Dostopnost

Tako kot v lanskem letu, smo imeli tudi v letošnjem letu vpisanih 12 otrok, ki smo jih razdelili v 3 skupine. Starost otrok je bila od 5. do 7. leta.

3. Smernice za vnaprej

Ker se je izkazalo, da je program kar precej uspešen, saj večina otrok nadaljuje šolanje v glasbenem smislu (igranje na izbran inštrument), ga bom le malo spreminjala. Ideje dodajam sproti, spreminjam posamezne dele učnih ur, a jedro bo ostalo isto.

4. Kaj udeleženec programa pridobi od le-lega

Mnenje pedagoginje Teje Bitenc: Otrok, ki hodi na glasbeno pripravljalnico, že na bolj specifičen izkaže zanimanje za glasbo. Zanima ga ne le poslušanje ali igranje prek glasbe, pač pa tudi njeno reproduciranje prek branja ritmičnih, a tudi melodičnih zapisov. Tako je najpomembnejše vodilo, da otrok s programom najde prostor, v katerem se lahko glasbeno izraža.

3.4 GLASBENA PRIPRAVLJALNICA 2 – ORFFOV INSTRUMENTARIJ

PEDAGOGINJA: Teja Bitenc

1. Vsebina

Glasbena pripravljalnica 2 je program, ki je namenjen tistim, ki si želijo pridobljeno glasbeno znanje, pred učenjem glasbila, še poglobiti. Ker je ritem že dobro usvojen in poznavanje tonov prav tako, se lahko tako več časa nameni preigravanju tako ritmičnih kot melodičnih vzorcev. Večina ur je tako namenjena uporabi različnih Orffovih glasbil, s katerimi preigravamo najrazličnejše otroške pesmice.

2. Evalvacija programa

a) Uspešnost izvedenega programa

Cilje uspešno usvajamo, saj jih večkrat nevsiljivo preverjamo in po potrebi kakšnemu namenimo dodaten čas za usvajanje.

b) Učinkovitost

Pri delovanju uporabljamo glasbila, ki jih imamo v Pionirskem domu. Smo pa letos glasbeni orkester še dopolnili z nakupom nekaterih manj poznanih glasbil kot npr. glasbeni zvonec.

c) Dostopnost

Na glasbeno pripravljalnico 2 hodita 2 učenca stara 6 in 8 let.

3. Smernice za vnaprej

Program se prilagaja, tudi malce spreminja čez leto, tako bo gotovo kakšna nova ura, nova pesem, nov ritem, ki ga bomo dodali, a jedro bo ostalo isto. Še vedno pa bo večina ur namenjena igranju na melodična Orffova glasbila.

4. Kaj udeleženec programa pridobi od le-lega

Mnenje pedagoginje Teje Bitenc: Ker imajo na tej stopnji udeleženci že precej glasbenega znanja se večkrat opazi nekakšno povezovanje v glasbeno celoto pa naj bo to delovanje v malem glasbenem triu ali spontano glasbeno improviziranje.

3.5 UČENJE PETJA

PEDAGOGINJA: Eva Moškon

1. Vsebina

Polletno delo smo obeležili z dvournim internim nastopom tečajnikov na odru Festivalne dvorane, kjer so se med seboj spoznali vsi stari in novi učenci. Interni nastop je namenjen tudi oblikovanju dobre mere samokritičnosti, premagovanju odvečne treme ter pridobitvi nove odrske izkušnje tečajnikov.

Na letošnjem glasbenem festivalu Pionirskega doma sta v tekmovalnem delu z avtorsko skladbo sodelovala dva tečajnika, ki sta bila zadovoljna s svojim nastopom in odzivom na pesem. Sicer pa vzpodbujanje in pomoč tečajnikom pri pisanju avtorskih skladb in besedil spet kliče k snemanju novega studijskega albuma.

Zaključni koncert Rock Akademije za šolsko leto 2015/16 se je že drugo leto zapored zgodil na velikem odru festivala Junij v Ljubljani, ki tečajnikom zagotovi največjo odrsko izkušnjo na območju celotne Slovenije. Tečajniki so se predstavili z novimi avtorskimi skladbami, akustičnimi priredbami in prirejenimi skladbami preminulih glasbenih legend v preteklem obdobju (David Bowie, Prince, Maurice White, Lemmy, Glenn Frey).

Na koncertu Rock Akademije v Cankarjevem domu (v sklopu festivala Cicifest 2016) se je izpeljalo presenečenje za tečajnika s PP zaradi cerebralne paralize za namene zbiranja donatorskih sredstev za podporo njegovega nadaljnega glasbenega udejstvovanja. Na dobrodelnem dogodku, ki je sledil, se je zanj zbralo 1000 EUR.

2. Evalvacija programa

a) Uspešnost izvedenega projekta/programa

Program se je izvajal po individualnih učnih planih v skladu s cilji (učiti se petja ne glede na predznanje in vokalne sposobnosti, osvajanje tehnike petja in tehnike dihanja, spoznavanje in razumevanje glasbene teorije, urjenje notnega zapisa, razvoj muzikalnosti in interpretacije, pisanja avtorskih skladb in besedil, odpravljanje treme in samozavesten nastop), ki so jih učenci glede na njihovo starost, razvojno stopnjo in vokalne sposobnosti uspešno osvajali na: individualnih urah; pri skupnem muziciranju na skupnih vajah; na nastopih, kjer so si nove odrske izkušnje pridobivali kot glavni in spremljevalni vokalisti.

Z učenci smo sprotno evalvirali njihovo delo na način samo-konfrontacije ob njihovih video in avdio posnetkih ter s povratnimi informacijami s posameznih nastopov.

Repertoar avtorskih skladb in priredb Rock Akademije so učenci skupaj muzicirali na 9. glasbenem festivalu Pionirskega doma za osnovne in srednje šole, na Slovenskih dnevih knjige pred Magistratom v Ljubljani in zaključnem koncertu na festivalu Junij v Ljubljani na Kongresnem trgu in na otroškem festivalu Cicifest v Cankarjevem domu.

Vmes so se vrstili posamezni nastopi kot del programa na zaključnih prireditvah in podelitvah certifikatov na drugih dejavnostih Pionirskega doma, kateri imajo poleg glasbene vrednosti tudi sodelovalno, predstavitveno in podporno znotraj celotnega Pionirskega doma – Centra za kulturo mladih.

b) Učinkovitost

Za ohranjanje in zagotavljanje kvalitete dela menimo, da je potreben finančen vložek za izboljšanje pogojev dela (zvočna izolacija med učilnicami, prezračevanje v učilnici za skupne vaje ipd). Glede na dane pogoje dela pa z maksimalnim vložkom truda in medsebojne strpnosti premagujemo ovire in zagotavljamo kakovost pri delu ter zadovoljstvo naših tečajnikov.

c) Dostopnost

Program učenja petja ima pri vpisu starostno omejitev: 8+. Program obiskuje 29 učencev, starih nad 8 let. Prevladuje starostna skupina med 10 in 16 let.

3. Smernice za vnaprej

Ohranjanje medsebojnega sodelovanja celotnega glasbenega oddelka (npr. ustanovitev novih glasbenih zasedb, nastajanje novih avtorskih pesmi ter novega koncertnega repertoarja Rock Akademije).

Vzpodbujanje sodelovanja z drugimi dejavnostmi Pionirskega doma. V prihodnje se veselimo morebitnega sodelovanja s plesno dejavnostjo in snemanje glasbenega spota za kakšno od avtorskih pesmi tečajnikov v navezi s filmsko dejavnostjo Pionirskega doma.

Ohranjanje odrskega življenja v sklopu dogodkov Pionirskega doma ter pridobivanje nastopov »izven« oz. prijave na druge glasbene festivale, tudi z novim konceptom glasbenega repertoarja Rock Akademije. Snemanje novega studijskega albuma tečajnikov Pionirskega doma. Izpeljava predavanj na temo anatomije glasu ter na temo glasbene zgodovine popa in rocka.

4. Kaj udeleženec programa pridobi od le-lega

Mnenje pedagoginje Eve Moškon: Učenci skozi proces učenja izboljšujejo tehniko petja in dihanja ter usvajajo glasbeno znanje. Izboljšuje se jim samopodoba, ker je pri petju ključnega pomena sprejemanje samega sebe in s tem povečujejo samozavedanje in samozavest. Učijo se izražati čustva in iščejo lasten interpret, lastno glasbeno identiteto in se učijo glasbenega sodelovanja.

Pridobivanje novih odrskih izkušenj ter skupno muziciranje v projektu Rock Akademija so neprecenljive izkušnje za nadaljnje udejstvovanje v svetu glasbe.

3.6 UČENJE BAS KITARE

PEDAGOG: Gregor Cvetko

1. Vsebina

Učenje bas kitare je zajemalo predvsem različne tehnike igranja (slap in pop tehnika, menjalni udarec z dvema ali tremi prsti desne roke), lestvičnih stopenj, intervalov in akordov z lestvicami. Postavili smo levo roko in sistem prstnega reda. Razvijali smo posluš za iskanje bas linije v slišani pesmi in dinamiko igranja ter spoznali različne ritmične vzorce v povezavi z različnimi stili igranja. Prav tako smo spoznali začetne improvizacije na pentatonični lestvici.

2. Evalvacija programa

Učenci napredujejo v znanju in tehniki, kot se je pokazalo na vajah. Z drugimi učenci, je bila večina skladb odigranih po posluhu, izvedena zelo suvereno in bolj dinamično. Program je bil uspešno izveden.

3. Smernice za vnaprej

Vpis na inštrument bas kitara je potrebno nekako povečati. V pripravi je priročnik za vzpodbudo, ki bo zaradi sistematizacije praktičnih vaj pripomogla h kvalitetnejši izvedbi in učinkovitosti.

4. Kaj udeleženec programa pridobi od le-tega

Mnenje pedagoga Gregorja Cvetka: Učenci programa pri igranju pridobivajo samozavest in izpopolnijo tehniko. Pomembno je, da se naučijo kako vaditi, poslušati in znanje vpeti v samo igranje.

3.7 UČENJE KLAVIRJA

PEDAGOGA: Jaka Hawlina, Rok Hozjan

1. Vsebina

Za začetnike pri učenju klavirja je pouk orientiran predvsem na dojetje ritma, tempa in pulza. Izvajanje glasbe je izvajano ne le s klavirjem temveč tudi z lastnimi glasbili ter s petjem. Branje in spoznavanje glasbenega zapisa se predvidoma začne v obdobju dveh mesecev od pričetka obiskovanja ur klavirja. Nadaljevalni program klavirja zajema preigravanje klasičnega, jazz ter pop-rock programa, prilagojen želji posameznika. Skozi vse leto učenci spoznavajo tudi lestvice, akorde ter osnovne kadence iz različnih tonalitet, začetniki iz durovskega tonskega območja potem pa še iz molovskega. Program je od zastavljene vsebine odstopal le zaradi nepredvidenih odsotnosti učencev. Pri manjših izostankih je odstopanje zanemarljivo, praviloma daljši izostanki prinesejo večji odmik od zastavljenega.

2. Evalvacija programa

a) Uspešnost izvedenega programa

Program se je v letošnjem letu izvajal uspešno, kar se je potrdilo z nastopom učencev v Festivalni dvorani. Vsi učenci so sposobni na pamet zaigrati vsaj 2-3 skladbe, ki smo jih obravnavali pri pouku ali so se jih naučili sami doma, sposobni so slišati in izvajati skladbe v binarnih in ternarnih metrumih, ter kombinacijah le teh. Vsi so se sposobni tudi po posluhu naučiti lažje skladbice.

b) Učinkovitost

Menimo, da je rezultat uspešen, saj tečajniki z 45 minutami ali 30 minutami učenja klavirja tedensko čedalje bolj večajo glasbene sposobnosti, njihov repertoar, ter splošno razgledanost. Po našem mnenju je finančni vložek v ure upravičen, vendar je nujno dopolnjevanje z domačim delom, da se le ta bogato povrne.

c) Dostopnost

V glasbeni program učenje klavirja je vpisanih 30 učencev, od tega jih 19 obiskuje 45 minutni tečaj, 11 pa 30 minutni tečaj.

3. Smernice za vnaprej

V prihodnjem letu je najpomembnejša smernica usposobiti tečajnike za samostojno nastopanje z zahtevnejšim programom in usposobiti tečajnika za nastopanje s skupinami, kar pa terja napredno poznavanje ritmičnih in harmonskih zakonitosti ter sposobnost uporabe tega znanja v praksi, torej v bandu ali orkestru. Letošnje novosti so raziskovanje notnih virov, ostajajo pa zadani cilji, ki se z njihovim uresničevanjem le še bolj izpostavljajo – še več poudarka na improvizaciji in sodelovanja z drugimi glasbeniki.

4. Kaj udeleženec programa pridobi od le-lega

Mnenje pedagoga: Udeleženec programa pridobi poleg poznavanja širšega glasbenega repertoarja in sposobnosti izvajanja še občutek za ritem, pulz ter kontrolo le-tega. Ritmu dajem izjemno velik poudarek, ker menim, da je dobro obvladovanje ritma pomembno na vseh področjih, tako gibalnem, kot mentalnem. Vsak udeleženec programa napreduje pri stabilizaciji pulza, kar mu omogoča hitrejše dojetje in usvajanje novih skladb, nove glasbe ter širi glasbena obzorja ter izboljšuje sposobnosti. Večina pridobi osnove glasbenega jezika, prednost programa pa je večja fleksibilnost glede posameznikovih želja in sposobnosti.

3.8 UČENJE KITARE

PEDAGOG: Andrej Pekarovič in honorarni sodelavci

1. Vsebina

Za mlade je potekala šola igranja kitare skozi igro, za malo starejše pa je zajemala učenje akordičnih spremljav, branje not, različne tehnike igranja, spoznavanje glasbenih obdobij (od klasike do popularne glasbe), razvijanje posluha, improvizacije in osnove aranžiranja. Individualni pouk ponuja možnost prilagoditve programa željam učencev. Poučevanje kitare je zajemalo učenje akordičnih spremljav, branje not, različne tehnike igranja, spoznavanje glasbenih obdobij, razvijanje posluha, improvizacijo in osnove aranžiranja. Nadaljevalni tečaj je obsegal zahtevnejše tehnike in skladbe ter pripravo na sprejemni izpit srednjih glasbenih šol.

S tečajniki iz prejšnjega leta smo nadaljevali zastavljene smernice ter začeli do sedaj pridobljeno znanje še poglobljati, z novimi učenci pa smo spoznali osnove glasbenih prvin in kitararskih tehnik. Predvsem smo postavili tonalno shemo odprte lege kitare in pričeli z izvajanjem nekaj tehničnih in akordičnih vaj ter z igranjem lažjih in učencem dobro poznanih pesmi.

Pri pouku je ne glede na stopnjo znanja učencev pomembno njihovo veselje do glasbe in motiviranost za vadbo. Slednje izhaja tudi iz učiteljevega posluha za določene predloge učencev glede izbora materiala, ki ga obravnavamo, saj ponavadi učenci raje vadijo skladbe, ki jih dobro poznajo, tudi če niso iz področja klasične ali ljudske glasbe. Glasba je dovolj široka in dopušča raznovrstnost pristopov, pomembna pa je ves čas skrb za osnovne glasbene prvine ritma, harmonije in melodije in za osnovne kitararske tehnike.

Učenci so v splošnem skozi celo leto pridno vadili in lepo napredovali, tako da bomo s poukom v prihodnje nadaljevali na podoben način.

2. Evalvacija programa

a) Uspešnost izvedenega programa

Program je bil izveden uspešno, saj so učenci napredovali v svojem znanju, kreativnosti in tehniki. Nastopali smo na veliko različnih odrih in pripravili do sedaj najobsežnejši program tako po dolžini kot tudi žanru. V projektu Rock Akademije (gre za interni projekt glasbene dejavnosti, kjer učenci vseh inštrumentov muzicirajo skupaj) smo pripravili širok repertoar skladb, tako avtorskih kot priredb. Sledili so še: koncert na glasbenem festivalu in 3 tekmovalne skladbe, koncert pred Mestno hišo, koncerti v ciklu Teden ljubiteljske kulture, točke na zaključnem nastopu gledališkega festivala in literarnega natečaja, 8 internih nastopov in dva zaključna (v Festivalni dvorani in dve uri programa na Kongresnem trgu). Na vseh nastopih smo letos slišali skupno 7 ur glasbe naših učencev. V mesecu novembru je sledil še koncert v Cankarjevem domu, ki je bil eden boljših naših nastopov in si v bodoče želimo avdio in video posneti koncerte in s tem ustvariti arhiv našega ustvarjanja.

b) Učinkovitost

Glas o našem ustvarjanju se je razširil in imamo vse več talentiranih učencev. K temu pripomore tudi dostopna šolnina programov. Učenci pridobijo raznoliko znanje in možnost nastopanja, tako na manjših kot tudi velikih odrih. Glede na zelo malo vloženi finančni sredstev v nove inštrumente in ojačevalce ocenjujemo, da se je vseeno program izvajal uspešno. Pridobili smo dve novi sobi in sicer za poučevanje klavirja in saksofona (Art-center), ki olajšata nemoten proces poučevanja.

c) Dostopnost

Vpis v glasbene programe se je letos zopet povečal in imamo v vseh programih cca. 160 učencev, kar nas umešča v vedno bolj kompetentno ponudbo glasbenega izobraževanja (izven državnih glasbenih šol) v Ljubljani. Obiskovalci tečajev so stari med 5 in 50 let.

3. Smernice za vnaprej

Glasbeni program se bo še naprej širil (v okviru prostorskih zmožnosti). Letos smo usmerili pozornost v novo ponudbo inštrumenta violina (pop, etno, jazz), ter zopet povečati vpis na bas kitaro.

Poskrbeli bomo tudi za prehod iz glasbene pripravjalnice na učenje inštrumenta in vzporedno učenje dveh inštrumentov/petje.

4. Kaj udeleženec programa pridobi od le-lega

Mnenje pedagoga Andreja Pekaroviča: Verjamem, da kdorkoli sprejme glasbo za svojo popotnico v življenju, pridobi širino tako na kulturnem kot tudi osebnostnem področju. V veselje mi je, da poleg velikega števila vpisanih otrok, k nam z veseljem hodijo tudi odrasli in si kljub hitremu tempu življenja, vzamejo čas za glasbo. Pedagogi vedno bolj občutimo, koliko učencem pomeni druženje na skupnih vajah in koncertih.

3.9 UČENJE BOBNOV

PEDAGOGINJA: Nataša Zamida

1. Vsebina

S 4 novimi učenci smo spoznavali notne vrednosti, kako se pojavljajo v glasbi, branje notnih vrednosti ter povezovanje not s instrumentom, s toni. Ostalih 16 učencev je učenje nadaljevalo od lani, in so bili porazdeljeni v tri skupine in sicer, tisti, ki so drugo leto ter nadaljevalni (v to kategorijo spadajo starejši ali bolj izurjeni učenci). V grobem sta dve skupini, začetniki ter nadaljevalci. Za ti dve skupini so bile dodeljene note po težavnostnih stopnjah. Učenci so dobili note za prvo stopnjo igranja bobnov, katere se po težavnosti lahke in se postopoma nadgrajujejo s težjimi ritmi, pojavljajo se tudi ritmične posebnosti, katere se z vajami utrjuje in uporablja pri igranju težjih ritmov in prehodov. Pred vsako težjo vajo se je dala tudi ritmična vaja, ki je uvedla učenca na novo stopnjo. Poleg not so učenci bili seznanjeni tudi z ritmično-motoričnimi vajami za koordinacijo telesa, ob tem je bilo pomembno glasno štetje, ki je služilo temu, da se v skladbi učenec znajde. Proti koncu leta je vsak učenec igral na poljubno izbrano pesem na matrico, ali preko žive spremljave, katero se je naučil spremljati. Druga skupina je dobila podobne vaje kot prva, s poudarkom na težavnosti stopnji. Druga skupina učencev je letos bila deležna več glasbenih posnetkov, katere so se naučili poslušati z izločanjem bobnov, dožemanja vstopov drugih inštrumentov in tako rekoč naučiti se izluščiti bistvo torej glavni ritem v kitici, refrenu, prehode itn. Poudarek na samostojnem delu. Druga skupina je prav tako dobila za poslušati težje ritme, jih izvajati ter pravilno zapisati v notnem zapisu.

2. Evalvacija programa

a) Uspešnost izvedenega programa

Mlajšim od 8. leta so delale vaje za koordinacijo in spremljanje skladbe nekaj težav, a so nekateri z malo več vaje hitro prestopili čez težavo. Problem, ki se je pojavil pri učencih je bil samo ta, da vsak doma ni imel svojih bobnov in ni imel kje zvaditi.

b) Učinkovitost

Ni vložnega večjega finančnega vložka, učenci so si morali sami priskrbeti samo palice (10 eur).

c) Dostopnost

Bobne je obiskovalo 20 učencev, termini so bili v precejšnji meri glede na razpolago dni za učenje bobnov zasedeni. Od učencev je imela letos velika večina svoj lastni inštrument doma. Ostali, ki tega niso imeli, so imeli razporejeni vadbeni termin v prostorih Pionirskega doma in prišli povaditi, kolikor se je le dalo.

3. Smernice za vnaprej

V nadaljevalni stopnji igranja bobnov se pričakuje malo bolj resen pristop, saj bodo tudi tehnično zahtevnejše vaje, utrjevanje branja notnega zapisa, razvijanje hitrejših motoričnih sposobnosti ter usklajenosti v igranju. Vsak učenec bo dobil v analizo skladbo po svoji in moji izbiri ter iz njih dobil določen del skladbe, katerega bo moral sam zapisati v notnem zapisu.

Pri temu se bo spodbujala uporaba kreativnosti, naučili se bodo uporabljati notni zapis, analizirali bomo več skladb in bo sprotno spraševanje glede praktične in teoretične izvedbe. Tu se bodo učenci delili po sposobnostih in izkušnjah v dve skupini, ena izmed teh bo za eno stopnjo zahtevnejša zaradi branja zahtevnejšega notnega.

4. Kaj udeleženec programa pridobi od le-tega

Mnenje pedagoginje Nataše Zamida: Učenec je sposoben odigrati osnovni ritem z lastnim prehodom, brati notni zapis, je seznanjen z osnovnimi ritmičnimi vzorci in jih je sposoben tudi sam izvesti in obrazložiti z besedami. Izurijo se tudi, da lahko igrajo ob živi spremljavi (dueti, skupine glasbenikov) ali neživi (radio, glasba...) ter so pri tem kreativni in ob izvajanju uživajo. Učenci iz naprednejše skupine so tudi sposobni odigrati znane ritme kot na primer bossa nova in podobne, ter so sposobni brez metronoma določiti hitrost skladbe.

3.10 UČENJE SAKSOFONA

PEDAGOG: Miha Hawlina

1. Vsebina

Kljub približno dvomesečni odsotnosti v začetku leta, zaradi poškodbe hrbtenice, smo program lepo izpeljali in opravili vse potrebne nastope, nadomestili ure, kolikor se je dalo. Šolsko leto 2015/16 smo uspešno zaključili.

V začetku šolskega leta 2016/17 smo uspešno izvedli povečan vpis in razporedili urnike.

Učenci zelo lepo napredujejo. Skoraj vsi učenci, ki nadaljujejo izobraževanje so iz blokflavte presedlali na večja in resnejša glasbila: saksofon, prečna flavta, klarinet. Ogromne prostovoljne pomoči učitelja, so bili deležni pri izbiri in nakupu glasbila. Vsi učenci, kot njihovi starši, vključno z učiteljem smo zelo zadovoljni, manj pa sosedje uporabnikov, saj je zvok po naravi glasbila glasnejši, otroci pa si želijo vaditi. Ta problem jih bo žal spremljal vso njihovo glasbeno kariero.

Prav tako rahlo trpimo in trpijo sosedje v (zaradi prenove Art centra) nadomestnih prostorih, na Miklošičevi ulici. V prostorih so v osnovi krasni pogoji, le za poučevanje glasnih inštrumentov rahlo premalo zvočno izolirani. Prostori so pomemben dejavnik pri izobraževanju.

2. Evalvacija programa

a) Uspešnost izvedenega programa

V Pionirskem domu poučujemo učence različnih glasbenih nivojev, znanja in želja. Vsak dobi vse potrebne osnove spoznavanja, značilnosti, rokovanja, obvladovanja, tehnična znanja najmanj svojega in sorodnih glasbil in poleg tega, vpogled na ostala glasbila.

Osvoji potrebna teoretična, stilka, umetniška, interpretacijska, komunikacijska, uporabna znanja in veščine.

b) Učinkovitost

Še vedno trdim, da smo po učinkovitosti glede na razmerje med finančnim vložkom in rezultatom, takoj za javnim glasbenim izobraževanjem, v nekaterih primerih celo pred njim. Poudarjam, da osebno vidim še veliko možnosti in potenciala, ob primerni volji, zainteresiranosti in podpori.

c) Dostopnost

Dostopnost je v največji meri odvisna od administracije in volje lastnikov prostorov. V tem pogledu se lahko vsem le lepo zahvalimo. Število uporabnikov skokovito narašča, saj so ljudje opazili potencial tovrstne ustanove. Kje se bo ustavilo, je odvisno od mnogih

dejavnikov. Sam osebno si na svojem področju zelo želim širjenja programov, za kar seveda potrebujemo več časa, pojavi pa se tudi vprašanje eksistence.

3. Smernice za vnaprej

Glede na rezultate pričakujem podobno uspešno delo še naprej. Pričakujem pa tudi kakšen temeljitejši pogovor in razmislek kako in kam naprej. Trenutno smo s kapacitetami in časom, ki ga porabimo za tovrstne dejavnosti, na limitu. Vsak premik energije v neko drugo smer bi pomenil nazadovanje v doseženem. Za nadaljnji razvoj v smeri povečanja kvalitete in kvantitete bo potreben temeljit razmislek, pogovor, dogovor.

4. Kaj udeleženec programa pridobi od le-lega

Mnenje pedagoga Miha Hawlina: Udeleženec programa dobi več kot je pričakoval, vključno s starši. V program vstopajo previdno, ne želijo strogega ravnanja in prevelikih pritiskov, kot so jih otroci deležni v javnem izobraževanju, radi pa bi osvojili določena znanja, pri katerih ne gre brez vloženega vsakodnevnega truda. Lahko rečem, da sem najbolj ponosen in morda uspešen pri tem, da tako uporabnikom, kot njihovim staršem, uspem vcepiti veselje do glasbe, glasbil, glasbenikov, tehnike, znanja, zavesti in ustvarjalnosti. Poleg tega sigurno vplivamo tudi na njihove poglede na glasbeni okus, delovne navade, spoštovanje, kreativnost, komunikacijo z bližnjimi in okoljem, javno nastopanje, samozavest..., celo na družbo in svet. Spoznavajo pesmi iz vseh koncev in stilov sveta. Učijo se glasbenega zapisa in jezika, tako s papirjem in svinčnikom, kot elektronskimi orodji in komunikacijami. Pri tem jih ne ocenjujemo. Začeli so se zavedati, da ni vse v ocenjevanju, in da ima vsak pravico kaj znati in vedeti. Vsak se potruди po lastnih zmožnostih in dejanjih. Niso vsi na enakem nivoju, vendar delujem na tem, da vsakega udeleženca, pridobljeno znanje in izkušnja spremljata v dolgotrajnejšem življenjskem obdobju, če že ne, za zmeraj.

3.11 UČENJE VIOLINE

PEDAGOG: Dejan Gregorič

1. Vsebina

Učenje violine je zajemalo pravilno držo instrumenta, tako violine kot loka. Z desno roko smo osvajali nadzor nad lokom (uporabo celega loka, spodnje in zgornje polovice, razne tehnike kot sta "detache", "legato", kombiniranje vsega naučenega) s ciljem avtomatizacije motoričnih znanj.

Pri levi roki je bila pozornost usmerjena predvsem na pravilno in sproščeno držo, fluidno postavljanje prstov na ubiralko s sprotnim intoniranjem. Obenem se tudi ukvarjamo z usklajevanjem leve in desne roke, ter tudi na celostno telesno držo.

2. Evalvacija programa

Učenci vidno napredujejo v znanju in tehniki, saj prej niso znali na violino odigrati ničesar, zdaj pa izvedejo kar nekaj lažjih skladb.

3. Kaj učenec pridobi v programu

Učenci v takem programu pridobijo zaupanje v svoje igranje, predstavo o tem, kaj pomeni igrati violino, nadzor nad gibanjem ter občutek za izvajanje glasbe. Vsekakor se naučijo tudi novih tehnik vadenja, poslušanja.

4. Smernice za vnaprej

Vpis na instrument violina želimo čimbolj povečati. V prihodnjem letu načrtujem izboljšati celostno tehniko učencev in povečati repertoar s težjim programom.

3.12 FESTIVALNICE

VODJA PROJEKTA: Andrej Pekarovič

1. Vsebina

Koncertni cikel FESTIVALNICE ponuja koncerte enkrat mesečno, matinejo za otroke in družine. Cikel predstavlja najbolj kakovostno glasbo iz različnih obdobjih glasbene zgodovine, tudi jazza, v izvedbi domačih uveljavljenih glasbenikov in uspešnih mladih ustvarjalcev. Prav vsi glasbeniki se veselijo nastopanja, saj se v Festivalni dvorani predstavijo v novem ambientu za novo publiko, poleg tega pa jih zanima dialog z otroki. Naša publika so torej: zahtevna odrasla publika – poznavalci in ljubitelji in najmlajši poslušalci, ki se svetu glasbe tako neposredno še niso približali.

To so krajši koncerti s prilagojenim programom, ki je opremljen s strokovno izbranim komentarjem, ki ga mlada publika z lahkoto spremlja in v njem tudi sodeluje. Najmlajši na koncertih redko in premalokrat uživajo v priložnostni neposredni komunikaciji z že uveljavljenimi glasbeniki, zelo redko jih kje lahko sploh slišijo v živo.

Pionirski dom kot organizator omenjenih koncertov se tako aktivno vključuje v danes aktualno vprašanje, kako pritegniti in ustvarjalno vključiti mlade v svet glasbenega ustvarjanja. Obisk Festivalnic, namenjen otrokom in njihovim staršem, je omogočen za simbolično ceno. Matineje so namenjene otrokom od 2. leta starosti naprej.

2. Evalvacija projekta

a) Uspešnost izvedenega projekta

Koncerti, namenjeni otrokom in staršem, so bili dobro obiskani in na visokem umetniškem nivoju s posluhom za mlajše obiskovalce, ki vedno zapuščajo koncerte z nasmehom.

V Festivalni dvorani Pionirskega doma so med drugim nastopili:

Glasbeni duet Boštjan Gombač in Janez Dovč

Marko Hatlak s koncertom od tanga do Bacha

Razredni koncerti v sklopu Tedna ljubiteljske kulture

Učenci Pionirskega doma z zaključnim koncertom

Glasbena skupina »Kralj Matjaž« je še ena od skupin, ki svoje glavne melodije črpa iz ljudskega izročila. Tovrstnih skupin je pri nas že ogromno, pa vendarle še vedno premalo, da bi to izročilo uspele približati novodobnim poslušalcem.

Trije člani kvinteta Piazzolleky so se zato zbrali v akustičnem triu, da na zabaven način najmlajšim poslušalcem pokaže kaj razumejo pod ljudsko glasbo.

SPECIALNO GODALKANJE - srbska glasba

Mentor: Emilio Castiello (FR)

Zaključni koncert vikend delavnic Specialnega Godalkanja. Ob tem bo gostujoči mentor Emilio Castiello izvedel tudi krajši solistični program v spremljavi članov Simboličnega orkestra. Na koncertu, polnem mladostne energije se bodo z godali, ukulelami in drugimi instrumenti predstavili tudi otroci Glasbenih izobraževanj pod okriljem Godalkanja. Nastopili bodo še Navihani Godalkarji, Hobi Godalkarji učenci Waldorfske glasbene šole in Škrat, ki je izgubil copat.

b) Učinkovitost

Želimo si pripeljati več publike (predvsem tečajnike Pionirskega doma) na koncerte, ki jih organiziramo.

c) Dostopnost

Učenci Pionirskega doma imajo brezplačen obisk koncertov, za odrasle je cena 6 eur in za otroke 3 eur, tako da so koncerti zelo dostopni in skrbimo, da tako tudi ostane.

3. Smernice za vnaprej

Nadaljevali bomo s programom in poskušali pridobiti zanimive in kvalitetne sestave za naš cikel.

4. Kaj udeleženec programa pridobi od le-lega

Namen cikla je obogatiti glasbeni spekter poslušalcev koncertov in širiti dobro glasbo ne glede na žanr le-te. Spoznavanje različnih glasbil in glasbenih sestavov ter žanre od etna, jazza, popa, rocka do klasične glasbe v sproščenem vzdušju.

3.13 ROCK AKADEMIJA

VODJA PROJEKTA: Andrej Pekarovič

1. Vsebina

Program namenjen povezovanju učencev, ki v Pionirskem domu že obiskujejo program inštrumenta/vokala, se je zopet izkazal kot velika prednost in dodana vrednost našim glasbenim programom. Učenci so veliko ur z veseljem skupaj muzicirali in ustvarjali tudi avtorsko glasbo.

2. Evalvacija projekta

a) Uspešnost izvedenega projekta

Nastopili smo na gala prireditvi časopisa dnevnik Zlata nit, sledili so koncert na glasbenem festivalu in 3 tekmovalne skladbe, koncert pred Mestno hišo, trije koncerti v ciklu Teden ljubiteljske kulture, točke na zaključnem nastopu gledališkega festivala, več internih nastopov in dva zaključna (v Festivalni dvorani in dve uri programa na Kongresnem trgu). Glede na vse odzive priznanih glasbenikov, učencev, staršev in poslušalcev smo na zelo visokem nivoju izvedli oba koncerta.

Prvič so naši učenci priredili samostojni nastop v Orto baru, kjer sta se predstavili dve skupini, ki sta nastali v Pionirskem domu in nastopili z avtorskimi skladbami, v nabito polni dvorani.

Skupina učencev (The Illusion) je bila sprejeta v pop rock oddajo V svojem ritmu (RTV Slovenija), ki bo na sporedu jeseni.

V mesecu novembru je sledil še koncert v Cankarjevem domu, ki je bil eden boljših naših nastopov in si v bodoče želimo avdio in mogoče tudi video posneti koncerte in s tem ustvariti arhiv našega ustvarjanja.

b) Učinkovitost

Rock akademija je program, ki ga ponujamo našim učencem inštrumentov in petja. Potrebovali bi več finančnih sredstev za nakup ojačevalcev zvoka in odrske opreme.

c) Dostopnost

Program je dostopen vsem našim učencem, ki si želijo prosti čas popestriti z druženjem na skupnih vajah in ki imajo željo po nastopih na koncertnih odrih.

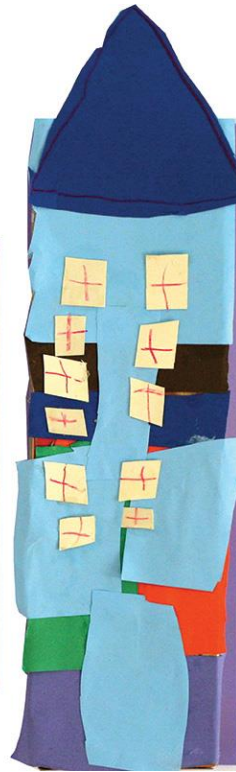
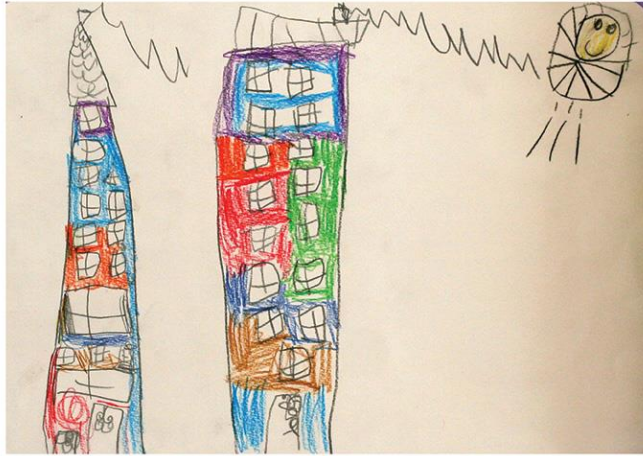
3. Smernice za vnaprej

Z našim programom si želimo nastopati na večjih odrih, pred širšo publiko in tudi izven Ljubljane. Vzpodbujamo k pisanju avtorskih skladb in nastanku novih glasbenih skupin.

4. Kaj udeleženec programa pridobi od le-lega

Mnenje pedagoga Andreja Pekaroviča: Verjamem, da kdorkoli sprejme glasbo za svojo popotnico v življenju, pridobi širino tako na kulturnem, kot tudi osebnostnem področju. V veselje mi je, da poleg velikega števila vpisanih otrok, k nam z veseljem hodijo tudi odrasli in si, kljub hitremu tempu življenja, vzamejo čas za glasbo. Pedagogi vedno bolj občutimo, koliko učencem pomeni druženje na skupnih vajah in koncertih.

1. Likfest, foto: arhiv Pionirskega doma

1. likfest, foto: arhiv Pionirskega doma

4 DRUGI PROGRAMI IZOBRAŽEVANJA ZA KULTURO

4.1 FILM

PEDAGOG: Sandi Skok

1. Vsebina

Prva polovica leta 2016 je bilo še prejšnje šolsko leto. Januarja in februarja smo izvedli vaje, ki so zaključile sklop, v katerem se udeleženci filmskih delavnic naučijo izražati v filmskem jeziku in uporabljati opremo za filmsko snemanje in montažo.

Ena vaja je bila snemanje prizora s celotno filmsko ekipo. Udeleženci filmskih delavnic so napisali kratek prizor, pripravili enostaven zgodboris in si razdelili vloge v filmski ekipi (režiser, snemalec, snemalec zvoka, igralci, ...). Prizor so nato posneli in zmontirali. Namen te vaje je bil spoznavanje različnih vlog pri snemanju filma in vzpostavljanju odnosov znotraj skupine, ki pomagajo pri kreativnem skupinskem delu.

Druga vaja je bila reinterpetacija filmskega prizora iz znanega filma. Udeleženci filmskih delavnic so si ogledali film in izbrali prizor, ki se jim je zdel zanimiv. O filmu in izbranem prizoru smo se pogovorili, skušali izluščiti bistvo, razčlenili kako je prizor posnet. Udeleženci so se nato razdelili v dve skupini, prizor po svoje interpretirali, ga posneli in zmontirali. Namen vaje je bil, da udeleženci analitično gledajo prizor, ga kritično ovrednotijo, spoznajo kako se filmski jezik uporablja v profesionalnih filmih in s pomočjo dobrega primera nadgradijo svoje sposobnosti ustvarjanja filmskega prizora.

Tretja vaja je bila snemanje prizora v enem kadru. Ta vaja je udeležence omejila na uporabo le enega kadra. Morali so ugotoviti, kako s premikanjem kamere in premikanjem igralcev znotraj kadra vzpostaviti zanimivo dinamiko in pokazati vse kar mora gledalec videti za razumevanje zgodbe.

Izdelava foto stripa je dala udeležencem možnost, da se natančno posvetijo kadriranju, izbiri pravih filmskih planov in kotov snemanja. Hkrati pa je bil izziv zgodbo povedati na zelo učinkovit način, saj so imeli na razpolago le deset fotografij.

Na zadnji vaji v tem sklopu smo se bolj podrobno posvetili programu za montažo filmov. Enega od prejšnjih prizorov smo opremili z glasbo, napisi, filmskimi efekti oziroma ločili, uravnali glasnost dialoga in uredili razmerje med nivojem glasbe in dialogov in uredili filmsko sliko.

Z marcem smo začeli s snemanjem kratkega avtorskega filma z naslovom Kocka. Film govori o odvisnosti. Dekle, ki se zaradi selitve in prepisa na drugo šolo počuti osamljeno, si čas krajša z reševanjem Rubikove kocke. Hobi kmalu preraste v odvisnost, a s pomočjo prijateljic se življenje dekleta spet postavi na pravo pot.

Udeleženci filmskih delavnic so najprej na vaje prinesli nekaj idej oziroma zgodb. Skupaj smo se odločili za idejo, ki se nam je zdela najbolj zanimiva in relevantna, saj govori o problemu, s katerim se sooča veliko ljudi. Problem smo želeli predstaviti iz zornega kota, ki ga ne vidimo pogosto.

Na nekaj naslednjih vajah smo idejo razvili v zgodbo in jo razdelili v prizore. Vsak udeleženeec je moral za dva prizora napisati dialoge. Skupaj smo prizore uredili v scenarij.

Pogovorili smo se o tem, kako bi bilo film najbolje posneti in izdelali enostavni zgodboris. Preučili smo naše produkcijske zmožnosti (ugotovili smo, da imamo precej skromne) in se odločili, da bomo cel film snemali v Pionirskem domu in njegovi okolici. Pripravili smo scene in rekvizite, ki jih bomo za snemanje potrebovali in razdelili vloge v filmski ekipi ter igralske vloge.

Na naslednjih vajah smo poskusil posneti nekaj prizorov, a smo kmalu ugotovili, da je napredek prepočasen in da je težko na enem srečanju, ki traja dve šolski uri postaviti sceno, vaditi prizor, ga posneti in na koncu še vse pospraviti. Zato smo organizirali dve snemalni soboti. Oba snemalna dneva smo snemali po pet ur. V tem času nam je uspelo posneti ves potreben material.

Zadnjih nekaj vaj v šolskem letu smo film montirali. Zaradi ambicioznosti in kompleksnosti projekta nam je na koncu zmanjkalo nekaj časa in filma nismo uspeli končat. Zaradi

programa ki ga izvajamo v novem šolskem letu pa montaža od septembra naprej poteka nekoliko počasneje. Cilj je, da bo film končan do filmskega festivala ZOOM.11.

V novem šolskem letu se je na filmske delavnice vpisalo približno polovica udeležencev, ki so delavnice obiskovali že lansko leto polovica pa se je delavnic udeležila prvič. Zato smo šolsko leto začeli z vajami, ki učijo kako uporabljati opremo za snemanje in montažo filmov in kako za pripoved zgodbe uporabljamo filmski jezik.

Prva vaja je bila namenjena spoznavanju nove skupine in temu, da jaz vidim kakšen odnos imajo udeleženci filmskih delavnic do filma in kako si predstavljajo filmsko snemanje. Posneti so morali eno minuto filma, vse ostalo pa je bilo prepuščeno njim. Razdelili so se v dve skupini. Komunikacija je hitro stekla, uspešno so posneli dva prizora. Na koncu prvega srečanja smo prizora pogledali in proces dela evalvirali.

Na drugi vaji sem udeležencem predstavil osnove filmskega jezika. Nato so posneli dva kratka prizora.

Tretja vaja je bila namenjena podrobnejšemu vpogledu v kadriranje prizora. Udeleženci so si izmislili zgodbo prizora. Potem smo se skupaj pogovorili o zgodbi in se odločili, kaj je pomembno pokazati gledalcu ter na podlagi teh odločitev naredili enostaven zgodboris. Kadre smo posneli in prizor zmontirali. Proces in izdelek smo na koncu evalvirali.

Vaje v mesecu oktobru so bile namenjene predvsem pisanju scenarija in montaži. Na prvi vaji sem udeležencem delavnic podrobneje predstavil program za montažo videa. Skupaj smo se odločili, da bomo spretnosti montaže preizkusili z montažo filmskega trika. Udeleženci so si izmislili enostavno zgodbo, v kateri se glavni lik znajde pred moralno dilemo. Na ramenih se ji pojavita angel in hudiček. Prizor smo posneli in ga v naslednjih treh srečanjih zmontirali. Na koncu smo dodali še glasbo in ga ustrezno izvozili.

Na dveh srečanjih v oktobru so se udeleženci z gostujočo mentorico učili, kako napisati scenarij za kratek film oziroma reklamo. Na enem srečanju z gostujočim mentorjem pa so udeleženci spoznavali grafiko v filmski umetnosti. Naučili so se kako narediti učinkovito filmsko špico. Kako pravilno posneti kader, da pustimo ustrezen prostor za napis. Katere fonte izberemo glede na žanr oziroma temo filma.

Nato smo začeli s projektom novega avtorskega filma. Udeleženci filmski delavnic so se po pogovoru odločili, da bodo snemali film o dekletu, ki ima probleme z očetovo novo partnerko. Eno srečanje je bilo namenjeno pogovoru o zgodbi, vsak je povedal, kaj mu zgodba pomeni in zakaj bi rad snemal film o te temi. Na naslednjem srečanju smo še enkrat ponovili, kaj so literarne predloge za igrani film in kako nam služijo pri snemanju našega filma ter kako jih napišemo. Vaje do konca koledarskega leta smo namenili členjenju zgodbe na sekvence in scene.

2. Evalvacija programa

a) Uspešnost izvedenega programa

Program je bil, glede na zastavljene cilje, skoraj v celoti izpeljan. Do manjših sprememb je prišlo zaradi specifičnih potreb in dinamike v skupini. Ker so udeleženci delavnic v prejšnjem šolskem letu scenarij pisali nekoliko dlje kot sem pričakoval, zaključni film še ni končan. Film počasi napreduje. Sem pa zaradi tega spoznanja nekoliko spremenil način dela v tem šolskem letu. S projektom izdelave kratkega avtorskega filma smo začeli prej.

b) Učinkovitost

V tem letu večjih finančnih vložkov v filmske delavnice ni bilo. Izvedene so bile z uporabo obstoječe opreme in nekaj minimalnih vložkov v določene rekvizite pri snemanju filma ter nekaj materiala pri izvajanju vaj (papir, krede, ...). Zaradi dobrih investicij, pred nekaj leti, lahko delo še nekaj časa poteka nemoteno. Vseeno pa počasi opažam, da je oprema starejša. To se najbolj pozna pri računalniku in programski opremi.

Kljub temu so bile vse vaje izvedene, zaključni film je skoraj končan, avtorski projekt ene od dijakinj pa je prejel bronasto klapo na filmskem festivalu ZOOM.10 in bil predstavljen na premieri junija lani.

c) Dostopnost

Delavnice je prejšnje šolsko obiskovalo devet udeležencev starih med 10 in 17 let, sedem deklet in dva dečka. Trije udeleženci so krožek obiskovali že prejšnje šolsko leto, trije so se pred tem udeležili poletnih delavnic, trije pa so bili začetniki. Poleg navedenih udeležencev so bila na začetku šolskega leta vpisana še tri dekleta, ki so se teko leta izpisala. Dijak in dijakinja sta se delavnicam priključila kasneje.

V letošnjem šolskem letu se je na delavnice vpisalo šest udeležencev med 10 in 13 let. Tri dekleta so delavnice obiskovale že prejšnje šolsko leto, en deček je prej obiskoval poletno filmsko šolo, en pa se je vpisal prvič. En deček se je iz delavnic izpisal.

3. Smernice za vnaprej

Menim, da velike spremembe niso potrebne. Delavnice bom še naprej izvajal tako, da bomo vsako temo najprej spoznali teoretično, si ogledali nekaj primerov, nato pa jo praktično preizkusili in evalvirali. Ta metoda se mi zdi učinkovita, ker mi omogoča, da celoten proces poteka z izrazito dvosmerno komunikacijo. Dijaki so zato aktiven del procesa in se učijo tako, da odgovore na vprašanja iščejo v svojih izkušnjah in lastni kreativnosti.

Ker nam do konca prejšnjega šolskega leta ni uspelo zaključiti filma, sem se letos odločil, da smo s produkcijo začeli že v novembru. Nekaj vaj bomo zato izvedli med samo produkcijo, nekaj pa na koncu šolskega leta.

V tem šolskem letu veliko pozornosti posvečamo tudi interdisciplinarnosti znotraj Pionirskega doma. Igralci iz gledaliških delavnic bodo z udeleženci filmskih delavnic sodelovali že pri pisanju scenarija, kasneje bodo v filmu tudi igrali. Moja želja je, da se pri ustvarjanju filma v kasnejših etapah pridružijo udeleženci iz različnih dejavnosti. Mislim, da bo sprememba termina snemanja filma pri tem pripomogla.

4. Kaj udeleženec programa pridobi od le-lega

Udeleženci spoznajo filmski jezik, preizkusijo se v različnih vlogah ustvarjanja filma ter spoznajo opremo, ki jo potrebujemo za filmsko ustvarjanje. Naučijo se delati v skupini, izražati svoje mnenje, poslušati mnenja kolegov, sklepati kompromise. Razvijajo kritičen odnos do filmske umetnosti in se spoznajo s žanrsko raznolikimi filmi. Cilj filmskih delavnic je ustvariti prostor, v katerem se udeleženci lahko sproščeno družijo, si izmenjavajo misli, ideje izkušnje in različne poglede na življenjske izzive.

V tem šolskem letu prvič opažam, da udeleženci sodelujejo tudi izven delavnic. O idejah in projektih med tednom razpravljajo preko družbenih omrežji. Med vajami so bolj sproščeni in razvijajo prijateljske odnose.

4.2 ČRKARIJA

PEDAGOGINJI: Maša Ogrizek, Vesna Tripković

1. Vsebina

januar 2016 - junij 2016 / drugi semester letnika 2015/16

Vsi tečajniki, ki so se vpisali (v začetniški skupini 6, v nadaljevalni 10) so redno obiskovali Črkarijo.

Pri začetnikih je bilo v ospredju spoznavanje črk; pri tem smo prepletali grafomotorične vaje (pisanje v moko/kavo s prstom, oblikovanje črk iz plastelina in testa ipd.) ter likovno ustvarjanje in gledališko poustvarjanje. Ko smo denimo spoznavali črko M, smo prebrali pripovedko Mojca Pokrajculja, izdelali maske ter jo večkrat uprizorili. Urili smo tudi občutljivost sluha: na katero črko se začne posamezna beseda, ali posamezna beseda vsebuje določeno črko, ali je beseda dolga ali kratka, štetje zlogov, ploskanje za vsak zlog ipd.)

Pri nadaljevalcih je večina tečajnikov obiskovala Črkarijo drugo leto, zato smo se že lahko posvetili zapisovanju besed, sestavljanju zlogov v besede, poskušali smo prebrati zapisane besede. Vsaka ura je bila zasnovana tako, da je bilo spoznavanje besed vezano na

določeno temo – spoznavanje različnih prevoznih sredstev, vremena, različnih ustanov v mestu, piratov. Včasih smo uro navezali na prebrano zgodbo – Juri Muri v Afriki. Tudi pri nadaljevalcih smo precej likovno ustvarjali, igrali z naprstnimi lutkami. Za zaključek programa v juniju smo posneli kratko animacijo v tehniki pikselacije, kjer so otroci sestavili besedo Črkarija s pomočjo kartonastih škatel in se na ta način poslovili od našega druženja, saj so skoraj vsi jeseni odšli v prvi razred.

september 2016 – december 2016 / prvi semester letnika 2016/17

Vsi tečajniki, ki so se vpisali (v začetniški skupini 2, v nadaljevalni 5) so redno obiskovali Črkarijo.

Pri začetnikih sta le dva tečajnika, oba sta še majhna, stara šele štiri leta; ponovno je poudarek na spoznavanju črk, le da gre delo počasi, saj še nista sposobna dolge koncentracije. Vsako uro spoznamo eno črko in utrdimo ostale, ki smo jih spoznali na predhodnih urah, veliko se tudi igramo. Z letošnjim letom smo uvedli pri Črkariji zvezke, v katere vsako uro lepo oblikujemo novo črko iz kolaž papirja, v zvezek nalepimo tudi vaje iz učnih listov.

Pri nadaljevalcih je skupina zelo uigrana in homogena ter visoko motivirana za delo, zato lahko zelo veliko naredimo. Naše delo letošnje leto manj temelji na likovnem ustvarjanju in bolj na reševanju učnih listov, ki jih potem nalepimo v zvezek. Utrjujemo posamezne črke, zapis besed, rime, povezovanje slišne in vizualne podobe besede (besedo najprej izgovarjamo, zatem denimo pobarvamo zloge, ki jih imajo posamezne besede skupne ipd.).

2. Evalvacija programa

a) Uspešnost izvedenega programa

V prvi polovici leta se je izkazalo, da je skupina pri nadaljevalcih, 10 tečajnikov, prevelika za tekoče in nemoteno delo. Optimalno število je med 6 in 8. Ker so bili tečajniki tudi zelo različni glede usvojenega znanja, je bilo težko najti pravi nivo, saj so bile zastavljene naloge hitro za nekatere prelahke, za druge pa prezahtevne.

Jeseni sem pri obeh skupinah uvedla pri pouku zvezke, v katere pišemo, lepimo in rišemo, kar se je izkazalo za zelo dobro.

Pri nadaljevalcih sem uvodnih nekaj minut namenila malici, saj sem opazila, da so ob tej uri že zelo lačni. Malico prinesejo s seboj, v teh minutah tudi malo poklepetamo, včasih jim medtem berem kakšno pravljico ali pesmico.

Enkrat na dva meseca priredimo tudi čajanko, na kateri pijemo čaj, klepetamo, beremo.

b) Učinkovitost

Finančno Črkarija ni zahtevna – ustvarjamo s plastelinom, kolaž papirjem, z barvicami in flomastri, ki so na voljo ter povečini z recikliranim materialom, ki ga prinesem od doma.

c) Dostopnost

Menim, da je program dostopen. Po opažanju bi rekla, da so tečajniki povečini iz srednjega razreda ter iz urbanega okolja. Nekaj jih je iz kulturno stimulativenega okolja, za nekaj se mi jih zdi, da prav z obiskovanjem Črkarije želijo kompenzirati (domnevni) manko (prihajajo iz preprostejših družin oz. iz jezikovno mešanih družin) na področju jezika – besedni zaklad, lepo izražanje, poznavanje črk pred vstopom v šolo.

Pri začetnikih je vpis slab, saj sta le dva tečajnika, zato je potrebno razmisliti, kako narediti program privlačnejši za večje število otrok. Morda nekoliko preoblikovati sam koncept ali pa obstoječega bolj intenzivno propagirati.

3. Smernice za vnaprej

V prihodnjem letu nameravam nadaljevati z zastavljenim delom. Še večji poudarek bom dala branju in pripovedovanju na urah ter spodbujanju k branju doma – tako da svetujem slikanico, ki se navezuje na snov, ki jo obravnavamo pri uri ali denimo pri urah spoznamo rime v posamezni pesmi, potem pa se jo morajo do naslednjic naučiti na pamet ipd.

Z mentorico Vesno Tripkovič, s katero sva v lanskem letu skupaj vodili Črkarijo, bi želeli pripraviti tudi igriv priručnik za zgodnje opismenjevanje.

4. Kaj udeleženec programa pridobi od le-lega

Mnenje pedagoginje Maše Ogrizek: Trudim se, da bi vsak od tečajnikov poleg osnov branja in pisanja pridobil tudi pozitiven odnos do knjig oz. branja ter si razširil besedni zaklad. Posebej v letošnjem letu se je pri nadaljevalcih oblikovala zelo homogena skupina, v kateri je tovariško vzdušje, otroci se med seboj spodbujajo in poslušajo drug drugega. Ker se počutijo varne, v zdravih mejah med seboj tudi tekmujejo. Sama veliko dam na spontanost in improvizacijo, zato tečajniki pridobijo tudi igriv odnos do učenja oziroma učenje prek igre (denimo ob igri spomina za vsak dobljeni par zapišemo na list papirja še črko, na katero se sličica začne ipd.) Naučijo pa se tudi spoštljivega, tovariškega obnašanja v skupini, kar se odraža tudi tako, da si denimo razdelijo malico, če jo kateri pozabi prinesiti s seboj.

4.3 MLADI RAZISKOVALCI

PEDAGOGINJI: Alisa Delić, Vesna Tripkovič

1. Vsebina

Avtorski program MLADI RAZISKOVALCI, ki sem ga napisala, je bil leta 1996 prvič ponujen kot dodatna dejavnost v Pionirskem domu. Program MLADI RAZISKOVALCI združuje procese, postopke in vsebine, s pomočjo katerih spoznavamo svet, v katerem živimo. V njem so združene vsebine različnih znanstvenih področij, tako naravoslovnih in tehničnih (kemija, fizika, biologija, informatika, tehnika) kot družboslovnih (zgodovina, geografija, etnologija, ekologija, sociologija). Program je bil ponujen starostnim stopnjam od 8. leta dalje, z leti sem ga širila in danes se v njem lahko najdejo otroci od 5. do 17. leta starosti. V dvajsetih letih sem program dopolnjevala z lastnimi izkušnjami, didaktičnimi pripomočki na trgu in zunanjimi sodelavci, ki sem jih vključevala v program. Med njimi so bili arhitekt, zdravnik, fizik, profesor tehničnega pouka, kiparka in znanstveni raziskovalci iz različnih področij. Že od začetka v program vključujem obvezne obiske različnih inštitucij, ki se ukvarjajo z znanostjo, povezujejo znanost in umetnost, saj se mi zdi, da je del izobraževanja za kulturo tudi to, da otrokom posredujem izkušnjo spoznavanja strokovnjakov različnih področij. Tako smo vsako leto prisotni v Hiši eksperimentov, Prirodoslovnem muzeju, Botaničnem vrtu, Inštitutu Jožefa Stefana, spremljam projekte iz področja znanosti in umetnosti – obiskali smo razstavo o Nikoli Tesli.

Osnovni pristop v programu je EKSPERIMENTIRANJE. Poskusi nam pomagajo odkriti in razumeti, kako stvari delujejo in zakaj se sploh dogajajo. Ko otroci zamisli preizkusijo, veliko lažje razumejo pojme, ki so se jim prej zdeli težko doumljivi. Zaradi tega tudi znanstveniki eksperimentirajo – da bi preizkusili svoje zamisli. Neprestano odkrivanje in eksperimentiranje pomenita, da prihajamo do različnih odgovorov in prav zato se znanost ves čas spreminja. Izumi spreminjajo naš pogled na svet, zato ga tudi vidimo drugače.

Program vsako leto dopolnjujem z novimi idejami – izbiram aktualne teme, raziskujem nove eksperimente, iščem društva in posameznike, ki se ukvarjajo s podobno vsebino. Ta proces mi vzame veliko časa, saj se je znanost in njeno podajanje ter dostop do informacij zelo spremenil v zadnjih letih. Prav tako imajo otroci veliko več informacij, ki so jim lažje dostopne kot nekoč, hkrati pa slabšo koncentracijo, manj potrpežljivosti in notranje motivacije. Velikokrat je njihova osnovna želja, da nekaj počne, se vžge, zablešči in želijo si hipnih poizkusov. Večina otrok obiskuje dejavnost več let, zato jim pripravljam vedno nove vsebine. Letos uvajam pri starejših skupinah (od 10. leta dalje) raziskovalni pristop, ki zahteva bolj sistematično delo (raziskovalno vprašanje, iskanje odgovorov, hipoteza, eksperiment, analiza, zaključek). Nekateri so bolj navdušeni, drugi manj. Vsekakor jim želim pokazati, da znanost ni le pokanje in bliskanje, temveč proces, kjer raziskujemo lastno idejo in jo preverjamo skozi metodologijo določanja spremenljivk. Ob koncu leta bi želela pripraviti

delovni zvezek raziskovalnih nalog, ki jih rešujemo na urah. Kljub vsebini pa je pri meni prvenstven pristop odnos do posameznega otroka. Počutje na urah, vzdušje v razredu, dinamika med njimi in menoj ter humor so dejavniki, ki sooblikujejo vsebine. Velikokrat nas pogovori odnesejo do tem, ki jih odločimo raziskati v prihodnjih urah.

2. Evalvacija programa

a) Uspešnost izvedenega programa

Cilj programa je na eni strani vzpodbujati interes otrok za znanost tako, da otroci opazujejo, spoznavajo in razumejo svet, ki jih obkroža. Program spodbuja otrokovo iniciativnost in ustvarja izkušnje, saj eksperimentalen pouk naravoslovja temelji na raziskovalnem učenju in poučevanju ter na samostojnem izvajanju poskusov, razvija eksperimentalne veščine, znanstveno mišljenje, sposobnost reševanja problemov in kreativnost. Na drugi strani je cilj pritegniti čim več otrok, kar mi letos ni najbolj uspelo. V letošnjem šolskem letu sem zabeležila padec števila vpisanih otrok, kar pripisujem tudi dejstvu, da je »odšla« generacija, ki je obiskovala dejavnost štiri, pet let in več.

b) Učinkovitost

Program zahteva povečane stroške pri opremljenosti (kemikalije, laboratorijski material, material za eksperimente, učila, didaktični pripomočki, sodobna literatura) in stroške vstopnin različnih muzejev, inštitutov, zavodov, ki jih obiskujemo vendar tovrstni obiski bogatijo izkušnje otrok in oblikujejo pedagoško prakso programa. Glede na ponujeno vsebino - smo edini tovrstni zavod, ki ponuja celoletno dejavnost, ki razvija naravoslovne veščine in ljubezen do znanosti, in omogoča, da se otroci vključujejo več let zapored - se mi zdi, da je cena tečaja primerna.

c) Dostopnost

V letošnjem letu program obiskuje 44 otrok razdeljenih v starostne skupine od predšolskih, 1. – 2.r., 3. – 5.r., 6. – 9.r in srednješolci. Več kot 90 % otrok in mladostnikov obiskuje program že več let, trije gimnazijci pa so z mano že deseto leto.

3. Smernice za vnaprej

Program sem razširila z dodatnimi termini, otrokom starejšim od 8 let pa ponudila daljši, 90 minutni termin, kar se je izkazalo kot bolj uspešno. Tako imamo več časa razviti idejo in v miru izpeljemo raziskovalno metodo. V program sem vpeljala diplomantko kemije, gospodinjstva in biologije, ki pa je žal dobila zaposlitev in trenutno izvaja pouk pri vseh skupinah sama. Želela bi pridobiti novega sodelavca/sodelavko, saj bi bila izmenjava mnenj, izkušenj, novih znanj in didaktičnih prijemov zaželena okrepitev pri izvedbi programa. Vsekakor pa iščem nove rešitve in nove pomočnike, ki mi bodo pomagali razvijati in širiti program.

4. Kaj udeleženec programa pridobi od le-lega

Mnenje pedagoginje Vesne Tripković: Iz strukture uporabnikov je razvidno (samo 10 % vpisanih otrok je novih), da se velika večina otrok odlično počuti in jim je to ena izmed priljubljenih pristočasnih aktivnosti. Otroci praviloma nadaljujejo obiskovanje dejavnosti, starši pa trdijo, da otrok pridobiva prvenstveno navdušenje nad znanostjo in inovativnim, sproščenim pristopom, saj pouk temelji na raziskovalnem učenju in samostojnem izvajanju poskusov.

Program omogoča spoznavanje naravoslovnih znanj in veščin na sproščen, a hkrati poglobljen način. Večletni obiskovalci delavnice potrjujejo dejstvo, da se počutijo dobro, hkrati pa jim vsako leto ponudim dovolj novih izzivov za nadaljnje druženje.

Otroci, ki se po večletnem druženju poslovijo, ponavadi nadaljujejo svojo raziskovalno pot v specializiranih društvih, krožkih, seminarjih. Večkrat me prosijo za nasvet in naslov le-teh. Obenem pa so tudi otroci, ki jih moj pristop h znanosti navduši, kasneje pa si poiščejo druge dejavnosti.

Vsekakor mi je v veselje širiti ljubezen do znanosti, razbijati mite o dolgočasnih in zakompliciranih znanstvenikih in zavedam se, da gre le za enega od pristopov, ki jim pomaga odgovoriti na določene dvome in vprašanja.

4.4 MALA ŠOLA MODE

PEDAGOGINJA: Sanja Grcić

1. Vsebina

Celoletna Mala šola mode je rahlo odstopala od zastavljenih programskih ciljev oz. prijavljene vsebine. Odstopanja so bila predvsem v številu realiziranih izdelkov. Prijavljena vsebina, ki se je izvajala prvič, je predvidevala večje število izdelkov, kot nam jih je uspelo realizirati. Razlogi za odstopanje so različni, predvsem naslednji: napačno predvidevanje mentorice o možnosti realizacije celega izdelka v dveh urah tečaja, pomanjkanje delovnih sredstev (na voljo smo imeli le eden šivalni stroj in zato je lahko šivala le ena od tečajnic, medtem ko so druge čakale), občasna odsotnost tečajnic zaradi bolezni, in še nekaj drugih razlogov. Zaradi tega smo spremenili potek delavnice in namesto večjega števila manj zahtevnih izdelkov (modnih dodatkov in dodatkov za dom) uvedli manjše število zahtevnejših izdelkov (kostumov in končnih oblačil). Sprememba se je izkazala za zelo učinkovito, delo je potekalo nemoteno, tečajnice so veliko bolj uživale in pridobile znanja, ki jih bodo z veseljem uporabljale tudi doma. Pridobili smo še dve dodatni tečajnici in nov šivalni stroj, tako da nam je tudi v povečanem številu uspelo realizirati zastavljene cilje.

2. Evalvacija programa

a) Uspešnost izvedenega projekta/programa

Program Mala šola mode je bil v dobršni meri izveden v skladu z zastavljenimi cilji in nadpovprečno uspešno. Tečajnice so osvojile posredovana znanja brez večjih problemov in so napredovale zelo hitro. Izdelki so na profesionalni izvedbeni ravni. Tečajnice so same zelo zadovoljne, izpolnjene in ponosne na svoj napredek. Tudi starši so zelo zadovoljni. Glede na začetno razočaranost nad počasnim povečanjem števila tečajnic nam je do konca sezone uspelo pridobiti še dve novi tečajnici. Tako je novo število tečajnic (6) idealno za nemoteno odvijanje učnega procesa.

V novo sezono smo vstopili s povečanim številom ur in programom Mala šola mode za dve različni starostni skupini, kar razumemo kot napredek.

b) Učinkovitost

Ker za izvedbo programa v veliki meri uporabljamo materiale, ki jih drugače ljudje zavržemo, lahko trdimo, da smo zelo ekološko in varčno naravnani, ter sledimo smernicam ponovne uporabe.

c) Dostopnost

Za sodelovanje v programu ni potrebno oblikovalsko ali šiviljsko predznanje (vsa potrebna znanja se pridobijo tekom tečaja), zato program ne omejuje in segregira uporabnikov že v začetni fazi. Uporabnice programa so predvsem deklice, stare med 7 in 13 let. V tej starostni skupini je povsem običajno, da sta moda in šivanje domena deklic. Zato bi bilo smiselno pospešiti promocijo programov za starostne skupine mladostnikov in odraslih, da bi se dostopnost mogoče razširila tudi na fante. Deklice, ki so bile do sedaj uporabnice programa, so iz zelo različnih socialnih ozadij, od delavskih družin do umetniških družin, od meščanskih do predmestnih in vaških, ampak med njimi ni opaziti kulturnih razlik, kar pomeni, da so programi zastavljeni pravilno in dostopni vsem.

3. Smernice za vnaprej

V naslednjem letu načrtujemo nadaljevanje uspešne realizacije predvidenih programov po začrtanih programskih ciljih. V prejšnji sezoni smo izvajali program Male šole mode v dveh šolskih urah na teden le za eno starostno skupino, v novi sezoni izvajamo program za dve starostni skupini po dve šolski uri. Novi programi bodo tudi v prihodnje orientirani na izdelavo končnih, v vsakdanjem življenju uporabnih izdelkov. Želimo, da bi sezono celoletne Male šole mode končali z modno revijo, pa tudi z razstavo modnih skic, fotografij in izdelkov udeleženk.

4. Kaj udeleženec programa pridobi od le-lega

Mnenje pedagoginje: Udeleženci programa pridobijo osnovna znanja oblikovanja tekstilij in oblačil v kreativnem smislu:

- kaj je modna skica in kako se jo nariše,
- kaj so barve in vzorci, kako se jih aplicira na tekstil,
- kako izbrati primerne materiale za različne izdelke,
- kaj je kroj in kako se ga naredi,
- kako oblikovati in izdelati obleke in modne dodatke za telo in dom,
- kaj je modna fotografija – enostavno fotografiranje,
- kako izdelati modni kolaž iz skic in fotografij

in osnovna tehnična znanja:

- kako uporabljati osnovne šiviljske pripomočke,
- kako uporabljati šivalni stroj,
- kako uporabiti različne tehnologije obdelave tekstila: vezenje, tkanje, pletenje, kvačkanje, tisk, barvanje, aplikacije, patchwork, filcanje, reciklaža ...

Najbolj pomembna osebna pridobitev udeleženk programa pa je:

- zavedanje o lastni sposobnosti realizacije modnih izdelkov. Na prvem srečanju so vse tečajnice prepričane, da izdelkov ne bodo sposobne izdelati same in njihovo zadovoljstvo ob spoznanju, da so osvojile potrebno znanje in njihovi izdelki izgledajo profesionalno - podobno kot tisti iz trgovine - je neprecenljivo.
- samozavest za javno nastopanje. Po končanih delavnicah izvajamo modno revijo, na kateri sodelujejo vse tečajnice, tudi tiste sramežljive, ki ne marajo javnega nastopanja. To, da je njihova naloga predstaviti svoje delo javnosti (starši in obiskovalci), je močnejše od strahu pred javnim nastopom.
- razumevanje dela v skupini in kolegialnost. Vsi programi in projekti se izvajajo v duhu skupnosti in kolegialnosti, tečajnice pridobijo občutek odgovornosti, da kritično razpravljajo o tujem delu, kot tudi občutek solidarnosti, ko sodelujejo v delu v skupini.

4.5 ČAJANKA PRI MUCI

PEDAGOGINJA: Silva Ros

1. Vsebina

V brezplačno varstvo in delavnice so vključeni otroci, v času od ponedeljka do petka, od 9.30 do 12.30. ure. Od 12. septembra 2016 do 14. decembra 2016 smo zabeležili mnogo bolj neenakomeren obisk glede na dan in uro. Kakšen dan je prišel samo en otrok, naslednjič pa 14 otrok. Tudi razpon v starosti je mnogo večji: otroci od 12 mesecev (v spremstvu s starši) do 6. leta starosti. Še vedno posvečamo veliko pozornosti socialni vključenosti otrok. Zaradi razpona v starosti in uri kdaj prihajajo, je potrebno veliko več prilagajanja po vsebini in načinu dela. Na dejavnost je prišlo v povprečju 50 otrok na teden.

2. Evalvacija programa

a) Uspešnost izvedenega programa

Vedno bolj je v ospredju potreba po obravnavi otrok, ki zaradi svojih specifičnosti in sposobnosti odstopajo od povprečja in pričakujejo bolj individualen in osebni pristop. Razlike

se kažejo v zahtevnejših pričakovanjih otrok in staršev glede vsebin in načinov dela, kar jim zaradi števila obiskovalcev lahko zagotovimo. Otroci, ki dejavnost obiskujejo pogosteje, hitreje napredujejo v opazovanju, poslušanju, pomnjenju in drugih veščinah, ki so značilne za psihofizični razvoj otroka v tem obdobju.

b) Učinkovitost

Dejavnost je brezplačna in je namenjena promociji dejavnosti, ki potekajo v okviru Pionirskega doma – Centra za kulturo mladih. Rezultati se kažejo posredno z vpisom otrok v druge dejavnosti, ki potekajo v Pionirskem domu ali obiskujejo prireditve, ki jih organizira Pionirski dom – Center za kulturo mladih.

c) Dostopnost

Največ otrok, ki program obiskuje je iz Ljubljane, v zadnjem času pa opažamo, da prihaja tudi vedno več otrok iz bližnjih mest: Kamnik, Domžale, Grosuplje.

3. Smernice za vnaprej

Z dejavnostjo bomo nadaljevali tudi zato, ker se povečuje interes staršev za tovrstno obliko varstva, na razpolago pa so tudi ustrezni prostorski pogoji.

4. Kaj udeleženec programa pridobi od le-lega

Večina otrok obiskuje našo dejavnost namesto vrtca. Otroci se navajajo na druženje med seboj, na organizirano individualno ali skupinsko aktivnost in pridobivajo veščine za ustvarjalno izrabo prostega časa. Preko tem in vsebin spoznavajo sebe in okolje, v katerem se gibljejo in se pripravljajo na organizirane oblike druženja in učenja (vrtec, šola). Zaradi vzdušja in načinov dela si starši takšnih oblik želijo in se pohvalno izražajo o možnosti brezplačnega udeleženca otroka na takih in podobnih dejavnostih. Med drugim imajo otroci brezplačen dostop tudi do ostalih prireditev, ki jih organizira Pionirski dom – Center za kulturo mladih.

4.6 IZOBRAŽEVANJA V PIONIRSKEM DOMU – CENTRU ZA KULTURO MLADIH

1. Vsebina

V oktobru 2016 smo s sodelovanjem dolgoletne predsednice žirije Otroškega festivala gledaliških sanj, Stašo Bračič, zasnovali izobraževanje za mentorje in mentorice gledaliških skupin, predvsem tistih, ki se redno udeležujejo našega festivala. S tem si želimo ne le nadgraditi naše sodelovanje s šolami (kar je eden izmed ciljev programa), temveč tudi poskrbeti za bolj kvalitetno produkcijo na festivalu in s tem posledično priložnost, da mentorji pridobijo novo znanje. V oktobru smo tako izvedli prvi del izobraževanja, ki je sicer sestavljeno iz treh delov – drugi del bomo izvedli januarja, tretjega pa v aprilu, ki bo služil kot refleksija in evalvacija dela. Prvo srečanje je bilo namenjeno predvsem prepoznavanju in opredelitvi stanja ter težav, s katerimi se soočajo mentorice ter prvemu sklopu improvizacijskih vaj, ki predstavljajo praktična orodja za pripravo gledališke predstave.

2. Evalvacija projekta

a) Uspešnost izvedenega projekta/programa

Projekt ocenjujemo kot uspešen, saj se je prijaviilo kar 17 mentoric. Ena od teh mentoric je potem s svojo šolo prišla tudi na gledališki kulturni dan v Pionirski dom, kar je zgled sodelovanja, ki ga želimo vzpostaviti s šolami. Poleg povezovanja, je glavni cilj tudi okrepiti mentorice z novimi metodami in znanji, kar nam je glede na odzive uspelo. Kako uspešno je bilo izobraževanje, pa se bo v največji meri pokazalo na zadnjem, evalvacijskem sklopu, ko bomo lahko primerjali zdajšnje produkcije udeleženih mentoric s prejšnjimi na festivalu ter jih povprašali, če je tokratni proces dela potekal lažje in drugače.

b) Učinkovitost

Kotizacija za izobraževanje je znašala 60 EUR, minimalno število udeležencev pa 15, tako da smo s pomočjo kotizacij uspešno pokrili stroške uporabe prostora, honorarjev za mentorici in materialov.

c) Dostopnost

Na prvi delavnici je bilo prisotnih 17 mentoric, od tega jih je 7 prihajalo iz Ljubljane, 10 pa iz preostalih predelov Slovenije. Večina jih vodi osnovnošolske gledališke skupine, 3 pa vodijo gledališke skupine v vrtcu.

3. Smernice za vnaprej

V letu 2017 načrtujemo še dva sklopa izobraževanja za mentorje gledaliških osnovnošolskih skupin. Po zadnjem srečanju bomo opravili evalvacijo z udeleženi mentorji in preverili, katera znanja smo jim uspešno posredovali ter katera znanja si še želijo pridobiti. Tudi v prihodnje si namreč želimo nuditi podporo udeležencem Otroškega festivala gledaliških sanj ter drugim mentorjem ter jih okrepiti z določenimi gledališkimi znanji, ki jih lahko uporabijo pri delu z otroki in mladimi (predvsem improvizacijskimi in dramaturškimi, saj prav tu opažamo največji mentorski manko). Prav tako želimo izvajati tudi izobraževanja za vse ostale pedagoge, ki bi lahko igre in vaje gledališke improvizacije uporabili pri rednem delu pri pouku.

4. Kaj udeleženec programa pridobi od le-lega

Mnenje pedagoginje Urše Strehar Benčina: Izvedba in potek delavnice sta bila nad pričakovanji, saj se je domišljena struktura delavnice očitno izplačala. Z začetnimi praktičnimi ogrevalnimi vajami so se namreč udeleženke sprostile do te mere, da potem tudi aktivni pogovor s primeri in dodanimi vajami ni potekal monotono, temveč so udeleženke pogumno izpostavljale svoja šibka področja, ki sva jih mentorici poskušali okrepiti s prikazovanjem in izvajanjem novih vaj, s katerimi lahko mentorice skupino motivirajo drugače, jo postavijo v nove situacije in s tem na drugačen način pristopajo k nekaterim izzivom pri procesu nastajanja predstave. Upam in želim si, da bodo tudi naslednji deli delavnice tako dobro sprejeti pri mentoricah in da bomo z izobraževanjem nadaljevali tudi v prihodnje.

Prilagam tudi nekaj mnenj mentoric o sami delavnici:

Rada bi se zahvalila za delavnico. Prav uživala sem, predvsem pa sem pridobila ideje, navdihe za moje delo mentorice dramskega. Nekaj iger smo z učenci že preizkusili, vsi smo uživali in verjamem, da bo tako tudi ostalo. Pri vodenju dramskega sem namreč precej nesamozavestna. Pravzaprav sploh nisem vedela, kako naj se ga lotim. Hotela sem le, da se imamo fajn, hkrati pa zadostiti tudi pričakovanjem okolice. Dobila sem potrditev, da prav razmišljam, hkrati pa veliko košaro idej, kako peljat skupino do predstave letos in kako se lahko drugo leto drugače lotiti tega.

Najprej bi rada poudarila, da že dolgo nisem bila na izobraževanju, kjer bi dobila toliko koristnih informacij in nasvetov iz prakse, pa vsekakor obiščem veliko seminarjev s podobno tematiko. Znanje, ki sem ga pridobila, že uporabljam in ga bom koristno uporabila tudi pri nastajanju končne predstave. Pri svojem delu skušam z gledališkimi elementi, preko preigravanja z ozaveščanjem elementov gledališča (drža, dihanje, govor ...), izboljšati otrokovo samozavest, olajšati nastope, pritiske, ki se pojavljajo v povezavi z ustnim spraševanjem in nenazadnje tudi odpravljati težave pri komunikaciji. Zato so mi metode dela, ki sta jih predstavili blizu in jih bom zlahka umestila v svoje gledališko eksperimentiranje z gledališko skupino Gledališki laboratorij. Le tako naprej!!! Se že veselim našega naslednjega srečanja.

Seminar *Skozi igro do predstave* (1. sklop) mi je odprl nova obzorja na področju gledališke dejavnosti v šoli. Na njem sem se podrobneje seznanila z metodiko gledališke igre in improvizacije, ki ima v sestavi igre pomembnejšo vlogo kot sem si prej predstavljala. Na seminarju je bil ambient, predvsem pa vzdušje med mentoricama in udeleženci

fenomenalno. Pridobljene informacije že prenašam v svoje delo in se nameravam udeležiti tudi 2. in 3. sklopa. Če povzamem: Seminar ima pravo ime, saj sem na njem dejansko dobila informacije o tem, kako lahko kot mentorica pripeljem učence skozi igro do predstave.

Meni je bilo SUPER. Predvsem zato, ker sem dobila nova praktična znanja, ki sem jih v tem tednu tudi že pridno uporabila (nad igrkami so bili navdušeni tudi moji učenci na dramskem in smo zelooooo uživali). Vedno je dobrodošlo spoznati ljudi, ki delajo podobne stvari ki ti, ki podobno razmišljajo..... in tudi to sem dobila na vajinih delavnicah. Predvsem sem bila zadovoljna s tem, kako sta se mentorici lepo povezovali in dopolnjevali, ter nam približali gledališče, gledališko ustvarjanje, improvizacijo,... Skratka vse mi je bilo res super fajn in se že veselim januarskega srečanja.

Tudi jaz bi se vama rada še enkrat zahvalila za zelo koristne nasvete, ki so mi že sedaj ponudili čisto drugačen pogled na pripravo gledališke predstave. Zelo mi je bilo všeč, ker smo mentorice veliko aktivno sodelovale in se zelo veselim januarskega srečanja.

4.7 SODELOVANJA PIONIRSKEGA DOMA – CENTRA ZA KULTURO MLADIH IZVEN ZAVODA

1. Vsebina

Pionirski dom – Center za kulturo mladih je bil z delavnicami prisoten na dogodkih, ki jih organizira Četrtna skupnost Bežigrad. Na Slovenskem knjižnem sejmu smo sodelovali s pisalno-bralnimi delavnicami, ki jih je vodila Maša Ogrizek in koncertom Rock Akademije. Na dogodku Junij v Ljubljani smo se predstavili z gledališko predstavo Show strahov, kateri je sledila ustvarjalna delavnica, kjer so otroci izdelovali strahke. Na Cicifestu smo letos razširili obstoječ program z grafičnimi delavnicami, nastopom Rock Akademije in gledališko predstavo Show strahov ter S pravljico okrog sveta. Na Liffu smo izvedli delavnice animiranega filma, v sodelovanju z Zavodom VIZO smo izvedli filmske delavnice za mladostnike. Na zaključni prireditvi smo predstavili končne produkte delavnic. V mesecu decembru smo pripravili projekt Čarobni gozd, na katerem so otroci med tednom ustvarjali na delavnicah, ob vikendih pa smo program dopolnili tudi z gledališkimi predstavami. Skozi leto smo izvedli številne gledališke uprizoritve zunaj zavoda, v okviru MOL dogodkov, četrtna skupnosti Bežigrad ter širše (Sežana, Logatec, Trbovlje, kjer gostujemo tudi s humanitarnimi dogodki za otroke).

2. Evalvacija projekta

a) Uspešnost izvedenega projekta

Pionirski dom glede na zastavljene cilje pridobiva na prepoznavnosti, kot ustanova, ki pripravi kvaliteten program prostočasnih dejavnosti, tako v obliki enkratnih dogodkov, kot zaključnih produkcij (razstave, koncerti...).

b) Učinkovitost

Dobre rezultate obiskanosti dogodkov pripisujemo višjim finančnim vložkom, ki zagotavljajo kvalitetnejšo izvedbo dogodkov in delavnic.

c) Dostopnost

V povprečju imamo na dogodkih do 150 obiskovalcev. Na dogodkih, ki trajajo dalj časa (npr. Čarobni gozd) se na delavnicah zvrsti do 40 otrok dnevno.

3. Smernice za vnaprej

Glede na kadrovske podhranjenosti dodatnih aktivnosti ne načrtujemo. Že sedaj veliko večino tovrstnih projektov izvajamo s pomočjo honorarnih sodelavcev, društev in zavodov, ki delujejo na področjih vizualne, glasbene in uprizoritvene umetnosti ter ostale kulturne vzgoje.

4. Kaj udeleženec programa pridobi od le-lega

Večino programa (predvsem delavnice) pripravimo tako, da z njimi predstavimo dejavnosti Pionirskega doma in metodiko našega dela.

1. likfest, foto: arhiv Pionirskega doma

5 FESTIVALI

5.1 9. GLASBENI FESTIVAL

VODJA PROJEKTA: Andrej Pekarovič

1. Vsebina

Glasbeni festival Pionirskega doma v Ljubljani je vsakoletna prireditev, ki omogoča mladim in neuveljavljenim posameznikom in skupinam slovenskih osnovnih in srednjih šol, da nastopijo pred občinstvom vrstnikov in starejših ter jim predstavijo svoje izvajanje, kot tudi avtorsko glasbeno ustvarjanje.

Festival se je v aprilu 2016 odvijal že devetič – že lansko leto se je iz festivala naravnane na ljubljansko območje, razširil na vseslovenski glasbeni prostor, s čimer se vse bolj uveljavlja kot referenčni slovenski otroški in mladinski glasbeni festival, saj je za razliko od večine drugih tovrstnih dogodkov, žanrsko popolnoma odprt in spodbuja kvaliteto na vseh področjih mladinskega glasbenega ustvarjanja. V vseh teh letih od 2008 je nastopilo več kot 150 glasbenikov, glasbenic in glasbenih skupin.

SPORED:

Tobija Hudnik, Skupina Strings, Kristina Čok, Lana Petrovič in Kim Babič, Ben Štular in Los Garinas, Aneja Lončarič, Veronika in Krištof Strnad, Maša in Hana Fatur, Jazzy Eight, Janja Jesenko, Lucija Babij, Skupina Vektor, Amadea Begovič, Anja Krivec, Darian Tomašević, Tinkara Kastelic, Matija Kalin.

--- NASTOP ROCK AKADEMIJE PIONIRKEGA DOMA V LJUBLJANI ---

--- PODELITEV PRIZNANJ NAJBOLJŠIM V POSAMEZNIH KATEGORIJAH ---

2. Evalvacija projekta:

a) Uspešnost izvedenega projekta

Osnovnošolce in srednješolce spodbuja k glasbenemu ustvarjanju predvsem avtorskih skladb. Nastopajočim omogočiti, da doživijo svoj prvi večji javni nastop, kjer se predstavijo z lastnimi besedili, lastno glasbo in interpretacijo.

b) Učinkovitost

Ocenjujem, da smo zelo uspešni glede na finančni vložek.

c) Dostopnost

Vsako leto poskušamo sprejeti vse prijave vendar smo omejeni s številom, ker festival poteka v smislu koncerta in smo časovno omejeni. Širimo razpoznavnost festivala tudi z sodelovanjem z revijo PIL.

Poteka tudi glasovanje za Pilovega zmagovalca po samem festivalu.

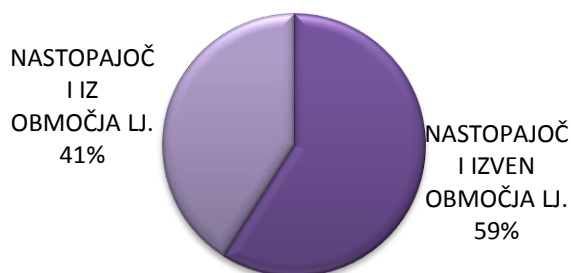
Letos je nastopilo 17 posameznikov od tega 10 z avtorsko skladbo in 7 s priredbo, tako da se bližamo festivalu z izključno avtorskimi skladbami. Od nastopajočih jih je deset prišlo iz vse Slovenije in sedem tekmovalcev iz Ljubljane.

Obisk festivala je brezplačen in letos nas je obiskalo cca. 200 ljudi.

Med zasedanjem žirije je nastopila Rock akademija Pionirskega doma. Nastopili so naši učenci s 7 skladbami od teh 4 posvečenimi letos preminulim glasbenikom (Bowie, Lemmy, White, Frey), tako da smo v tekmovalnem in ne tekmovalnem delu v dveh urah in pol slišali 24 skladb.

Letošnjo žirijo so sestavljali Severa Gjurin, Jure Longyka, Jernej Dirnbek.

NASTOPAJOČI NA GLASBENEM FESTIVALU 2016

3. Smernice za vnaprej

Želimo si še večje razpoznavnosti na slovenski glasbeni sceni in še večje število kakovostnih avtorskih skladb.

4. Kaj udeleženec programa pridobi od le-lega

Udeleženci glasbenega festivala doživijo profesionalni nastop na velikem odru z ekipo odrskih tehnikov in odličnim ozvočenjem. V sproščenem vzdušju torej doživijo koncert, ki je primerljiv z profesionalnimi odri. Za večino nastopajočih je to prvi večji nastop in so pod velikim vtisom ter doživijo nepozabno izkušnjo. Prednost našega festivala je predvsem v tem, da otroke motivira k pisanju avtorskih skladb, za razliko od drugih. Pridobijo na samozavesti, odpravljajo tremo in velik poudarek je tudi na medsebojnem poslušanju in druženju z vrstniki iz katerih se kasneje oblikujejo tudi nove skupine oziroma skupni nastopi. Nagrada festivala, pa pripomore k samim začetkom, saj zmagovalci sodelujejo pri snemanju zmagovalne skladbe z odličnimi glasbeniki. Letošnji festival je bil odlično obiskan.

5.2 14. OTROŠKI FESTIVAL GLEDALIŠKIH SANJ

VODJA PROJEKTA: Bjanka Kršmanc

1. Vsebina

14. Otroški festival gledaliških sanj je letos v marsikaterem pogledu presegel načrtovan program, saj smo se med pripravo in organizacijo festivala odločili za nekaj sprememb, za katere verjamemo, da bodo festival v prihodnje le še obogatili in nadgradili. Prva sprememba je bila tako, da smo po dogovarjanjih s SiTi teatrom in Slovenskim mladinskim gledališčem zaradi zasedenosti kapacitet in višine investiranega vložka sprejeli odločitev, da s primerno tehniko in opremo opremimo Festivalno dvorano in tako prvič celoten festival - predstave in zaključno prireditev - gostimo prav v Pionirskem domu. Tako smo kupili nove gledališke stranske zavese, novo mešalno mizo in opremili dvorano z dodatnimi lučmi in mikrofoni za boljše ozvočenje prostora. To nam omogoča večjo prepoznavnost Pionirskega doma in Festivalne dvorane, obenem pa je tudi Festivalna dvorana z novo opremo bolje opremljena za izvedbo tehnično zahtevnejših prireditev.

V splošnem je festival sicer potekal po ustaljenih organizacijskih tirnicah - najboljši so za najboljše predstave dobili zlate kipce Sanjke (izpod prstov naših kiparjev) ter vstopnice za obiske predstav različnih profesionalnih umetniških institucij, najboljši igralci pa možnost brezplačne udeležbe na poletni gledališki šoli za nagrajence ali 20 brezplačnih ur pouka v gledališkem studiu Pionirskega doma. Vse skupine in vsi mentorji so dobili priznanja za udeležbo, pred zaključno prireditvijo pa je žirija podala tudi mnenja o posameznih predstavah

in vodila za nadaljnje delo. V tistem času smo otrokom ponudili ogled nagrajenih filmov iz filmskega festivala ZOOM, ki je v Pionirskem domu potekal že desetič. S tem smo želeli poskrbeti za večjo prepoznavnost obeh festivalov ter poskrbeti tudi za povezovanje dejavnosti in festivalov, ki jih organiziramo v Pionirskem domu. Za prepoznavnost in še večjo težo same podelitve pa smo na zaključno prireditev povabili znane gledališke ustvarjalce (Igorja Samoborja, Tino Gorenjak, Klemna Janežiča in Mileno Zupančič), ki so z mladimi tudi delili nekaj njihovih gledaliških izkušenj. Ti so tudi podelili nagrade in s tem mladim izkazali čast ob dobrih nastopih, mladi pa so na koncu izkoristili tudi možnost in se s svojimi idoli tudi fotografirali ter si izmenjali nekaj besed.

Kot vsako leto smo predstave ponudili šolam in vrtcem, ki so sedaj že seznanjeni z načinom prijave in za katere smo veseli, da se vsako leto festivala udeležijo v velikem številu.

2. Evalvacija programa/projekta:

a) Uspešnost izvedenega projekta

Letošnji glavni cilj je bil, po odločitvi za Festivalno dvorano, predvsem ta, da tehnika deluje dobro, da so otroci, ki nastopajo dobro slišani in vidni in da se vsi skupaj navadimo na novo lokacijo. V tem pogledu lahko rečemo, da nam je uspelo, saj je tako organizacijska ekipa s pomočjo zaposlenih v Pionirskem domu in udeleženi skupin uspešno sproti reševala morebitne zagate, tako da do ni prihajalo niti do zamud, niti do drugih organizacijskih ali tehničnih težav.

Še vedno ostajajo glavni cilji povezovanje skupin ter možnost brezplačnega ogleda vseh predstav, ki jo vedno bolj pogosto izkoriščajo tudi nastopajoče skupine, ki si nato navadno na dan nastopa ogledajo tudi ostale predstave in delo drugih skupin. Na letošnji okrogli mizi se je izkazalo, da je kar nekaj mentorjev in mentoric prišlo v obdobje, ko bi si intenzivno želeli nadgrajevati svoje gledališko delo in iščejo še več znanj, nasvetov in prijemov pri delu z gledališkimi skupinami. Zato smo se skupaj z žirijo odločili, da jim bomo pripravili program delavnic, ki bi jim pomagal pri nadaljnjem delu z otroškimi gledališkimi skupinami ter jim ponudil novih idej, zagona in izmenjave izkušenj in zagat. Izobraževanje bomo organizirali konec avgusta, vsebine pa bomo natančno določili takrat, ko bomo prejeli povratne informacije od udeleženi mentorjev in mentoric. Po končanem festivalu smo jim namreč posredovali evalvacijski vprašalnik, ki naj bi kvalitativno meril tako njihovo zadovoljstvo z organizacijo festivala, kot tudi njihove želje glede tematik izobraževanja in glede nadgrajevanja in razvijanja področij, na katerih se počutijo manj kompetentni, a so za pripravo gledaliških predstav zelo pomembni.

Seveda pa je eden od ciljev tudi, da festival še naprej privablja številne mlade, ki si z veseljem ogledajo predstave drugih mladih, s čimer upamo, da bomo spodbudili njihovo kulturno udejstvovanje tudi v prihodnje. Obenem pa z večjim številom ogledanih predstav pridobivajo tudi občutek za kritičnost, estetskost in razvijajo domišljijo.

b) Učinkovitost

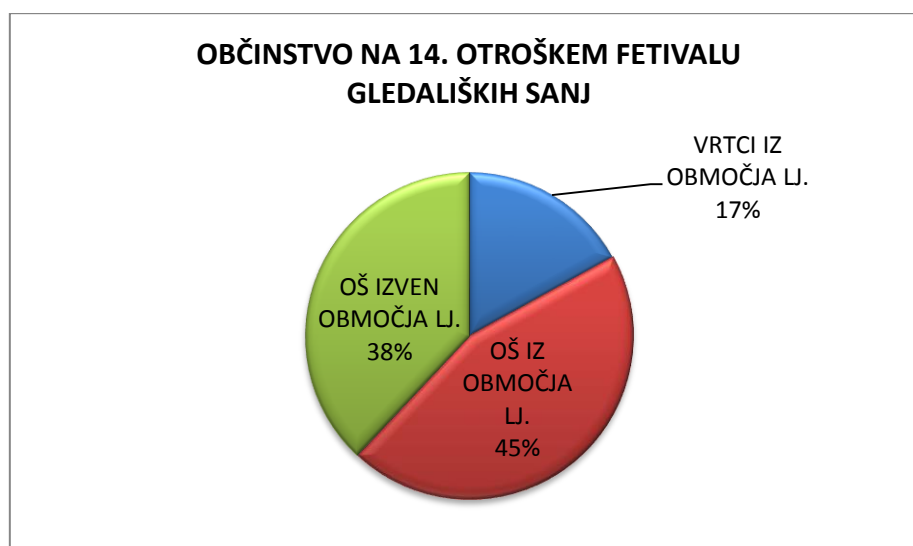
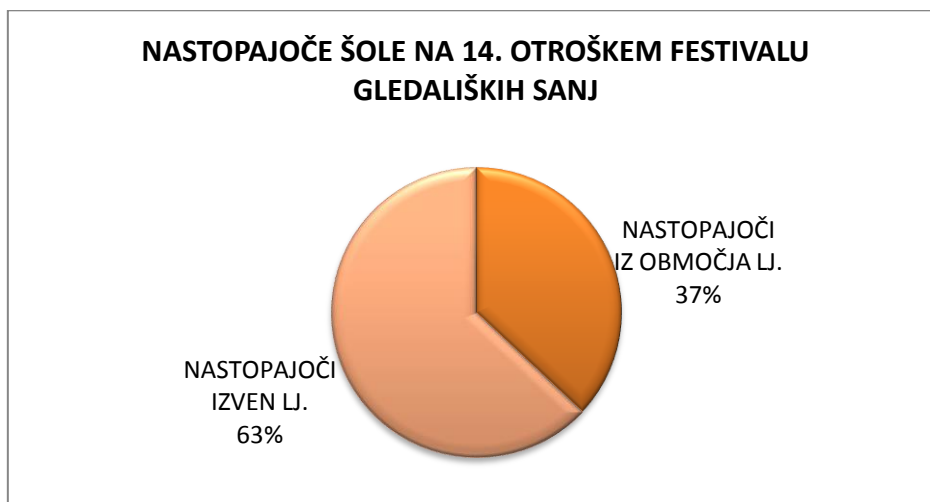
Kotizacija za festival je kot vsako leto znašala 100 € na skupino, festival pa je delno sofinanciran tudi s strani Mestne občine Ljubljana. Nekateri šole, ki imajo več predstav, včasih zaprosijo za plačilo samo ene kotizacije in prošnji praviloma, če je le mogoče, ustrežemo, saj je dostopnost zelo pomemben element našega festivala. Kljub temu gre za izjeme, tako da tudi v finančnem pogledu festival ocenjujemo kot uspešen.

c) Dostopnost

Na festivalu se je tokrat predstavilo 49 skupin. Vse skupaj je nastopilo 803 igralcev, predstave pa si je ogledalo kar 8535 obiskovalcev. Poleg osnovnošolskih skupin, se je tudi letos s svojo predstavo predstavil tudi Vrtec Galjevica, enota Orlovo. Obiskovalci pa so bili povečini osnovnošolci (83 %) ter otroci iz vrtca (17 %). Kot vsako leto je prišlo na ogled tudi nekaj staršev ali sorodnikov nastopajočih ter nekateri predstavniki šol in vrtca. Izdelali smo tudi analizo nastopajočih in gledalcev po regijah ter ugotovili, da kar slabe tri četrtine nastopajočih prihaja iz regij izven Ljubljane, večina gledalcev pa je iz ljubljanske regije, s

čimer na svojevrsten način skrbimo za sodelovanje med otroki iz različnih regij (tako otroci slišijo različna narečja, ena od predstav pa je bila tudi v madžarskem jeziku).

3. Smernice za vnaprej

Naše smernice ostajajo biti prijazen festival, dostopen vsem, ki ne izvaja začetne selekcije, še vedno pa nagradi najboljše in ponudi možnost razvoja in napredovanja. Še naprej želimo polniti Festivalno dvorano z mladimi ljubitelji gledališča in skrbeti za napredek in razvoj gledaliških skupin in njihovih mentorjev. Tako smo se prav letos odločili, da jim bomo v avgustu ponudili dodatno izobraževanje, ki ga bodo pripravili člani žirije v sodelovanju z nekaterimi člani organizacijske ekipe Pionirskega doma. Prav tako smo ponosni, ker bo tudi v naslednjem letu konferenca gledališke pedagogike potekala v Pionirskem domu (marec 2017), s čimer si obetamo, da bi postali prepoznavni kot organizatorji izobraževanj in podpore za pedagoge, ki se ukvarjajo (tudi) z gledališko dejavnostjo ali njene elemente vključujejo celo v redni pouk. Tako so smernice za naprej predvsem v obliki izobraževanja, obenem pa se kaže tudi smernica povečane interdisciplinarnosti - od sedaj že ustaljenega vključevanja različnih načinov izrazov (ples, likovna podoba, glasba, itd.) v same predstave, smo veseli, da smo za končni spremljevalni program izbrali filme iz festivala ZOOM - prav povezave med različnimi festivali in dejavnostmi Pionirskega doma nasploh, so tisto, kjer bi lahko sodelovanje še okrepili.

4. Kaj udeleženec programa pridobi od le-lega

Letošnji festival se je v svojem 14. letu končno prvič odvil na domačih tleh Pionirskega doma. Organizacijska ekipa je to sprejela z odprtimi rokami, saj so prav to prostori, ki jih najbolj poznamo in obvladamo, obenem pa je bilo seveda toliko bolj pomembno, da se Festivalna dvorana izkaže kot vsaj primerno, če ne že zelo prijetno prizorišče za izvedbo tako obsežnega festivala. Po odzivih sodelujočih skupin nam je to uspelo, na kar smo neizmerno ponosni, obetamo pa si tudi povečano prepoznavnost. V prejšnjih letih se je namreč dogajalo, da je zaradi prostorske lokacije tudi organizacijske zasluge prejela tista ustanova, kjer so potekale predstave, zato si na tem področju obetamo pozitivne spremembe. Zelo smo veseli, ker se je vrtec, ki je bil lansko leto bolj kot spremljevalni program, letos predstavil že z dvema predstavama, od katerih je bila ena tudi nominirana za najboljšo predstavo prve triade, ki sta pokazala še eno priložnost in smer, v katero bi lahko zajadral festival v prihodnje.

Še naprej bomo ostali prostor, ki pokaže gledališče v topli in igrivi luči - izkušnja mora biti tako za gledalce, kot tudi za igralce, sproščena, prijetna in igriva. Seveda je cilj tudi seznanitev z bontonom v gledališču in upoštevanjem potrebnih pravil, vendar pa je še kako pomembno, na kakšen način so ta podana otrokom. Glede na vzdušje v dvorani lahko rečemo, da nam zaenkrat lepo uspeva držati ravnovesje med užitek in zabavo, ki pa obenem ne pomeni neupoštevanja bontona in pravil obnašanja v gledališču.

Še naprej bomo ostali prostor, kamor se mladi obiskovalci in igralci z veseljem vračajo ter razvijajo svoje spretnosti, se podajo v raziskovanje novih svetov in še malo bolje spoznajo svojega lastnega - tistega okrog njih ter tistega v njih samih.

Rajko Stupar, član žirije o festival: Vesel sem, da lahko zapišem, kako brezhibno je letos potekal festival. Tudi prejšnja leta je bilo v redu, vendar je bilo letos skoraj popolno. Vse je potekalo po programu, nobena predstava ni odpadla in pri skoraj vseh so mladi gledališčniki igrali pred polno dvorano. Morda je k temu prispevala prenovljena in predelana dvorana, nekaj pa prav gotovo tudi vodstva šol in mentorji, ki se vse bolj zavedajo odgovornosti in pomembnosti svojega dela. Večini se pozna, da obiskujejo strokovna usposabljanja, spremljajo dogajanja na gledališkem področju in razmišljajo o pomembnosti nastopanja mladostnikov, kar je nedvomno ključni moment v učno-vzgojnem procesu. Tudi publika je bila letos še posebej hvaležna, pri predstavah je prevladovalo sproščeno vzdušje, ob nekaterih prizorih pa so bili nastopajoči deležni odobravanja in aplavza na odprtem odru. Od začetka do konca so tako nastopajoči, kot gledalci uživali, kar je bistvo vsega početja.

Optimizacija in uravnoteženost bi nekako označil letošnje dogajanje. Optimizacija v smislu količine gledanih predstav, treh stopenj festivalskega dogajanja (poleg predstav še strokovni posvet z mentorji in režiserji ter zaključek festivala s podelitvijo priznanj v izvirnem slogu in počastitvijo z nastopi eminentnih gostov iz našega gledališkega sveta).

Uravnoteženost pa je razmerje starostne strukture nastopajočih, zastopanost obeh spolov in s tem v zvezi ustreznost repertoarnega izbora, ustreznost igralskih zasedb, in nenazadnje uravnoteženost kakovosti skupin (manj izstopajočih, kakor prejšnja leta, tako v pozitivnem, kot negativnem smislu).

Letos nam je uspelo v pogovoru z mentorji spregovoriti po vrsti od prve do zadnje 49. predstave. Poudarek je bil na repertoarnem izboru, sporočilnosti, idejni zasnovi in kakovosti izvedbe, še posebej pa na dialogu in drugih posameznih elementih predstav. Občutek imam, da mentorjem strokovna analiza in odkrit pogovor o njihovem delu veliko pomenita.

5.3 FILMSKI FESTIVAL ZOOM.10

VODJA PROJEKTA: Bojan Martinec

1. Vsebina

V petek, 25. marca 2016 smo ob 18. uri v Festivalni dvorani v Ljubljani podelili Zlate, Srebrne in Bronaste klape 2016. Filmske nagrade, s katerimi nagradimo izvirnost,

ustvarjalnost in drznost na filmskem področju, so izročili letošnji žirantje: novinarka Neža Prah, direktor fotografije in snemalec Marko Brdar, režiserka Maja Weiss in študent filmskih študij na King's College London, Velika Britanija Nace Zavrl.

V letošnjem letu smo prejeli rekordno število filmov. Skupaj je bilo vseh filmov 80, od tega 58 osnovnošolskih in 22 srednješolskih. Prevladovali so filmi z vsebinami, ki zajemajo medsebojne odnose, opozarjajo na osamljenost in izključenost iz družbe, socialne probleme v družini. Marsikateri avtor, predvsem na osnovnošolski stopnji, pa se je odnosa do sveta in okolja lotil na humoren in igriv način. Prispeli so filmi vseh žanrov; od igranih, animiranih, dokumentarnih in eksperimentalnih iz Slovenije in tudi tujine (Celovec, Trst, Gorica). Žirija je ocenjevala izvirnost, sporočilnost ter obvladovanje potrebnih filmskih elementov; to so režija, scenarij, kamera, montaža in glasbena oprema.

Na letošnji festival se je prijavilo 80 filmov iz različnih osnovnih in srednjih šol ter sorodnih ustanov in filmskih klubov: Na letošnjem ZOOM-u so sodelovali: Zavod Magičnost ustvarjanja LIJA media, LUKSUZ PRODUKCIJA - Društvo zaveznikov mehkega pristanka, OŠ Danile Kumar, Klub Pelikula.si, Šola sv. Cirila in Metoda Trst, Šola Ivan Cankar Trst, Vzgojno-izobraževalni program animiranega filma Slon, OŠ Gorišnica, OŠ Danile Kumar Ljubljana, OŠ Veliki Gaber, OŠ Ig, Mladinski dom Celovec, OŠ Jožeta Moškriča Ljubljana, OŠ Brezovica, KUD MARNIE film, Mladinski dom Gorica, Kulturno društvo Motnik, II. Gimnazija Maribor, Filip Ljevar, Ivana Vogrinc Vidali, Svit Komel, ZVVIKS - zavod za film in avdiovizualno produkcijo, SŠ Slovenska Bistrica, Simon Moe, Martin Klabus, OŠ Vižmarje Brod, Pionirski dom - Center za kulturo mladih.

2. Evalvacija projekta

a) Uspešnost izvedenega projekta

V letošnjem letu smo festival še dodatno nadgradili s filmskimi delavnicami s področja zgodbe in animiranega filma, filmske produkcije in post-produkcije. Na dvodnevni delavnici – vseh udeležencev delavnic je bilo 117, so se naučili, kaj je potrebno za ustvarjanje dobrega scenarija, spoznali različne tehnike snemanja in njene post-produkcije. Tako učenci kot mentorji predlagajo, da bi v prihodnje bilo podobnih delavnic še več. Predvsem zaradi velikega zanimanja in odziva velja delavnice v prihodnje organizirati in izvajati skozi cel teden, tudi tri dni pred samim festivalskim dogajanjem.

V petek, 25. marca 2016 je v Festivalni dvorani ob 17. uri potekala okrogla miza na osrednjo temo letošnjih delavnic: ROLE MODELS/TVzorniki s sogovorniki Natalijo Gajšek, doktorsko študentko na FDV in zaposleno na otroškem in mladinskem programu RTVSLO, Nejcem Levstikom, filmskim in TV režiserjem in glavnim igralcem iz filma Gremo mi po svoje Tadejem Korenom Šmidom. Na okrogli mizi, ki jo je vodila Maša Ogrizek, dipl. filozofinja in sociologinja, so raziskovali vpliv filmskih in TV zvezdnikov pri gradnji identitete mladostnikov. v kolikšni meri so različni svetovno-nazorski, spolni, socialni, politični modeli, ki jih ponujajo, osvobajajoči in v kolikšni meri gre za premišljene marketinške poteze zabavne industrije, ki želi iz mladih v prvi vrsti ustvariti zveste potrošnike. Kakšna je razlika med domačo in tujo produkcijo? Na kakšen način ponujajo identitetne modele razni resničnostni šovi in na kakšen v zadnjem času priljubljene (domače) nadaljevanke, kot je denimo Usodno vino? Obstajajo idoli, ki vznikajo izven »tovarn« zabavne industrije? Kakšna je vloga informativno-angažiranih oddaj pri oblikovanju razgledanega mladostnika?

b) Učinkovitost

Festival je bil za udeležence ogledov filmov in delavnic brezplačen, prav tako so imeli prost vstop obiskovalci. Festival je sofinanciran s strani Mestne občine Ljubljana.

c) Dostopnost

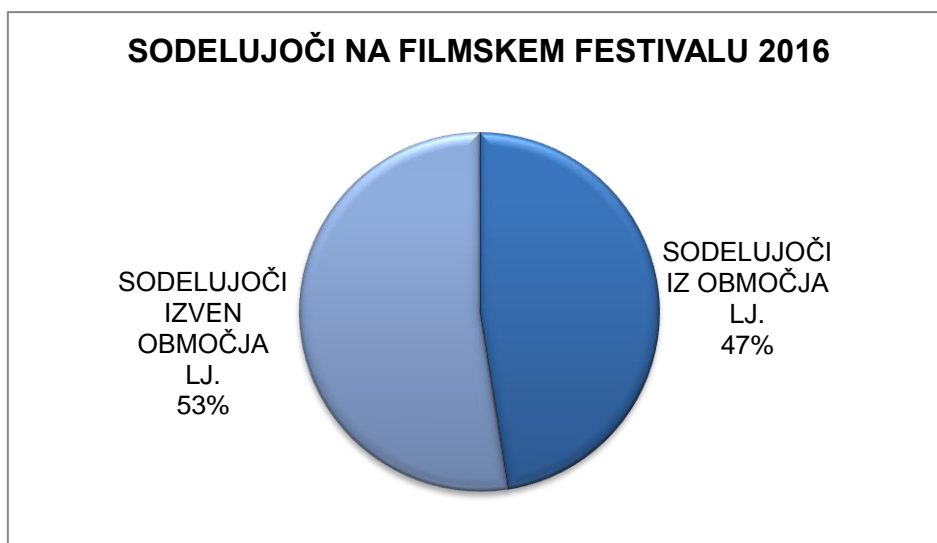
Na festivalu se je tokrat predstavilo 80 filmov. Od tega je bilo 58 osnovnošolskih filmov in 22 filmov srednješolcev. Zaključne prireditve, ogledov filmov in delavnic se je udeležilo 300 avtorjev, udeležencev in obiskovalcev.

Filmi so bili iz različnih osnovnih in srednjih šol ter sorodnih ustanov in filmskih klubov Naj jih še enkrat naštejemo:

Zavod Magičnost ustvarjanja LIJA media, LUKSUZ PRODUKCIJA - Društvo zaveznikov mehkega pristanka, OŠ Danile Kumar, Klub Pelikula.si, Šola sv. Cirila in Metoda Trst, Šola Ivan Cankar Trst, Vzgojno-izobraževalni program animiranega filma Slon, OŠ Gorišnica, OŠ Danile Kumar Ljubljana, OŠ Veliki Gaber, OŠ Ig, Mladinski dom Celovec, OŠ Jožeta Moškriča Ljubljana, OŠ Brezovica, KUD MARNIE film, Mladinski dom Gorica, Kulturno društvo Motnik, II. Gimnazija Maribor, Filip Ljevar, Ivana Vogrinc Vidali, Svit Komel, ZVVIKS - zavod za film in avdiovizualno produkcijo, SŠ Slovenska Bistrica, Simon Moe, Martin Klabus, OŠ Vižmarje Brod, Pionirski dom - Center za kulturo mladih.

Razveseljivo je, da se glede na prejšnja leta delež filmov iz Ljubljane in okolice povečuje in skoraj že dosega število filmov iz ostalih regij. Kar kaže na neke vrste preporod mentorstva v Ljubljani in na vedno večje zanimanje za ustvarjanje kvalitetnih avtorskih filmov. Film znova pridobiva na veljavi umetniške moči; ob poplavi digitalnih medijev in pametnih mobilnikov, ko je marsikdo mislil, da je sedaj lahko že vsak režiser, mladi prihajajo do spoznanja, da za umetniški avtorski igrani film, dobro narejen dokumentarec ali kvalitetni animirani film potrebujejo nekaj znanja.

VSI PRISPELI FILMI	80
FILMI IZ LJ in OKOLICE	38 – 47 %
FILMI iz OSTALIH REGIJ	42 – 53 %

3. Smernice za vnaprej

Najboljšim avtorjem na osnovnošolski in srednješolski stopnji smo podelili zlate, srebrne in bronaste klope, prav vsi pa so prejeli potrdila o udeležbi.

Glede na dejstvo, da so največji uspeh doživele praktične filmske delavnice, bomo na naslednjih filmskih festivalih ZOOM posvetili temu še večjo pozornost ter jih praktično še dodatno nadgradili; tako z dodatnimi oblikami dela, kot tudi časovno. Podaljšali jih bomo skozi ves teden ZOOM-a; v ponedeljek, torek in sredo bomo izvajali delavnice za šole iz Ljubljane in okolice, v četrtek in petek v času predvajanja tekmovalnih filmov pa bomo delavnice izvedli za oddaljene kraje v Sloveniji (Gorišnica, Veliki Gaber, Motnik ...).

Ob letošnjem ogledu mentorjev naših delavnic za otroke in mladino so mentorji izrazili željo, da bi take in podobne praktične delavnice organizirali tudi za njih. Smiselno bi jih bilo

razpisati v mesecu oktobru 2016, ko se s svojimi filmarji pripravljajo na snemanje filmov za naslednji filmski festival ZOOM.11.

4. Kaj udeleženec programa pridobi od le-lega

Filmski festival ZOOM – FESTIVAL ZA MLADOLETNE je letos potekal že deseto leto. Festival je namenjen spodbujanju in izobraževanju mladih na področju filmskega ustvarjanja. Skozi filmsko govorico, ki je mladim najbližja, se gledalcem odpira nov svet - svet odraščajočih in njihovih težav, strahov, želja in hrepenenj.

Namen festivala je srečanje filmskih in video ustvarjalcev osnovnih in srednjih šol, spoznavanju, izmenjavi izkušenj, ki prinašajo tudi preverjanje lastne ustvarjalnosti. Strokovna žirija najboljšim filmom na obeh stopnjah, osnovnošolski in srednješolski, dodeli nagrade – zlate, srebrne in bronaste filmske klape.

V letošnjem letu smo prejeli 80 filmskih del osnovnošolcev, ki jih je ocenjevala strokovna žirija. V letošnjem letu smo festival ponovno nadgradili s pestro ponudbo praktičnih delavnic, okroglih miz in projekcij, primernimi za osnovnošolce in srednješolce.

V dvodnevem festivalskem dogajanju v Festivalni dvorani so mladi dobili priložnost, da pokažejo svoj film in hkrati vidijo dela drugih mladih režiserjev.

»Mladi so v pripravo filmov vložili veliko truda, znanja in želje. Posneti igrani film, zbrati ekipo, zgodbo posneti na terenu, sproti režirati in voditi igro ... je ne samo časovno, temveč tudi organizacijsko zahteven projekt – to ve vsak režiser. Da posnameš animirani film, pomeni prebiti v filmskem studiu, če tudi je improviziran, ure in dneve prostega časa. Sestaviti dokumentarni film in ga spraviti v dramaturško zanimivo in napeto zgodbo, je umetnost svoje vrste,« je o kakovosti letošnjih filmov ob koncu dejal vodja festivala Bojan Martinec.

5.4 9. FESTIVAL HOKUS POKUS

VODJA PROJEKTA: Vesna Tripkovič

1. Vsebina

Festival Hokus pokus je potekal v Pionirskem domu – Centru za kulturo mladih že deveto leto zapored. Festival je namenjen sodelovanju med učitelji, mentorji, šolami in ustanovami s področja naravoslovja in omogoča izmenjavo izkušenj in znanj vseh, ki so vpeti v ta proces. Tudi letos je zaradi velikega števila prijavljenih otrok, festival potekal tri dni. Festival je potekal v dopoldanskem času in je namenjen organiziranim skupinam vrtcev in osnovnih šol. Festival je ponudil vsakemu obiskovalcu dve aktivni delavnici iz področja naravoslovja in umetnosti, na koncu pa so si vsi ogledali dogodivščino Hiše eksperimentov – tlakologijo - na odru Festivalne dvorane. Tudi letos je bil medijski sponzor revija Moj planet, ki je v aprilski številki objavila tudi reportažo iz dogodka.

Festival so obiskali učenci iz OŠ Božidarja Jakca iz Ljubljane, PŠ Hrušica, OŠ Louisa Adamiča, Grosuplje, OŠ Draga Bajca iz Vipave, OŠ Sostro, OŠ Šentvid iz Šentvida pri Ljubljani, OŠ Log Dragomer, OŠ Maksa Pečarja, OŠ Toneta Čufarja, OŠ Sostro, OŠ Prule, OŠ Majde Vrhovnik, OŠ Poljane in OŠ Trnovo, OŠ Savsko naselje iz Ljubljane.

Za obiskovalce so pripravili aktivne delavnice Prirodoslovni muzej Slovenije, Botanični vrt Univerze v Ljubljani, Pedagoška fakulteta iz Ljubljane, Inštitut Jožef Stefan, Tehniški muzej Slovenije, DRTI – društvo za razvoj tehniškega izobraževanja, Mathema – zavod za popularizacijo matematike, Center arhitekture Slovenije, Društvo za zaščito živali v sodelovanju z revijo Moj planet in Pionirski dom – Center za kulturo mladih.

2. Evalvacija projekta

a) Uspešnost izvedenega projekta

Festival je realiziral vse zastavljene cilje:

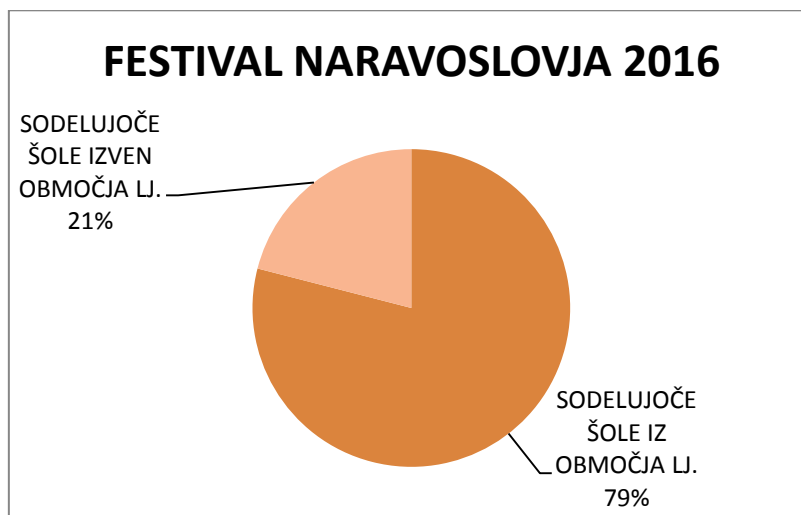
- omogočiti čim večjemu številu otrok sodelovanje na aktivnih delavnicah naravoslovnih ustanov /na festivalu je bilo 900 otrok
- omogočiti otrokom naravoslovnih krožkov, da se predstavijo vzporedno z znanstveniki / naravoslovni krožek iz OŠ Louisa Adamiča, Grosuplje je pripravil tri različne delavnice za obiskovalce
- spodbuditi ustvarjalnost in radovednost sodelujočih otrok /vse delavnice so bile aktivne, kjer so otroci preizkušali, opazovali, primerjali in izdelovali različne pripomočke/
- ozavestiti otroke o soodvisnosti narave in človeka / veliko delavnic je ekološko usmerjenih, letošnja rdeča nit festivala je bila Zelena prestolnica, Ljubljana /
- spodbuditi sodelovanje med učitelji, mentorji in pedagoškimi strokovnjaki različnih ustanov / Vsako leto na festivalu sodeluje približno dve tretini stalnih učiteljev. Veliko učiteljev izkoristi festival za vzpostavitev novih kontakov z ustanovami, zavodi in društvi, ki na festivalu predstavljajo svoje vsebine./

b) Učinkovitost

Stroški festivala so bili enaki kot smo predvidevali glede na rezultat /zadovoljstvo otrok, učiteljev, izvajalcev delavnic, medijskega sponzorja/ pa festival ocenjujem kot zelo uspešen.

c) Dostopnost

Festival je obiskalo 900 osnovnošolskih otrok. Bil je brezplačen in lahko ga je obiskala katerakoli skupina otrok iz vrtcev in OŠ iz Slovenije. Vsi, ki so se prijaviili pravočasno, so bili gosti festivala.

3. Smernice za vnaprej

Festival smo razširili na tri dni in tako omogočili, da ga je obiskalo še več otrok. V prihodnje razmišljamo tudi o tem, da bi postal enotedenski. Izkazalo se je, da je številčnost otrok, ki so bili razporejeni v treh dneh, omogočila boljšo izvedbo, manj gneče in zato tudi bolj kvalitetno izvedene delavnice.

Udeležba na festivalu bo v prihodnje brezplačna in tudi na ta način omogočila takšno ali še večjo udeležbo. Učitelji ta dan beležijo kot naravoslovni dan in na tak način omogočijo otrokom brezplačen obisk dveh delavnic in naravoslovne dogodivščine. Koncept festivala bo zato tudi v prihodnje ostal podoben, vsaj dve aktivni delavnici in zaključna dogodivščina.

Napredek festivala vidim v tem, da ponuja vsaka delavnica aktivno izkušnjo, na ta način jih tudi izbiram za sodelovanje. Festival se je zato razširil iz Festivalne dvorane v učilnice Pionirskega doma, kjer lahko gostimo bolj zahtevne delavnice, ki potrebujejo omejen prostor, natančne priprave, zahtevne pripomočke. Pri pripravi delavnic sem še posebej pozorna na to, da (kljub temu, da pridejo večinoma stalne šole in stalni učitelji) ponudimo otrokom, ki pridejo prvič na hokus pokus nekaj novega, nekaj kar še niso videli. Zato tudi pri izbiri

delavnic različnih ustanov, spremljam kar so v tekočem letu dodali v svojo ponudbo in to ponudimo na hokus pokusu – nove, izvirne delavnice.

Nekatere šole pripeljejo od 70 do 150 otrok. Pri teh poskrbim, da doživijo čim več različnih delavnic in si tako učiteljice lahko kasneje izmenjajo izkušnje iz delavnic, nekatere poskrbijo, da otrokom kasneje pri pouku pokažejo še vsebino ostalih delavnic, na katerih so sodelovali njihovi prijatelji iz paralelk.

Prav tako bom poskušala sodelovanje razširiti na druga društva in zavode, ki se ukvarjajo s podobnimi projekti. Vsekakor je ta koncept – na eni strani inštituti, muzeji, fakultete, na drugi strani pa društva in zavodi – dober saj prinaša pestrost in prepletenost. Znanost je predstavljena na strokoven, a dostopen način. V takšni obliki naj bi spodbujala radovednost in čudenje, kar je osnovni cilj festivala.

4. Kaj udeleženelec programa pridobi od le-tega

Naravoslovje je področje, ki se ga najlažje učimo na konkretnem - v naravi. Če že prenašamo okolje v nek zaprt prostor (kot je učilnica, dvorana) je dobro, da so pri tem otroci kar najbolj aktivni. Če je le možno, s pomočjo vseh čutov. Zato bo vodilo festivala HOKUS POKUS tudi v prihodnje – čimbolj razgibane delavnice, ki vključujejo vse otroške čute.

V prihodnje bi želela ponuditi poleg dogodivščine na odru Festivalne dvorane tudi kakšno intermedijško predstavo, ki znanost približa otrokom na dostopen način. Ohranila bi koncept aktivnih delavnic, mogoče bi jih lahko terminsko podaljšali (namesto 45 minut, 60 minut).

Ker število prijavljenih šol kaže na to, da je 42 % šol iz regije, 58 % pa iz Ljubljane, bi v prihodnje namenila še dodatno skrb za pridobitev šol iz cele Slovenije.

5.5 KALEJDOSKOP – FESTIVAL ODRSKE UMETNOSTI

VODJA PROJEKTA: Saša Lončar

1. Vsebina

Program je odstopal od prvotne ideje, zaradi premalo finančnih sredstev in zaradi uprizoritvenega prostora, ki ni bil tehnično primeren za izvedbo nekaterih predstav. Festival smo izpeljali v soboto 11. 6. 2016:

- GIBOGIB – plesne miniature – produkcija Pionirskega doma – Centra za kulturo mladih

- Plesni predstavi:

- Seneser – Beno Novak (Matej Kejžar)
- Friends no more – Jan Rozman

v nedeljo, 12. 6. 2016:

- Sejalec Sanj – premiera plesno gledališke predstave (Saša Lončar)

Festival smo izvedli v Festivalni dvorani.

2. Evalvacija projekta

a) Uspešnost izvedenega projekta

Projekt smo dokaj uspešno izpeljali, saj smo v prvem delu lahko videli 40 mladih plesalk in plesalcev, od 4. leta dalje. Plesno znanje sta mentorici Saša Lončar in Urša Kajtna zaokrožili v smiselno celoto in tako so se prepričljive koreografije dotaknile gledalcev.

Plesna predstava Senser (diplomska naloga na SNDO Salzburg) - Bena Novaka, pod mentorstvom velikega slovenskega koreografa in plesalca Mateja Kejžarja, je vrhunsko delo, s prvo uprizoritvijo v Sloveniji.

Jan Rozman, mlad perspektiven umetnik, se je predstavil s Friends no more, ki je bolj delo v nastajanju, kot izhodišče njegovega raziskovalnega dela v Berlinu.

Plesno gledališka predstava pa je premierno uprizorjena z 8 plesalci, ki redno obiskujejo plesne delavnice 5 ali več let. Predstava je izreden potencial in ima veliko možnost za gostovanje na različnih festivalih doma in v tujini.

b) Učinkovitost

Programsko strukturo smo finančno prilagodili glede na možnosti.

c) Dostopnost

Festival je primeren za vsa starostna obdobja, za tiste, ki se prvič srečajo s tovrstno umetnostjo, kot za tiste, ki stopajo po poti profesionalizma. Festival je posvečen sodobni odrski umetnosti. Festival si je ogledalo okrog 350 ljudi in otrok.

3. Smernice za vnaprej

Festival je postal kontinuiteta in v tej smeri gremo naprej, seveda, pa je obseg le tega, odvisen od finančnih sredstev in tehničnih zmožnosti realizacije programov.

4. Kaj udeleženec programa pridobi od le-lega

Ustvarjalci programa so nekateri, ki so prvič sodelovali pri projektu pobarvali svoje stekelce v kalejdoskopičnem spektru prepletov in zapletov, nekateri so izdelali še bolj fantastično obliko, kakorkoli že je izkušnja, ki šteje tudi v vsakdanjem življenju, kot pridobitev na osebni ravni, same prezence, identitete, lastne izpovedi, ustvarjalne možnosti, realizacije lastnega, interpretacije, socializacije ... ne glede na starost, znanje, izkušnjo in funkcijo.

Tisti, ki pa so si festival ogledali pa so dobili možnost vpogleda skozi okular in nekaterih so se zgodbe dotaknile in jim odprle v čutne zaznave, drugim so se odprli neki drugi načini razmišljanj, menim pa, da nikogar nismo pustili ravnodušnega.

Mnenje Jasmine Založnik – kot strokovne spremljevalke festivala:

»Kalejdoskop je mogoče brati kot metaforo življenja, gibanja in ga kot takega zvezati s plesom. Tako kot pogled skozi okular kalejdoskopa premešča in ustvarja pisane podobe, ples vztrajno išče in ustvarja pogoje svojega utelešenja ter s spletnjem gibalnih, vizualnih in zvočnih podob v umetniško delo. Sodobni ples se od nekdanjega premika po robovih (poznanege). Z vztrajnim (na)gibanjem preko svojih limit pa išče prostore in načine svojega utelešanja. Robna pozicija, ki ji je sodobni ples še vedno zapisan, se prav na primeru Kalejdoskopa ali bolje iz perspektive KD Quileniuma, vselej znova pokaže kot mesto, iz katerega se pogled šele razpre, bit utelesi v neki drugačni in nepričakovani smeri. Ples se razkriva kot gibalo življenja samega. Kot jedro, iz katerega vznikajo raznotere povezave; povezave gibov spajajo plesne kreacije; koreografski vložki nadgrajujejo druge uprizoritvene forme, obiskovalci kot gibalci spremljajoč dogodke, razpršene po mestu, ustvarjajo družbeno koreografijo, ogreta telesa se v ritmih elektronske glasbe povezujejo v skupke, v organsko tvorbo enega telesa,«

5.6 BODI PISATELJ – 3. LITERARNI NATEČAJ ZA OSNOVNOŠOLCE

VODJA PROJEKTA: Bojan Martinec

1. Vsebina

V četrtek, 21. aprila 2016 smo podelili nagrade Tretjega literarnega natečaja Bodi pisatelj v slovenskem jeziku in Drugega literarnega natečaja v nemščini, angleščini in francoščini. Prireditve se je udeležilo približno 150 udeležencev in obiskovalcev. Dramske tekste – odlomke osnovnošolcev sta prebirala in interpretirala dramska igralca Marinka Štern in Dario Varga. Za glasbeno vzdušje je poskrbela glasbena skupina Tobije Hudnika v sestavi kantavtorja, kitarista in pevca Tobije Hudnika, violinista Oskarja Longyke in kontrabasista Janeza Krevela. Prireditve je povezovala voditeljica Carmen L. Oven.

Bilo je lepo, kulturno, lahko rečemo skromno in izbrano veličastno!

Žirijo 3. literarnega natečaja so ponovno sestavljale članice: Jana Kolarič, pesnica in pisateljica, članica DSP, prof. Marjetka Krapež, pesnica, slovenistka na gimnaziji Vič ter dr. Aksinja Kermauner, pisateljica in članica DSP.

Nad odzivom mladih literatov smo bili več kot navdušeni, saj smo prejeli več kot 100 različnih literarnih del iz 55 osnovnih šol iz cele Slovenije. Mlade pisateljice in pisatelji so se morali spoprijeti z odlomki kratkih zgodb vodje natečaja in pisatelja Bojana Martinca.

2. Evalvacija projekta

a) Uspešnost izvedenega projekta

Kot so ugotovile žirije, ki so zasedale v tednih pred prireditvijo, so bila literarna dela zelo izvirna, iskrena, napisana s skrbno izbranim besediščem, duhovita ter napisana v različnih žanrih od ljubezenskih zgodb do detektivk. Pohvalo je potrebno izreči tudi številnim mentorjem, ki spodbujajo in navdušujejo učence in dijake za pisanje kratkih zgodb. Le tako se nam ni za bati, da bi mladi pozabili na pisano besedo ter na veselje in srečo, ki ga pisanje ustvarja.

V letošnjem letu smo literarni natečaj ponovno nadgradili z literarnimi prispevki srednješolcev, ki so se morali spopasti z že omenjenimi odlomki v angleškem in nemškem jeziku na različnih jezikovnih stopnjah. Njihovi prispevki so bili izredno kvalitetni in tudi najboljšim med njimi smo podelili nagrade.

Prav vsi udeleženci pa so prejeli Priznanja za udeležbo, vse mentorice in mentorji pa Priznanje za mentorstvo.

Utemeljivte žirije za nagrade na literarnem natečaju BODI PISATELJ 2016 za osnovnošolce:
DRUGA TRIADA
ČASOVNI STROJ

Avtorica Marisa Zorec se je odpravila na potovanje kar v preteklost, v čas rimske Emone, in to s pomočjo stroja, ki ga je izdelal nori znanstvenik dr. Čas (ta se sicer izdaja za učitelja naravoslovja, ki organizira taborjenje). Pripoved spretno prepleta zgodovinska dejstva in napeto dogodivščino, vse skupaj pa je obarvano s humorjem pravcate pustolovke. Posebna odlika je zelo tekoč in živahen jezik, ki duhovito komunicira z bralcem. Omeniti velja še številne posrečene detajle (npr. risinja z imenom Emona, ki je v sedanosti kar – mačka).

STRAŠNI ČUDEŽNI GOZD

Avtorica Pia Pahor je v svoji kratki zgodbici izumila nov žanr – kombinacijo znanstvene fantastike in ljudske pripovedke. V njej enakopravno nastopajo volkodlaki, vampirji, zombiji in samorogi. Ta bitja hočejo pojesti ljudi na Zemlji. Učinkovita pripoved, v kateri ni nič odvečnega, zato pa je veliko prostora prepuščeno bralčevi domišljiji, je kombinirana z dvema pesmicama, kar daje učinek ljudskega slovstva in hkrati skrite ironije. Kratko, preprosto in učinkovito!

KO SE STVARI POSTAVIJO NA SVOJE MESTO

Avtorico Ido Ramovš je obisk na Ptujtu tako navdušil, da je v to staro mesto postavila svoj kraj dogajanja, čas pa v 19. stoletje. Zgodovina in domišljija se prepletata v zanimivo zasnovano pripoved, ki se mestoma spogleduje s kriminalko, navzoča pa je tudi ljubezenska zgodba. Uporabila je klasične elemente za napeto štorijo: samosvojo junakinjo, drugačno od drugih deklet, skrivnostnega tujca, čudno dogajanje v nočnem gozdu, babičin dnevnik, izgubljeno pogodbo ... Avtorica spretno vodi vse niti do konca, kjer se, kot že naslov pove, »stvari postavijo na svoje mesto«.

TRETJA TRIADA GOBI REŠUJE SVET

Avtorica Tina Hajdinjak je napisala v pustolovščino oblečeno moraliteto. Njen junak je Gobi, prebivalec pravljичne dežele Čvinčvage, ki pa je za ljudi nevidna. Ko se začnejo v njej dogajati žalostne spremembe, sklene, da bo odšel v svet ljudi in zadevo raziskal na konkretnih primerih. Posebna odlika zgodbe je močno sporočilo o pomenu dobrosrčnosti kot nasprotju prepirljivosti in egoizma. Avtorica zna kljub svoji mladosti locirati problem (»Krivi so

ljudje, ki jim zmanjkuje občutek za sočloveka.«) in ponuditi rešitev. O pomembnih rečeh spregovori na lahkoten, humoren način in optimistično.

ZANJ

Zgodba Katje Avbelj je izrazito dvodelna. Prvi del je napisan v 3. osebi in pripoveduje Gašperjevo tragično zgodbo napol objektivno in napol s Filipovega stališča. Gašper je namreč storil samomor, zdaj pa zaradi spleta okoliščin policija preiskuje zadevo kot morebitni umor, ki naj bi ga zakrivil Filip. Drugi del zgodbe je zapisan kot Gašperjevo poslovilno pismo. Ne le, da to pisanje opere Filipa vsakršne krivde, temveč je mnogo več – presunljiva čustvena izpoved o pravih vzrokih za Gašperjeva nasilna dejanja in trpljenje, ki ga je povzročil Filipu. Zgodba, ki na pretresljivo lep in pogumen način spregovori o istospolne ljubezni.

ISKANJE

Zgodba Ajde Kostevc je napisana kot dnevnik, ki ga Medea piše svoji namišljeni prijateljici Živi. Bolj kot za opis vsakdanjih podrobnosti gre za zelo zrelo, skoraj filozofsko razmišljanje občutljive najstnice o bistvenih življenjskih vprašanjih. Kaj je smisel vsega, kakšno je človekovo poslanstvo, kdo sploh sem, kaj je ljubezen, svoboda, sreča ... ter kako jih najti v tem ponorelem svetu. Kljub obliki dnevnika ima zgodba dramaturški lok: Medea doživi razvoj, kar je na koncu poudarjeno z novim imenom – Nova Medea. Besedilo je posejano s pomembnimi spoznanji (npr. »Vsi čakajo, da bo sreča prišla izza vogala, v resnici pa si jo moraš ustvariti sam.«).

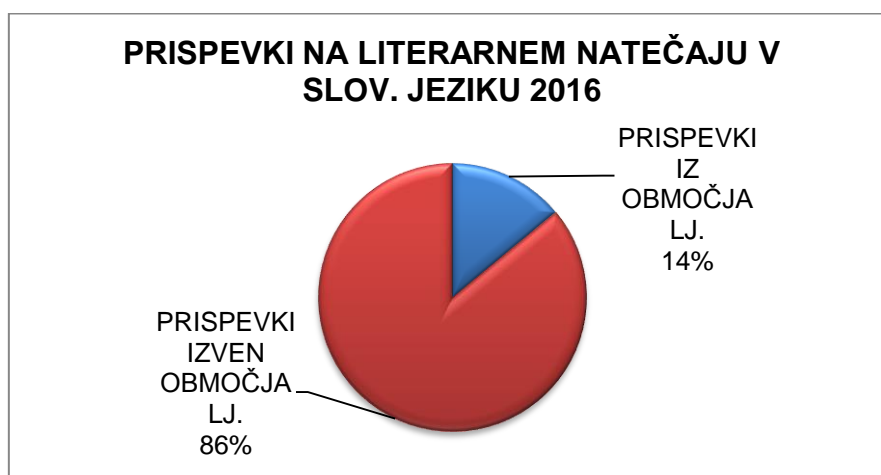
b) Dostopnost

Udeležba, sodelovanje in obisk natečaja je bil brezplačen.

Razpis je bil poslan na vse osnovne šole v Sloveniji, zato je bil tudi odziv tako številčen. Za razliko od prejšnjih let je bilo prispevkov sicer manj, so bili pa zato kakovostno boljši, saj so že mentorji/-ice opravili v šolah predhodno selekcijo.

Prejeli smo 104 literarna dela: 42 prispevkov iz 2. triade in 62 prispevkov iz 3. triade OŠ. Če pogledamo letošnji literarni natečaj BODI PISATELJ 2016, je večina literarnih del tudi letos prispela iz vseh regij Slovenije, s tem da je bila Ljubljana najskromneje zastopana, s samo 15 prispevki iz 5 osnovnih šol.

Zastopanost ljubljanskih osnovnih šol:

3. Smernice za vnaprej

V prihodnje bi bilo dobro razmisliti in dodati zaključni prireditvi BODI PISATELJ (ali dan po njej) evalvacijo programa z mentorji v obliki dodatnega srečanja ali okrogle mize na temo "vzpodbujanje literarnega ustvarjanja otrok in mladine v osnovnih in srednjih šolah". Že letos

pa smo mentorjem/-icam poslali zahvalo za udeležbo in prošnjo, da predlagajo tiste smernice, ki bi literarni natečaj naredile še boljšega.

4. Kaj udeleženec programa pridobi od le-lega

Literarni natečaj BODI PISATELJ vzpodbuja mlade, da se spoprimejo z umetnostjo ustvarjanja v žanru kratke zgodbe.

Kajti napisati kratko zgodbo na pravi način je umetnost, ki daleč presega osnovnošolske spise. Ker je natečaj tekmovalnega značaja, nagradi najboljše ustvarjalce in potencialne pisatelje ter pomaga mentorjem in slovenistom, da na zanimiv način vzpodbudijo mladino k literarni ustvarjalnosti.

Že v začetku razpisa so podani trije literarni odlomki kratkih zgodb različnih žanrov (poetičnost, kriminalka, pustolovščina, osebna doživetja in občutja ...), ki jo morajo dopolniti, nadgraditi in narediti svojo zgodbo. To se zdi mladim zanimivo, saj so jih podani stavki in misli, ki v hipu odprejo njihovo domišljijo.

Kot mi je dejala ena od mentoric: »V vsej poplavi literarnih natečajev mi je vaš najljubši.«

5.7 BODI PISATELJ - 2. LITER. NATEČAJ ZA OSNOVNOŠOLCE V TUJEM J.

VODJA PROJEKTA: Jasna Šebez

1. Vsebina

Letos je Pionirski dom že drugič razpisal Literarni natečaj v tujem jeziku za srednješolce, in sicer smo angleščini in nemščini dodali še francoščino. Prejeli smo skupno 28 prispevkov z 12 srednjih šol, česar so se žiranti vseh treh komisij zelo razveselili, izrecno veseli pa smo bili, da smo uspeli izvesti natečaj v francoskem jeziku, ki se letos prvič predstavlja.

Razpis za natečaj je bil objavljen v mesecu decembru na spletni strani Plonirskega doma, prav tako pa smo za pomoč pri distribuciji razpisa prosili naše partnerje (British Council, Goethe Institut, IATEFL Slovenia, Francoski inštitut Charles Nodier, SDUF itd.), ki so nam pri širjenju glasu o 2. literarnem natečaju znova z veseljem priskočili. Rok za oddajo prispevkov je bil 26. februar 2016. Kot že zapisano, je prispelo skupno 28 literarnih del z 12 srednjih šol, dva dijaka sta tekmovala tako z angleškim kot z nemškim prispevkom.

Letos so srednješolci v svojih literarnih zapisih morali uporabiti enega izmed treh odlomkov, ki so bili skrbno izbrani med deli svetovnih klasikov, v njih pa se zrcali tudi letošnja rdeča nit naše prestolnice Ljubljane kot Zelene prestolnice 2016 (izbrani avtorji: Roald Dahl, Jack London, Isabel Allende). V svojih literarnih prispevkih so srednješolci ujeli in na sebi lasten način nadgradili iztočnice v samosvojo kratko umetnino. Kot so ugotovile žirije, ki so bile za posamezen jezik sestavljene iz treh članov, so bila literarna dela zelo izvirna, iskrena, napisana s skrbno izbranim besediščem ter napisana v različnih žanrih; od ljubezenskih zgodb, detektivk, dram do zelo zrelih razmišljanj o življenju nasploh. Pohvalo je potrebno izreči tudi številnim mentorjem, ki spodbujajo in navdušujejo učence in dijake za pisanje kratkih zgodb. Vsekakor literarno udejstvovanje mladih predstavlja enega izmed temeljev izobraževanja mladih na kulturnem področju, obenem pa smo jim z natečajem v tujem jeziku ponudili možnost in priložnost, da pokažejo svoje jezikovne kompetence, zmožnosti in spretnosti, kar so tudi storili.

Prispevke so, kot že zapisano, ocenjevale tri komisije, v katerih so bili po trije ocenjevalci; k sodelovanju smo povabili tako zunanje ocenjevalce z referencami z literarnega in strokovnega jezikovnega področja, ki so se z veseljem odzvali povabilu. V posamezni komisiji sta bila tudi po dva notranja ocenjevalca, torej pedagoga z Oddelka za tuje jezike in kulture. Koordinatorica in vodja natečaja v tujem jeziku je s pomočjo ostalih ocenjevalcev sestavila podrobne kriterije za ocenjevanje, s katerim smo omogočili kar se da objektivno ocenjevanje in vrednotenje prispevkov. Večja usklajevanja na koncu niso bila potrebna, kar kaže na ustreznost kriterijev in dobro izbiro ocenjevalcev samih.

Zaključna prireditev je potekala 21. aprila 2016 v Festivalni dvorani, odziv sodelujočih je bil dober, saj je na samo podelitev in razglasitev zmagovalcev prišla večina letošnjih nagrajencev (7 od 9) z mentorji, česar smo prav tako veseli, saj to potrjuje naš cilj, da srednješolci tudi take natečaje potrebujejo in jih jemljejo enako resno in zavzeto kot ostala tekmovanja in natečaje. Potrebno je omeniti, da so nekateri mentorji zelo želeli prisostvovati na zaključni podelitvi s svojimi dijaki, pa jim ravnatelj njihovih šol niso odobrili poti v Ljubljano, tako da bi bilo v prihodnje dobro razmisliti tudi o tem, kako lahko mi sami pomagamo sodelujočim, da lahko pridejo na zaključno prireditev.

2. Evalvacija projekta

a) Uspešnost izvedenega projekta

Srednješolci znova dokazujejo, da znajo razvijati svojo literarno žilico in negovati svoj talent. S tem gre literarni natečaj v tujem jeziku zagotovo v pravo smer razvijanja in negovanja ustvarjalnih in literarnih kompetenc mladih, kar se je pokazalo tudi v odzivu na sam natečaj. Prav tako je potrebno izpostaviti tematike, ki so se jih letos lotevali mladi literati: velikokrat je šlo na eni strani za stisko posameznika, brezizhodnost, brezup, vdanost v usodo, na drugi strani pa pomirjenje s tem, kar usoda prinaša, zrelo razmišljanje o minevanju življenja, pa tudi iskanje in odkritje dobrega v vsakem posamezniku in družbi nasploh - take zgodbe postavljajo zelo dobro zrcalo današnji družbi, ki jo mladi na tak način slikajo skozi svoje literarne poskuse. Veseli smo, da jim z našim literarnim natečajem, ki je pri mentorjih naletel na zelo dober in spodbuden odziv, omogočamo prostor, kjer lahko razvijajo svoj pogled na svet.

Zastavljen cilj je bil tako znova dosežen, saj smo si želeli povečanja poslanih prispevkov in sodelovanja dijakov s francoskimi besedili. Prav tako smo dobili pohvale s strani mentorjev za sam natečaj, saj je takih natečajev po njihovem mnenju veliko premalo in mi s svojim dijakom omogočamo, da se lahko v šolskem in kulturnem prostoru udeležujejo tudi na tak način.

b) Učinkovitost

Kotizacije za literarni natečaj ni bilo, smo pa za nagrade poleg tistih, ki so nam jih podarili s strani Goethe inštituta, za kar se jim najlepše zahvaljujemo, kupili simbolične knjižne nagrade za nagrajence (50 evrov), mentorjem pa smo podarili naše rokovnike. Prav tako smo pripravili letak z osnovnimi informacijami o natečaju, z imeni nagrajencev in kratkimi odlomki nagrajenih del.

c) Dostopnost

Na natečaju je sodelovalo 26 dijakov z 12 srednjih šol, od tega sta bili dve šoli iz Ljubljane, ostale pa iz ostalih koncev Slovenije (od Lendave do Nove Gorice). Vsekakor smo veseli, da je sodelovanje vseslovensko in ne le regionalno omejeno, saj to potrjuje, da je sam natečaj segel dovolj daleč in da imamo dobre kanale za obveščanje in distribucijo.

3. Smernice za vnaprej

Glede na rezultate 2. literarnega natečaja v tujem jeziku želimo v naslednjem šolskem letu natečaj razširiti tudi na osnovno šolo, in sicer načrtujemo razpis za literarni natečaj tudi za osnovnošolce tretje triade, saj menimo, da so osnovnošolci v tej starosti že možni dobrega izražanja v tujem jeziku in bi jim tako radi dali priložnost, da začnejo razvijati svojo literarno žilico že v osnovni šoli. Vsekakor načrtujemo v prihodnjih letih natečaj razširiti še na kakšen drug tuj jezik (italijanščina, španščina), da bi omogočili kar čim več dijakom, da se literarno udeležujejo in razvijajo.

4. Kaj udeleženec programa pridobi od le-lega

Natečaj omogoča sodelovanje dijakom in dijakinjam, ki želijo svoje znanje tujega jezika izkazati tudi na način, ki se razlikuje od tistega na ustaljenih tekmovanjih preverjanja znanja

iz tujega jezika, s tem pa jim je dana možnost svobodnega umetniškega izražanja. Dijakom in dijakinjam želimo z literarnim natečajem v tujem jeziku ponuditi možnost, da raziskujejo literarne zmožnosti jezika, ki se ga učijo v šoli ali na jezikovnih tečajih, s tem pa razvijajo ne samo jezikovne zmožnosti, temveč tudi zmožnosti razumevanja zakonitosti in razsežnosti literarnega besedila. Dijaki in dijakinje s tem dobijo priložnost, da pokažejo svojo ustvarjalno žilico, obenem pa urijo in nadgrajujejo svoje jezikovne zmožnosti v tujem jeziku. Vsekakor gre za pomemben del razvijanja ustvarjalne in literarne kulture, ki je v našem prostoru očitno premalo, saj takih oz. podobnih natečajev (skoraj) ni, kar so poudarili tudi mentorji sodelujočih dijakov in si zaželeli nadaljevanje našega natečaja v ponujeni obliki. To potrjuje upravičenost natečaja in daje motivacijo in pobudo za naprej.

5.8 LIKFEST – LIKOVNI FESTIVAL ART CENTRA

VODJA PROJEKTA: Nina Koželj

1. Vsebina

Koncept: Prvi LIKfest je bil namenjen ljubljanskim vrtcem in osnovnim šolam. Kar 16 vrtcev in šol se je odzvalo na naš razpis. Razpisana tema je bila »Zelena Ljubljana«, poudarek pa je bil na uporabi novih likovnih tehnik ter avtentičnem, ekspresivnem otroškem izrazu. Prvo, uvodno srečanje v septembru 2015, je bilo namenjeno vsem mentorjem in likovnim pedagogom, na njem smo predstavili koncept festivala, predavanje o inovativnih tehnikah pri likovnem pouku pa je izvedel profesor iz Pedagoške fakultete v Ljubljani, Črtomir Frelih. Prvi LIKfest je potekal predvsem v znamenju grafike, ki je v vrtcih in šolah najslabše zastopana. V oktobru smo organizirali celodnevne delavnice za mentorje in pedagoge, na katerih smo jim predstavili nekaj novih grafičnih tehnik, ki so tehnično dovolj preprosta celo za izvajanje v vrtcih. Celodnevni likovni delavnici se je udeležilo okoli 25 likovnih pedagogov in mentorjev, delavnice pa so potekale pod vodstvom Iztoka Amona, Rosalie Arnšek, Zore Stančič ter Nine Koželj.

Razstave: Od decembra 2015 do aprila 2016 smo v Art centru izvedli sedem razstav, razstavljali sta po dve šoli in vrtca skupaj, razstavili pa smo okoli 1000 otroških likovnih del, ki so nastala pod vodstvom 60 mentorjev. Dela, ki so prispela, je izbrala strokovna žirija, ki so jo sestavljali Marina Katalenić, ki je imela tudi uradno vlogo kustosinje, Zora Stančič ter Nina Koželj. Strokovna žirija je od vseh prispelih del izbrala dela, ki so imela likovno najbolj zanimive rešitve, hkrati pa so bila tudi povezana z razpisano temo Zelene Ljubljane. Vsako razstavo je pospremil otvoritveni dogodek z nastopi učencev iz razstavljajočih šol ali vrtcev, nagovor direktorice Vike Potočnik, ter krajša predstavitev izbranih del kustosinje Marine Katalenić.

Teksti Katalenićeve si sledijo v vrstnem redu tako, kot so potekale razstave:

1. VRTEC KOLEZIJA & VRTEC ZELENA JAMA

Dober večer vsem in lepo pozdravljeni tudi v imenu strokovne komisije LIKfesta, ki jo poleg mene sestavljata še umetnici Zora Stančič in Nina Koželj.

Veseli nas udeležba v tako lepem številu, ne le na današnji otvoritvi, ampak tudi na samem likovnem festivalu, ki poteka prvič ravno v letošnjem šolskem letu. Kar 16 vrtcev in osnovnih šol iz Mestne občine Ljubljana namreč sodeluje z Pionirskim domom v sklopu festivala in nam tako pomaga uresničevati njegov namen – spodbuditi avtentično otroško ustvarjanje na eni strani ter, v sodelovanju z vzgojitelji ter likovnimi pedagogi, spodbujati širjenje inovativnih likovnih praks v vzgojno-izobraževalnem procesu.

Izbrana dela vrtčevskih otrok in šolarjev bodo tekom leta predstavljena v razstavišču Art centra. Danes se na premierni razstavi predstavljajo otroci vrtcev Kolezija ter Zelena jama – enota Vejice in to kar z 94 deli.

Okvirna tema letošnjega festivala je naziv Ljubljana-zelena prestolnica, s katerim se bo mesto ponašalo v letu 2016, tako da je tudi ustvarjanje otrok v znamenju tega slogana.

Tema se v razstavljenih delih izraža na več načinov. Po eni strani skozi motive, ki prikazujejo ikone mesta Ljubljane. Prepoznamo lahko zanimive interpretacije ljubljanskega gradu in Plečnikovega opusa. Po drugi strani je v delih zaznati močne ekološke podtone, hkrati pa se na temo veže uporaba zelene barve.

Rezultat so vsebinsko in tehnično raznoliki sklopi; Medtem ko je skupina otrok iz vrtca Kolezija ustvarila kalejdoskop originalnih avtoportretov v zelenem, se je skupina otrok iz vrtca Zelena jama lotila grafične tehnike, kar je izjemno pohvalno, ker že zgodaj spoznavajo njene zakonitosti, ravno tako pa so z izdelavo maket hiš razvijali tridimenzionalno mišljenje.

Za konec bi se zahvalila vsem mladim ustvarjalcem in jim čestitala na njihovih delih. Poleg staršem pa se seveda zahvaljujem tudi sodelujočim vzgojno-izobraževalnim delavcem.

2. VRTEC HANS CHRISTIAN ANDERSEN & OŠ VIŽMARJE BROD

Dober večer vsem in lepo pozdravljeni tudi v imenu strokovne komisije LIKfesta, ki jo poleg mene sestavljata še umetnici Zora Stančič in Nina Koželj; tudi drugače sodelavki Pionirskega doma, in sicer kot mentorici likovnih delavnic.

Veseli nas udeležba v tako lepem številu, ne le na današnji otvoritvi, ampak tudi na samem likovnem festivalu, ki poteka prvič ravno v letošnjem šolskem letu. Kar 16 vrtcev in osnovnih šol iz Mestne občine Ljubljana namreč sodeluje z Pionirskim domom v sklopu festivala in nam tako pomaga uresničevati njegov namen – spodbuditi avtentično otroško ustvarjanje na eni strani ter, v sodelovanju z vzgojitelji ter likovnimi pedagogi, spodbujati širjenje inovativnih likovnih praks v vzgojno-izobraževalnem procesu.

Izbrana dela vrtčevskih otrok in šolarjev bodo tekom leta predstavljena ravno tukaj, v razstavišču Art centra. Danes se predstavljajo otroci vrtca Hans Christian Andersen ter učenci Osnovne šole Vižmarje-Brod in to kar z 70 deli.

Gre za drugo razstavo LIK-festa, vendar prvo v letu 2016, ko Ljubljana tudi uradno nosi naziv zelena prestolnica. Ustvarjanje otrok in mladih je namreč v znamenju tega slogana. Ti pa so, skupaj z njihovimi vzgojitelji oziroma učitelji, k tej temi pristopali iz različnih smeri, kar je razvidno tudi v razstavljenih delih.

Ko slišimo: Ljubljana, zelena prestolnica, zagotovo pomislimo na samo mesto, zato bomo ob ogledu stvaritev otrok iz Vrtca Christian Anderson naleteli na domiselne vedute Ljubljanskih trgov, stavb in spomenikov. Človek bi lahko rekel, da se ob tem tudi v odraslih prebudi otroški pogled oziroma zmožnost čudenja in se zopet zavemo, kako skladne so stavbe Prešernovega trga ali kako mogočen je zmaj z Zmajskega mostu. Zelo uspešno je za podlago uporabljen kolaž iz starega časopisnega papirja, s katerim so odprli temo recikliranja, ravno tako pa ustvarja zanimiv vzorec ozadja.

Druga skupina otrok se je, pod vodstvom vzgojiteljice, lotila grafične tehnike, kar je otrokom omogočilo, da se že v najmlajših letih seznanijo z njenimi posebnostmi kot je npr. odtis oziroma njegova zrcalnost. Njihovi zeleni motivi se že po koloritu navezujejo na dano temo, medtem ko je duh prostora zajet tudi v podnaslovu Drevesa oblikujejo park Tivoli.

Tudi učenci Osnovne šole Vižmarje Brod so se lotili grafične tehnike, bolj natančno kolagrafije, kjer se ustvarja z lepilom. Na stopnišču Art centra se nahaja izjemen cikel izbranih del, ki, sicer ravno tako odeti v odtenke zelene, že pričajo o starejših ustvarjalcih, ki razmišljajo o upodobitvi perspektive in podobno.

V zgornjem nadstropju se nahaja sklop reliefov, skozi katere so učenci razvijali tudi tridimenzionalno mišljenje, ravno tako pa si tam lahko ogledamo dela učencev zadnje triade, ki so v temperi zajeli najrazličnejše vsebine, od motivov mesta Ljubljane do poetičnih izsekov krajin do krajine, ki je zaradi onesnaževanja opustošena, ter že abstrahiranih vzorcev in podob. Določena izkazujejo za njihova leta izjemno profiliran jezik.

Razstava, ki ponuja vsebinsko in tehnično raznolike in zanimive sklope, bo na ogled do.

Za konec bi se zahvalila vsem mladim ustvarjalcem in jim čestitala na njihovih delih. Poleg staršem pa se seveda zahvaljujem tudi sodelujočim vzgojno-izobraževalnim delavcem.

3. OŠ DANILE KUMAR IN OŠ JOŽETA MOŠKRIČA

Dober večer vsem in lepo pozdravljeni na otvoritvi razstave v imenu komisije, ki jo poleg mene sestavljata še umetnici, Zora Stančič in Nina Koželj.

Veseli nas zavidljiva udeležba, ne le na nocojšnji otvoritvi, ampak tudi na samem festivalu, ki poteka prvič ravno v letošnjem šolskem letu. Veliko vrtcev in osnovnih šol iz Mestne občine Ljubljana sodeluje z Pionirskim domom na LIKfestu in nam tako pomaga uresničevati glavna cilja – spodbujati otroško ustvarjalnost ter širiti nove tehnike v šolske klopi. V sodelovanju z vzgojitelji oziroma likovnimi pedagogi seveda.

Danes se predstavljajo učenci OŠ Danile Kumar, skupaj z mednarodno šolo ter OŠ Jožeta Moškriča. Vsi otroci so ustvarjali v okviru naziva Ljubljana, zelena prestolnica, kar se v razstavljenih delih izraža na več načinov.

Ob nazivu Ljubljana, zelena prestolnica, zagotovo pomislimo na samo mestu, tako lahko tudi v delih prepoznamo ljubljanske spomenike, mostove, vedute itn. Naj izpostavim park Tivoli, katerega so se lotili učenci mednarodne šole. Želela bi izpostaviti tako domiselne motive kot tudi samo tehnika. Gre namreč za krpanko, kjer se z recikliranjem stare tkanine ustvarja novi raznobarvni svet z tridimenzionalno kvaliteto. Pri delih učencev Danile Kumar naj izpostavim še grafiko, ki je omogočila, da se že tisti najmlajši spoznajo z njenimi zakonitostmi in to v tehniki, predstavljeni na LIKfestu, kjer uporabo nožka nadomesti že topa konica svinčnika.

Tudi učenci OŠ Jožeta Moškriča so se lotili te grafične tehnike, pri čemer so tako poustvarjali ljubljanske poglede kot tudi abstrahirane forme rastlinskega in vodnega sveta. Ostala dela razkrivajo uporabo res raznolikih tehnik, od svinčnika, pastela, tempere do kolaža in zanimive tehnike, ki poustvarja vitraž - »obrnjenega kolaža«, kjer se vtis večplastnosti ustvarja skozi odzemanje materiala. Pohvaliti je treba tudi razvijanje tridimenzionalnega mišljenja prek kiparskega dela razstave.

Tudi vsebinsko gre za izredno raznolika dela. Dominira vsekakor motiv drevesa, ki lahko ponazarja tako različne letne čase, lepoto ali moč narave kot tudi osebna duševna stanja in personifikacije pojmov. Pod podnaslovom Črno sonce se po drugi strani srečamo z mutanti in krajinami prihodnosti v nekem apokaliptičnem svetu. Kot omenjeno pa se pojavljajo tudi abstrahirane forme skozi organske in geometrične vzorce.

Na koncu bi se vam še enkrat želela zahvaliti za udeležbo in za cel program, ki ste ga pripravili ob otvoritvi. Predlagam da razmislek o festivalu in delih nadaljujemo med pogledom razstave v obliki pogovora.

So if i can just sum up in English for all our international audience. Good evening everybody and let me welcome you on behalf of Pionirski dom and the jury of Likfest to Art center. We're very happy that you decided to join us, not only on today's exhibition but also on the festival itself. A lot of Kindergartens and Schools throughout Ljubljana participate on Likfest thus helping us to endorse children's creativity and new techniques in pedagogical process with the help of the teachers.

Today pupils from Primary schools Danila Kumar, international school and primary school of Jože Moškrič are presenting their contributions. All of them were creating in the spirit of Ljubljana the green capital project, which manifests itself in most diverse and peculiar ways. Through content representing motifs from streets and monuments of Ljubljana, through motives representing nature. Furthermore through the use of green color and through interesting techniques containing recycled material. But it's really not about the given topics, but the way the children and the youth takes it one step forward to the next level, which I hope you will enjoy as much as we did.

I would like to thank you all, teachers, pupils, parents and I hope we can continue with the reflection on works later on, because now I'm happy to announce cultural program prepared by the school in honore of this event.

4. CENTER JANEZA LEVCA & OŠ ZADOBROVA

Dober večer vsem in lepo pozdravljeni tudi v imenu strokovne komisije LIKfesta, ki jo poleg mene sestavljata še umetnici Zora Stančič in Nina Koželj.

Veseli nas udeležba v tako lepem številu, ne le na današnji otvoritvi, ampak tudi na samem likovnem festivalu, ki poteka prvič ravno v letošnjem šolskem letu. Kar 16 vrtcev in osnovnih šol iz Mestne občine Ljubljana namreč sodeluje z Pionirskim domom v sklopu festivala in nam tako pomaga uresničevati njegov namen – spodbuditi avtentično otroško ustvarjanje na eni strani ter, v sodelovanju z vzgojitelji ter likovnimi pedagogi, spodbujati širjenje inovativnih likovnih praks v vzgojno-izobraževalnem procesu.

To je že naša četrta razstava v Art centru in tokrat se nam predstavljajo učenci Osnovne šole Levstikov trg, Center Janeza Levca ter Osnovne šole Zadobrova. Tudi oni so ustvarjali v duhu naziva Ljubljana, zelena prestolnica, s katerim se mesto ponaša v letu 2016 in kar se v razstavljenih delih izraža na različne načine.

Učenci iz Centra Janeza Levca so izbirali motive, ki prikazujejo, kako oni vidijo svoje mesto, pri tem pa so močni ekološki poudarki tako skozi vsebino (en učenec je izdelal zanimivo horizontalno kompozicijo v katero je vključil avtobus Ljubljanskega potniškega prometa) kot tudi skozi tehniko. S ponovno uporabo odpadnega materiala so namreč opozarjali na recikliranje, hkrati pa so dosegli zanimive dekorativne vizualne učinke.

Med deli OŠ Zadobrova, ki se nahajajo v prvem nadstropju bi želela izpostaviti motive, nastale pod podteto Črno sonce, ki prikazujejo prepoznavne ljubljanske stavbe, vendar v zanimivih izsekih in pogledih ter predvsem v drugačni štimungji.

Na koncu bi se rada zahvalila še vsem mentorjem iz obeh šol, in sicer Tadeji Dolenc iz Osnovne šole Levstikov trg ter Mateji Trampuš in Janezu Kardelju iz Osnovne šole Zadobrova.

5. OŠ LEDINA & OŠ BEŽIGRAD

Dober večer vsem in lepo pozdravljeni na otvoritvi razstave tudi v imenu strokovne komisije, ki jo poleg mene sestavljata še umetnici, Zora Stančič in Nina Koželj.

Veseli nas številčna udeležba, ne le na današnji otvoritvi, ampak na samem LIKfestu, ki poteka prvič ravno v letošnjem šolskem letu. Lepo število vrtcev in osnovnih šol sodeluje z nami, tako da lahko z vzgojitelji ter učitelji likovne umetnosti spodbujamo avtentično otroško ustvarjalnost in prostor za širjenje novih tehnik v šolske klopi. Danes se nam z izredno kvalitetno razstavo predstavljajo učenci OŠ Ledina in OŠ Bežigrad.

V pritličju nas čakajo dela učencev OŠ Ledina, ki predstavljajo kalejdoskop živih barv in vzorcev, hkrati pa razkrivajo, da so se učenci približje seznanjali s teorijo; npr. kaj je fraktal ali kaj so komplementarne barve. Nadalje naj izpostavimo še serijo grafik, in sicer tehniko, ki je bila predstavljena v sklopu LIKfesta. Gre za tisk iz pene, ki omogoča veliko svobode pri ustvarjanju, hkrati pa ni časovno ali denarno potratna. Grafike prikazujejo serije sov, kot živali, ki živijo v senci drevesa, kar je bila ena izmed podtem ter seveda prepoznavne motive mesta Ljubljane.

OŠ Bežigrad nadaljuje sredi stopnišče z motivom drevesa. Z uporabo odpadnega materiala se dosegajo zanimivi vizualni učinki, hkrati po dela izražajo močan ekološki moment. V prvem nadstropju nas čaka zanimiv cikel ljubljanskih znamenitosti, ki se začenjajo na D kot Drama ali N kot Nebotičnik in lahko vsem, ne glede na starost, v spomin priključijo prva berila. Naj izpostavimo še motiv vehementno upodobljenih dežnikov ter abstrahirane forme v zelenem, v kateri lahko včasih prepoznamo podobe rastlinskega in živalskega sveta.

Na koncu bi se rada zahvalila vsem mentorjem, in sicer Barbari Tacar iz OŠ Ledina, ter Maji Rakun Beber in Tomažu Jurci iz OŠ Bežigrad.

6. OŠ ŠMARTNO POD ŠMARNO GORO & OŠ RIHARDA JAKOPIČA

Dober večer vsem in lepo pozdravljeni tudi v imenu strokovne komisije LIKfesta, ki jo poleg mene sestavljata še umetnici Zora Stančič in Nina Koželj.

Veseli nas udeležba v tako lepem številu, ne le na današnji otvoritvi, ampak tudi na samem likovnem festivalu, ki poteka prvič ravno v letošnjem šolskem letu. Kar 16 vrtcev in osnovnih šol iz Mestne občine Ljubljana namreč sodeluje z Pionirskim domom v sklopu festivala in nam tako pomaga uresničevati njegov namen – spodbuditi avtentično otroško ustvarjanje na eni strani ter, v sodelovanju z vzgojitelji ter likovnimi pedagogi, spodbujati širjenje inovativnih likovnih praks v vzgojno-izobraževalnem procesu.

Izbrana dela vrtčevskih otrok in šolarjev bodo tekom leta predstavljena ravno tukaj, v razstavišču Art centra. Danes se predstavljajo otroci učenci iz Osnovne šole Šmartno pod Šmarno goro ter Osnovne šole Riharda Jakopiča.

Tudi danes lahko opazimo izjemno pestrost tako na vsebinski kot tehnični ravni. Osnovna šola Šmartno pod Šmarno goro, razstavljena v pritličju, se prestavlja z najrazličnejšimi prizori iz narave, nastalim pod geslom Ljubljana, zelena prestolnica. Na eni strani imamo vizualno zanimive lavirane risbe, ki prikazujejo človeka v naravi oziroma njuno sožitje, opazimo lahko

tehniko risbe, skozi katero so bile izpeljane domišljajske metamorfoze dreves ter dela v temperi, ki so že skoraj abstraktna.

Tudi Osnovna šola Riharda Jakopiča prikazuje sožitje človeka in narave, le tokrat skozi oči mlajših učencev, ki nam prikažejo opazovanje oblakov v senci drevesa ali igro v hišici na drevesu. Izstopajo pa seveda zanimiva dela v večjih dimenzijah, ki bi jim lahko že rekli objekti, saj posedujejo že bolj tridimenzionalno kvaliteto.

Za konec bi se še zahvalila vsem mentorjem iz obeh šol, in sicer iz Osnovne šole Šmartno Renati Kern ter iz Osnovne šole Riharda Jakopiča Špeli Ivančič in Barbari Lapuh.

7. OŠ OSKARJA KOVAČIČA & OŠ SAVSKO NASELJE

Lepo pozdravljeni na otvoritvi tudi v imenu strokovne komisije, ki jo poleg mene sestavljata še umetnici, Zora Stančič in Nina Koželj.

Ta razstava je zadnja v letošnjem rednem programu LIKfesta zato bi se ob tej priložnosti zahvalila vsem vzgojno-izobraževalnim zavodom v MOL, ki si se odločili, da sodelujejo z nami na prvem likovnem festivalu Pionirskega doma.

Konec maja sledi še zadnje dejanje festivala, in sicer zaključna razstava izbranih del, ki se bo odvila v Pionirskem domu. Art center, kjer so potekale razstave skozi leto, gre namreč v prenovu. Ravno tako lahko naznanimo prav posebno razstavo, ki bo otroško ustvarjalnost ponesla po celi Ljubljani prek plakatnih mest. Iz vsake šole bo izbrano reprezentativno delo, ki se bo preneslo na plakat ter mimoidoče vabilo na zaključno razstavo.

Danes se predstavljata šoli Oskarja Kovačiča in Savsko naselje. Skupaj z mentorji: iz Savskega naselja so to Tjaša Jerak, Ana Tekavčič Primon, Marija Hrovat, Ingrid Gliha Erjavec, Silva Seliškar in Andreja Zupančič, iz OŠ Oskarja Kovačiča pa Anuša Mihelič ter Katarina Tiršek, smo zasledovali dva glavna cilja LIKfesta – spodbujanje avtentične otroške ustvarjalnosti in odpiranje prostora za inovativne tehnike v šolskih klopeh. Vemo, da likovni pedagogi vztrajno delajo na tem, vendar ob smernicah učnih načrtov in urnikih velikokrat pride do časovnih in drugačnih omejitev.

Mladi iz obeh šol so ustvarjali v duhu naziva Ljubljana, zelena prestolnica, s katerim se glavno mesto letos ponaša in kar vodi v tehnično in vsebinsko raznolike sklope. Rezultat je izjemno sveža, zračna in zanimiva razstava, ki uspešno prenaša spomladansko štimungo tudi v notranjost Art centra. Iz OŠ Savsko naselje bi vas želela opozoriti tudi na zanimiva dela, ki so nastala pod temo Črno sonce in jih zaznamuje črn kolorit, medtem ko vas bodo med deli učencev OŠ Oskarja Kovačiča zagotovo pritegnili zanimivi portreti, izvedeni v Piccasovski maniri.

Zaključni dogodek festivala: Zaključni dogodek LIKfesta je potekal v maju 2016, na njem pa smo predstavili okoli 100 likovnih del, ki jih je komisija izbrala tekom leta med razstavljaljivimi deli. Na zaključno prireditev so bile povabljeni vse razstavljaljoče šole in vrtci. Dogodek se je začel z podelitvijo priznanj razstavljaljočim učencem ter mentorjem, nato je sledil ogled razstavljenih del s pogostitvijo, po krajšem premoru pa smo začeli z likovno delavnico-izdelavo grafike velikanke. Vsak od otrok je dobil ploščo z matrico, vrisal vanjo avtoportret ter jo navaljal z barvo. Vse matrice smo zložili skupaj, na tla Festivalne dvorane, položili nanje blago ter odtisnili grafiko velikanko z valjarjem za valjanje trave. Tako smo povezali vse učence, hkrati pa je bil zaključek dogodka res uspešen, prisotni pa so bili navdušeni. Ob zaključnem dogodku LIKfesta smo izdali 60 listni barvni katalog z barvnimi reprodukcijami vseh razstavljenih del, za en teden pa so postale ulice Ljubljane otroško razstavišče, saj je bilo 16 različnih del ki so bila najbolj povezana z Ljubljano, razstavljenih na kar 90ih mestih po Ljubljani v obliki Citylight plakatov.

2. Evalvacija projekta

a) Uspešnost izvedenega projekta/programa

Dejavnost je bila v celoti izpeljana v skladu s cilji.

b) Učinkovitost

Z razpoložljivimi sredstvi smo ekonomično skrbeli, da so bile vse razstave mladih umetnikov vrtcev in osnovnih šol uspešne. Hkrati smo z izobraževanjem mentorjev poskrbeli za njihova dodatna znanja in izkušnje ter tako omogočili spodbujanje ustvarjalnosti otrok ter v njih

skušali vzbuditi spoštljiv odnos do umetnosti. To smo na koncu zaokrožili z izdajo kataloga izbranih likovnih del posameznih vrtcev in šol.

c) Dostopnost

Od decembra 2015 do aprila 2016 smo v Art centru izvedli sedem razstav, razstavljali sta po dve šoli in vrtca skupaj, razstavili pa smo okoli 1000 otroških likovnih del, ki so nastala pod vodstvom 60 mentorjev.

3. Smernice za vnaprej

V prihodnjem šolskem letu načrtujemo nadaljevanje festivala, vendar v rahlo drugačni obliki, saj se bodo razstave odvijale na drugi lokaciji. Tema prihodnjega leta bo »Bitja«.

4. Kaj udeleženec programa pridobi od le-lega

LIKfest je predvsem namenjen mladim v vrtcih in šolah. S festivalom želimo spodbuditi mlade k ustvarjanju, predvsem pa želimo v njih vzbuditi spoštljiv odnos do umetnosti.

5.9 4. PIONIRSKI FESTIVAL (POLETNI, ZIMSKI)

VODJA PROJEKTA: Sonja Vidonja

1. Vsebina

Festival je 23. januarja 2016, od 10. do 14. ure, prvič potekal v sodelovanju s Četrtno skupnostjo Bežigrad.

Tudi letos je bil sestavljen kot preplet ustvarjalnih delavnic Pionirskega doma ter delavnic različnih društev, ki delujejo v okviru Četrtno skupnosti Bežigrad. Na delavnicah Pionirskega doma so udeleženci spoznavali programe tujih jezikov in kultur ter kulturno- umetniških programov, ki jih izvajamo v Pionirskem domu. Vzporedno je potekala javna vaja glasbenikov, za najmlajše pa program Pravljičarija.

Na festivalu so sodelovali vsi mentorji, tako zaposleni kot zunanji sodelavci. Delavnice so bile namenjene otrokom, kot njihovim staršem. Na odru Festivalne dvorane so se predstavili tudi plesalci – učenci Pionirskega doma.

Festival je ostal brezplačen.

DELAVNICE DRUŠTEV ČETRRTNE SKUPNOSTI BEŽIGRAD

Predstavili so se:

Zavod MedArs (plesna delavnica v Mali dvorani), Zavod Etnika, Zavod DCA, Javni zavod Mladi zmaji, Četrtni mladinski center Bežigrad Mladinc (izdelovali bomo značke - razmišljaj zeleno), Klub staršev predšolskih otrok Bežigrad, Društvo Ambasadorji nasmeha

DELAVNICE PIONIRSKEGA DOMA:

Slikarska delavnica, delavnica grafike, kiparstvo, plesna delavnica, črkarija, mladi raziskovalci, Muca copatarica, filmska delavnica, gledališka in glasbena delavnica, delavnice tujih jezikov (angleščina, nemščina, italijanščina, ruščina, kitajščina, francoščina in latinščina)

2. Evalvacija projekta

a) Uspešnost izvedenega projekta

Festival usmerja in spodbuja mlade k izobraževanju za kulturo, pomaga pri iskanju njihovih želja in potencialov, je družaben dogodek, ustvarja novo prizorišče, spodbuja kreativnost in socializacijo. Na festivalu smo izvedli 25 različnih delavnic in s tem obiskovalce spodbujali k kreativnosti in ustvarjalnosti ter k iskanju lastnih želja po kvalitetnem preživljanju prostega časa, k socializaciji ter iskanju novih znanj.

b) Učinkovitost

Obiskovalci so se lahko na podlagi pogovora z mentorjem in sodelovanja pri posamezni delavnici lažje odločili ali jim posamezen program ustreza.

c) Dostopnost

Na festivalu smo beležili velik starostni razpon obiskovalcev, od najmlajših do starejših. Prevladovale so seveda mlade družine z enim ali več otroki, povprečna starost otrok je bila 7 let. Beležili smo okoli 300 obiskovalcev.

3. Smernice za vnaprej

V letu 2016 bomo izvedli Pionirski festival tudi septembra. Poleg ustvarjalnih delavnic bomo na odru predstavili tudi programe tujih jezikov in kultur s krajšimi točkami. V istem dnevu bomo v Mali dvorani staršem predstavili napredek otrok, ki obiskujejo glasbene programe Pionirskega doma. Ustvarjalne delavnice bodo usmerjene k uporabi ekoloških in naravnih materialov. K sodelovanju bomo tudi tokrat povabili Četrtno skupnost Bežigrad.

4. Kaj udeleženec programa pridobi od le-tega

Sonja Vidonja, pobudnica Pionirskega festivala o festivalu: »Verjamem, da si skoraj vsak otrok želi ustvarjati in se izobraževati na tistem področju, ki ga najbolj zanima. Marsikdaj ne ve prav dobro, kaj to pravzaprav je. Pionirski festival v enem dnevu, na enem mestu ponudi otroku tako široko paleto dejavnosti in programov, kot jih lahko spozna le malo kje: glasba, gledališče, ples, sedem tujih jezikov in kulture, risanj, oblikovanje z glino in z drugimi elementi, raziskovanje, film ter še marsikaj.«

5.10 PIONIRSKI IMPRO FEST

VODJA PROJEKTA: Urša Strehar Benčina

1. Vsebina

Prireditev Impro fest je kot načrtovano v Festivalni dvorani združil vse tiste skupine gledališkega studia, ki so v tistem času zaključevali s sklopom gledališke improvizacije. Prireditev je potekala tako, da je vsaka skupina pripravila dve disciplini, oziroma dva prizora, ki ju je predstavila občinstvu. Na začetku in koncu smo imeli skupno disciplino, kjer so se v mešani zasedbi predstavili vsi posamezniki. Posamezne prizore, oziroma discipline pa smo med seboj povezali z rdečo nitjo našega programa, po katerem delamo (najprej so se tako predstavile discipline, ki imajo poudarek na gibu, nato tiste s čustvi, nato zgodba, nato ugibalne in na koncu bolj zahtevne discipline).

2. Evalvacija projekta

a) Uspešnost izvedenega projekta

Glavni cilj, ki je bil na enem mestu zbrati čim več mladih gledališčnikov in jim omogočiti predstavitev pred malce bolj množičnim občinstvom ter ogled dela drug drugega, je bil gotovo dosežen. Prav tako je prireditev potekala v sproščenem vzdušju, ki je poskrbelo, da prav nobena od skupin na odru ni "zmrznila", temveč so vsi zelo pogumno in uspešno opravili svojo nalogo. Prav tako smo po prireditvi na vajah posameznih skupin poskrbeli za refleksijo in se pogovorili o videnem. Z navdušenjem sem spremljala odzive otrok na nastope drugih skupin, posebej zanimivi so bili odzivi starejših skupin nad mlajšimi in obratno, saj oboji delajo podoben program na malce drugačen način, zato so z veseljem opazovali delo drugih.

b) Učinkovitost

Dodatnih nastalih stroškov z izvedbo prireditve ni bilo, nastopali pa so udeleženci, ki hodijo v redne gledališke skupine.

c) Dostopnost

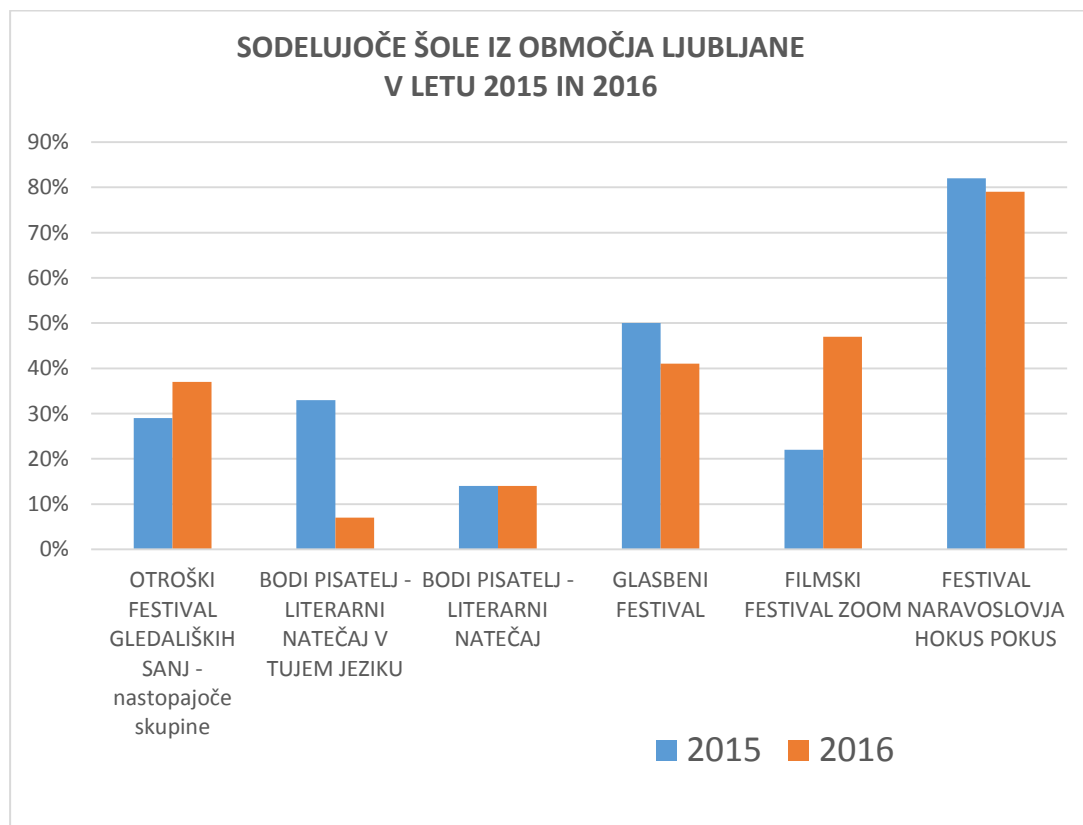
Na prireditvi je bilo prisotnih 66 udeležencev gledališke dejavnosti Pionirskega doma (nekaj jih je manjkalo zaradi bolezni, ali drugih razlogov, nekaj skupin pa je takrat pripravljalo avtorske projekte) ter 145 gledalcev, večinoma sorodnikov in bližnjih prijateljev nastopajočih, kar je skupaj 211 udeležencev prireditve.

3. Smernice za vnaprej

V prihodnjem letu bomo s Pionirskim Impro festom nadaljevali. Ker pa se je izkazalo, da je prireditev v takem obsegu predvsem časovno malce preobsežna, bomo v prihodnjem letu temu namenili dva popoldneva. Tako bodo skupine dobile več časa za predstavitev, celotna prireditev bo bolj strnjena, še vedno pa bodo otroci dobili priložnost se predstaviti pred širšo publiko, kot so navadno vajeni. Glede na dogovor s skupinami bomo predstave zastavili tudi bolj tematsko.

4. Kaj udeleženec programa pridobi od le-tega

Prvi Pionirski Impro fest je potrdil naša predvidevanja o smotnosti takih srečanj. Ne le, da se je na enem mestu predstavilo 9 različnih skupin (glede na strukturo in starost udeležencev), videli smo lahko, v čem je delo različnih skupin podobno in v čem se razlikuje. Otroci so bili neizmerno navdušeni in vznemirjeni, saj so tako ambient Festivalne dvorane, kot množično občinstvo pripomogli k slavnostnem in pomembnem vzdušju. Ravno zato je imela prireditev še večjo vrednost, saj je otrokom ponudila drugačno izkušnjo nastopa pred bolj množičnim občinstvom, s čimer so si otroci dokazali, da zmorejo tudi to (in še več). Najbolj mi je bilo v veselje to, da so sicer nekateri starši želeli ostati samo na nastopu svojih otrok, vendar so slednji resnično želeli spremljati delo kolegov v drugih skupinah, zato je velika večina gledalcev ostala do samega konca nastopa (kar je za dvourno prireditev pravi uspeh). Ob evalvaciji pa je bilo eno najpogostejših vprašanj to, če bomo tako obliko nastopa tudi ponovili, tako da lahko rečemo, da so otroci ob svojem prazniku gledališke improvizacije, resnično uživali.

6 KULTURNI DNEVI

6.1 GLEDALIŠČE

PEDAGOGINJA: Urša Strehar Benčina

1. Vsebina

V prvi polovici leta je bil izveden en gledališki kulturni dan za OŠ Mirana Jarca, ki je bil sestavljen iz ogleda predstave Show Strahov ter dveh ur gledaliških izkustvenih delavnic. V drugi polovici leta pa sta bila izvedena še dva gledališka kulturna dneva: eden 25. 11. 2016 z osnovnošolci iz OŠ Danile Kumar, ki so kulturni dan združili z obiskom knjižnega sejma (tako je imela vsaka skupina po dve šolski uri delavnic), drugi pa 19. 12. 2016 z osnovnošolci iz OŠ Majde Vrhovnik, ki pa so imeli različne delavnice (poleg gledališča še delavnici animiranega filma in filma). Tako so kulturni dnevi še vedno izvedeni v skladu s prijavljenim programom (kjer imamo navedeno, da izvajamo kulturne dneve od ene pa do štirih šolskih ur), le da so želje posameznih šol malce bolj raznolike, kot smo bili vajeni. Tako se resnično poskušamo vsaki šoli kar se da individualno posvetiti in jim, glede na njihove želje in potrebe, omogočiti kar najbolj optimalen kulturni dan.

2. Evalvacija projekta

a) Uspešnost izvedenega projekta

Program je bil izpeljan v skladu z zastavljenimi cilji, saj smo tudi na najkrajših kulturnih dneh, ki so trajali po dve šolski uri, uspeli mladim udeležencem ponuditi aktivno izkušnjo gledališke improvizacije in jih seznanili tudi s to vrsto gledališke umetnosti. Vsi kulturni dnevi so potekali pod vodstvom izkušenih mentorjev in mentoric, za kulturni dan 25.11., smo si pomagali še z zunanji sodelavci, saj je potekalo kar 9 gledaliških delavnic naenkrat. Kot vedno stremimo k podobni in skupni zasnovi programa, ki pa ga vsak mentor prilagaja vsaki skupini posebej, saj nekateri potrebujejo več vaj za koncentracijo, spet drugi npr. za sprostitev, kar mora vsak mentor vsakič znova presoditi in izbrati vaje, ki bi bile izbrani skupini najbolj koristne in v pomoč.

b) Učinkovitost

Skupine na kulturnih dneh se gibljejo med 10 in 16 člani, vodi jih en izkušen pedagog. Cena za udeležence je določena s cenikom Pionirskega doma in se razlikuje glede na dolžino kulturnega dne. Ker razen ustreznih prostorov in honorarjev za pedagoge, drugih finančnih vložkov ni, lahko rečemo, da so bili kulturni dnevi tudi finančno uspešni.

c) Dostopnost

Na treh kulturnih dneh je bilo: 98 učencev (oziroma na delavnicah 85) na prvem kulturnem dnevu, 203 učenci na drugem kulturnem dnevu in 48 učencev na tretjem kulturnem dnevu. Skupaj je bilo tako v letošnjem letu na gledaliških kulturnih dneh v Pionirskem domu 349 udeležencev. Vse skupaj je sodelovalo 17 mentorjev, ki so izvajali delavnice dolge od dveh do štirih šolskih ur.

3. Smernice za vnaprej

Pozdravljamo dejstvo, da se šole vedno bolj odločajo za tematske kulturne dni, za katere imajo tudi določene želje in cilje. Tako namreč lahko veliko lažje pripravimo program, ki je vsaki šoli edinstven, ali pa celo pripravimo kombiniran kulturni dan. Slednji so se namreč zelo dobro izkazali, zato v prihodnje razmišljamo tudi o kulturnih dneh po postajah, kjer bi udeleženci lahko nadgradili delo ene delavnice na drugi in s tem doživeli zaokroženo izkušnjo različnih delavnic.

4. Kaj udeleženec programa pridobi od le-lega

Mnenje pedagoginje Urše Strehar Benčina: Kulturni dan, ki traja 2 šolski uri smo v preteklosti izvajali najpogosteje. Mentorji in udeleženci sicer pravijo, da gre za precej kratko, a sladko

izkušnjo, ki je sicer dovolj za okus, vendar pa za globlje raziskovanje žal zmanjka prostora. Tako sta se za zelo uspešni izkazali kombinaciji kulturnega dneva z ogledom gledališke predstave ter kulturni dan različnih dejavnosti naenkrat. Ker so se namreč otroci sami napisali, kam si želijo, je bil tako kulturni dan z različnimi dejavnostmi občutno drugačen in bolje izveden kot ostali – otroci so bili namreč tam, kjer so želeli, zato smo veliko manj časa porabili za motiviranje otrok, temveč smo ga lahko posvetili delu. To se je izkazalo za izredno pozitivno, saj skoraj ni bilo posameznika, ki mu morda tema kulturnega dneva ne bi ustrezala. Ponavadi so namreč v skupinah vedno tudi posamezniki, ki jih umetnost te vrste ne zanima in čeprav je prav, da tudi takšni izkusijo gledališko improvizacijo, je delo samega pedagoga precej oteženo. Zato lahko rečemo, da s kulturnimi dnevi lepo napredujemo, saj jim po novem že v procesu koordinacije svetujemo, kako naj tudi šola sama pristopi k izvedbi kulturnega dneva. Tudi v prihodnje bomo probali še bolj intenzivno sodelovati s pedagogi javnih zavodov, saj lahko tako skupaj sestavimo najbolj učinkovit program. Otroci so navadno nad gledališkimi kulturnimi dnevi navdušeni, saj gre za precej drugačno izkušnjo, kot so jo vajeni v razredu, obenem pa dobijo povabilo k igranju in sproščenemu obnašanju, ki mnoge okrepi z občutkom svobode in jim ponuja ventil za sprostitve energije. Poleg tega pa se spoznajo tudi z vajami za opazovanje, poslušanje, spomin, koncentracijo, sodelovanje in podobno, ter se s tem vsaj v času izvajanja kulturnega dne urijo v različnih veščinah.

6.2 KAMEN OB KAMEN – MOZAIK

PEDAGOGA: Iztok Amon, Rosalia Maria Arnšek

1. Vsebina

Udeleženci v dveh pedagoških urah ustvarijo svoj mozaik in se srečajo z dediščino mozaikov, ki se je razvila v slovenskem kulturnem prostoru in po svetu.

Uspešno je bil izveden predvsem praktičen, izkustveni del, za bolj poglobljeno predstavitev dediščine mozaikov, pa je primanjkovalo časa, zato je smiselno da se za prihodnje pripravimo delovne liste, ki jih bodo naknadno dopolnili udeleženci v šolah pod vodstvom likovnih pedagogov.

2. Evalvacija projekta

a) Uspešnost izvedenega projekta

Cilji programa so bili doseženi:

- Promoviranje veselja do likovnega izražanja.
- Spoznavanje in razvijanje izraznih možnosti pri mozaičnih kompozicijah.
- Promoviranje individualnega likovnega izraza.
- Spoznavanje materialov in tehnik pri oblikovanju mozaika.
- Razvijanje kulturnega odnosa do dediščine mozaikov.

b) Učinkovitost

Ker je delo temeljilo na preprostih, dostopnih materialih in materialih, ki smo jih deloma pripravili sami pedagogi, menim da je bilo v okviru možnosti vse izvedeno čim bolj racionalno in kvalitetno.

c) Dostopnost

Kulturnih dni na temo »KAMEN OB KAMNU MOZAIK«, se je udeležilo 63 učencev. Delavnice smo vodili pedagogi Art centra.

3. Smernice za vnaprej

Smiselno je, da se ohrani kulturni dan namenjen delu z mozaiki, in da je tematski poudarek na emonskih mozaikih, s katerimi tudi mnogi ljubljanski devetošolci niso seznanjeni.

4. Kaj udeleženec programa pridobi od le-lega

Udeleženec pridobi pozitivno likovno izkušnjo, spoznavanje drugih kulturnih ustanov, delo pod drugim mentorstvom in v novem ustvarjalnem okolju, spoznavanje novih izraznih možnosti, materialov in tehnik.

6.3 ANIMIRAJMO ZGODBE!

PEDAGOGINJI: Maša Ogrizek in Andreja Goetz

1. Vsebina

Polovica razreda (13 učencev) 8. razreda OŠ Majde Vrhovnik sva razdelili v dve skupini. Kot tematsko izhodišče so nama služili pregovori oz. rekla. Izbrali sva jih, ker na nek način utelešajo sprejete norme oz. družbene konvencije, ki se jim mladostniki po definiciji postavljajo po robu, omogočajo pa tudi spoznavanje različnih pripovednih strategij: razliko med dobesednim in prenesenim pomenom, ironizacijo, obrat v zgodbi ... Spoznali smo, kako se gradi zgodba, osnove kadriranja pri animiranem filmu, naredili smo storyboard. Nato smo v kolaž tehniki izdelali figurice in ozadje in se lotili animacije. Ena skupina si je izbrala za izhodišče pregovor: Mladost je norost, skače čez potok, kjer je most. Druga pa frazo: Radovednost je ubila mačko.

2. Evalvacija projekta

a) Uspešnost izvedenega projekta

Program je bil uspešno izveden. Obe skupini sta v določenem času – 4 šolske ure – uspeli končati svojo animacijo.

b) Učinkovitost

Glavni strošek je honorar za obe mentorici; zaradi narave dela sva potrebni dve. Sicer pa je uporabljeni material poceni – kolaž papir, škarje, barvice; uporabili sva že obstoječega iz zaloga Pionirskega doma.

c) Dostopnost

Delavnice se je udeležilo 13 otrok, kar je idealno za delo v dveh ali treh skupinah. Mladostniki so bili učenci osmega razreda, stari okoli 13 let. Po začetni zadržanosti so lepo sodelovali, ob mentorskem vodstvu so pokazali tako potrebno vztrajnost kot tudi dobro idejo in estetski čut.

3. Smernice za vnaprej

Delavnico animiranega filma - v kombinaciji s filmsko delavnico in delavnico improviziranega gledališča - bi veljalo v prihodnje ponujati kot kulturni dan za osnovne šole.

4. Kaj udeleženec programa pridobi od le-lega

Učenci se naučijo podajanja kratke, poantirane zgodbe; podajanja družbeno-kritičnega razmisleka, dela v skupini, ostrijo čut za celostno likovno podobo. Veliko jim pomeni, da samostojno izpeljejo celoten postopek od začetka do konca in ustvarijo lasten izdelek. Ker je dovolj časa, se ob ustvarjanju splete tudi prijetno vzdušje za medsebojno druženje, tako da ni preveč »šolsko«.

7 POČITNIŠKE ŠOLE V PIONIRSKEM DOMU

7.1 POČITNIŠKE ŠOLE S KULTURO IN JEZIKI

VODJA PROJEKTA: Vesna Tripković

1. Vsebina

V letu 2016 smo nadaljevali s konceptom, ki smo ga začeli izvajati v letu 2015. Tako smo ponudili koncept, kjer otroci v enotedenski šoli, kjer se izvede 30 pedagoških ur, na igriv in lahkoten način spoznajo naše pedagoge in njihove pristope.

Izvedli smo likovno, filmsko, gledališko, plesno šolo ter šolo angleškega, nemškega, italijanskega, španskega jezika ter šolo mode. Vsak teden smo zaključili s kratko predstavitevijo za starše in prijatelje, kjer so otroci pokazali, kaj so počeli pri nas.

2. Evalvacija projekta

a) Uspešnost izvedenega projekta

Programi počitniških šol so bili dobro obiskani. Trudimo se, da vsem zainteresiranim omogočamo tedensko varstvo, ki ponuja tudi dodatne vsebine osnovane na dejavnostih, ki jih izvajamo. Eden od zastavljenih ciljev, je bil tudi ta, da bi čim več otrok spoznalo metodiko dela Pionirskega doma in raznolikost dejavnosti, kar nam uspeva, saj jesenski vpis kaže na to, da se kar nekaj otrok na osnovi dobrih izkušenj iz počitniških pol vpiše v celoletne dejavnosti.

b) Učinkovitost

Cena za tedensko šolo je 70,00 € na otroka, kar je še vedno dovolj sprejemljiv strošek za starše. Tudi ustanoviteljica MOL nam s sofinanciranjem omogoči, da lahko ponudimo izjemno kvalitetne tedenske počitniške šole, ki jih vodijo visoko usposobljeni pedagogi.

c) Dostopnost

Programe počitniških šol je obiskalo preko 200 otrok. Poleg vseh zainteresiranih imamo dogovor z dvema velikima podjetjema (Generali in Petrol), ki ponujata, kot družini prijazno podjetje, tudi naše počitniške šole.

3. Smernice za vnaprej

Zaradi velikega interesa in zelo hitro zapolnjenih mest, v prihodnjem letu načrtujemo dodaten termin (julij 2017). V prihodnje bomo obstoječi koncept nadgradili tako, da bomo prepletli kulturno umetniške in jezikovne vsebine (cirkus in ruščina, film in francoščina...).

4. Kaj udeleženec programa pridobi od le-tega

Otrok dobi možnost, da se v majhni skupini spozna z vsebinami kulturno-umetniških ali jezikovno-kulturnih področij. Za relativno nizko ceno dobijo zelo obsežen vpogled (30 pedagoških ur) v posamezno dejavnost Pionirskega doma, spoznajo pedagoge in njihove metode, hkrati pa poskrbimo, da potekajo šole v sproščenem, počitniškem vzdušju.

8 FESTIVAL KULTURNO – UMETNOSTNE VZGOJE BOBRI (likovni program)

BOBRI 2016 - Ljubljana zelena prestolnica Evrope– delavnice v Art centru

Pionirski dom - Center za kulturo mladih sodeluje na festivalu Bobri s svojim programom že od vsega začetka. Tako kot vsako leto, smo tudi letošnje, skupaj s Slovenskim mladinskim gledališčem omogočili delitev vstopnic na vse Bobrove dogodke v naši Festivalni dvorani. Ob tem dogodku so otroci lahko ves čas aktivno sodelovali z ustvarjanjem v delavnici, v organizaciji in izvedbi Pionirskega doma. Prav tako smo sodelovali pri sami pripravi Bobrovega dnevnika. V okviru festivala Bobri, s podnaslovom Ljubljana – Zelena prestolnica Evrope, smo z gledališkim ansamblom Pionirskega doma sodelovali z izvedbo predstave

Smrdek, avtorice Svetlane Makarovič, na temo ekologije. Predstava je bila ponujena v dveh terminih in obakrat je bila polno zasedena. Prav tako smo ponovno sodelovali s pripravo in izvedbo likovnih delavnic v Art centru Pionirskega doma.

KOORDINATORICA LIKOVNEGA PROGRAMA: Rosalia Maria Arnšek

1. Vsebina

Prijavljeni program delavnic Bobrov 2016, v Art centru:

Program: Rosalia Arnšek, mentorja; Iztok Amon; Rosalia Arnšek.

» Art center in »SKRIVNOSTI LUBJA« zelene prestolnice

Na slikarski likovni delavnici se bomo posvetili lubju. Opazovali bomo kose odpadlega lubja, spoznavali pestrost drevesnih površin, in domiselno poslikali kos izbranega lubja.

Art center in »PISANI LISTI« zelene prestolnice

Likovno delavnico bomo posvetili umetnosti grafike. Za navdih bomo opazovali strukturo drevesnih listov Tivolskega parka, nato pa bomo na grafični matrici oblikovali kompozicijo, nanjo nanесли grafične barve in izvedli odtise.

Art center in »DREVOREDI« zelene prestolnice

Delavnica bo posvečena krajinski arhitekturi. Odkrivali bomo zelene površine na starih in novih mestnih kartah Ljubljane, nato pa bomo iz recikliranih materialov izoblikovali tridimenzionalno maketo domišljjskega mesta, v katerem bomo zlasti pozorno načrtovali parke, drevorede in gozdne površine.

Art center in »KROŠNJE« zelene prestolnice

Na delavnici se bomo posvetili plastičnemu – torej kiparskemu, otipljivemu – oblikovanju. Tudi tokrat bomo začeli pri opazovanju. V navdih nam bodo drevesa, zlasti njihove krošnje. Ko jih bomo dodobra preučili, pa bomo iz papirja in kartona poskušali ustvariti čisto svoje drevo.

Art center in »VEJEVJE« zelene prestolnice

Na delavnici bomo slikali, in sicer s tušem na podlage večjega formata iz recikliranega papirja in drugih materialov. Preden se bomo lotili dela, bomo pozorno opazovali in skicirali osnovne oblike dreves in se tako čim bolj seznanili z obravnavano snovjo.«

Za vsak posamezni dan, je bila predvidena posebna delavnica, ki se je lahko spremenila na željo zainteresiranih šol. Velik del predvidenega programa je bil izveden. Na prošnjo ene šole smo v dveh srečanjih ponovili grafično delavnico, tako da je odpadla delavnica poslikave lubja.

Vsi ponujeni termini, (pet srečanj po 2 pedagoški uri, so bili polno obiskani).

2. Evalvacija projekta

a) Uspešnost izvedenega projekta

V ponujenim programu smo kar se da sledili smernicam ki nam jih je podal organizator Bobrov:.....»opozarjanje na trajnostni razvoj, preudarno ravnanje z odpadki, njihova ponovna uporaba, souporaba oz. delitev dobrin, veščin in znanja, razvijanje občutljivosti in dovezetnosti do lokalnega ter globalnega okolja, ki nas obdaja«.

Likovne delavnice Bobrov v Art centru so bile izvedene uspešno. Udeleženci so odšli v svoje šole obogateni s pozitivnimi ustvarjalnimi doživetji. Gostujoči šoli sta z kvalitetno izvedenimi likovnimi deli pripravile priložnostne razstave.

Mentorja delavnic sva se ažurno odzivala na predloge in napotke organizatorja in sva mu pošiljala vizualno gradivo o izvajanju delavnic, ki je dostopno na spletni strani Bobrov.

b) Učinkovitost

Delavnice sva izvedla redno zaposlena mentorja Art centra in sva zanje večji del uporabljala reciklirane materiale, ki smo jih zbirali skozi leta v Art centru.

c) Dostopnost

Delavnice BOBROV v Art centru je obiskalo 110 otrok iz OŠ Ledina in Spodnja Šiška.

3. Smernice za vnaprej

V prihodnjih letih se bomo, tako kot letos, udeležili BOBROV v petih terminih. Namesto dveh pedagoških ur, je smiselno, da se v prihodnje vsaki skupini posveti tri pedagoške ure, in da se urnik ponujenih delavnic uskladi s šolskim urnikom, da se otroci lahko vrnejo pravočasno v šolo za kosilo.

Po izvedenih delavnicah bi bilo smiselno da se z izvedenimi likovnimi deli pripravi priložnostno razstavo v Art centru in da se šele nato preda dela šolam, da se razstavijo v posamezni šoli.

4. Kaj udeleženec programa pridobi od le-tega

Udeleženci Bobrovih delavnic so se v Art centru srečali z novim, vzpodbudnim okoljem za ustvarjanje. Predlagane likovne dejavnosti, so bile za večino učencev nov izziv, preko katerega so krepili pozitivni odnos do narave in do kulturnega okolja.

ŠTEVILO TEČAJNIKOV PO SKUPINAH V LETU 2016

(PRIMERJAVA JANUAR, JUNIJ IN DECEMBER)

KULTURNO-UMETNIŠKI PROGRAMI	januar	junij	december
Črkarija	15	15	7
Mladi raziskovalci	54	54	40
Šola mode	4	5	6
Film	6	7	6
Glasbene urice	41	41	35
Kitara	59	59	66
Klavir	25	26	27
Kiparstvo	37	42	37
Kiparstvo - oblikovanje glave	13	13	17
Slikarstvo	71	78	71
Gledališče	104	97	107
Ples	43	34	29
Šola petja	23	24	29
Grafična delavnica	10	12	8
Bobni	17	17	20
Saksofon	14	14	18
Cirkus			4
Čajanka pri Muci	80	80	95
SKUPAJ:	616	618	622

Tabela 1: število tečajnikov po skupinah v letu 2016

DECEMBRSKE USTVARJALNE DELAVNICE ZA OTROKE – ČAROBNI GOZD (pod pokroviteljstvom Turizma Ljubljana in Mestne občine Ljubljana)

Dogodki v Čarobnem gozdu so v decembru razveseljevali tiste najmlajše, kot tudi starejše otroke. V čarobnem vzdušju pod zvezdnatim nebom paviljona smo vsak dan, v času od 16.30. do 19. ure, skupaj ustvarjali izdelke, ki so nam polepšali praznične dni. Pester program smo ob petkih, sobotah in nedeljah obogatili z lutkovnimi predstavami, branjem in pripovedovanjem pravljic ter improvizacijskimi gledališkimi predstavami.

- sobota, 3. 12. 2016

Slavnostna otvoritev Čarobnega gozda s predstavo o Žogici Marogici v izvedbi Pionirskega doma – Centra za kulturo mladih, kateri sledi delavnica, na kateri bomo izdelovali lutke iz kuhalic

- nedelja, 4. 12. 2016

Predstava Cesarjeva nova oblačila in druge zgodbe v izvedbi Hiše otrok in umetnosti. Sledi ustvarjalna delavnica izdelovanja adventnih šopkov iz naravnih materialov

- ponedeljek, 5. 12. 2016

Ustvarjalni delavnici izdelovanja škatlic za čajne vrečke in čarobnih dreves

- torek, 6. 12. 2016

Ustvarjalni delavnici izdelovanje mozaikov in zvezdice zaspanke

- sreda, 7. 12. 2016

Ustvarjalni delavnici izdelovanja glasbil in 3D voščilnic

- četrtek, 8. 12. 2016

Ustvarjalna delavnica izdelovanja božičnih venčkov in izdelava igre spomin v nemškem jeziku

- petek, 9. 12. 2016

S pravljico okrog sveta: branje finske pravljice (bere: Metka Trdin) in izdelovanje jelenčkov

- sobota, 10. 12. 2016

Predstava O čarovnici, ki je izgubila metlo in druge zgodbe v izvedbi Hiše otrok in umetnosti. Sledi ustvarjalna delavnica izdelovanja novoletnih lučk iz recikliranih materialov.

- nedelja, 11. 12. 2016

Gledališka predstava v izvedbi društva Pravljíčarija: Rdeča kapica malo drugače. Sledi ustvarjalna delavnica izdelovanja origami kopic.

- ponedeljek, 12. 12. 2016

Ustvarjalna delavnica izdelovanja hišk iz papirnatih rolic in filmska delavnica spoznavanje plakatov

- torek, 13. 12. 2016

Ustvarjalna delavnica sajenje božičnega žita in grafična delavnica

- sreda, 14. 12. 2016

Ustvarjalna delavnica izdelovanja škratov za srečo in izdelovanje domin v angleškem jeziku

- četrtek, 15. 12. 2016

Ustvarjalna delavnica izdelovanja prazničnih okraskov iz volne in izdelovanje črk

- petek, 16. 12. 2016

Gledališka predstava Žabji kralj in druge zgodbe v izvedbi Hiše otrok in umetnosti. Sledi ustvarjalna delavnica izdelovanja novoletnih brošk iz filca.

- sobota, 17. 12. 2016

Gledališka predstava Grdina pod kamnom in druge zgodbe v izvedbi Hiše otrok in umetnosti. Sledi ustvarjalna delavnica izdelovanja lutk iz nogavičk in rokavičk.

- nedelja, 18. 12. 2016

S pravljico okrog sveta: branje afriške pravljice in izdelovanje zeber

- ponedeljek, 19. 12. 2016

Ustvarjalna delavnica izdelovanja snežakov in modna delavnica izdelovanja zappestnic

- torek, 20. 12. 2016

Ustvarjalna delavnica okraskov s tehniko »string art« in izdelovanje pravljíčnih dreves

- sreda, 21. 12. 2016

Ustvarjalna delavnica izdelovanja sneženih krogel in gledališka delavnica izdelovanja majhnega gledališča

- četrtek, 22. 12. 2016

Ustvarjalna delavnica izdelovanja ptičjih krmilnic in zmajev

- petek, 23. 12. 2016

Gledališka predstava v izvedbi društva Pravljíčarija: Janko in Metka. Sledi ustvarjalna delavnica izdelovanja pravljíčnih hišic

1. likfest, foto: arhiv Pionirskega doma

1. likfest, foto: arhiv Pionirskega doma

PROGRAMI UČENJA TUJIH JEZIKOV IN KULTUR

1 CELOLETNI PROGRAMI

1.1 ANGLEŠKI JEZIK IN KULTURA

1. Vsebina

Vsebina programa angleškega jezika in kulture je sovpadala z načrtovanim, odstopanj ni bilo, opravljene so bile vse ure predvidene v programu v šol. letu 2015/16. Prav tako so bile opravljene vse obveznosti s strani uporabnika kot tudi s strani izvajalca programa. V šolskem letu 2016/17 (od septembra dalje) smo uspešno izvedli vpis v jezikovne tečaje. Programi so se prilagajali različnim starostnim skupinam in različnim predznanjem. Vsebinsko je bil program enako zastavljen v tem letu kot predhodno, glavni cilj je doseganje ravni znanja po Evropskem jezikovnem okviru - CEFR. Morebitne prilagoditve programa se sicer izvedejo glede na posamezne skupine, ko se le te formirajo ob začetku leta in ko začutimo dinamiko posamezne skupine. Uspešno sodelujemo z British Councilom. Učenci so se prijaviili na mednarodne izpite Cambridge od stopnje A1 dalje: za otroke Young Learners Tests (A1-A2), za najstnike, študente in odrasle stopnje B1-C2 (PET for Schools, FCE, CAE, CPE). Učitelji se povezujemo ter smo neposredno udeleženi pri dejavnostih društva učiteljev angleškega jezika latefl.

Ob zaključku šolskega leta opravimo analizo programov ter uvedemo ustrezne spremembe za šolsko leto 2016/17, zato smo v tem šolskem letu 2016/17 prilagodili nekatere nadaljevalne programe, da bodo starejši učenci lažje in hitreje dosegali višji nivo znanja. S tem bomo povečali konkurenčnost tudi osnovni šoli.

2. Evalvacija programa

a) Uspešnost izvedenega programa

- Vsi zastavljeni cilji v šol. l. 2015/16 so bili doseženi - izvedba programa v celoti, uspešna prijava na mednarodne izpite, motiviranje učencev za branje knjig za bralno značko, priprava na zaključno prireditev, izvedba dodatnih aktivnosti v zvezi s prazniki, izvedba preverjanja znanja in drugih aktivnosti. Naše aktivnosti se prilagajajo tudi nepredvidenim dogodkom ter priložnostim. Uspešno sodelujemo s starši preko govorilnih in roditeljskih sestankov. V šolskem letu 2015/16 ter v času od septembra do decembra 2016 t.j. v šolskem letu 2016/17 smo uspešno izvedli že sledeče aktivnosti:
- uspešna izvedba vseh tečajnih oblik in programov angleškega jezika (skupine, individualne ure; letni in krajši tečaji) in uspešen zaključek tečajev
- uspešen vpis v jezikovne tečaje za šol. l. 2016/17
- izvedba delavnic na Pionirskem festivalu v mesecu januarju 2016
- izvedba delavnic na Pionirskem festivalu v mesecu septembru 2016 izvedba promocije ter razpisa skupin na lokaciji OŠ Škofljica; zaradi premajhnega vpisa tečaj ni izvajan; predvidevamo ponudbo za januar 2017 ter september 2017 za 2017/18
- izvedba vpisa in tečajev na lokaciji OŠ Grosuplje
- priprava ponudb za različne organizacije
- priprava ponudbe in izvedba vpisa ter začetek tečaja stopnje C1 na lokaciji Fakultete za elektrotehniko za uslužbenke fakultete
- izvedba razstave ob kulturnem prazniku 8. februarja na temo: Zelena prestolnica
- zastavitev teme za razstavo ob kulturnem prazniku 8. februarja 2017: Ob slovenskem kulturnem prazniku se bomo na oddelku za tuje jezike in kulture v šol.l. 2016/17 poklonili literarnim velikanom, kot so William Shakespeare, Miguel de Cervantes, Martin Luther, Primož Trubar idr. Učenci tujih jezikov bodo pripravili likovne in literarne izdelke, ki jih bomo predstavili na že tradicionalni razstavi ob kulturnem dnevu.
- organizacija in izvedba literarnega natečaja v angleškem, nemškem in francoskem jeziku

- priprava ter začetek poteka literarnega natečaja za OŠ, SŠ v angleškem in nemškem jeziku ter za OŠ v francoskem in italijanskem jeziku
- priprava in izvedba zaključne prireditve v tujih jezikih junija 2016
- izvedba podelitve mednarodnih certifikatov za angleški, nemški, španski in francoski jezik; certifikate so podelili nova direktorica British Councila ga. Aida Salamanca, direktor Goethe Instituta g. Uwe Reissig in atašejka za sodelovanje na področju francoskega jezika Francoskega inštituta Charles Nodier ga. Marie-Laure Canteloube
- sestanek med direktorico Pionirskega doma, vodjo Oddelka za tuje jezike in kulture ter novo direktorico British Councila go. Salamanca (na sestanku smo potrdili dobro sodelovanje ter se pogovarjali o še novih možnostih sodelovanja ne samo na področju angleškega jezika, temveč tudi kulture)
- poglobitev sodelovanja z British Councilom
- uvrstitev v shemo Advantage (Cambridge University in British Council Slovenia)
- pridobitev certifikata univerze Cambridge kot referenčnega pripravljalnega centra na mednarodne izpite Cambridge: Exam Preparation Centre
- priprava učencev na YL izpite v angleškem jeziku
- posodobitev materialov za letno predstavitev YL izpitov pred samim izpitom
- izvedba predstavitev YL izpitov – pripravljalna delavnica za prijavljene
- v sodelovanju z British Councilom izpraševanje na izpitih YL
- priprava tečajnikov na Cambridge izpite (B1-C2)
- priprava na prijavo tečajnikov na izpite od B1-C2
- izvedba formalnosti ter pomoč pri prijavi kandidatov na mednarodne izpite
- izvedba formalnosti pri obveščanju ter sprejemanju certifikatov
- izvedba individualnih ur ter tečajev po meri npr. intenzivni tečaj na IELTS izpite in druge mednarodne izpite
- v sodelovanju z British Councilom izpraševanje na izpitih od A1-C1 stopnje
- priprava besedil za novo spletno stran Pionirskega doma
- priprava in začetek prevajanja spletne strani Pionirskega doma v angleščino
- priprava urnikov za jezikovne tečaje
- izvedba bralne značke
- priprava potrdil ter spričeval
- podelitev potrdil za bralno značko ob zaključku leta
- priprava ocen ob zaključku leta
- izvedba ur odprtega tipa za straše
- izvedba govornih in roditeljskih sestankov
- sodelovanje, komuniciranje ter obveščanje staršev
- prilagajanje tečajnih oblik povpraševanju
- pregled materialov in gradiva ter njihova evalvacija ter dogovor o nadgraditvi programov
- priprava gradiva za počitniško šolo in izvedba počitniške šole
- priprava gradiva in naročanje gradiva za naslednje šolsko leto 2016/17
- izvedba pedagoškega sestanka z delavnico v 2016/17 na temo igralnih uric v tujem jeziku
- v teku imamo študentsko prakso študentke Pedagoške fakultete, smer poučevanja angleškega jezika na razredni stopnji
- v mesecu decembru smo sodelovali z delavnico na prednovoletnem programu Čarobni gozd v centru Ljubljane
- kadrovanje
- in drugo.

b) Učinkovitost

Poleg pisarniškega materiala in strokovne literature smo pri pouku zelo ekonomični, vendar poskušamo pouk oblikovati tako, da učenci tega ne občutijo – pri pripravi šolskih ur se tako osredotočamo na možnosti, ki nam jih nudi posamezna učilnica, na predmete in pripomočke, ki jih najdemo v učilnici in so nam takrat na voljo (veliko uporabljamo tudi konkretnega materiala, cd zgoščenk, slikovnega gradiva ipd.), na lastno spretnost pri uporabi ter lastno iznajdljivost, da lahko učencem nudimo kakovostno izvedeno uro. Učenci sami sodelujejo

tudi pri okraševanju ob različnih praznikih. Njihove sprotne izdelke pa tudi obesimo na razstavnih panojih pred učilnicami. Same programe ob zaključku šolskega leta preverimo in ocenimo glede na izkušnje celoletnega dela na teh programih in jih po potrebi nadgradimo in posodobimo, zato lahko ocenimo, da so naši programi kakovostni in učinkoviti. Pedagoški in didaktični material za učitelje posodabljam in zagotavljam učiteljem, saj so nujni del izvedbe pouka, tako, da tukaj ni in ne sme biti primanjkljaja, čeravno delujemo ekonomično. Občasno naročimo material tudi iz tujine, večinoma pa dobavljamo preko lokalnih knjigarn kot npr. Oxford Center (MK). Zaradi naraščanja zahtevnosti uporabnikov, pa bomo v bodoče posegali tudi neposredno v tujino, saj nam moderne spletne trgovine to tudi omogočajo. Programe tujih jezikov pa sicer pokrivamo z lastnimi sredstvi.

V danih pogojih smo z rezultati svojega dela zelo zadovoljni. Vendar bo za pestrejšo, zanimivejšo in bolj ustvarjalno delo potrebno čimprej učilnice nujno tehnološko posodobiti – v učilnicah so še stari televizorji stari več kot 20 let in so popolnoma zastareli, kar naši učenci v sedanjem času moderne tehnike več kot očitno opažajo in tudi negativno in posmehljivo komentirajo, saj so že dolgo vajeni modernih LCD ekranov, celo v 3D tehniki. Nujno bi bilo potrebno stare televizorje zamenjati z modernejšo tehniko, ki bi omogočalo tudi projiciranje. LCD ekrani so primerni za to, saj lahko priključimo nanj tudi prenosne računalnike ter projiciramo ter uporabljamo internet, uporabljali bi tudi usb ključe ter predvajali dvd-je. V letošnjem letu smo uspeli zamenjati dva cd-playerja, je pa potrebno posodobiti tudi preostalo audio tehniko.

V učilnicah imamo sicer dostop do wi-fi internetne povezave. Prav tako imamo na uporabo nekaj prenosnih računalnikov.

Za izvedbo pouka/tečaja na drugih lokacijah bi tudi potrebovali prenosne predvajalnike oz. ustrezno rešitev, saj ponekod najemnina prostorov ne zajema tehnične opreme, učitelji pa si pomagajo kar z lastnimi prenosnimi računalniki.

MNENJE ZUNANJEGA UPORABNIKA UČILNIC:

Vrsto let je naš uporabnik Center za Slovenščino Filozofske fakultete, ki so s prostori zadovoljni in ostajajo pri nas, podajajo pa sledeče mnenje:

»V prostorih Pionirskega doma bi želeli poučevati na sodoben način, kar pomeni tudi s sodobnimi tehničnimi pripomočki. Na inštitucijah, kjer izvajamo ostale tečaje (različne fakultete, tudi na srednji šoli), imamo zagotovljeno osnovno tehnično podporo: v učilnici so učitelju vedno na voljo računalnik z zvočniki (nameščen je v razredu), projektor (nameščen na stropu) in dostop do interneta. V neki drugi jezikovni šoli imajo namesto te opreme sodobnejšo »multiboard« napravo, ki deluje kot velik tablični računalnik.

Taka oprema omogoča posredovanje snovi na sodoben, nazoren, privlačen in igriv način, kar pripomore k pestrosti, uspešnosti učenja in tudi k zadovoljstvu učencev. Tudi mnoga učna gradiva so že pripravljena na način, ki zahteva sodobno opremljenost učnega okolja.

V upanju, da bi prostori v Pionirskem domu dobili sodobnejšo podobo, vas lepo pozdravljam.«

c) Dostopnost

V program angleškega jezika in kulture je bilo v šol. letu 2015/16 vpisanih 248 tečajnikov, v šol. letu 2016/17 je vpisanih 216 tečajnikov različnih stopenj, starosti in spola. Večje število udeležencev obiskuje program že več let. Nekateri več kot 10 let, kar kaže na kakovostno izvedbo naših programov. Pouk angleškega jezika se izvaja tudi na OŠ Grosuplje, ena skupina tečaja angleškega jezika se izvaja na Fakulteti za elektroteniko. Poučujemo od 4. (3,5.) leta starosti dalje, otroke, mladostnike in tudi odrasle. Dostopnost je zagotovljena prav vsem, v skupine jih razvrščamo, kar se da ustrežneje glede na njihovo starost in predznanje. Razvrstitev poteka na podlagi pogovora s starši in tečajnikom oz. s pomočjo diagnostičnega testiranja. Vpisu in razvrstitvi tečajnikov posvečamo precej časa in se temeljito posvetimo vsakemu tečajniku, v kolikor je to potrebno. Zato pri nas veliko časa namenimo prav temu v času rednega in naknadnega vpisa ter tudi po potrebi, ko že obiskuje pouk.

Nekaj primerov dobre prakse podaja koordinatorica za angleški jezik prof.dr. Tamara Fabjančič:

A1U1b – igralne urice: Tečaj je namenjen otrokom brez predznanja angleščine in je po tej plati dostopen vsem. Tudi otroci, ki že znajo nekaj angleščine, se pri pouku ne dolgočasijo, saj njihovo znanje uporabimo kot zidake za nadaljnje učenje. Na tej stopnji je morebitna ovira za priključitev k skupini bolj razvojne oz. socialne narave – otrok mora biti že na takšnem nivoju, da je navajen delovanja v skupini (izmenjavanje pri govoru, poslušanje en drugega, ustrezno upoštevanje navodil pedagoga, ...) in da zna opozoriti, kadar bi moral npr. na stranišče, ter da zna potrebo tudi sam opraviti (otroka v toalete pospremiti sicer starši, saj učitelj ne sme zapustiti skupine in pustiti otroke brez nadzora – dogovor na roditeljskem sestanku ob začetku leta).

A1a: Tečaj je namenjen tako popolnim začetnikom kot tudi otrokom, ki so pri nas že obiskovali igralne urice (eno ali dve šolski leti). Večinoma tečaj obiskujejo prvošolci, vendar v prvi letnik vpišemo tudi npr. drugošolce, ki se angleščine še niso učili in za katere bi bil program Playway to English 2, ki ga uporabljamo v 2. letniku, pretrd oreh. Prav tako v prvi letnik vpišemo tudi otroke, ki so sicer še v zadnjem letu vrtca, a kažejo dober čut za jezik in so že pripravljeni na 'šolsko delo' (tj. bolj strukturirano delo z učbenikom in delovnim zvezkom).

A3b: Tečaj večinoma obiskujejo otroci, ki so pri nas že obiskovali tečaj (vsaj) leto ali dve. Večinoma so to otroci, ki tudi v šoli obiskujejo 3. razred. Tečaj je dostopen tudi za leto mlajše učence, ki so jezikovno močni, kot tudi za leto starejše otroke, ki npr. v šoli še nimajo pouka angleščine ali pa čutijo, da potrebujejo trdnejše osnove. Ker na tej stopnji začnemo z opismenjevanjem, je tretji letnik angleščine dobra začetna točka za nove učence, saj tudi 'stari' učenci v tem letniku angleščino spoznajo še z novega vidika, torej z vidika zapisane besede.

A4a: Tečaju se lahko priključijo učenci, ki že imajo dokaj dobro podlago (večinoma gre za otroke, ki so v Pionirskem domu že četrto leto ali več). Kadar se na tem nivoju priključujejo novi učenci, jih predhodno testiramo, saj program predvideva že dobršno mero samostojnosti na nivoju vseh štirih jezikovnih veščin (bralno, slušno razumevanje ter ustno in pisno sporočanje).

A6b, A7b: Tečaj je namenjen učencem, ki so si osnove znanja angleškega jezika že zgradili, bodisi s pomočjo naših tečajev ali preko dela v šoli. Če se skupinam priključujejo novi učenci, jih predhodno testiramo, da jim zagotovimo po znanju kar najbolj ustrezen nivo pouka. Starostno sicer ni večjih omejitev, pozorno pa smo, da so učenci kljub vsemu podobnih starosti, da se ujamejo tudi na družabnem nivoju. Tako otroke vpisujemo na prvem mestu na podlagi njihovega obstoječega znanja, dodaten kriterij pa je zagotovitev skupine, ki bi jim tudi s socialnega vidika čim bolj ustrezala.

3. Smernice za vnaprej

Nadaljujemo z dosedanjimi programi, z določenimi posodobitvami. Dodatno se bomo še naprej posvečali ohranjanju kakovosti in promoviranju igralnih uric ter mednarodnih izpitov, ki so hkrati tudi naša kakovostna referenca. Stalno evalviramo program. Vpis je bil relativno uspešen, vendar si želimo povečati število vpisanih, predvsem pri najmlajših in odrasli. Ponovno bomo razpisali krajše tečaje in imeli vpis na mednarodne izpite Cambridge od A1-C2. Sodelovali bomo tudi na prireditvah ter dodatnih aktivnostih Oddelka in Pionirskega doma. V prihodnosti želimo poglobljati stike in sodelovanje z British Councilom ter drugimi inštitucijami. Za šolsko leto 2017/18 imamo v načrtu oblikovanje Festivala tujih jezikov.

Dodatno smo oblikovali ponudbo za tečaje v vzgojno izobraževalnih zavodih ter osnovnih šolah. Ponudba zajema tečaje za otroke in zaposlene. Kontaktirali smo že nekaj zavodov, ki so zainteresirani za naše programe. Tečaji v Grosuplju potekajo že nekaj let. V sodelovanju smo z VIZ Škofljica(Lavrica), OŠ Škofljica, na Fakulteti za elektrotehniko izvajamo tečaj. Kontaktiramo tudi še druge. Zanima nas možnost vključitve v integrirani pouk v VIZ, vendar nam bi pri tem bistveno pomagala tudi konkretna podpora Mol-a. Delo bomo nadaljevali v tej smeri, saj bi želeli povečati število vpisanih v starosti, ki jih pokrivajo vrtci ter osnovne šole. Prav tako se bomo še naprej trudili povečati vpis odraslih tečajnikov.

4. Kaj udeleženec programa pridobi od le-tega

Programi se osredotočajo na doseganje ravni po Evropskem okviru za tuje jezike CEFR v teku let. Pri najmlajših se trudimo ohranjati ter povečevati motivacijo za dolgoletno učenje tujih jezikov, ki pravzaprav prinaša največje rezultate ter seveda promovira moderno stališče odprtosti do dolgoročnega učenja – »LIFE-LONG LEARNING«.

Pri angleščini dodatno poudarjamo pomembnosti krepitev pozitivne izkušnje in motivacije za učenje in zato promoviramo opravljanje 1. mednarodnega testa za otroke v starosti od 7 do 12 let – Cambridge Young Learners Tests. Prednosti le- teh so sledeči:

- je teste Young Learners Tests mogoče opravljati na treh stopnjah: Starters, Movers in Flyers
- so v skladu s Skupnim evropskim okvirom za tuje jezike (CEFR) ter Svetom Evrope (Council of Europe)
- nudijo zanimivo in pozitivno izpitno izkušnjo brez običajnega stresa
- predstavljajo prvo izkušnjo za kasnejše eksterne in mednarodne izpite, ki je zelo dobrodošla
- preverjajo znanje in ne iščejo neznanja
- nagradijo trud vsakega učenca
- niso namenjeni le najboljšim učencem, zadoščenje dobijo tudi manj samozavestni otroci
- testirajo vse štiri jezikovne spretnosti: bralno in slušno razumevanje ter govorno in pisno sporočanje
- učenci s pripravo na izpite trenirajo strategije pisanja testov, ki je dobrodošlo znanje za testiranja v rednem izobraževanju ter drugih testiranjih
- tečaj za pripravo na izpite (ki ga izvaja Pionirski dom) temelji na pridobljenem znanju pri rednem pouku v šoli ali v splošnih jezikovnih tečajih
- motivirajo za nadaljnje učenje
- so prvi korak na poti do niza Cambriških izpitov
- so izpiti, ki so namenjeni in prilagojeni izključno otrokom, čeprav najvišja stopnja Flyers po zahtevnosti že dosega prvo stopnjo v nizu Cambriških izpitov za odrasle KET (ter prilagojenemu KET for Schools)
- so objektivni in zelo profesionalno zasnovani
- ustni del izvajajo izšolani izpraševalci, pisni del testov ocenijo v Cambridgeu
- Rezultati učencev na teh testih so odlični. Otroci uspešno nadaljujejo tečaje pri nas do višjih stopenj.
- Prednosti opravljanja mednarodnih izpitov za osnovnošolce, srednješolce in študente (PET for Schools, FCE, FCE for Schools, CAE, CPE)
- so v skladu s Skupnim evropskim okvirom za tuje jezike (CEFR)
- kandidati so nagrajeni za njihov trud, kar jim daje nadaljnjo motivacijo za učenje
- kandidati pridobijo mednarodno priznan certifikat
- izpiti se osredotočajo na praktično uporabo angleškega jezika v vsakdanjih situacijah
- izpiti so tematsko prilagojeni najstnikom (Pet for Schools, FCE for Schools)
- izpiti so zanimiva in pozitivna izkušnja
- izpiti so pomemben korak do nadaljnjih izpitov višjih stopenj
- kandidati konsolidirajo svoje komunikacijske spretnosti
- izpiti so vzpodbuda kandidatom, da začnejo uporabljati svoje komunikacijske spretnosti
- certifikati omogočajo mobilnost
- pridobitev certifikata krepí samozavest pri uporabi angleščine v tujini
- certifikati omogočajo večje možnosti za vpis na srednje šole, gimnazije in univerze
- certifikati omogočajo večje možnosti pridobitve štipendije
- certifikati omogočajo boljše možnosti zaposlitve ter boljše karijerne možnosti

Nekaj mnenj pedagogov o programih in delu v Pionirskem domu:

Tamara Fabjančič, igralne urice (2016/17):

Angleške igralne urice 1 obiskujejo otroci, ki pred poukom pri nas večinoma še niso imeli stika z angleščino v organizirani obliki. Splošni cilji za to skupino so torej pri otrocih vzbuditi

oziroma ohraniti veselje do učenja jezika. V obdobju od začetka pouka v oktobru do konca koledarskega leta so naši cilji sledeči: naučimo se predstaviti po angleško (najprej se otroci seznanijo z lutko Robby Rabbit in se ji predstavijo; lutka jih nato pri pouku spremlja in jih vzpodbuja, da uporabljajo angleščino, saj Robby ne zna govoriti slovensko); naučimo se povedati, kako se počutimo; obravnavamo prvi dve zgodbici po programu Hello Robby Rabbit 1 in se naučimo besedišče, povezano z družinskimi člani (mummy, daddy), počutjem (happy, sad, sleepy, ...), načini premikanja (jump, fly, run). Poleg tega se pogovarjamo o praznovanju Noči čarovnic in Božiča, naučimo se besedišče, povezano z omenjenima praznikoma. Prilagojeno starosti otrok tudi pojasnimo pomen teh dveh običajev, saj namen tečaja ni le učenje jezika temveč tudi spoznavanje angleške in ameriške kulture. Na področju medosebnih odnosov je moj cilj, da se učenci dobro spoznajo med sabo, se naučijo poslušati in tudi biti slišani ter da vsi skupaj gradimo prijetno klimo v razredu.

Novo besedišče in strukture spoznavamo s pomočjo slikovnega gradiva, pesmi, video posnetkov in tudi preko gibanja, uprizarjanja zgodbic, glasovne modulacije (govorimo z različnimi jakostmi glasu, besede/povedi izgovarjamo, kot da se počutimo npr. veselo, zaspano, jezno, začudeno...) in ustvarjanja s pomočjo različnih ročnih spretnosti. Ker imajo otroci na tej stopnji še relativno omejeno spodobnost koncentracije, tekem 60-minutnega srečanja zamenjamo več različnih aktivnosti.

Proces poučevanja to leto zahteva nekoliko prilagoditev, saj sta v skupini (zaenkrat) le dva učenca. V primerjavi s skupinami, ki sem jih po tem programu poučevala prejšnja leta, letos ne pridejo toliko v poštev skupinske igre (npr. utrjevanje besedišča z igro 'telefončkov' ali sledenje navodilom v slogu Take the yellow butterfly and give it to XY). Po drugi strani pa je prav majhnost skupine tista, ki doprinese z temu, da učenca v večji meri lahko prideta 'do besede', kot bi bilo to mogoče v večji skupini. Prilagoditev programa je potrebna tudi v primeru, ko na srečanje pride samo en od dveh učencev. V takšni situaciji s snovjo počakam do prihodnjega srečanja, s prisotnim učencem pa obravnavava kakšno dodatno zgodbo.

Ob koncu tečaja načrtujem uro odprtega tipa, na katero bomo povabili starše in jim pokazali, česa smo se v enem letu naučili. Odvisno od termina zaključka tečaja se bomo morda tudi pridružili starejšim učencem pri zaključni prireditvi. Program je po mojem mnenju zelo dobra osnova, potrebno pa ga je dopolnjevati z dodatnimi gradivi in aktivnostmi – kar po svoje ni slabo, saj učitelju dopušča kreativnost in prilagoditev programa specifični skupini.

Pri pouku uporabljamo vsa razpoložljiva sredstva (audio in video medije, pripomočke za ustvarjanje, razpoložljive didaktične igrače, knjige) in z njimi dosegamo dobre rezultate. V kolikor bi sredstva dopuščala, bi si v učilnici želela postavitev premakljive zavese, s katero bi pri pouku lahko ustvarili znotraj učilnice 'mini gledališče'. Prav tako bi na ta način učilnico lahko fizično razmejili za različne dejavnosti, ustvarili pa bi lahko tudi element 'presenečenja', ki pri pouku velikokrat prinese dodatno motivacijo.

Izkušnje od oktobra do decembra 2016: S skupino AIU1b bomo imeli do konca koledarskega leta 10 srečanj. V tem relativno kratkem času se je v razredu že vzpostavila prijetna klima. Fanta z veseljem pričakata, da odprem vrata v igralnico, skozi katera vstopimo v svet angleščine. Že sam prostor, v katerem pouk poteka, na učence deluje motivirajoče, saj si uredimo različne koticke za poslušanje zgodb, gibalne igre ter za delo z učbeniki. Ob začetku leta sem se bala, da bo fantoma morda neprijetno, ker sta v skupini samo dva (če bi se zato počutila preveč izpostavljeno), vendar je bil strah odveč. Potek pouka razen nekaterih prilagoditev tako ne odstopa bistveno od dela z večjo skupino in če se nam tekem leta pridruži še kak učenec, bo delo nemoteno potekalo naprej, dodatnih 'moči' pa bomo veseli. Opažam, da fanta rada povesta tudi, kaj se jima dogaja izven okvirov našega pouka (njune opise dogodkov iz vrtca izkoristimo, da se mimogrede naučimo še kakšno dodatno angleško besedo, saj jima jaz odgovarjam in pritrjujem v angleščini). Fanta imata oba rada gibanje, zato precej našega pouka izpeljemo preko gibalnih iger, hkrati pa sta že sposobna mirno spremljati zgodbe, reševati naloge v učbeniku in se posvetiti ustvarjanju (npr. oblikovanju likov iz zgodbe iz plastelina, izdelovanju lepljenke itd), tako da sem zadovoljna z uravnoteženostjo različnih aktivnosti.

Tina Marjanović, igralne urice (2016/17):

V igralne urice AIU1a je vključenih 5 učencev, od tega 4 dečki in 1 deklica. Starost učencev je 4-5 let.

Pri vsaki učni uri, ki jo izvedem imam zastavljena dva cilja skupine, in sicer:

- Učenci znajo prepoznati in se odzivati na rabljeno besedišče.
- Učenci se zavedajo, da se lahko učijo in igrajo tudi v angleškem jeziku.

Glede na starost skupine katero poučujem je zelo pomembno, da učenje angleškega jezika poteka preko zgodb, saj so učencu v naravnem in sproščenem okolju izpostavljeni jeziku. V obdobju od oktobra do decembra smo pri igralnih uricah obravnavali tri zgodbe, in sicer Robby Rabbit; Hickory, Dickory, Dock in Buzz, buzz, buzz. Ugotovila sem, da so nam vse tri zgodbe ponudile priložnost, da sem učence nevede seznanila z ritmom in intonacijo v angleškem jeziku. Med pripovedovanjem zgodbe prilagodim intonacijo, spremenim glasnost glasu ter oponašam različne značaje v zgodbi. Temu dodam še obrazno mimiko in kretnje, učenci pa ob pripovedovanju zgodbe uživajo in se tudi nasmejejo. Zelo rada učence navajam na napovedovanje in ugibanje, kako se bo zgodba nadaljevala, saj tako hkrati razvijam tudi njihove miselne in učne strategije.

Pri obravnavi vseh treh zgodb sem uporabila različne didaktične igre, saj preko igre lahko pravila in vsebine organiziram tako, da spodbujam pri učencih določene dejavnosti, ki pomagajo pri razvijanju njihovih sposobnosti in učenju. Učenci se ciljev, ki jih vnesem v igro, večkrat niti ne zavedajo. Vendar se je zaradi starosti skupini bilo potrebno tudi prilagoditi. Pri tem sem bila pozorna predvsem na to, da so bile vse izbrane dejavnosti in igre kratke ter da so vključevale gibalne dejavnosti. V razred večkrat prinesem konkretni material, s pomočjo katerega poskrbim za lažje razumevanje novih besed. Velikokrat sem si v pripravi tudi zamislila, kaj vse bodo učenci rešili v njihovi knjigi, vendar učenci ne zdržijo dolgo pri npr. barvanju in sedečih dejavnostih. Tako sem mogla potek ure spremeniti in dodati vmes še kakšno gibalno igro ali petje pesmi.

Udeleženec programa v Pionirskem domu pridobi nova prijateljstva ter novo besedišče, ki ga usvoji v sproščenem okolju preko različnih zgodb in iger. Zaradi majhnega števila otrok v skupini se lahko vsakemu udeležencu posvetimo bolj individualno in hkrati tako spremljamo napredek vsakega posameznega učenca. Hitreje opazimo, kateri učenec ima morda še kakšne težave in kakšno dejavnost zaradi tega še enkrat ponovimo. V primerjavi z vrtcem, kjer trenutno delam preko študentskega servisa in v primerjavi z osnovno šolo, kjer sem vsako leto opravljala prakso, menim, da je v jezikovni šoli večja možnost ustvarjanja in nadgrajevanja znanja otrok, cilji pa niso tako strogo vezani na učni načrt. Učitelj ima pri tem večjo svobodo, lažje postavi pravila in se jih drži, hkrati pa mu to omogoča bolj pristen stik z otroki in starši. Za vsakega učenca je opazen napredek, saj učenci dosejajo cilje, kar se vidi pri njihovem usvajanju novega znanja. Igralne urice so ravno zato tako posebne, saj učencem pri usvajanju jezika nudijo tudi zabavo. Učenci najbolj uživajo, ko se prelevijo v kakšno žival in se lahko poljubno gibljejo po učilnici, hkrati pa tako ponovimo že znane besede. Splošna klima v razredu je zelo dobra, učenci so se zdaj že spoznali in takoj opazijo, če kateri izmed njih manjka. Pri vsem tem je pomembno izpostaviti pomembnost le-tega, da se otrok udeleži programa zgodnjega poučevanja, saj so otroci te starosti kot spužve, ki vpijajo vse znanje, ki jim je ponujeno, kar pa se potem odraža tudi v kasnejših letih. Poleg tega se lahko učenec v Pionirskem domu uči tujega jezika od začetne stopnje do strokovnega obvladovanja jezika in kasneje do uspešnega opravljanja mednarodnih izpitov na različnih ravneh.

Kot sem že večkrat povedala in zapisala, se pri svojem delu držim izreka Jana Amosa Komenskega: »Učitelj mora pritegniti otroška srca s svojo naklonjenostjo, prijateljskim odnosom in ljubeznijo do otrok.« In ravno izkušnja dela v Pionirskem domu mi je dala vedeti, da sem na pravi poti.

Lisa-Ana Mislej, 4. letnik – Grosuplje (2016/17):

Metodologijo, ki jo uporabljam pri pouku sestavlja: frontalna metoda (metoda razlage), poučevanje s pomočjo slikovnih materialov (»flashcards«), metoda razgovora, zaznavanja in občutenja, igra vlog, delo v parih ali skupinah, igre, učenje na postajah, metoda samoučenja

(pri nalogah, ki so priprava na izpit). Učenci tudi z navdušenjem sodelujejo pri bralni znački, ki jo opravljajo mesečno.

v tej starosti so otroci zelo odkriti in za vsako uro mi je kristalno jasno, ali jim je bila všeč ali ne. Trudim se, da sestavim ure na tak način, da se otroci zabavajo, seveda imam v mislih vse tipe učencev, zato so moje ure raznolike a vseeno zelo strukturirane. Klima v razredu je sijajna – zelo dobro sodelujejo z mano, kot tudi med seboj. Z veseljem opazujem, kako si pomagajo med seboj brez da bi jih kdo prosil za pomoč. Učbenik in delovni zvezek sta zelo zabavna in radi rešujejo naloge, ki se tam pojavljajo. Prav tako mi z navdušenjem, še pred rokom prinesejo poročila knjig za bralno značko in tudi sami mi prinesejo pokazati knjige, ki jih doma berejo, saj jih pri tebi zelo spodbujam. Mislim, da se tu počutijo zelo prijetno, saj mi pogosto potožijo po dolgočasni angleščini v šoli. Radi ustvarjajo, pojejo, nastopajo in znanje srkajo vase z neverjetno hitrostjo.

Tamara Fabjančič, 4. letnik (2016/17):

S skupino A4a pri pouku uporabljamo program Playway to English 4. Večina otrok v skupini pouk v Pionirskem domu obiskuje vsaj dve leti ali več, na novo sta se skupini pridružila dva učenca. Vendar je njuno znanje primerljivo z znanjem ostalih, tako da prilagoditve programa niso potrebne. Novo besedišče in strukture spoznavamo s pomočjo slikovnega gradiva, pesmi, video posnetkov in tudi preko gibanja, uprizarjanja zgodbic in likovnega ustvarjanja s pomočjo različnih ročnih spretnosti. Za celotno skupino pa je razlika od pouka prejšnjih let ta, da se v tem letu poleg dela z osnovnim programom postopno pripravljamo na prvega izmed izpitov angleščine za mlade (izpiti Univerze Cambridge, Young Learners, nivo Starters). Delo z gradivom za pripravo na izpit smo zastavili v veliki meri kot domače delo. Otroci dobijo natančna pisna navodila za reševanje nalog, domenimo se za datum, do katerega mora biti posamezen sklop desetih enot rešen (za vsak sklop nalog imajo otroci en približno mesec časa, zato jim takšno delo ne predstavlja večje dodatne obremenitve), nato pa pri pouku skupaj rešujemo slušne in govorne vaje. Naloge, ki so jih reševali doma, jim preverim in podam morebitne popravke/komentarje.

V obdobju od začetka šolskega leta do konca koledarskega leta so naši cilji sledeči: naučimo se besedišče, povezano z nakupovanjem, spoznamo angleški denar in se naučimo brati cene; naučimo se izraze za dajanje navodil za pot (npr. turn right, go straight on, go past the (station)); ponovimo in nadgradimo izraze in fraze za opisovanje čustev. Po obravnavi prvih dveh enot otroci svoje znanje preverijo s krajšim testom.

Poleg tega otroci opravljajo bralno značko, pogovarjamo se o praznovanju Noči čarovnic in Božiča, naučimo se besedišče, povezano z omenjenima praznikoma. Prilagojeno starosti otrok tudi pojasnimo pomen teh dveh običajev, saj namen tečaja ni le učenje jezika temveč tudi spoznavanje angleške in ameriške kulture. Na področju medosebnih odnosov je moj cilj, da se učenci dobro spoznajo med sabo, se naučijo poslušati in tudi biti slišani ter da vsi skupaj gradimo prijetno klimo v razredu.

V nadaljevanju šolskega leta bomo še naprej sledili programu Playway to English 4 in obravnavali tematike, povezane s preživljanjem prostega časa, divjimi živalmi, priljubljenimi kraji in sanjami. Poleg tega se bomo posvetili še kulturnim običajem ob Valentinovem, Materinskem dnevu in Veliki noči. Ob koncu tečaja se bomo pridružili ostalim učencem pri zaključni prireditvi.

Program je po mojem mnenju zelo dober in vsebinsko poln. Kljub temu pa dopušča tudi manevrski prostor za učiteljeve lastne ideje in za prilagajanje obravnave snovi na načine, ki so blizu posameznim učencem.

Delo s skupino A4a je za učitelja zelo prijetno, saj se otroci dobro razumejo med sabo, prav tako pa lepo sodelujejo z mano. Dodatno delo (priprava na izpit) so sprejeli z zanimanjem. Novo snov hitro razumejo in primerno povezujejo z obstoječim znanjem.

Ena od deklet v skupini je sicer bolj zadržana in se ne izpostavlja rada, vendar brez problema spregovori, kadar je k temu pozvana. Ostali člani skupine so bolj zgovorni, zato je tudi vaje govorne komunikacije (seveda prilagojene nivoju znanja, tu ne gre za neke dolge debate) s to skupino prijetno in smotno izvajati. Otroci še posebej radi odigrajo dialoge, ki so sestavni del programa. Na tej stopnji tudi ne potrebujejo več veliko moje pomoči pri pripravi

in tako je uprizoritev dialoga res lahko že mini gledališka predstava, kjer učitelj postane le opazovalec.

Kot vsi ostali učenci tudi otroci v tej skupini uživajo ob 'posebnih' srečanjih, npr. pred počitnicami ali ob kakšnem prazniku, ko delo s knjigami malo odložimo in se v še večji meri posvetimo spoznavanju kulture angleško govorečega okolja.

Tina Tomšič, 5. letnik (2016/17):

Program za to skupino je do konca prejšnjega šolskega leta potekal po učbeniku Playway to English 4, ki so ga učenci uspešno zaključili. S septembrom smo nato začeli uporabljati posebej za njih prilagojen prehodni delovni zvezek, v katerem so zbrane naloge ter snov, ki jo bodo učenci potrebovali za prehod na učenje po učbeniku More 2, ki ga pričakujemo v februarju. V tem prehodnem delovnem zvezku so naloge prilagojene starosti ter predznanju tečajnikov in ustrezajo njihovem nivoju, tako da delo z njim poteka nemoteno. Dodatna gradiva na priloženem audio CD-ju ter video DVD-ju služijo tako za razvijanje slušnih sposobnosti kot tudi za samo motivacijo učencev.

Tečajniki se ob delu s prehodnim delovnim zvezkom prvič srečujejo z obravnavo slovnice ter s slovničnimi vajami, ki zahtevajo precej zbranosti ter ponavljanja. V ta namen pripravljamo dodatna gradiva za učence v obliki delovnih listov, ki služijo ponavljanju ter utrjevanju snovi, ki jih učenci rešujejo večinoma individualno. Tečaj traja 90 minut, kar za učence te starosti predstavlja veliko zbranosti, in ker jim pozornost pogosto upade po eni učni uri, pouk razgibam z uporabo različnih iger za ponavljanje besedišča, aktivnosti, ki vključujejo gibanje ter komunikativnih vaj, pri katerih se učenci sprostito, zabavajo ter nezavedno ponavljajo/usvajajo besedišče ter slovnične strukture.

Namen tečaja je predvsem nadgraditi znanje iz prejšnjih let učenja z nadgradnjo besedišča ter strukturiranjem slovničnega znanja, pripraviti tečajnike na nivo znanja, potrebnim za opravljanje mednarodnega izpita Movers, ter zagotoviti zadostno predznanje, da lahko nadaljujemo program po učbeniku More 2.

Tečaj obiskuje 7 učencev, med njimi tri dekleta ter štirje fantje. Od lanskega šolskega leta se je skupina povečala za dva učenca, ki sta se brez težav vključila v dinamiko skupine.

Tečajniki glede na izkazano znanje dobro napredujejo, tako da lahko v letu 2017 pričakujemo uspešen prehod na učbenik More 2, ki bo tečajnikom zagotovil še hitrejši dvig nivoja znanja. Nadaljevali bomo tudi s pripravo na mednarodni izpit, saj tečajniki izkazujejo tako potrebno znanje kot tudi interes zanj.

Tečajniki v skupini A5b so dobro povezani in pri pouku angleščine razvijajo tako svoje jezikovne kot tudi socialne sposobnosti. Pouk je sicer zastavljen na visokem nivoju pričakovanega znanja, ampak v sproščenem vzdušju ter na podlagi zabavnih tematik ter iger. Le tako namreč tečajniki prejemajo zadosten input, veliko vaje, ter strukturirane razlage slovnice, in kljub temu ohranijo pozornost ter se celo zabavajo.

Z znanjem pridobljenim v Pionirskem domu večina tečajnikov brez problemov oziroma lažje sodeluje ter prejema odlično oceno pri rednem pouku angleščine v osnovni šoli, s čimer se učenci sami zelo radi pohvalijo. Prav tako manj sposobni učenci pri tečaju v Pionirskem domu prejemajo dodatne razlage, možnost izražanja ter govorne vaje v varnem okolju brez strahu pred napakami.

Tamara Fabjančič, 6. letnik (2016/17):

S skupino A6b nadaljujemo delo po programu More! 1. Učenci so že v lanskem šolskem letu predelali približno dve tretjini učbenika in delovnega zvezka, tako da so z načinom obravnave snovi dobro seznanjeni in vejo, kaj se od njih pričakuje. Poleg dela z učbenikom in delovnim zvezkom tudi v tem letu poteka priprava na izpit Univerze Cambridge, Young Learners. To leto se učenci pripravljajo na nivo Flyers (zadnja stopnja v sklopu izpitov Young Learners). Delo z gradivom za pripravo na izpit smo zastavili v veliki meri kot domače delo. Otroci dobijo natančna pisna navodila za reševanje nalog, domenimo se za datum, do katerega mora biti posamezen sklop desetih enot rešen (za vsak sklop nalog imajo otroci en približno mesec časa, zato jim takšno delo ne predstavlja večje dodatne obremenitve), nato pa pri pouku skupaj rešujemo slušne in govorne vaje. Naloge, ki so jih reševali doma, jim preverim in

podam morebitne popravke/komentarje. Prav tako tudi v tem letu nadaljujemo z možnostjo opravljanja bralne značke.

Pri podajanju snovi se na tem nivoju že poslužujemo t.i. metajezika, saj so učenci že sposobni razumevanja npr. slovničnih pojmov, kot so samostalniki, glagoli, časi ipd. Nikakor pa pouk na ta račun ne postane suhoparen, saj prav vsako tematiko, tudi slovnične vaje, skušam zasukati tako, da otroci prebranemu ali slišnemu dodajajo svoje mnenje, pripovedujejo o svojih izkušnjah in sami odkrivajo zakonitosti jezika. V tej skupini se večkrat poslužujem tudi t.i. peer review. Uporaba peer review se mi zdi pomembna tudi z vidika počutja učencev – ko se pri preverjanju rešitev posameznih vaj učitelj malo umakne, se izgubi del napetosti, povezane s podajanjem odgovorov. Ker vem, da se učenci v tej skupini tudi sicer dobro počutijo en z drugim, metodo uporabljam brez zadržkov. V manj 'uglašeni' skupini bi bolj razmislila, v kakšni situaciji bi bila ta metoda primerna, da ne bi prišlo do kakšnega zbadanja med sošolci ob napačnih rešitvah vaj.

Program je po mojem mnenju primeren in vsebinsko ponuja dobro izhodišče. Kljub temu pa je dopuščena in potrebna tudi učiteljeva lastna nadgradnja, saj nivo znanja učencev, ki smo ga dosegli z delom do sedaj, občasno precej presega predvideno snov v učbeniku.

Učenci, ki obiskujejo skupino A6b, se med sabo zelo dobro poznajo, saj v isti zasedbi obiskujejo pouk že tri ali štiri leta. Med njimi samimi ter tudi med njimi in mano so se stkale prijateljske vezi. Zato je z njimi še posebej prijetno delati tudi stvari, ki niso strogo vezane na sam program. Naj kot primer opišem naše prvo letošnje srečanje v septembru. K pouku angleščine smo se začeli vračati preko branja zgodbe First Day Jitters. Učenci so zgodbo z veseljem spremljali, saj se posveča tematiki, ki je njim blizu, torej prvemu šolskemu dnevu in z njim povezano živčnostjo. Še posebej pa so bili navdušeni nad preobratom ob koncu zgodbe, ko se izkaže, da je oseba, ki ima tremo pred prvim šolskim dnevom na novi šoli, nova učiteljica in ne nova učenka! Zgodbo smo nato v dveh skupinah tudi odigrali, pri čemer so učenci izkazali veliko mero samostojnosti (sami so si porazdelili vloge, pripravili osnovne rekvizite in razdelili učilnico na različne 'lokacije', brez problemov povedali svoj tekst, ipd.). Delo z besedilom smo še nadgradili z njihovimi lastnimi pisnimi prispevki. Prosila sem jih, da napišejo, kako se zgodba po njihovo nadaljuje. Besedila, ki so jih napisali, so bila med seboj zelo različna in se nam je vsem zdelo zanimivo opazovati, kako različne vtise je na njih pustila prebrana zgodba.

Stopnje FCE-CAE-CPE:

Cilj programa je nadgradnja že osvojenih struktur in besedišča. Pri stopnjah od FCE (FCE1 – polovično) dalje ponujamo prisotnost lektorja, t.j. domačega govorca, ki vodi tečaj, saj tečajniki potrebujejo nadgradnjo, neposreden stik z domačim govorcem (native speakerjem) in dodaten izziv pri učenju angleškega jezika. Material je skrbno izbran in pokriva snov, ki ni prisotna v drugih običajnih učbenikih, ki se pojavljajo v rednem formalnem ali neformalnem izobraževanju. Učitelj gradivo nagradi s tematiko, ki je tečajnikom zanimiva oz. ki jo potrebujejo pri svojem učenju in študiju oz. ki jo bodo potrebovali v nadaljevanju pri opravljanju svojega poklica (opravljeni mednarodni izpiti namreč pomagajo pri vpisu na tuje univerze ter odpirajo dodatne karijerne možnosti). Tako učitelj prilagodi gradivo posamezni skupini oz. posameznikom v skupini in njihovim potrebam ter zahtevam. Tečaje poučuje redno zaposleni učitelj z dolgoletnimi izkušnjami na tem področju in ki živi v Sloveniji že 20 let in tako pozna tudi slovensko okolje in kulturo. Zaradi tega ima tudi večji uvid v to, kako učinkoviteje približati anglosaksonsko kulturo naši populaciji. Prav tako lahko ustrezno obdelata kulturne razlike kot tudi seveda podobnosti.

Simon Atkins, FCE2a (2016/17):

Lastnosti skupine:

Skupina je nadaljevanje lanskega FCE1 (ki so nadaljevalci vse od otrok, torej učenci, ki so pri nas že veliko let; če so začeli na igralnih uricah, več kot deset let). Pripravljajo se na izpit stopnje B2 t.j. Cambridge First Certificate (FCE). Predvidoma bodo izpit delali v juniju 2017.

Metoda poučevanja, materiali in dejavnosti

Ker so vsi tečajniki nadaljevalci skupine FCE 1 tečaj nadaljujemo po istem učbeniku Ready for First coursebook in delovni zvezek, ki smo ga začeli lani t.j. v šol. l. 2015/16. K učbeniku

dodajam še različne izročke in naloge, ki sem jih sam pripravil. Dodatni material uporabljam, da učence vzpodbudim za aktivno sodelovanje pri pouku, pri čemer uspešno delijo svoje izkušnje z jezikom, znanje ter njihove raznolike interese. Dodatni material se je izkazal za zelo uspešno sredstvo pri učencih prav te starosti, saj še vedno hitro izgubijo interes za teme, ki jim niso zanimive ali se jim zdijo z njihovega stališča nepomembne.

Ocena tečaja ter morebitne spremembe

Za ustrezno uspešnost tečaja je ključnega pomena prisotnost tečajnikov pri pouku. Za to skupino je značilno, da je bila prisotnost v prvih tednih 100%, navkljub drugim aktivnostim in delom v šoli. Prav tako so oddali vse pisne naloge, ki so jim bile podane. To pomeni, da tečajniki/učenci razumejo pomembnost pisanja domačih nalog (pisni del izpita) in jih zanimajo teme ter snov, ki jih obdelujemo pri pouku.

V osmih tednih pouka (od septembra dalje), ki smo jih imeli do sedaj, smo predelali različne teme, ena od njih je bilo »izobraževanje/education«. Ker so sami še dijaki, je to seveda tema, ki je njim pomembna in zanimiva, zato sem vključil dodatni material in aktivnosti o šolstvu v Angliji. Vključil sem informacije o srednji šoli, ki sem jo sam obiskoval, pogledali smo si spletno strani. Učenci so tako prišli v stik z najnovejšimi informacijami o šolskem sistemu v Angliji in so ga lahko primerjali s svojim sistemom in šolo, ki jo sami obiskujejo. Za obisk spletne strani, so uporabili kar svoje telefone in wifi, kar so z veseljem počeli in so pri pouku zelo uživali.

Simon Atkins, Post CPE (2016/17):

Lastnosti skupine:

Število tečajnikov: 3

Starost tečajnikov: 25-36 let

Skupina Post CPE je v Pionirskem domu nastala septembra 2008. Takrat so jo sestavljali tečajniki, ki so pred tem končali že vse stopnje angleškega jezika v Pionirskem domu. Nekateri od njih so v Pionirski dom hodili že od majhnih nog. To je posebna skupina, saj so nekateri tečajniki pri nas že kakšnih 25 let. Tečajniki, ki so skupino sestavljali 2008, so že vsi opravili Cambridge izpit najvišje stopnje C2 – Cambridge Proficiency Exam (CPE), so pa želeli nadaljevati, saj so po eni strani želeli nadaljevati s konverzacijo, po drugi strani pa so že stkali prijateljske vezi in so radi hodili na srečanja in tečaj z menoj. Dva od treh, ki sta se letos ponovno vpisala, sta se v letu 2008 srečala (predhodno sta hodila v dve različni skupini pri nas) prav v tej skupini in letos sta se tudi poročila. Tretji tečajnik se je skupini pridružil v šol. I. 2011/12, ko je opravil CPE izpit v Pionirskem domu.

Metoda poučevanja, materiali in dejavnosti

Tečaj je konverzacija in poteka v sproščenem vzdušju. Glede na to, da je njihovo znanje na izredno visoki stopnji in da se med seboj poznajo že vrsto let, je vedno kaj novega, o čemer se v razredu lahko pogovarjamo. Teme pokrivajo tako obravnavo tekočih dogodkov in drugih pomembnih dogodkov in včasih kaj, kar sami tečajniki prinesejo ali pripravijo in se želijo o čem pogovarjati. Večinoma ni potrebe po izročkih ali kakšnih posebnih dodatnih materialih.

Ocena tečaja ter morebitne spremembe

Tečaj vsako leto uspe, saj se tečajniki redno udeležujejo srečanj ter krasno sodelujejo.

Po moji oceni je skupina perspektivna tudi za naprej v kolikor bi jo bilo možno promovirati na različne načine. Tovrstne skupine so namreč v jezikovnih šolah redke zato bi morda z večjo promocijo uspeli vendarle zagotoviti njeno nadaljevanje ali formiranje nove podobne skupine še naprej.

UTRINKI s strani staršev 2016/17:

Lisa-Ana Mislej, 1. letnik – Grosuplje:

“Naš Robi zelo rad hodi na angleščino in je zelo vesel. Tudi doma smo zadovoljni in se vam zahvaljujemo za vašo prijaznost.”

Lisa-Ana Mislej, 7. letnik – Grosuplje:

“Maks mi je rekel naj napišem, da je njemu fuul dobro in da rad hodi, zelo mu ustreza blok ura enkrat tedensko, pa všeč mu je, da lahko kaj vpraša, tudi v zvezi s šolsko angleščino, skratka zelo zadovoljni.”

Tina Marjanović, igralne urice:

» V tem kratkem času, ko hodi naš Kris k vam na Angleščino moram povedati, da sem zaenkrat zadovoljna. Pomembno je, da ja naš Kris rad hodi, kar pomeni da se dobro počuti. Tako, da zelo dober vtis.«

»Izvajanje programa igralnih uric – angleščina v Pionirskem domu se mi zdi kvalitetno in za otroka zanimivo. Glede vsebine nimam pripomb, Tristan je pa tudi navdušen.«

Tamara Fabjančič, 3. letnik:

»Katjuša je s tečajem zelo zadovoljna in je zvesta učenka. Najbolj jo veseli, da rišete in požete ob učenju angleščine. Ker pa otroci hitro rastejo, bomo starši veseli še kakšne novice o znanju, ki so ga pridobili oziroma o napakah, ki bi jih bilo treba odpraviti.«

»Na tecajih v Pionirskem domu imamo dva otroka. Oba zelo rada hodita in sta navdusena nad znanji, ki jima nudite vse pedagoginje. Imel bi pa dve pripombi. Ena se nanasa na možnost združitve dveh ur učenja jezika na teden pri mlajših ucencih - naprimer, tudi pri ucencih mlajših od 10 let. 45 minut se zelo hitro odvrti in menim, da bi lahko tudi mlajsi ucenci z lahkoto opravili uro in pol učenja v enem kosu. Na ta nacin bi se starsi izognili voznji po mestu v casu največjih prometnih konic dvakrat tedensko, ampak bi to opravili enkrat. »

»Filip hodi na angleščino v Pionirski dom že drugo šolsko leto. Lansko leto se je pridružil tej skupini, ki je bila že skupaj leto ali dve poprej. Lansko leto jih je nekako lovil skozi celo šolsko leto, vendar sva na koncu z učiteljico Tanjo ugotovili, da lepo napreduje. Jaz sem z angleščino v Pionirskem domu zadovoljna, prav tako Filip, ki gre na angleščino rad. Že včeraj sem vam povedala, da mi je bil tale preizkus znanja zanimiv, predvsem s tega stališča, da tudi starši dobimo občutek koliko se naučijo in kako jim gre. Hvala za vaš trud.«

Tamara Fabjančič, 4. letnik:

»Na hitro povedano sem s tečajem angleškega jezika v Pionirskem domu zelo zadovoljna, z obema učiteljicama (Tamara in Biljana) in pa tudi z zamenjavo, ki smo jo imeli prejšnje leto ko je bila Tamara na porodniškem dopustu. Moja oba otroka (Nik in Max) sta zelo vesela da obiskujeta vaš tečaj in menim ,da tudi ,veliko znanja pridobita, tako da s takim delom le naprej in bomo vsi zadovoljni.«

»Ker se naju in Lare tiče, smo zadovoljni. Zlasti letos, ko je tečaj le en dan v tednu. To ustreza tudi Lari, le opažam, da na kako zadolžitev pozabi, ker mine preveč dni. Pa recimo, da bo tega v bodoče čim manj.«

Tamara Fabjančič, igralne urice:

»Martin z veseljem prihaja na igralne urice v angleškem jeziku in dobre volje z njih odhaja , na podlagi česar sklepam, da se ima tam fajn. Doma tudi kaj pove po angleško, torej po uricah nekaj ostane tudi v glavi :) Skratka, za tečaj in učiteljico imamo samo pohvalne besede, še posebej smo navdušeni, da tečaj poteka, kljub temu da sta v skupini le dva oziroma včasih celo samo eden.«

»Glede vaši angleščine in programa mi je všeč, ker je majhna skupina, skoraj individualno, saj sta v skupini samo dva. Napredek vidim, ker med igro občasno tudi kaj po angleško reče. Nimam pripomb, dolgoročno vidim tudi pri starejšemu sinu, da je veliko odnesel.«

1.2 FRANCOŠKI JEZIK IN KULTURA

1. Vsebina

Francoščino poučujemo na različnih stopnjah, od igralnih uric dalje. Vsebinsko je bil program enako zastavljen za novo šolsko leto kot v predhodnem letu, glavni cilj je doseganje ravni znanja po Evropskem jezikovnem okviru - CEFR. Programe so pedagogi zasnovali s pomočjo učbenikov, internega in avtorskega materiala ter pouk popestrili s spremljanjem aktualnih dogodkov na frankofonskem področju. Vsebina programa francoskega jezika in kulture je sovpadala z načrtovano, odstopanj ni bilo, opravljene so bile vse ure predvidene v programu v šol. letu 2015/16. Prav tako so bile opravljene vse obveznosti s strani uporabnika kot tudi s strani izvajalca programa. V šolskem letu 2016/17 (od septembra dalje) smo

uspešno izvedli vpis v jezikovne tečaje. Programi so se prilagajali različnim starostnim skupinam in različnim predznanjem. Poleg rednega pouka smo ponovno zastavili dodatne aktivnosti kot so literarni natečaj, bralni klub, sodelovanje učencev pri bralni znački Pionirskega doma, sodelovanje učencev ob kulturnem dnevu, sodelovanje učencev na zaključni prireditvi oddelka, sodelovanje učencev na delavnicah v sodelovanju s Francoskim inštitutom idr.

2. Evalvacija programa

a) Uspešnost izvedenega programa

Vsi zastavljeni cilji v šol. letu 2015/16 so bili doseženi (izvedba programa v celoti, uspešna prijava na mednarodne izpite, uspešno motiviranje učencev za branje knjig za bralno značko, priprava na zaključno prireditev, izvedba dodatnih aktivnosti v zvezi s prazniki in prednovoletnim časom, izvedba preverjanja znanja idr.). Uspešno sodelujemo s starši preko govornih in roditeljskih sestankov. Cilj naših tečajev (otroci in odrasli) je doseganje znanja tujega jezika, ki je merljiv in v skladu z lestvico Skupnega evropskega referenčnega okvira za tuje jezike (CEFR). Naše aktivnosti se prilagajo tudi nepredvidenim dogodkom ter priložnostim in tako smo v sodelovanju s Francoskim inštitutom Charles Nodier izvedli delavnico pisanja poezije v francoskem jeziku s pesnikom Pierrom Soletijem, ki so se jo udeležili naši učenci ter z učenci sodelovali na tekmovanju v nareku v francoskem jeziku pri tem istem inštitutu, ki je potekal na OŠ Livada. Naši učenci so dobili nagrade za vzpodbudo. V šolskem letu 2015/16 ter v času od septembra do decembra 2016 t.j. v šolskem letu 2016/17 smo uspešno izvedli že sledeče aktivnosti:

- uspešna izvedba vseh tečajnih oblik in programov francoskega jezika (skupine, individualne ure; letni in krajši tečaji) in uspešen zaključek tečajev
- uspešen vpis v jezikovne tečaje za šol. l. 2016/17
- udeležba kot delodajalec na posvetu komisije NAKVIS (Filozofska fakulteta je imela v mesecu aprilu obisk mednarodne komisije, ki jo je sklical NAKVIS (Nacionalna agencija za kakovost v visokošolskem študiju) v sklopu presoje vloge za podaljšanje akreditacije študijskega programa. Po NAKVIS-ovih zahtevah so na Oddelku za romanske jezike dolžni zagotoviti prisotnost potencialnih delodajalcev za diplomante FF, ki lahko pričajo o dobrih izkušnjah z zaposlovanjem italijanistov (in ostalih diplomantov na Odd. za romanske jezike, tudi francistov in hispanistov) ter kakovostno vpetostjo našega Oddelka v okolje. Glede na to, da mnogi (zdaj že bivši) študentje Filozofske fakultete sodelujejo na različne načine pri učenju italijanskega jezika, v administraciji, organizaciji in koordinaciji tako jezikovnih tečajev kot ostalih kulturnih aktivnosti za otroke in mladostnike, so se odločili povabiti tudi Pionirski dom.) Komisije se je udeležila Vodja Oddelka za tuje jezike in kulture Karmen Feher Malačič, pedagog italijanskega jezika Janez Malačič Pfeleiderer ter pedagoginja za francoski jezik Jerneja Avsec Šrekl.
- promocije ter razpisa skupin na lokaciji VIZ Lavrica; zaradi premajhnega vpisa tečaj ni izvajan; predvidevamo ponudbo za september 2017 za šol.l. 2017/18
- izvedba vpisa in tečajev na lokaciji OŠ Grosuplje
- priprava ponudb za različne organizacije
- izvedba delavnic na Pionirskem festivalu v mesecu januarju 2016
- izvedba delavnic na Pionirskem festivalu v mesecu septembru 2016
- zastavitev teme za razstavo ob kulturnem prazniku 8. februarja 2017: Ob slovenskem kulturnem prazniku se bomo na oddelku za tuje jezike in kulture v šol.l. 2016/17 poklonili literarnim velikanom, kot so William Shakespeare, Miguel de Cervantes, Martin Luther, Primož Trubar idr. Učenci tujih jezikov bodo pripravili likovne in literarne izdelke, ki jih bomo predstavili na že tradicionalni razstavi ob kulturnem dnevu.
- organizacija in izvedba literarnega natečaja v angleškem, nemškem in francoskem jeziku
- priprava ter začetek poteka literarnega natečaja za OŠ, SŠ v angleškem in nemškem jeziku ter za OŠ v francoskem in italijanskem jeziku
- priprava in izvedba zaključne prireditve v tujih jezikih junija 2016

- izvedba podelitve mednarodnih certifikatov za angleški, nemški, španski in francoski jezik; certifikate so podelili nova direktorica British Councila ga. Aida Salamanca, direktor Goethe Instituta g. Uwe Reissig in atašejka za sodelovanje na področju francoskega jezika Francoskega inštituta Charles Nodier ga. Marie-Laure Canteloube
- v sodelovanju s Francoskim kulturnim centrom Charles Nodier organizacija in izvedba delavnice s francoskim pesnikom Pierrrom Solettijem
- poglobitev sodelovanja s Francoskim inštitutom Charles Nodier (sodelovanje z go. Mareille Dechelette; v nadaljevanju nadaljujemo sodelovanje z naslednico go. Canteloube)
- priprava tečajnikov na DELF (A2 Junior, B1 Tout Public) izpite v francoskem jeziku
- priprava materialov za predizpitni preizkusni test (l'examen blanc)
- izvedba formalnosti ter pomoč pri prijavi kandidatov na mednarodne izpite
- izvedba formalnosti pri obveščanju ter sprejemanju certifikatov
- priprava besedil za novo spletno stran Pionirskega doma
- priprava urnikov za jezikovne tečaje
- izvedba bralne značke Pionirskega doma
- prijava učencev na bralno značko Vivre avec le livre, ki ga organizira društvo učiteljev francoskega jezika SDUF
- priprava potrdil ter spričeval
- podelitev potrdil za bralno značko ob zaključku leta
- priprava ocen ob zaključku leta
- izvedba ur odprtega tipa za starše
- izvedba govornih in roditeljskih sestankov
- sodelovanje, komuniciranje ter obveščanje staršev
- prilagajanje tečajnih oblik povpraševanju
- pregled materialov in gradiva ter njihova evalvacija ter dogovor o nadgraditvi programov
- priprava gradiva in naročanje gradiva za naslednje šolsko leto 2016/17
- izvedba pedagoškega sestanka z delavnico v 2016/17 na temo igrálnih uric v tujem jeziku
- kadrovanje
- in drugo.

b) Učinkovitost

Zaradi majhnega vpisa smo morali na začetku leta skupine ali združiti ali ponuditi individualen pouk. Pri združevanju skupin prihaja do večjih starostnih razlik, kar zahteva večjo prilagajanje ter napore pedagogov pri premagovanju tovrstnih ovir.

Poleg pisarniškega materiala in strokovne literature smo pri pouku zelo ekonomični, vendar poskušamo pouk oblikovati tako, da učenci tega ne občutijo – pri pripravi šolskih ur se tako osredotočamo na možnosti, ki nam jih nudi posamezna učilnica, na predmete in pripomočke, ki jih najdemo v učilnici in so nam takrat na voljo (veliko uporabljamo tudi konkretnega materiala, cd zgoščenk, slikovnega gradiva ipd.), na lastno spretnost pri uporabi ter lastno iznajdljivost, da lahko učencem nudimo kakovostno izvedeno uro. Učenci sami sodelujejo tudi pri okraševanju ob različnih praznikih. Njihove sprotne izdelke pa tudi obesimo na razstavnih panojih pred učilnicami. Same programe ob zaključku šolskega leta preverimo in ocenimo glede na izkušnje celoletnega dela na teh programih in jih po potrebi nadgradimo in posodobimo, zato lahko ocenimo, da so naši programi kakovostni in učinkoviti. Pedagoški in didaktični material za učitelje posodabljam in zagotavljam učiteljem, saj so nujni del izvedbe pouka, tako, da tukaj ni in ne sme biti primanjkljaja, čeravno delujemo ekonomično. Občasno naročimo material tudi iz tujine, večinoma pa dobavljamo preko lokalnih knjigarn kot npr. Oxford Center (MK). Zaradi naraščanja zahtevnosti uporabnikov, pa bomo v bodoče posegali tudi neposredno v tujino, saj nam moderne spletne trgovine to tudi omogočajo. Programe tujih jezikov pa sicer pokrivamo z lastnimi sredstvi.

V danih pogojih smo z rezultati svojega dela zelo zadovoljni. Vendar bo za pestrejšše, zanimivejše in bolj ustvarjalno delo potrebno čimprej učilnice nujno tehnološko posodobiti – v učilnicah so še stari televizorji stari več kot 20 let in so popolnoma zastareli, kar naši učenci v

sedanjem času moderne tehnike več kot očitno opažajo in tudi negativno in posmehljivo komentirajo, saj so že dolgo vajeni modernih LCD ekranov, celo v 3D tehniki. Nujno bi bilo potrebno stare televizorje zamenjati z modernejšo tehniko, ki bi omogočalo tudi projiciranje. LCD ekrani so primerni za to, saj lahko priključimo nanj tudi prenosne računalnike ter projiciramo ter uporabljamo internet, uporabljali bi tudi usb ključe ter predvajali dvd-je. V letošnjem letu smo uspeli zamenjati dva cd-playerja, je pa potrebno posodobiti tudi preostalo audio tehniko.

V učilnicah imamo sicer dostop do wi-fi internetne povezave. Prav tako imamo na uporabo nekaj prenosnih računalnikov.

Za izvedbo pouka/tečaja na drugih lokacijah bi tudi potrebovali prenosne predvajalnike oz. ustrezno rešitev, saj ponekod najemnina prostorov ne zajema tehnične opreme, učitelji pa si pomagajo kar z lastnimi prenosnimi računalniki.

c) Dostopnost

V program francoskega jezika in kulture je bilo v šol. letu 2015/16 vpisanih 43 tečajnikov, v šol. letu 2016/17 je vpisanih 35 tečajnikov različnih stopenj, starosti in spola. Večje število udeležencev obiskuje program že več let. Nekateri več kot 10 let, kar kaže na kakovostno izvedbo naših programov. Na splošno opažamo manjše zanimanje za francoski jezik kot prejšnja leta, zato bomo razmislili o dodatnem oglaševanju ter o novih načinih pridobivanja tečajnikov. Pouk francoskega jezika se izvaja tudi na OŠ Grosuplje. Poučujemo od 4. (3,5.) leta starosti dalje, otroke, mladostnike in tudi odrasle. Dostopnost je zagotovljena prav vsem, v skupine jih razvrščamo, kar se da ustrezneje glede na njihovo starost in predznanje. Razvrstitev poteka na podlagi pogovora s starši in tečajnikom oz. s pomočjo diagnostičnega testiranja. Vpisu in razvrstitvi tečajnikov posvečamo precej časa in se temeljito posvetimo vsakemu tečajniku, v kolikor je to potrebno. Zato pri nas veliko časa namenimo prav temu v času rednega in naknadnega vpisa ter tudi po potrebi, ko že obiskuje pouk.

3. Smernice za vnaprej

Skupine ostajajo v opisani postavi, seveda z možnostjo priključitve novih učencev. Nadaljevali bomo z dosedanjimi programi in še naprej izboljševali tudi kakovost pouka s prisotnostjo tujega lektorja. Uvedli bomo prijavo na izpite Delf Prim, ki so novi v našem okolju in zasnovani za mlajše otroke od 8 do 11 let. Nadaljevali bomo tudi bralno značko v sodelovanju s slovenskim društvom učiteljev francoščine. Sodelovali bomo tudi na prireditvah ter dodatnih aktivnostih Oddelka in Pionirskega doma. Ohranjali bomo dobro sodelovanje s francoskim inštitutom. Za šolsko leto 2017/18 imamo v načrtu oblikovanje Festivala tujih jezikov. Dodatno smo oblikovali ponudbo za tečaje v vzgojno izobraževalnih zavodih ter osnovnih šolah. Ponudba zajema tečaje za otroke in zaposlene. Kontaktirali smo že nekaj zavodov, ki so zainteresirani za naše programe. Zanima nas možnost vključitve v integrirani pouk v VIZ, vendar nam bi pri tem bistveno pomagala tudi konkretna podpora Mol-a. Delo bomo nadaljevali v tej smeri, saj bi želeli povečati število vpisanih v starosti, ki jih pokrivajo vrtci ter osnovne šole. Prav tako se bomo še naprej trudili povečati vpis odraslih tečajnikov.

Glede na to, da je zanimanje za francoščino v zadnjem času na splošno in v prostoru Slovenije padlo, želimo več narediti na promociji francoščine in obuditi zanimanje za ta jezik in tečaje pri nas. Predvidevamo več zanimanja na podlagi ponudb za VIZ in OŠ, kot tudi počitniških šol ter posameznih delavnic v sodelovanju s šolami ali na različnih festivalih Pionirskega doma ter drugih priložnostih, ki bi se lahko ponudile.

4. Kaj udeleženelec programa pridobi od le-tega

Pri najmlajših se trudimo ohranjati ter povečevati motivacijo za dolgoletno učenje tujih jezikov, ki pravzaprav prinaša največje rezultate ter seveda promovira moderno stališče odprtosti do dolgoročnega učenja – »LIFE-LONG LEARNING«. Pri vseh skupinah poudarjamo pomembnost znanja francoščine. Naše programe imamo naravnane na doseganje mednarodne ravni znanja v skladu s CEFR. Tako lahko naši tečajniki opravljajo tudi mednarodne izpite, ki jim ponujajo sledeče prednosti.

Prednosti opravljanja izpitov DELF za otroke in mladostnike (DELF Junior)

- otrokom in mladostnikom v starosti od 11 do 18 let priporočamo opravljanje preizkusov francoskega jezika Delf Junior, ker:
- jih je mogoče opravljati na različnih stopnjah: A1, A2, B1, B2
- so v skladu s Skupnim evropskim okvirom za tuje jezike (CEFR)
- kandidati so nagrajeni za njihov trud, kar jim daje nadaljnjo motivacijo za učenje
- kandidati pridobijo mednarodno priznan certifikat
- izpiti se osredotočajo na praktično uporabo francoskega jezika v vsakdanjih situacijah
- izpiti so tematsko prilagojeni najstnikom
- izpiti so zanimiva in pozitivna izkušnja
- izpiti so pomemben korak do nadaljnjih izpitov višjih stopenj
- kandidati konsolidirajo svoje komunikacijske spretnosti
- izpiti so vzpodbuda kandidatom, da začnejo uporabljati svoje komunikacijske spretnosti
- certifikati omogočajo mobilnost
- pridobitev certifikata krepi samozavest pri uporabi francoščine v tujini
- certifikati omogočajo večje možnosti za vpis na srednje šole, gimnazije in univerze
- certifikati omogočajo večje možnosti pridobitve štipendije
- certifikati omogočajo boljše možnosti zaposlitve ter boljše karierne možnosti

Nekaj mnenj pedagogov o programih in delu v Pionirskem domu:

Katarina Novak, F1st (14 – 16 let) (2016/17):

Pouk se izvaja po programu Version originale 1, ki je metoda za začetnike na nivoju A1 in temelji na akcijsko usmerjenem pristopu, torej s poudarkom na pridobivanju pragmatičnih znanj. Dva učenca v skupini imata že osnovno predznanje, ena učenka pa je popolna začetnica, zato smo pouk prilagodili njej ter začetno snov veliko ponavljali in utrjevali.

Cilji skupine so bili doseženi. V prvem semestru smo uspeli predelati prvi dve poglavji in začetek tretjega (pravila izgovorjave v francoščini, predstavitev, vljudnostne fraze, francoska abeceda, številke od 0 do 100, osnovni pravilni in nepravilni glagoli v sedanjiku, nedoločni in določni členi, pridevniki za narodnost, tvorjenje vprašanj z vprašalnico quel(le)(s), poklici in področja dela). Naučili smo se, kako predstaviti sebe in druge ter kako izpolniti različne obrazce v francoščini. V ta namen smo med drugim zaigrali prizor vpisa na tečaj francoščine. Spoznali smo tudi nekatere znane francoske osebnosti, francoska mesta (Pariz, Lyon, Nantes in Toulouse) in frankofonske dežele.

Pouk bi lahko v prihodnje posodobili, na primer z uporabo projektorja ali interaktivne table in ga tako naredili še zanimivejšega in privlačnejšega za učence. Klasični pouk bi lahko na ta način občasno kombinirali in popestrili z modernejšimi metodami v obliki kvalitetnih aplikacij in interaktivnih iger na spletu (na primer Duolingo for schools), z ogledom video posnetkov, odlomkov iz filmov ipd.

Splošno vzdušje v razredu je prijetno. Vsi učenci radi in lepo sodelujejo ter vestno opravljajo svoje domače naloge. Na samem začetku sta se učenca, ki sta imela že osnovno predznanje, malo dolgočasila, saj smo se učenja jezika lotili od začetka, vendar pa sta bila že kmalu primorana aktivno sodelovati, predvsem zaradi poudarka na slušnih vajah in komuniciranju v obliki igre vlog. Učenka, ki je popolna začetnica, uspešno sledi pouku in v znanju prav v ničemer ne zaostaja za njima.

Za spodbujanje ustnega izražanja imajo učenci zelo radi igro z žogico. Sama na primer zastavim vprašanje in žogico podam učencu, ki odgovori na vprašanje, zastavi novo in žogico poda naslednjemu učencu. Zelo so uživali tudi pri nalogi, ko so morali intervjuvati in predstaviti drug drugega. Nasprotno pa težje sledijo vajam iz slušnega razumevanja, saj so zvočni posnetki izredno hitri, zato jih moramo predvajati večkrat, po potrebi pa jim je potrebno počasneje prebrati tudi še transkripcijo.

Ker se učenci med seboj še ne poznajo dovolj, je v prihodnje potrebno več delati na sproščenem vzdušju v razredu in medsebojnem povezovanju. V ta namen bom uporabila več interaktivnih iger z namenom medsebojnega spoznavanja in poskušala teme pri pouku prilagoditi njihovim osebnim interesom. Eno učenko na primer zanimata umetnost in oblikovanje, drugo učenko potovanja in odkrivanje Francije, tretjega učenca pa adrenalinski

športi, kar bi lahko navezala na redno snov ali pa občasno prilagodila program ter s tem pritegnila njihovo pozornost in zanimanje.

Posebnost tega programa v Pionirskem domu je vsekakor v prilagajanju starostni skupini, potrebam in interesom posameznih učencev, majhnih skupinah in poudarku na komunikaciji ter seveda v ponudbi raznovrstnih aktivnosti in dogodkov, ki se izvajajo poleg rednega programa. Predvsem pa program odstopa od klasičnega pouka v tem, da se lahko učenci učijo skozi igro in usvajajo novo znanje na sproščen in zabaven način.

Katarina Novak, F2 – Grosuplje (2016/17):

Pouk se izvaja po programu Adosphère 1, ki je metoda, prilagojena tej starostni skupini, na stopnji A1. Z učenkami nadaljujemo s snovjo tam, kjer smo zaključile prejšnje šolsko leto, torej od 5. poglavja naprej. Na željo staršev dajemo letošnje leto več poudarka bralnemu razumevanju in pisnemu izražanju, in sicer v obliki branja knjig za bralno značko Pionirskega doma (v prvih dveh mesecih smo z učenkami prebrale in preverile bralno razumevanje dveh knjig, trenutno pa beremo že tretjo), v obliki krajših narekov, ki jih pišemo na vsakem drugem srečanju na začetku ure in s katerimi ponovimo staro pa tudi novo snov, ter v obliki domačih pisnih nalog.

Cilji skupine so bili doseženi. Učenke so po zaslugi pisanja narekov in pisnih nalog že opazile napredek pri pisnem izražanju in odpravile nekatere sistematične napake. V prvem semestru smo uspele predelati 5. in začetek 6. poglavja v učbeniku (stavbe in orientacija v mestu, predlogi za lokalizacijo, sprejemanje in zavrnitev vabila, izražanje časa).

V prihodnjem semestru načrtujemo nadaljevanje po ustaljenem programu s poudarkom na bralnem razumevanju in pisnem izražanju. Teme, ki jih bomo obdelale, so: vsakodnevne dejavnosti, dajanje navodil in nasvetov, telefonski pogovor, družina, opis držav, narava in živali ter počitnice. Naučeno znanje bomo preverile v obliki štirih pisnih testov, ki jih bomo z učenkami pisale ob koncu vsakega predelanega poglavja ter jih bodo popravile in ocenile same. Poleg tega bomo še naprej prebirale knjige za bralno značko Pionirskega doma, sodelovale na tekmovanju iz bralne značke SDUF Vivre avec le livre – Beremo francosko in ustvarjale za kulturni dan.

Splošno vzdušje v razredu je prijetno, saj so se učenke spoprijateljile in si med seboj rade pomagajo. So motivirane in pripravljene sodelovati, posebno rade pa komunicirajo skozi raznovrstne interaktivne igre. Pri tem še posebno izstopata dve učenki.

Glede na to, da trenutno več časa namenjamo bralnemu razumevanju in pisnemu izražanju, ne smemo pozabiti tudi na slušno razumevanje in ustno izražanje, ki sta prav tako pomembni kompetenci pri učenju tujega jezika. Z učenkami zato običajno zadnji del ure vedno namenimo igram vlog, kvizom ali drugim interaktivnim igram, ki spodbujajo komunikacijo. Poleg tega pa spoznavamo tudi francosko kulturo skozi njihove običaje, navade in praznike, francoske regije in mesta, francoske znane osebnosti in dogodke (npr. Tour de France) in francoske pesmi. Tega dela ure se učenke po navadi tudi najbolj veselijo.

Tadeja Vovk, F3ml (9-12 let) (2016/17):

Program je namenjen opismenjevanju otrok v francoščini in poteka po učbeniku in delovnem zvezku »Vitamne 2«, ki je sicer namenjen osnovnošolcem od 9. leta dalje, vendar sem program prilagodila glede na potrebe učencev. Cilj tečaja francoskega jezika je otrokom približati osnove francoščine na zabaven, interaktiven, zanimiv in sproščen način. Poleg programa po učbeniku program francoskega jezika poteka skozi spoznavanje kulture in običajev Francije, francoske glasbe, ter tipične francoske hrane in navad. Pouk poteka na zabaven, zanimiv in interaktiven način. Tematsko sicer program sledi učbeniku, poleg pa se učenci spoznavajo še z različnimi načini učenja francoščine s pomočjo različnih materialov, ročnih spretnosti, rim in pesmic, knjig, revij, iger in različnih projektov.

V starosti od 9 do 12 let se uporabljajo različne metode, in sicer, najprej komunikativna z veliko humorja in z zamenjavo različnih vlog, nato razlaga slovnice ter besedišča glede na starost posameznika ter demonstracija (prikaz, predstavitev) pred razredom, hkrati pa veliko ponavljanja preko branja, slušnega razumevanja in s tem veliko pogovora v francoščini. Na koncu tudi pisanje določenih besed ter besednih zvez preko različnih vaj.

Cilj pri tej starosti je predvsem motivacija otrok, zbuditi zanimanje za jezik skozi zabavno učenje, ki se jih dotakne ter s tem jezik zaživi. Lahko bi rekli tudi, da pri otroku razvijemo nek pozitiven ter ustvarjalen pristop v začetkih učenja tujega jezika. Glede starosti otrok je pri skupini seveda potrebno prilagajanje, mlajši učenki potrebuje več spodbude, manj pisanja, starejši sta bolj samostojni in več pišeta. Cilj je tudi dopolnitev besedišča od lani. Tako so se učenke letos spoznale z dnevi, meseci, prazniki, števili do 100, določnim in nedoločnim členom na zabaven in ustvarjalen način, ki že vključuje pisanje, letos tudi pisanje testov.

Udeleženci programa pridobijo stik s tujim jezikom in novo kulturo skozi igro in zabavno učenje. Skozi igro se izražajo z gibi, plesom, dramatizacijo, glasbo in pesmicami ter z vsemi čutili (sluh, vid, vonj, okus, tip). Na splošno, zelo radi ustvarjajo in si na ta način bogatijo besedišče (izdelovanje plakatov o Franciji, francoščini, izmišljeni družini, praznikih...), spoznavajo Francijo s pomočjo zemljevida ter s poslušanjem in prepevanjem francoskih pesmi, se igrajo praktične igre (detektiv, loto, tombola, vislice, spomin, morski pes, bingo, spomin...). Poleg naštetega se že srečajo s prvimi testi v francoščini, že za oceno.

V skupini so štiri dekleta. Dve stari 12 let in dve 9 let. Ena bo sicer šele februarja dopolnila 9 let, vendar je po očetu Francozinja in se je zato že lani pridružila v skupino. Ima pa vseeno nekaj težav pri pisanju, tako sem pisala zanjo na tablo večinoma z velikimi črkami ter ji pomagala pri pisanju v zvezek, ostalim pa sem v tem času podala več aktivnosti, seveda vsaki učenki primerno glede na njeno starost ter zmožnosti. Učenke nasploh dobro napredujejo v jeziku in imajo rade francoščino. Občutek imam, da so se dekleta dobro ujela in da sodelujejo in si pomagajo med sabo. Tudi so zelo ustvarjalne, ena še posebej izstopa glede risanja in umetniškega izražanja. Dekleta vsekakor poleg francoščine pridobivajo tudi na sodelovanju ter medsebojni pomoči in sprejemanju drugačnosti.

UTRINKI s strani staršev za šol. leto 2015/16 (januar-junij 2016):

Jerneja Avsec Šrekl, F1:

»S tečajem smo bili zelo zadovoljni in bomo zato tudi naslednje leto obiskovali program. Julija te je prvič spoznala med izvajanjem jesenskih počitnic in si jo s svojem pristopom zelo navdušila, zato je želela francoščino obiskovati redno in smo se v program vključili kasneje. Učenje jezikov je prej sploh ni zanimalo, zato se mi je zdelo to dodatna potrditev, da je tvoj pristop zelo primeren, obenem pa sem bila tudi presenečena nad količino znanja, ki ga je Julija pridobila v kratkem času. Kar nam je pri tečaju tudi všeč, je majhna skupina.«

»Najbolj važno je to, da Ajda rada hodi na ure francoščine ;) Všeč nam je osebni pristop in možnosti prilagajanja. Kot se je to zgodilo letos, ko sta bila najprej prijavljena le Ajda in Marko in bi tečaj vseeno potekal. Res pohvalno! Všeč so nam tudi poletne delavnice in dejstvo, da je cena teh programov zelo ugodna.«

Jerneja Avsec Šrekl, F9:

»Zabaven, dober pouk, ki pa je se boljši ob pripravah na izpit sam se stvari takrat hitreje naučiš.

Mi smo zelo zadovoljni s tečajem, predvsem pa mislim, da je super za otroke, da se jim lahko v celoti posvetite, ker jih je v skupini malo. Vaš pristop je zelo prijazen in domač, tako, da za otroke ni stresno. Le tako naprej!«

Jerneja Avsec Šrekl, F5:

»Kot že povedano na govorilnih urah na samo izvedbo tečaja nimam nobenih pripomb, tako da v tem duhu le še naprej. Morda le en droben predlog: glede na to, da gre za fakultativno dejavnost naših otrok, ki pa jo vseeno kaže jemati bolj resno, predlagam, da tudi v prihodnjem šolskem letu ob koncu zaokroženega vsebinskega sklopa otroci pišejo kakšen "bolj zares" test in se jih na ta način nekoliko bolj motivira k sprotnemu učenju. Snovi je vedno več in je tudi bolj kompleksna, zato sprotno učenje ne bi bilo odveč. In pa še predlog, da bi pouk trajal dve šolski uri.«

Jerneja Avsec Šrekl, F1ml:

»Mi smo zadovoljni z vašim delom. S Petro smo tudi zadovoljni vendar sva res mogoče neupravičeno (kot sva se v živo že pogovarjala) preveč pričakovala. Najbolj pomembno je da Petra rado hodi na tečaj francoščine, na naloge ponavadi pozabi, ampak zato je mi

spomniva. Z vami kot profesorico smo zadovoljni ker imate Dober odnos z otroci in s Petro. To se vidi oziroma čuti v zraku da imate radi otroke. Škoda da naslednje leto ne boste skupaj vendar upam, da vas počakamo to drugo leto nazaj. (op. porodniška) Želimo vam vse najboljše.«

Tadeja Vovk, F6:

»Pozdravljena. Ema pri francoščini uživa in to je za nas zelo pomembno. Le jezi jo, da ji ne morem več veliko pomagati, saj je moje znanje že preveč »zarjavelo«. Zahvaljujemo se vam za vaš trud in vam želimo lepe počitnice.«

Tadeja Vovk, F2:

»Pozdravljeni! Mišo sem že prijavila ☐. Hvala za vso prijaznost v tem šolskem letu.«

1.3 ITALIJANSKI JEZIK IN KULTURA

1. Vsebina

Italijanski jezik in kultura se poučuje na različnih stopnjah od igralnih uric dalje v starosti 4 in 5 let dalje in zajema osnovnošolce, srednješolce, študente in odrasle. Poleg starostne razdelitve imamo programe opredeljene tudi glede na stopnjo predznanja. Programi temeljijo na strokovno izbranih učbenikih, izbranem materialu ali avtorskem materialu ter na strokovnem pedagoško didaktičnem pristopu.

Vsebina programa italijanskega jezika in kulture je sovpadala z načrtovano, odstopanj ni bilo, opravljene so bile vse ure predvidene v programu v šol. letu 2015/16. Prav tako so bile opravljene vse obveznosti s strani uporabnika kot tudi s strani izvajalca programa. V šolskem letu 2016/17 (od septembra dalje) smo uspešno izvedli vpis v jezikovne tečaje. Programi so se prilagajali različnim starostnim skupinam in različnim predznanjem. Poleg rednega pouka smo ponovno zastavili dodatne aktivnosti kot so literarni natečaj, bralni klub, sodelovanje učencev pri bralni znački Pionirskega doma, sodelovanje učencev ob kulturnem dnevu, sodelovanje učencev na zaključni prireditvi oddelka za tuje jezike in kulture.

2. Evalvacija programa

a) Uspešnost izvedenega programa

Vsi zastavljeni cilji so bili doseženi (izvedba programa v celoti, izpite, uspešno motiviranje učencev za branje knjig za bralno značko, priprava na zaključno prireditev, izvedba dodatnih aktivnosti, izvedba preverjanja znanja idr). Uspešno sodelujemo s starši preko govorilnih in roditeljskih sestankov. Cilj naših tečajev (otroci in odrasli) je doseganje znanja tujega jezika, ki je merljiv in v skladu z lestvico Skupnega evropskega referenčnega okvira za tuje jezike (CEFR). V šolskem letu 2015/16 ter v času od septembra do decembra 2016 t.j. v šolskem letu 2016/17 smo uspešno izvedli že sledeče aktivnosti:

- uspešna izvedba vseh tečajnih oblik in programov italijanskega jezika (skupine, individualne ure; letni in krajši tečaji) in uspešen zaključek tečajev
- uspešen vpis v jezikovne tečaje za šol. l. 2016/17
- udeležba kot delodajalec na posvetu komisije NAKVIS (Filozofska fakulteta je imela v mesecu aprilu obisk mednarodne komisije, ki jo je sklical NAKVIS (Nacionalna agencija za kakovost v visokošolskem študiju) v sklopu presoje vloge za podaljšanje akreditacije študijskega programa. Po NAKVIS-ovih zahtevah so na Oddelku za romanske jezike dolžni zagotoviti prisotnost potencialnih delodajalcev za diplomante FF, ki lahko pričajo o dobrih izkušnjah z zaposlovanjem italijanistov (in ostalih diplomantov na Odd. za romanske jezike, tudi francistov in hispanistov) ter kakovostno vpetostjo našega Oddelka v okolje. Glede na to, da mnogi (zdaj že bivši) študentje Filozofske fakultete sodelujejo na različne načine pri učenju italijanskega jezika, v administraciji, organizaciji in koordinaciji tako jezikovnih tečajev kot ostalih kulturnih aktivnosti za otroke in mladostnike, so se odločili povabiti tudi Pionirski dom.) Komisije se je udeležila Vodja Oddelka za tuje jezike in kulture Karmen Feher Malačič, pedagog italijanskega jezika Janez Malačič Pfeleiderer ter pedagoginja za francoski jezik Jerneja Avsec Šrekl

- izvedba delavnic na Pionirskem festivalu v mesecu januarju 2016
- izvedba delavnic na Pionirskem festivalu v mesecu septembru 2016
- zastavitev teme za razstavo ob kulturnem prazniku 8. februarja 2017: Ob slovenskem kulturnem prazniku se bomo na oddelku za tuje jezike in kulture v šol.l. 2016/17 poklonili literarnim velikanom, kot so William Shakespeare, Miguel de Cervantes, Martin Luther, Primož Trubar idr. Učenci tujih jezikov bodo pripravili likovne in literarne izdelke, ki jih bomo predstavili na že tradicionalni razstavi ob kulturnem dnevu
- priprava ter začetek poteka literarnega natečaja za OŠ, SŠ v angleškem in nemškem jeziku ter za OŠ v francoskem in italijanskem jeziku
- izvedba promocije ter razpisa skupin na lokaciji OŠ Škofljica in VIZ Lavrica; zaradi premajhnega vpisa tečaj ni izvajan; predvidevamo ponudbo za januar 2017 ter september 2017 za 2017/18
- izvedba vpisa na lokaciji OŠ Grosuplje, skupina ni uspela, zaradi premajhnega vpisa
- priprava ponudb za različne organizacije
- priprava in izvedba zaključne prireditve v tujih jezikih junija 2016
- vključevanje priprave na mednarodni izpit CILS
- izvedba ponudbe na OŠ in VIZ, ponudbe in vpisa na VIZ Lavrica in Škofljica (na OŠ Škofljica je bilo izraženo zanimanje za italijanščino in španščino)
- programsko: vsebinsko pokrivamo praznike: Natale, Anno Nuovo, Befana, Carnevale, Il Giorno della Mamma, la Pasqua idr.
- s pomočjo italijanskega lektorja učenci na zabaven in zanimiv način spoznavajo tudi italijansko literaturo in zgodovino: Dante, Boccaccio, Petrarca, zgodovina italijanske komedije, idr.
- priprava ter ustrezen izbor tudi avdio-vizuelnih materialov za popestritev pouka
- vključevanje ustreznih glasbenih in drugih umetniških vsebin iz italijanskega okolja v pouk
- priprava besedil za novo spletno stran Pionirskega doma
- priprava urnikov za jezikovne tečaje
- izvedba bralne značke Pionirskega doma
- priprava potrdil ter spričeval
- podelitev potrdil za bralno značko ob zaključku leta
- priprava ocen ob zaključku leta
- izvedba ur odprtega tipa oz. nastopov za starše
- izvedba govorilnih in roditeljskih sestankov
- sodelovanje, komuniciranje ter obveščanje staršev
- prilagajanje tečajnih oblik povpraševanju
- pregled materialov in gradiva ter njihova evalvacija ter dogovor o nadgraditvi programov
- priprava gradiva in naročanje gradiva za naslednje šolsko leto 2016/17
- priprava gradiva za počitniško šolo italijanskega jezika in izvedba počitniške šole
- izvedba pedagoškega sestanka z delavnico v 2016/17 na temo igrálnih uric v tujem jeziku
- kadrovanje
- in drugo.

b) Učinkovitost

Zaradi majhnega vpisa smo morali na začetku leta skupine ali združiti ali ponuditi individualen pouk. Pri združevanju skupin prihaja do večjih starostnih razlik, kar zahteva večjo prilagajanje ter napore pedagogov pri premagovanju tovrstnih ovir.

Poleg pisarniškega materiala in strokovne literature smo pri pouku zelo ekonomični, vendar poskušamo pouk oblikovati tako, da učenci tega ne občutijo – pri pripravi šolskih ur se tako osredotočamo na možnosti, ki nam jih nudi posamezna učilnica, na predmete in pripomočke, ki jih najdemo v učilnici in so nam takrat na voljo (veliko uporabljamo tudi konkretnega materiala, cd - zgoščenk, slikovnega gradiva ipd.), na lastno spretnost pri uporabi ter lastno iznajdljivost, da lahko učencem nudimo kakovostno izvedeno uro. Učenci sami sodelujejo tudi pri okraševanju ob različnih praznikih. Njihove sprotne izdelke pa tudi obesimo na razstavnih panojih pred učilnicami. Same programe ob zaključku šolskega leta preverimo in ocenimo glede na izkušnje celoletnega dela na teh programih in jih po potrebi nadgradimo in

posodobimo, zato lahko ocenimo, da so naši programi kakovostni in učinkoviti. Pedagoški in didaktični material za učitelje posodabljam in zagotavljam učiteljem, saj so nujni del izvedbe pouka, tako, da tukaj ni in ne sme biti primanjkljaja, čeravno delujemo ekonomično. Občasno naročimo material tudi iz tujine, večinoma pa dobavljamo preko lokalnih knjigarn kot npr. Oxford Center (MK). Zaradi naraščanja zahtevnosti uporabnikov, pa bomo v bodoče posegali tudi neposredno v tujino, saj nam moderne spletne trgovine to tudi omogočajo. Programe tujih jezikov pa sicer pokrivamo z lastnimi sredstvi.

V danih pogojih smo z rezultati svojega dela zelo zadovoljni. Vendar bo za pestrejše, zanimivejše in bolj ustvarjalno delo potrebno čimprej učilnice nujno tehnološko posodobiti – v učilnicah so še stari televizorji stari več kot 20 let in so popolnoma zastareli, kar naši učenci v sedanjem času moderne tehnike več kot očitno opažajo in tudi negativno in posmehljivo komentirajo, saj so že dolgo vajeni modernih LCD ekranov, celo v 3D tehniki. Nujno bi bilo potrebno stare televizorje zamenjati z modernejšo tehniko, ki bi omogočalo tudi projiciranje. LCD ekrani so primerni za to, saj lahko priključimo nanj tudi prenosne računalnike ter projiciramo ter uporabljamo internet, uporabljali bi tudi usb ključe ter predvajali dvd-je. V letošnjem letu smo uspeli zamenjati dva cd-playerja, je pa potrebno posodobiti tudi preostalo audio tehniko.

V učilnicah imamo sicer dostop do wi-fi internetne povezave. Prav tako imamo na uporabo nekaj prenosnih računalnikov.

Za izvedbo pouka/tečaja na drugih lokacijah bi tudi potrebovali prenosne predvajalnike oz. ustrezno rešitev, saj ponekod najemnina prostorov ne zajema tehnične opreme, učitelji pa si pomagajo kar z lastnimi prenosnimi računalniki.

c) Dostopnost

V program italijanskega jezika in kulture je bilo v šol. letu 2015/16 vpisanih 25 tečajnikov, v šol. letu 2016/17 je vpisanih 18 tečajnikov različnih stopenj, starosti in spola. Večje število udeležencev obiskuje program že več let. Nekateri več kot 10 let, kar kaže na kakovostno izvedbo naših programov. Število rahlo upada verjetno v skladu s splošno ekonomsko krizo v družbi in s trenutno manjšim interesom za italijanski jezik v primerjavi z drugimi jeziki. Poučujemo od 4. (3,5.) leta starosti dalje, otroke, mladostnike in tudi odrasle. Dostopnost je zagotovljena prav vsem, v skupine jih razvrščamo, kar se da ustrežneje glede na njihovo starost in predznanje. Razvrstitev poteka na podlagi pogovora s starši in tečajnikom. Vpisu in razvrstitvi tečajnikov posvečamo precej časa in se temeljito posvetimo vsakemu tečajniku, v kolikor je to potrebno. Zato pri nas veliko časa namenimo prav temu v času rednega in naknadnega vpisa ter tudi po potrebi, ko že obiskuje pouk.

3. Smernice za vnaprej

Še naprej bomo nadgrajevali programe ter ohranjali kakovost in raznolikost tudi s prisotnostjo tujega lektorja. Ponovno se bo izvajala priprava na mednarodni izpit. Mednarodni izpiti iz italijanskega jezika CILS, CELI in PLIDA so v skladu s Skupnim evropskim okvirjem za tuje jezike (CEFR). Priprava na izpite bo vključena v redne tečaje italijanskega jezika glede na povpraševanje s strani tečajnikov. Organizirali pa bomo tudi posebne tečaje priprave na mednarodne izpite za odrasle. Izpiti zajemajo vse štiri jezikovne spretnosti: poslušanje, govor, branje in pisanje. Izpiti so sestavljeni iz vrste raznolikih nalog, ki preverjajo kandidatovo znanje uporabe italijanščine, in torej zahtevajo od kandidata, da si v pripravi na izpite razvije veščine, ki so potrebne za praktično uporabo italijanskega jezika v najrazličnejših kontekstih. Mednarodni izpiti odpirajo vrata do postopka pri izbiri zaposlitve, za lasten razvoj v karieri ali pa za napredovanje v službi. Za druge pa pridobljen certifikat predstavlja mednarodno priznano usposobljenost v italijanskem jeziku in s tem pomemben korak k dobri zaposlitvi v evropskem prostoru.

Vključili smo se v literarni natečaj Pionirskega doma kot četrti tuji jezik. Vabilo na natečaj je bilo razposlano na tudi na istituto Italiano di Cultura v Ljubljani ter na društvo učiteljev italijanskega jezika.

Udeležili se bomo vseh prireditev ter aktivnosti Oddelka in Pionirskega doma. Dodatno smo oblikovali ponudbo za tečaje v vzgojno izobraževalnih zavodih ter osnovnih šolah. Ponudba zajema tečaje za otroke in zaposlene. Kontaktirali smo že nekaj zavodov, ki so zainteresirani za naše programe. Zanima nas možnost vključitve v integrirani pouk v VIZ, vendar nam bi pri tem bistveno pomagala tudi konkretna podpora MOL-a. V začetku šol. leta 2016/17, t.j. v septembru smo ponovno organizirali promocijo italijanščine na OŠ Škofljica in OŠ Grosuplje. Delo bomo nadaljevali v tej smeri, saj bi želeli imeti več vpisanih v starosti, ki jih pokrivajo vrtci ter osnovne šole. V vrtcu Škofljica na Lavrici smo ponovno objavili ponudbo ter izvedli vpis tudi za tečaj italijanščine. Tečaj žal ni uspel zaradi pomanjkanja zanimanja. Prav tako se bomo še naprej trudili povečati vpis odraslih tečajnikov, ki ponovno odkrivajo vrednost znanja italijanskega jezika, ki je jezik naše države sosede in zato strateškega pomena v tem prostoru. Za šolsko leto 2017/18 imamo v načrtu oblikovanje Festivala tujih jezikov.

4. Kaj udeleženec programa pridobi od le-tega

Pri najmlajših se trudimo ohranjati ter povečevati motivacijo za dolgoletno učenje tujih jezikov, ki pravzaprav prinaša največje rezultate ter seveda promovira moderno stališče odprtosti do dolgoročnega učenja – »LIFE-LONG LEARNING«. Pri vseh skupinah poudarjamo pomembnost znanja italijanščine.

Nekaj mnenj pedagogov o programih in delu v Pionirskem domu:

Janez Malačič Pflaiderer, igralne urice (2016/17):

Pri najmlajših veliko delam na razpoznavanju glasovnih osnov italijanskega jezika, preko pesmic, rim se učijo tudi besedišča ter spoznavajo duh Italije. Očarljivost same dežele ter njenega jezika navduši učence in njihove starše, da nadaljujejo z učenjem.

V skupini so trije učenci v starosti 4-5 let, dve deklici in en fantek.

Osnova tečaja igralnih uric je učbenik *Piccolo e forte A*, ki je namenjen otrokom od 4. do 6. leta starosti. Osnovne teme so: moja družina, živali, barve, številke, deli telesa in igra. Besedišče se reciklira na različne načine preko igrice, izštevank in pesmic. Vključujemo tudi ročne spretnosti ter dramatizacijo. Prav tako smo izdelali posebno škatlo za vsakega učenca, v katero ob koncu posamezne lekcije vržejo izrezane medaljončke, ki prikazujejo posamezne besede. Posamezen medaljon lahko vržejo v škatlo šele, ko obvladajo besedo, ki jo prikazuje medaljon. Tega se zelo veselijo, saj so ponosni, da že poznajo te besede. Besede tekom leta ponavljamo skozi igro ugibanja, ob zaključku leta pa bo vsak odprl svojo škatlo in se razveselil pridobljenega znanja. Program predvideva tudi gledališče, kjer nastopajo trije junaki medvedek, zajček in veverička, katere uporabim za usvajanje besedišča skozi igro gledališča.

Za popestritev pouka uporabljam zgodbice o Pimpi (psička Pika) na dvd-ju ter didaktične igre s Pimpo. Glasbo redno uporabljam pri pouku, ker so vezane na posamezno enoto v učbeniku in ker se ob zelo zanimivih in spevnih pesmicah otroci zelo hitro naučijo novih besed in ritma jezika. Uporabljam tudi klaviature, s katerimi jih spremljam ob prepevanju. Pripomoček za glasbeni del igralnih uric v italijanskem jeziku črpam iz italijanske serije knjig *Crescere con il canto*, ki jih uporabljajo v glasbenih šolah v Italiji. Pesmi so zelo spevne ter didaktično obdelane. Izbrani program je zelo zanimiv, dopolnjujem pa ga z dodatnimi gradivi in aktivnostmi – kar po svoje ni slabo, saj učitelju dopušča kreativnost in prilagoditev programa specifični skupini. Pri pouku uporabljamo vsa razpoložljiva sredstva (audio in video medije, pripomočke za ustvarjanje, razpoložljive didaktične igrače, knjige) in z njimi dosegamo dobre rezultate.

Janez Malačič Pflaiderer, 4. letnik (2016/17):

Pri malo starejših tudi letos uporabljam učbenik *Magica Italia*, ki ima za otroke zanimive situacijske dialoge, ki jih po predelani lekciji učenci dramatizirajo. Otroci se na tovrstno udejstvovanje pozitivno odzivajo. Veliko je zanimivih in humorističnih idej, ki so učencem zabavne. Pri pouku uporabljam številne zanimive in melodično spevne pesmice ter rime. Splošna atmosfera je zelo pozitivna. Otroke zelo pritegne glavni junak Nicolò, ki je poln hudomušnih domislic in bujne domišljije, in kateri zaključi lekcijo z neko nenavadno idejo, ki otroke navduši. Dodal sem tudi učbenik *Forte in Grammatica*, ki dodatno utrjuje slovnične

strukture. Pri pouku učenci spoznavajo tudi posamezne pokrajine Italije in številna zanimiva mesta. Pogosto uporabim posebno sestavljanke in učenci morajo sestaviti Italijo in na tej je začrtana pot, kjer preko igre potujejo po italijanskih pokrajinah in mestih. Prav tako si pogledamo posamezne odlomke muzikla Pinnocchio (Ostržek), na dvd-ju. Na koncu izdelajo še Ostržka iz kartona.

Sergio Sozi in Janez Malačič Pfeleiderer, 13. letnik (2016/17):

Letošnji 13. letnik italijanskega jezika vodi Sergio Sozi, ki je tudi priznan literarni kritik ter izreden predavatelj, zelo širokega znanja iz področja literature, filozofij in umetnosti. Ukvarja se tudi s pisateljevanjem in je izdal že tretjo zbirko pesmi v Italiji. V pouk vključuje literaturo in kot dobri poznavalec književnosti in zgodovine ter kot izredno sugestivni predavatelj predstavi snov na zelo duhoviti in čustveno poglobljen način.

V šol. l. 2015/16 je Sergio Sozi predstavil zgodovino italijanske literature do 20. stol., v letošnjem letu 2016/17 pa se ukvarjamo z literaturo 20. stoletja. 20. stoletje je razdelil na nekaj obdobji in navedel glavni vir pregleda literature Maria Pazzalia – Storia della letteratura italiana. Tečaj vključuje tudi pripravo na izpit CILS – B2.

1.4 ŠPANSKI JEZIK IN KULTURA

1. Vsebina

Vsebina se sklada z načrtovano. Španski jezik in kultura se poučuje na različnih stopnjah od 4. leta starosti dalje. Poleg starostne razdelitve imamo programe opredeljene tudi glede na stopnjo predznanja. Programi temeljijo na strokovno izbranih učbenikih, izbranem materialu ali avtorskem materialu ter na strokovnem pedagoško didaktičnem pristopu.

Vsebina programa španskega jezika in kulture je sovpadala z načrtovano, odstopanj ni bilo, opravljene so bile vse ure predvidene v programu v šol. letu 2015/16. Prav tako so bile opravljene vse obveznosti s strani uporabnika kot tudi s strani izvajalca programa. V šolskem letu 2016/17 (od septembra dalje) smo uspešno izvedli vpis v jezikovne tečaje. Programi so se prilagajali različnim starostnim skupinam in različnim predznanjem.

2. Evalvacija programa

a) Uspešnost izvedenega programa

Vsi zastavljeni cilji v šol. l. 2015/16 so bili doseženi - izvedba programa v celoti, uspešna prijava na mednarodne izpite, uspešno motiviranje učencev za branje knjig za bralno značko, priprava na zaključno prireditev, izvedba dodatnih aktivnosti v zvezi s prazniki in prednovoletnim časom, izvedba preverjanja znanja in drugih aktivnosti. Uspešno sodelujemo s starši preko govorilnih in roditeljskih sestankov. Cilj naših tečajev (otroci in odrasli) je doseganje znanja tujega jezika, ki je merljiv in v skladu z lestvico Skupnega evropskega referenčnega okvira za tuje jezike (CEFR). V šolskem letu 2015/16 ter v času od septembra do decembra 2016 t.j. v šolskem letu 2016/17 smo uspešno izvedli že sledeče aktivnosti:

- uspešna izvedba vseh tečajnih oblik in programov španskega jezika (skupine, individualne ure; letni in krajši tečaji) in uspešen zaključek tečajev
- uspešen vpis v jezikovne tečaje za šol. l. 2016/17
- udeležba kot delodajalec na posvetu komisije NAKVIS (Filozofska fakulteta je imela v mesecu aprilu obisk mednarodne komisije, ki jo je sklical NAKVIS (Nacionalna agencija za kakovost v visokošolskem študiju) v sklopu presoje vloge za podaljšanje akreditacije študijskega programa. Po NAKVIS-ovih zahtevah so na Oddelku za romanske jezike dolžni zagotoviti prisotnost potencialnih delodajalcev za diplomante FF, ki lahko pričajo o dobrih izkušnjah z zaposlovanjem italijanistov (in ostalih diplomantov na Odd. za romanske jezike, tudi francistov in hispanistov) ter kakovostno vpetostjo našega Oddelka v okolje. Glede na to, da mnogi (zdaj že bivši) študentje Filozofske fakultete sodelujejo na različne načine pri učenju italijanskega jezika, v administraciji, organizaciji in koordinaciji tako jezikovnih tečajev kot ostalih kulturnih aktivnosti za otroke in mladostnike, so se

odločili povabiti tudi Pionirski dom.) Komisije se je udeležila Vodja Oddelka za tuje jezike in kulture Karmen Feher Malačič, pedagog italijanskega jezika Janez Malačič Pfleiderer ter pedagoginja za francoski jezik Jerneja Avsec Šrekl

- izvedba delavnic na Pionirskem festivalu v mesecu januarju 2016
- izvedba delavnic na Pionirskem festivalu v mesecu septembru 2016
- zastavitev teme za razstavo ob kulturnem prazniku 8. februarja 2017: Ob slovenskem kulturnem prazniku se bomo na oddelku za tuje jezike in kulture v šol.l. 2016/17 poklonili literarnim velikanom, kot so William Shakespeare, Miguel de Cervantes, Martin Luther, Primož Trubar idr. Učenci tujih jezikov bodo pripravili likovne in literarne izdelke, ki jih bomo predstavili na že tradicionalni razstavi ob kulturnem dnevu.
- izvedba razstave ob kulturnem prazniku 8. februarja na temo: Zelena prestolnica
- priprava in izvedba zaključne prireditve v tujih jezikih junija 2016
- izvedba promocije ter razpisa skupin na lokaciji OŠ Škofljica in VIZ Lavrica; zaradi premajhnega vpisa tečaj ni izvajan; predvidevamo ponudbo za januar 2017 ter september 2017 za 2017/18
- izvedba vpisa na lokaciji OŠ Grosuplje, skupina je uspela in tečaj poteka enkrat tedensko
- priprava ponudb za različne organizacije
- izvedba podelitve mednarodnih certifikatov za angleški, nemški, španski in francoski jezik; certifikate so podelili nova direktorica British Councila ga. Aida Salamanca, direktor Goethe Instituta g. Uwe Reissig in atašejka za sodelovanje na področju francoskega jezika Francoskega inštituta Charles Nodier ga. Marie-Laure Canteloube; prebrali smo pismo vodje Instituta Cervantes Luci Ramallo v Ljubljani, ki ni mogla biti z nami
- priprava tečajnikov na DELE izpite v španskem jeziku
- priprava materialov za predizpitni preizkusni test (examen blanco)
- izvedba formalnosti ter pomoč pri prijavi kandidatov na mednarodne izpite
- izvedba formalnosti pri obveščanju ter sprejemanju certifikatov
- organizacija in izvedba mednarodnega izpita DELE A2 in B2 kot uradni izpitni center Instituta Cervantes
- izpraševanje kot licenčni center za izvajanje izpitov na mednarodnih izpitih DELE
- priprava besedil za novo spletno stran Pionirskega doma
- priprava urnikov za jezikovne tečaje
- izvedba bralne značke Pionirskega doma
- priprava potrdil ter spričeval
- podelitev potrdil za bralno značko ob zaključku leta
- priprava ocen ob zaključku leta
- izvedba ur odprtega tipa za starše
- izvedba govorilnih in roditeljskih sestankov
- sodelovanje, komuniciranje ter obveščanje staršev
- prilagajanje tečajnih oblik povpraševanju
- pregled materialov in gradiva ter njihova evalvacija ter dogovor o nadgraditvi programov
- priprava gradiva za počitniško šolo italijanskega jezika in izvedba počitniške šole
- priprava gradiva in naročanje gradiva za naslednje šolsko leto
- izvedba pedagoškega sestanka z delavnico v 2016/17 na temo igralnih uric v tujem jeziku
- kadrovanje
- in drugo.

b) Učinkovitost

Zaradi majhnega vpisa smo morali na začetku leta skupine ali združiti ali ponuditi individualen pouk. Pri združevanju skupin prihaja do večjih starostnih razlik, kar zahteva večjo prilagajanje ter napore pedagogov pri premagovanju tovrstnih ovir.

Poleg pisarniškega materiala in strokovne literature smo pri pouku zelo ekonomični, vendar poskušamo pouk oblikovati tako, da učenci tega ne občutijo – pri pripravi šolskih ur se tako osredotočamo na možnosti, ki nam jih nudi posamezna učilnica, na predmete in pripomočke, ki jih najdemo v učilnici in so nam takrat na voljo (veliko uporabljamo tudi konkretnega materiala, cd - zgoščenk, slikovnega gradiva ipd.), na lastno spretnost pri uporabi ter lastno

iznajdljivost, da lahko učencem nudimo kakovostno izvedeno uro. Učenci sami sodelujejo tudi pri okraševanju ob različnih praznikih. Njihove sprotne izdelke pa tudi obesimo na razstavnih panojih pred učilnicami. Same programe ob zaključku šolskega leta preverimo in ocenimo glede na izkušnje celoletnega dela na teh programih in jih po potrebi nadgradimo in posodobimo, zato lahko ocenimo, da so naši programi kakovostni in učinkoviti. Pedagoški in didaktični material za učitelje posodabljam in zagotavljam učiteljem, saj so nujni del izvedbe pouka, tako, da tukaj ni in ne sme biti primanjkljaja, čeravno delujemo ekonomično. Občasno naročimo material tudi iz tujine, večinoma pa dobivamo preko lokalnih knjigarn kot npr. Oxford Center (MK). Zaradi naraščanja zahtevnosti uporabnikov, pa bomo v bodoče posegali tudi neposredno v tujino, saj nam moderne spletne trgovine to tudi omogočajo. Programe tujih jezikov pa sicer pokrivamo z lastnimi sredstvi.

V danih pogojih smo z rezultati svojega dela zelo zadovoljni. Vendar bo za pestrejšo, zanimivejšo in bolj ustvarjalno delo potrebno čimprej učilnice nujno tehnološko posodobiti – v učilnicah so še stari televizorji stari več kot 20 let in so popolnoma zastareli, kar naši učenci v sedanjem času moderne tehnike več kot očitno opažajo in tudi negativno in posmehljivo komentirajo, saj so že dolgo vajeni modernih LCD ekranov, celo v 3D tehniki. Nujno bi bilo potrebno stare televizorje zamenjati z modernejšo tehniko, ki bi omogočalo tudi projiciranje. LCD ekrani so primerni za to, saj lahko priključimo nanj tudi prenosne računalnike ter projiciramo ter uporabljamo internet, uporabljali bi tudi usb ključke ter predvajali dvd-je. V letošnjem letu smo uspeli zamenjati dva cd-playerja, je pa potrebno posodobiti tudi preostalo audio tehniko.

V učilnicah imamo sicer dostop do wi-fi internetne povezave. Prav tako imamo na uporabo nekaj prenosnih računalnikov.

Za izvedbo pouka/tečaja na drugih lokacijah bi tudi potrebovali prenosne predvajalnike oz. ustrezno rešitev, saj ponekod najemnina prostorov ne zajema tehnične opreme, učitelji pa si pomagajo kar z lastnimi prenosnimi računalniki.

c) Dostopnost

V program španskega jezika in kulture je bilo vpisanih 48 udeležencev. V šol. letu 2016/17 je vpisanih 43 tečajnikov različnih stopenj, starosti in spola. Večje število udeležencev obiskuje program že več let. Nekateri več kot 10 let, kar kaže na kakovostno izvedbo naših programov. Poučujemo od 4. (3,5.) leta starosti dalje, otroke, mladostnike in tudi odrasle. Dostopnost je zagotovljena prav vsem, v skupine jih razvrščamo, kar se da ustrezneje glede na njihovo starost in predznanje. Razvrstitev poteka na podlagi pogovora s starši in tečajnikom. Vpisu in razvrstitvi tečajnikov posvečamo precej časa in se temeljito posvetimo vsakemu tečajniku, v kolikor je to potrebno. Zato pri nas veliko časa namenimo prav temu v času rednega in naknadnega vpisa ter tudi po potrebi, ko že obiskuje pouk.

3. Smernice za vnaprej

Uspešni smo bili pri pridobitvi licence kot izpitni center za mednarodne španske izpite DELE, kar nam daje motivacijo za nadaljnje delo. V majskem roku smo ponovno izvedli izpite. Še naprej bomo nadgrajevali programe ter ohranjali kakovost in raznolikost tudi s tujim lektorjem. Nadaljevali bomo sodelovanje z Institutom Cervantes. Udeležili se bomo vseh prireditev ter aktivnosti Oddelka in Pionirskega doma. Dodatno smo oblikovali ponudbo za tečaje v vzgojno izobraževalnih zavodih ter osnovnih šolah. Ponudba zajema tečaje za otroke in zaposlene. Kontaktirali smo že nekaj zavodov, ki so zainteresirani za naše programe. Zanima nas možnost vključitve v integrirani pouk v VIZ, vendar nam bi pri tem bistveno pomagala tudi podpora MOL-a. V začetku šol. leta 2016/17, t.j. v septembru smo ponovno organizirali promocijo španščine na OŠ Škofljica in OŠ Grosuplje. Na OŠ Grosuplje se je tečajna skupina oblikovala in tako španščina prvič poteka tudi v Grosuplju. Delo bomo nadaljevali v tej smeri, saj bi želeli imeti več vpisanih v starosti, ki jih pokrivajo vrtci ter osnovne šole. V vrtcu Škofljica na Lavrici smo ponovno objavili ponudbo ter izvedli vpis tudi za tečaj španščine. Tečaj žal ni uspel zaradi pomanjkanja zanimanja, za skupino je bilo premalo število prijavljenih. Izvedli smo tudi brezplačno promocijsko delavnico na tem istem vrtcu. V nadaljevanju bomo ponovno ponudili tečaj španskega jezika v vrtcu ter v šoli na

Lavrici in Škofljici. Ponudbo pa bi širili še tudi na druge šole. Za šolsko leto 2017/18 imamo v načrtu oblikovanje Festivala tujih jezikov.

4. Kaj udeleženec programa pridobi od le-tega

Pri najmlajših se trudimo ohranjati ter povečevati motivacijo za dolgoletno učenje tujih jezikov, ki pravzaprav prinaša največje rezultate ter seveda promovira moderno stališe odprtosti do dolgoročnega učenja – »LIFE-LONG LEARNING«. Pri vseh skupinah poudarjamo pomembnost znanja španščine. Naše programe imamo naravnane na doseganje mednarodne ravni znanja v skladu s CEFR. Tako lahko naši tečajniki opravljajo tudi mednarodne izpite, ki jim ponujajo sledeče prednosti.

- Prednosti opravljanja izpitov DELE Escolar mladostnike (11 – 17 let)
- jih je mogoče opravljati na različnih stopnjah: A1, A2/B1
- so v skladu s Skupnim evropskim okvirom za tuje jezike (CEFR) ter Svetom Evrope (Council of Europe)
- kandidati so nagrajeni za njihov trud, kar jim daje nadaljnjo motivacijo za učenje
- kandidati pridobijo mednarodno priznan certifikat
- izpiti se osredotočajo na praktično uporabo španskega jezika v vsakdanjih situacijah
- izpiti so tematsko prilagojen najstnikom
- izpiti so zanimiva in pozitivna izkušnja
- izpiti so pomemben korak do nadaljnjih izpitov višjih stopenj
- kandidati konsolidirajo svoje komunikacijske spretnosti
- izpiti so vzpodbuda kandidatom, da začnejo uporabljati svoje komunikacijske spretnosti
- certifikati omogočajo mobilnost
- pridobitev certifikata krepi samozavest pri uporabi španščine v tujini
- certifikati omogočajo večje možnosti za vpis na srednje šole, gimnazije in univerze
- certifikati omogočajo večje možnosti pridobitve štipendije
- certifikati omogočajo boljše možnosti zaposlitve ter boljše karijerne možnosti

Tina Tomšič, igralne urice (3,5-5 let) (2016/17):

Tečaj igralnih ur španščine smo pričeli v oktobru 2016. V prvih srečanjih smo se spoznali z izrazi za pozdrav, predstavitev ter izražanje počutja, kar preko igranih dialogov ponavljamo na vsakem srečanju. Poleg teh in podobnih fraz sem vključila že tri področja besedišča, ki jih preko različnih iger ter kreativnega ustvarjanja ponavljamo in usvajamo: števila, barve ter živali. Učenje besed poteka preko uporabe sličic (flashcard), risanja/barvanja ter otroških pesmic.

Otroci zelo aktivno sodelujejo in že poznajo pesmi ter glavne igre za ponavljanje, ki jih sedaj že sami predlagajo ali celo želijo voditi. Starejša deklica ter deček pogosto tudi izrazita željo po dodatnih besedah, saj sta osnovno besedišče hitro osvojila (števila do 10 smo tako hitro razširili na števila do 15).

Otroci že po dveh mesecih kažejo nekaj razlik v napredovanju ter znanju, kar je v največji meri posledica razlike v letih ter njihova prisotnost pri tečaju. Najbolj hitro napredujeta starejša deklica ter deček, ki tečaj tudi redno obiskujeta ter sledita vsem aktivnostim. Malo odstopa mlajša deklica, ki sicer izkazuje znanje ter zanimanje, ampak pogosto med tečajem izgubi pozornost. Drugi deček prav tako malo zaostaja za ostalimi v znanju, kar pa je posledica njegovega izostanka ter zamujanja na tečaj.

Tečaj kaže zadovoljive rezultate, tako da bomo način dela nadaljevali po načrtu. Ključno besedišče bomo dodajali po zanimanju ter spodobnostih tečajnikov, ter ohranjali interaktiven in zabaven učni program, ki otrokom v tečaju ustreza. V naslednjem šolskem letu bodo nekateri tečajniki že začeli z obiskovanjem osnovne šole, tako da se bo program predvidoma prilagodil posameznim tečajnikom po starosti. Starejšim se bo program prilagodil po učbeniku *Vamos al cole*, mlajšim pa po učbeniku *Vamos al circo*.

Otroci pri igralnih uricah španščine v Pionirskem domu vstopijo v okolje, v katerem lahko na zabaven, interaktiven ter varen način pridejo v stik s tujim jezikom. V odnosu z učiteljico ter ostalimi tečajniki razvijajo socialne vezi ter prijateljstva, ob tem pa razvijajo svoje govorne ter

jezikovne spretnosti. Zagotovljeno jim je sproščeno okolje, kjer je usvajanje tujega jezika obdano z razvijanjem tako izražanja, vrednot ter zavedanja jezika, kot tudi ostalih ustvarjalnih in socialnih sposobnosti.

Tadeja Vovk, 2st letnik (12-15 let) (2016/17):

Vsebina se sklada z načrtovano. Program poteka po učbeniku in delovnem zvezku »Compañeros 1«, ki ustreza začetni stopnji izpita Dele A1 escolar. Program je namenjen učencem začetnikom od 11. do 15. leta. Učenci so zelo pridni, motivirani in snov poteka po programu. Največji cilj je vsekakor opravljanje mednarodnega izpita Dele A1 escolar čez v maju oziroma v novembru 2017. Zelo pomembno je, da prav vsi učenci lepo sodelujejo, so visoko motivirani ter se jim porajajo podobna vprašanja glede španščine.

V starosti od 11 do 13 let se uporabljajo različne metode, in sicer, najprej komunikativna raznimi igrami in z zamenjavo različnih vlog, nato razlaga slovnice in besedišča ter demonstracija (prikaz, predstavitev) pred razredom, hkrati pa veliko ponavljanja preko branja, pisanja, slušnega razumevanja in s tem veliko pogovora v španščini. Veliko je interaktivnih vaj ter nasploh kreativnega izražanja, saj učenci svoje znanje jezika radi preizkusijo tudi v praksi (igra vlog, situacijski dialogi, pogovori o vsakdanjih temah, igra z glagoli...) ter se že veselijo opravljanja mednarodnih izpitov DELE za španščino. Glede starosti otrok je seveda potrebno manjše prilagajanje, mlajša učenca (12 let) potrebujeta več razlage, manj pisanja, starejši učenci so bolj samostojni in hitreje razumejo slovnico, besedne zveze in tudi pomagajo mlajšim učencem in so nasploh zelo usklajeni. Dva učenca sta prišla iz skupine Š4md, saj sta imela večjo motivacijo in sta hitreje napredovala. Tu sta se zelo lepo ujela in tako bolj napredujeta.

V prihodnjem letu nadaljujemo s programom po učbeniku in delovnem zvezku »Compañeros 1«, ki ustreza začetni stopnji izpita Dele A1 escolar. Učbenik naj bi do konca šolskega leta dokončali. V letu 2017/18 nadaljujemo po učbeniku in delovnem zvezku »Compañeros 2« ter se pripravljamo na izpit Dele A1 escolar v maju oz. novembru 2017. Poleg ostalih učencev se lahko v skupino vpišejo nadaljevalci stari od 13 do 16 let.

Učenci Pionirskega doma v španščini zelo napredujejo in nekateri so zelo motivirani tudi za opravljanje mednarodnih izpitov. Učenci bodo opravljali tudi bralno značko in nastopali oziroma sodelovali na ostalih projektih.

Kot sem že omenila, so se učenci odlično ujeli, čeprav so različnih starosti (od 12 do 15). Tudi je skupina zelo dobro sprejela nova učenca. Izreden interes in veselje do španskega jezika so pokazali prav vsi učenci, ki si tudi medsebojno pomagajo, se veliko zabavajo med učenjem in so nasploh zelo prijetna skupina.

Tadeja Vovk in Santiago Martin, DELE A2/B1 pollektorska skupina (14-17 let) (2016/17):

Vsebina se sklada z načrtovano. Program nadaljujemo po učbeniku in delovnem zvezku »Club Prisma A2/B1«, ki tudi ustreza stopnji A2/B1 escolar. Učence sem že lani pripravljala na mednarodne izpite iz španščine DELE A2, ki ga je zaenkrat lani v novembru opravljal samo en učenec, ostali učenci pa bodo opravljali ali izpit A2 ali pa vsi skupaj Dele A2/B1 konec maja ali novembra 2017.

V starosti 14 do 17 let se uporabljajo različne metode, in sicer, najprej komunikativna raznimi igrami in z zamenjavo različnih vlog, nato razlaga slovnice in besedišča ter demonstracija (prikaz, predstavitev) pred razredom, hkrati pa veliko ponavljanja preko branja, pisanja, slušnega razumevanja in s tem veliko pogovora v španščini. Veliko je interaktivnih vaj ter nasploh kreativnega izražanja, saj učenci svoje znanje jezika radi preizkusijo tudi v praksi (igra vlog, situacijski dialogi, pogovori o vsakdanjih temah, igra z glagoli...). Glede starosti v tem razredu ni veliko problemov, sicer je ena učenka mlajša, vendar so vsi na približno enakem nivoju.

Učenci bodo pisali primere izpitov (MOCK), nadaljevali pa bomo v smeri, da bi v maju ali najkasneje v novembru 2017 še ostali opravljali izpit DELE A2 ali pa kar DELE A2/B1 (tisti, ki bodo še mlajši od 18 let), kar je tudi najpomembnejši cilj v prihodnosti. Poleg ponavljanja vseh časov: sedanjikov, prihodnjikov, pogojnika, preteklikov in velelnika, smo letos predelali glagola biti »ser« in »estar«, ki sta posebnost španskega jezika in učvrstili znanje. Poleg tega bomo predelali še vse oblike konjunktiva »subjuntivo« preko raznih tem: turizem, novice,

misteriji, anekdote, oglasi, španski in latinsko ameriški pesniki, glasba, ekologija, literatura ter potovanja.

Tadeja Vovk, Š1ml (6 let) (2016/17):

Vsebina se sklada z načrtovano. Program zajema otroke, ki obiskujejo prvi razred osnovne šole in poteka po učbeniku »Vamos al cole«, ki je sicer namenjen učencem starim od 6 do 10 let, vendar sem program prilagodila. Osnova programa je začetek opismenjevanja, besedišče pa je razdeljeno po tematskih sklopih, ki jih bomo predelali v šolskem letu 2015/16: hiša, šola, mesto, ulica, trg, restavracija, muzej, knjižnica, šport, prazniki ter razne aktivnosti. Pouk vključuje pesmice, barvanje, risanje, ročne spretnosti (oblikovanje, barvanje, izrezovanje izdelkov), igre, rime, projekte in druge aktivnosti. Program poteka kot začetek opismenjevanja, začeli smo z abecedo in nadaljujemo z različnimi temami, ki dopolnjujejo prejšnji učbenik »Vamos al circo«. Poleg začetnega opismenjevanja, pa otroci barvajo, lepijo ter sestavljajo iz plastelina, poslušajo zgodbe ter so tako predvsem ustvarjalni. Veliko je tudi plesa in prepevanja v španščini. V starosti 6 let se uporabljajo torej različne metode, in sicer, zlasti komunikativna z veliko humorja, različnimi igrami in z zamenjavo različnih vlog, nato slikovita razlaga slovnice ter besedišča ter demonstracija (prikaz, predstavitev) pred razredom, hkrati pa veliko ponavljanja preko slušnega razumevanja in s tem veliko pogovora in petja v španščini. Najpogosteje torej uporabljamo igre, saj otroci spoznavajo prve španske besede – zlasti prek lepljenja, prepoznavanja črk in besed, zaenkrat otroci še ne pišejo razen kakšno besedico. Otroci so približno enako stari, vendar je eden še predšolski in je zato potrebno rahlo prilagajanje. Pozna se, da so ostali učenci v prvem razredu in imajo že učne navade.

Cilj pri tej starosti je predvsem motivacija otrok, zbuditi zanimanje za jezik, zabavno učenje, ki se jih dotakne ter s tem jezik zaživi. Lahko bi rekli tudi, da pri otroku razvijemo nek pozitiven ter ustvarjalen pristop v začetkih učenja tujega jezika. Cilj je tudi dopolnitev besedišča od lani. V letošnjem letu se bomo na zabaven in interaktiven način poleg dodatnega kulturno obarvanega programa španščine naučili vse besedišče, ki zajema teme: hiša, šola, mesto, ulica, trg, restavracija, muzej, knjižnica, šport, prazniki ter razne aktivnosti. Udeleženci programa pridobijo stik s tujim jezikom in novo kulturo skozi igro in zabavno učenje. Skozi igro se izražajo z gibi, plesom, dramatizacijo, glasbo in pesmicami ter z vsemi čutili (sluh, vid, vonj, okus, tip). Učenci tudi zelo radi ustvarjajo in si na ta način bogatijo besedišče (izdelovanje različnih plakatov, izdelovanje voščilnic, hiše, mesta, igranje tržnice, restavracije...), spoznavajo Španijo s pomočjo zemljevida ter s poslušanjem in prepevanjem španskih pesmi, se igrajo praktične igre (bingo, tiburón, loto, tombola, vislice, spomin...). Poleg naštetega se že srečajo s prvimi testi v španščini, ki pa niso za oceno. Otroci tako napredujejo in so obogateni zaradi naših programov ter se čutijo koristne in zaželeni tudi zaradi nastopov in različnih projektov, ter nasploh zaradi prijetnih ter vsebinsko bogatih programov za najmlajše. Otroci se zelo dobro razumejo med sabo, si pomagajo in so zelo vedoželjni. Zaenkrat imajo vsi interes nadaljevati s španščino.

Zelo dobro se je izkazalo vključevanje otrok v zgodnje programe, ki ga priporočamo prav zaradi širjenja otrokovega obzorja, saj otrok s tem, ko je vključen tudi v programe izven vrtca in šole, dobi več izbire in s tem pridobi več možnosti pri nadaljnjem vključevanju ter pri nadaljnjih življenjsko pomembnih odločitvah. Otrokom se lahko prilagajamo na individualnem nivoju posameznika, kar nam omogočajo manjše skupine. Pomembna je zlasti ustvarjalnost za razvoj otroka in prav v Pionirskem domu so otroci pod vodstvom pedagoga lahko zelo kreativni in se lahko izrazijo na več nivojih. Otroci so tako slišani, sprejeti in samo-izraženi. Zaenkrat so učenci v tej skupini približno na enaki stopnji, pozna pa se, da je najmlajši še v vrtcu in nima še razvitih delovnih navad. Potrebno je več prilagajanja. Skupina je na splošno zelo uspešna.

Maša Kastelic, Š1 Grosuplje (10-12 let) (2016/17):

Na začetku šolskega leta smo vadili predvsem govorjenje, in sicer spodbujala sem jih s pesmimi in igrkami, ter slikami znanih osebnosti. Nekajkrat sem na tečaj prinesla tudi računalnik, da sem jim lahko pokazala slike, ki so se povezovale s špansko kulturo. Opazila sem, da je bil otrokom ta pristop kar všeč, saj se ne, kot klasični pristopi, osredotoča na

razvoj vseh štirih spretnosti Pri tem smo vadili predvsem začetno komunikacijo. Sedaj sledimo še enotam po učbeniku, ki razvijajo vse štiri jezikovne spretnosti.

Glede na to, da je klima v razredu zelo sproščena in ne napeta so lahko učenci že zaradi tega motivirani. Med seboj se zelo dobro razumejo, kljub temu, da se niso poznali. Vidi se, da jih jezik, ki se ga učijo zelo zanima, saj tudi, ko jim ni treba, sami sprašujejo, pozdravljajo in odzdravljajo v španščini. Zelo so jim všeč igrice, radi sodelujejo (ni se še zgodilo, da bi kdo odklonil sodelovanje pri katerikoli od aktivnosti). Velikokrat pripravim za učno uro tudi Powerpoint predstavitev s slikami, kar opažam, da zelo pritegne njihovo pozornost.

UTRINKI s strani staršev:

Igralne urice (Tadeja Vovk)

Pozdravljeni, hvala za obvestilo glede vpisa za naslednje leto. Raquel je bila s tečajem zelo zadovoljna in je z veseljem hodila na španske urice. Glede vpisa za naslednje leto, je pri Raquel odvisno od tega kdaj bo imela glasbeno šolo. V kolikor bo ob četrtek, bo težko hodila na španščino. V nasprotnem primeru, pa bi želela, da nadaljuje s španščino, vendar bom več vedela šele konec avgusta.

Igralne urice (Tadeja Vovk)

Tadeja zdravo, Dedi je danes pozabil povedat, da gre Matija naslednji teden na morje z vrtcem in ga žal ne bo na španskih uricah :-(. Hvala za trud in prijetne urice, nas Matija je užival in z veseljem ga vpišemo tudi naslednje šolsko leto.

Skupina Š2 (Tadeja Vovk)

Spoštovani, z veseljem vam sporočam, da sem Elo že vpisala za naslednje leto, saj je tako navdušena nad vami, da obiskuje vaš tečaj z največjim navdušenjem. Prav tako se zelo rada doma pohvali, kaj ste počeli, kaj ste se igrali in nas poskuša naučiti zraven še kakšno špansko besedo.

Skupina Š1 (Tadeja Vovk)

Tadeja pozdravljeni.

Pišem kar sem, ker na spletu nisem našla kam bi lahko oddala mnenje prav za vas.

Sicer pa, Kolja je super zadovoljen. Na španščino zelo rad hodi. Je prva dejavnost, ki se je zares »prijela« in za katero še pred koncem vedno pove, da naslednje leto »nujno spet«.

Glede na njegovo osebnost, je to prav zares velika pohvala vam in tečaju. Uspešno še naprej in se vidimo naslednje leto.

1.5 NEMŠKI JEZIK IN KULTURA

1. Vsebina

Vsebina programa nemškega jezika in kulture je sovpadala z načrtovano, odstopanj ni bilo, opravljene so bile vse ure predvidene v programu v šol. letu 2015/16. Prav tako so bile opravljene vse obveznosti s strani uporabnika kot tudi s strani izvajalca programa. Programi so se prilagajali različnim starostnim skupinam in različnim predznanjem. Vsebinsko je bil program enako zastavljen v tem letu kot predhodno, glavni cilj je doseganje ravni znanja po Evropskem jezikovnem okviru - CEFR. Morebitne prilagoditve programa se sicer izvedejo glede na posamezne skupine, ko se le te formirajo ob začetku leta in ko začutimo dinamiko posamezne skupine. Uspešno sodelujemo z Goethe Institutom. Učenci so se prijavili na mednarodne izpite Goethe Zertifikat od stopnje A1 dalje: za otroke Fit in Deutsch (A1-A2), za najstnike, študente in odrasle (Goethe Zertifikat B1 – C1). Ob zaključku šolskega leta opravimo analizo programov ter uvedemo ustrezne spremembe za šolsko leto 2016/17.

2. Evalvacija programa

a) Uspešnost izvedenega programa

Vsi zastavljeni cilji v šol. l. 2015/16 so bili doseženi - izvedba programa v celoti, uspešna prijava na mednarodne izpite, motiviranje učencev za branje knjig za bralno značko, priprava na zaključno prireditev, izvedba dodatnih aktivnosti v zvezi s prazniki, izvedba preverjanja znanja in drugih aktivnosti. Naše aktivnosti se prilagajajo tudi nepredvidenim dogodkom ter priložnostim. Tako smo v mesecu maju so-organizirali delavnico s švicarskim pisateljem Francom Supinom, katere so se udeležili naši učenci ter zunanji slušatelji. Uspešno sodelujemo s starši preko govorilnih in roditeljskih sestankov. V šolskem letu 2015-16 ter v času od septembra do decembra 2016 t.j. v šolskem letu 2016/17 smo uspešno izvedli že sledeče aktivnosti:

- uspešna izvedba vseh tečajnih oblik in programov nemškega jezika (skupine, individualne ure; letni in krajši tečaji) in uspešen zaključek tečajev
- uspešen vpis v jezikovne tečaje za šol. l. 2016/17
- izvedba delavnic na Pionirskem festivalu v mesecu januarju 2016
- izvedba delavnic na Pionirskem festivalu v mesecu septembru 2016
- priprava in izvedba zaključne prireditve v tujih jezikih junija 2016
- gostitev ter soorganizacija delavnice v nemškem jeziku s švicarskim pisateljem Francom Supinom
- zastavitev teme za razstavo ob kulturnem prazniku 8. februarja 2017: Ob slovenskem kulturnem prazniku se bomo na oddelku za tuje jezike in kulture v šol.l. 2016/17 poklonili literarnim velikanom, kot so William Shakespeare, Miguel de Cervantes, Martin Luther, Primož Trubar idr. Učenci tujih jezikov bodo pripravili likovne in literarne izdelke, ki jih bomo predstavili na že tradicionalni razstavi ob kulturnem dnevu
- priprava ter začetek poteka literarnega natečaja za OŠ, SŠ v angleškem in nemškem jeziku ter za OŠ v francoskem in italijanskem jeziku
- izvedba promocije ter razpisa skupin na lokaciji OŠ Škofljica in VIZ Lavrica; zaradi premajhnega vpisa tečaj ni izvajan; predvidevamo ponudbo za januar 2017 ter september 2017 za 2017/18
- izvedba vpisa na lokaciji OŠ Grosuplje, skupina je uspela in tečaj poteka enkrat tedensko
- izvedba podelitve mednarodnih certifikatov za angleški, nemški, španski in francoski jezik; certifikate so podelili nova direktorica British Councila ga. Aida Salamanca, direktor Goethe Instituta g. Uwe Reissig in atašejka za sodelovanje na področju francoskega jezika Francoskega inštituta Charles Nodier ga. Marie-Laure Canteloube; prebrali smo pismo vodje Instituta Cervantes Luci Ramallo v Ljubljani, ki ni mogla biti z nami
- poglobitev sodelovanja z Goethe inštitutom
- priprava učencev na Fit in Deutsch izpite v nemškem jeziku
- v sodelovanju z Goethe Institutom izpraševanje in ocenjevanje na mednarodnih izpitih
- priprava tečajnikov na Goethe Zertifikat izpite (B1-C1)
- priprava na prijavo tečajnikov na izpite od A1-C1
- izvedba formalnosti ter pomoč pri prijavi kandidatov na mednarodne izpite
- izvedba formalnosti pri obveščanju ter sprejemanju certifikatov
- priprava besedil za novo spletno stran Pionirskega doma
- priprava urnikov za jezikovne tečaje
- izvedba bralne značke
- priprava potrdil ter spričeval
- podelitev potrdil za bralno značko ob zaključku leta
- priprava ocen ob zaključku leta
- izvedba ur odprtega tipa za starše
- izvedba govorilnih in roditeljskih sestankov
- sodelovanje, komuniciranje ter obveščanje staršev
- prilagajanje tečajnih oblik povpraševanju

- pregled materialov in gradiva ter njihova evalvacija ter dogovor o nadgraditvi programov
- priprava gradiva za počitniško šolo in izvedba počitniške šole
- priprava gradiva in naročanje gradiva za naslednje šolsko leto 2016/17
- izvedba pedagoškega sestanka z delavnico v 2016/17 na temo igralnih uric v tujem jeziku
- v mesecu decembru smo sodelovali z delavnico na prednovoletnem programu Čarobni gozd v centru Ljubljane
- kadrovanje
- in drugo.

b) Učinkovitost

Poleg pisarniškega materiala in strokovne literature smo pri pouku zelo ekonomični, vendar poskušamo pouk oblikovati tako, da učenci tega ne občutijo – pri pripravi šolskih ur se tako osredotočamo na možnosti, ki nam jih nudi posamezna učilnica, na predmete in pripomočke, ki jih najdemo v učilnici in so nam takrat na voljo (veliko uporabljamo tudi konkretnega materiala, cd zgoščenk, slikovnega gradiva ipd.), na lastno spretnost pri uporabi ter lastno iznajdljivost, da lahko učencem nudimo kakovostno izvedeno uro. Učenci sami sodelujejo tudi pri okraševanju ob različnih praznikih. Njihove sprotne izdelke pa tudi obesimo na razstavnih panojih pred učilnicami. Same programe ob zaključku šolskega leta preverimo in ocenimo glede na izkušnje celoletnega dela na teh programih in jih po potrebi nadgradimo in posodobimo, zato lahko ocenimo, da so naši programi kakovostni in učinkoviti. Pedagoški in didaktični material za učitelje posodabljam in zagotavljam učiteljem, saj so nujni del izvedbe pouka, tako, da tukaj ni in ne sme biti primanjkljaja, čeravno delujemo ekonomično. Občasno naročimo material tudi iz tujine, večinoma pa dobavljamo preko lokalnih knjigarn kot npr. Oxford Center (MK). Zaradi naraščanja zahtevnosti uporabnikov, pa bomo v bodoče posegali tudi neposredno v tujino, saj nam moderne spletne trgovine to tudi omogočajo. Programe tujih jezikov pa sicer pokrivamo z lastnimi sredstvi.

V danih pogojih smo z rezultati svojega dela zelo zadovoljni. Vendar bo za pestrejšo, zanimivejšo in bolj ustvarjalno delo potrebno čimprej učilnice nujno tehnološko posodobiti – v učilnicah so še stari televizorji stari več kot 20 let in so popolnoma zastareli, kar naši učenci v sedanjem času moderne tehnike več kot očitno opažajo in tudi negativno in posmehljivo komentirajo, saj so že dolgo vajeni modernih LCD ekranov, celo v 3D tehniki. Nujno bi bilo potrebno stare televizorje zamenjati z modernejšo tehniko, ki bi omogočalo tudi projiciranje. LCD ekrani so primerni za to, saj lahko priključimo nanj tudi prenosne računalnike ter projiciramo ter uporabljamo internet, uporabljali bi tudi usb ključke ter predvajali dvd-je. V letošnjem letu smo uspeli zamenjati dva cd-playerja, je pa potrebno posodobiti tudi preostalo audio tehniko.

V učilnicah imamo sicer dostop do wi-fi internetne povezave. Prav tako imamo na uporabo nekaj prenosnih računalnikov.

Za izvedbo pouka/tečaja na drugih lokacijah bi tudi potrebovali prenosne predvajalnike oz. ustrezno rešitev, saj ponekod najemnina prostorov ne zajema tehnične opreme, učitelji pa si pomagajo kar z lastnimi prenosnimi računalniki.

c) Dostopnost

V program nemškega jezika in kulture je bilo vpisanih 102 udeležencev. V šol. letu 2016/17 je vpisanih 82 tečajnikov različnih stopenj, starosti in spola. Večje število udeležencev obiskuje program že več let. Nekateri več kot 10 let, kar kaže na kakovostno izvedbo naših programov. Pouk nemškega jezika se izvaja tudi na OŠ Grosuplje.

Poučujemo od 4. (3,5.) leta starosti dalje, otroke, mladostnike in tudi odrasle. Dostopnost je zagotovljena prav vsem, v skupine jih razvrščamo, kar se da ustrežneje glede na njihovo starost in predznanje. Razvrstitev poteka na podlagi pogovora s starši in tečajnikom oz. s pomočjo diagnostičnega testiranja. Vpisu in razvrstitvi tečajnikov posvečamo precej časa in se temeljito posvetimo vsakemu tečajniku, v kolikor je to potrebno. Zato pri nas veliko časa

namenimo prav temu v času rednega in naknadnega vpisa ter tudi po potrebi, ko že obiskuje pouk.

3. Smernice za vnaprej

Nadaljujemo z dosedanjimi programi, z določenimi posodobitvami (prehod na prenovljene verzije učnega gradiva). Udeležili se bomo vseh prireditev ter aktivnosti Oddelka in Pionirskega doma. Dodatno smo oblikovali ponudbo za tečaje v vzgojno izobraževalnih zavodih ter osnovnih šolah. Ponudba zajema tečaje za otroke in zaposlene. Kontaktirali smo že nekaj zavodov, ki so zainteresirani za naše programe. Zanima nas možnost vključitve v integrirani pouk v VIZ, vendar nam bi pri tem bistveno pomagala tudi konkretna podpora MOL-a. V začetku šol. leta 2016/17, t.j. v septembru smo ponovno organizirali promocijo nemščine na OŠ Škofljica in OŠ Grosuplje. Tečaji v Grosuplju že potekajo nekaj let. Delo bomo nadaljevali v tej smeri, saj bi želeli imeti več vpisanih v starosti, ki jih pokrivajo vrtci ter osnovne šole. V vrtcu Škofljica na Lavrici smo ponovno objavili ponudbo ter izvedli vpis tudi za tečaj nemščine. Tečaj žal ni uspel zaradi pomanjkanja zanimanja. Za šolsko leto 2017/18 imamo v načrtu oblikovanje Festivala tujih jezikov.

4. Kaj udeleženec programa pridobi od le-tega

Programi se osredotočajo na doseganje ravni po Evropskem okviru za tuje jezike CEFR v teku let. Pri najmlajših se trudimo ohranjati ter povečevati motivacijo za dolgoletno učenje tujih jezikov, ki pravzaprav prinaša največje rezultate ter seveda promovira moderno stališe odprtosti do dolgoročnega učenja – »LIFE-LONG LEARNING«.

Pri nemščini dodatno poudarjamo pomembnosti krepitve pozitivne izkušnje in motivacije za učenje in zato promoviramo opravljanje mednarodnega testa za mlade.

Otrokom in dijakom v starosti od 10 do 15 let priporočamo opravljanje preizkusov iz nemškega jezika (Goethe Institut Ljubljana) ker:

- jih je mogoče opravljati na dveh stopnjah: Fit in Deutsch 1 in Fit in Deutsch 2
- so v skladu s Skupnim evropskim okvirom za tuje jezike (CEFR) ter Svetom Evrope (Council of Europe)
- nudijo zanimivo izpitno izkušnjo
- predstavljajo prvo izkušnjo za kasnejše eksterne in mednarodne izpite, ki je zelo dobrodošla
- preverjajo znanje in ne iščejo neznanja
- nagradijo trud vsakega učenca
- so vzpodbuda tudi manj samozavestnim otrokom
- testirajo vse štiri jezikovne spretnosti: bralno in slušno razumevanje ter govorno in pisno sporočanje
- učenci s pripravo na izpite trenirajo strategije pisanja testov, ki je dobrodošlo znanje za testiranja v rednem izobraževanju ter drugih testiranjih
- tečaj za pripravo na izpite (ki ga izvaja Pionirski dom) temelji na pridobljenem znanju pri rednem pouku v šoli ali v splošnih jezikovnih tečajih
- motivirajo za nadaljnje učenje
- so prvi korak na poti do niza nemških mednarodnih izpitov
- so izpiti, ki so namenjeni in prilagojeni izključno otrokom
- so objektivni in zelo profesionalno zasnovani
- izpite izvaja Goethe Institut iz Ljubljane
- ustni in pisni del izvajajo in popravljajo izšolani izpraševalci
- v Sloveniji postajajo vse bolj poznani

Nekaj mnenj pedagogov o programih in delu v Pionirskem domu:

Jasna Šebez, igralne urice 1:

Pouk poteka po pripravljenih materialih (Binni + Zappelmann), dodajam veliko svojih materialov za čim bolj raznolike in izkustvene ure.

Na tej stopnji zgodnjega učenja jezika je zelo izpostavljena predvsem metoda posnemanja, pa tudi vse ostale »izkustvene metode«: poučevanje s pomočjo slikovnih materialov, metoda zaznavanja, občutenja in opazovanja, igra vlog, delo v parih, igre, pesmi, rime in simulacija, delo v naravnem okolju; tako izkustveno učenje omogoča učinkovito učenje vseh tipov učencev; učenci tukaj prvič pridejo v stik s tujim jezikom, zato je zelo pomembno, da se pozorno sledi dinamiki in napredku posameznega učenca in se ne prehitava, v kolikor učenec na novo snov in pripravljen; v veliki meri je potrebno delati po t.i. metodi »learning by doing«

Cilji skupine so bili doseženi: naučili smo se povedati nekaj stvari o sebi, naučili se bomo 30 nemških besed.

Vera Forsthuber, 3. letnik:

Zelo pomembno je, da že zelo zgodaj otroku pričaramo pozitivno učno okolje z veliko igre, zabave in smeha. V takem ozračju se bo otrok počutil prijetno in se bo učil, brez da bi vedel, da se uči. Učenci, ki se z učenjem nemščine srečajo v poznejših šolskih letih in se je učijo le v okviru togih slovničnih pravil, nemščine praviloma ne marajo. Zato je za uspešno učenje pomemben pozitiven čustveni odnos do učne snovi in prijetno učno okolje. Sem sodijo pogoste pohvale, manjše nagrade (npr. štampljka, nalepka), razne igre, upoštevanje otrokovega počutja itd. Tudi zato otroci radi obiskujejo naše tečaje in praviloma 5letniki, ki začnejo svojo učno pot v skupinah igralnih uric ostanejo pri nas do poznih študentskih let. Otroci so že tri leta skupaj in se med sabo zelo dobro razumejo. Kot skupina delujejo homogeno in si med sabo pomagajo. V učilnici se počutijo domače, so torej v prostoru, kjer je jezik komunikacije nemščina, kjer večina izrečenega, ne le z moje, temveč tudi z njihove strani poteka v nemščini. Spontano reagirajo in se s odzivajo v nemščini, kar je trdna osnova za kasnejše učenje, ko imajo učenci zaradi strahu pred napakami bistveno več zavor.

Vera Forsthuber, NB2 letnik:

Učenci so skupaj že vrsto let od igralnih uric naprej, odlično se poznajo in se zelo dobro razumejo, pa tudi z mano imajo topel in prijazen odnos. Po dolgoletnem učenju tečaja ne obiskujejo na pobudo staršev, ker občutijo sadove svojega truda in vedo, kaj jim trdno znanje jezika omogoča. Na tej stopnji pa je tudi opaziti, da se jezika ne učijo le zaradi pragmatičnih momentov, temveč so nemščino skozi leta učenja zares vzljubili, kar se ob učenju v osnovni šoli in gimnaziji le redko dogaja. Navajeni so, da zaradi prilagojene velikosti skupin, lahko velikokrat pridejo do besede ali vprašajo za dodatno razlago, če česa niso razumeli.

Vera Forsthuber, nemška matura:

Z udeleženkama smo intenzivno obdelovale maturitetne vsebine s poudarkom na utrjevanju slovnice ter ustnega izražanja. V ta namen smo predelovale razpoložljive maturitetne pole za višji nivo mature. Za vadenje ustnega izražanja smo po maturitetnih navodilih opisovale slike ter se pogovarjale na določene maturitetne tematike ob uporabi zahtevanega besedišča. Dekleti sta bili zelo motivirani, saj sta zaradi višjega števila točk izbrali višji nivo mature, ki je v nekaterih segmentih bistveno težji od osnovnega. Pri tečaju smo se večkrat ukvarjale z vprašanji, ki so jim predstavljala težavo, oz. ki jih v šoli niso razjasnili. K tečaju priprave sta hodili že leto poprej, čeprav takrat še kot tretješolki. Včasih sta potrebovali tudi čustveno spodbudo, saj jima je ob številnih učnih naporih tu pa tam zmanjkovalo samozavesti, kljub zelo dobremu znanju jezika.

Katharina Andraschke, nemška konverzacija nivo C2:

Poudarek je bil kot načrtovano na konverzaciji v nemškem jeziku, razumevanju težkih besedil (Spiegel), pisanju prošenj in življenjepisov, branju knjige (izbor za Goethe C2: Thomas Glavinic – Wie man leben soll); vodenje v nemškem jeziku po Plečnikovih sledih, diskusije na podlagi C2-Goethe Zertifikat in Jugend Debattiert, ustnih referatov na različne aktualne teme. Pri izboru smo skupaj odločali teme. Program smo izpeljali kot smo ga načrtovali. Učenci so sposobni razumeti in se tekoče, razumljivo pogovarjati o najrazličnejših temah in

podati svoje mnenje v razpravi, znajo imeti govor pred publiko in se spontano in tekoče odzivati na vprašanja.

Tečajniki te skupine zdaj lahko čutijo jezik, kot nekaj lepega. Čutijo dar, ki ti podari znanje jezika, tako tekoče, da ga lahko začutiš, ne razmišljaš... Lahko sledijo vsem oddajam na TV, vsem časopisom, pogovarjajo se spontano, ne da bi si prevajal iz slovenščine. Začutijo posebnost jezika, ki spreminja vsakega človeka (glas, čustva, izražanje). Znajdejo se brez težav v nemško govorečemu okolju, lahko predstavijo turistom Ljubljano in znamenitosti, spoznajo kulturo, mentaliteto in posebnosti nemško govorečega okolja.

Tami Vreča, igralne urice 2 (4-6 let) (2016/17):

Pri nemških igralnih uricah 2 imam v skupini majhne otroke med 4. in 6. letom, zato pri uricah uporabljam veliko aktivnosti pri katerih se veliko gibljejo in igrajo. Uporabljam igre, ki so otrokom že znane in jih samo spremenim v nemščino. Tako se ne obremenjujemo z novimi navodili, ampak se lahko samo igramo, dodajam pa tudi nove igre, glede na stvari, ki jih delamo. Za spoznavanje stvari uporabljam tudi dejanske predmete, ki jih otroci poznajo, ti povedo po slovensko potem pa skupaj vadimo nemško besedo. Namesto predmetov uporabljam tudi slikovno gradivo, katero potem tudi uporabljamo v igrah. Pri uricah seveda uporabljam tudi glasbo, ta ni vedno direktno povezana na trenutno uro, ampak si otroci z njo nabirajo znanje za kasnejše ure.

Naučili se bomo predstaviti (ime, spol, starost) in poimenovati družinske člane, pri družini vključujemo tudi hišne ljubljence in igrače. Glede na mesec v katerem smo, se posvetimo tudi praznikom, ki so v določenem mesecu in jih vključim v preostalo vsebino.

Program igralnih uric v Pionirskem domu omogoča otrokom sproščeno učenje novega jezika. Otroci pridejo na ure veseli in polni pričakovanja saj vedo, da se bodo pri uri tudi zabavali. Aktivnosti pri urah se lahko zastavijo zelo aktivno, saj je v skupini obvladljivo število učencev, tako da je omogočeno, da se posvečaš vsem, če pa je potrebno pa se lahko za trenutek posvetiš posamezniku. Klima je tako pri urah sproščena, po drugi strani pa tudi malo napeta, saj z visokim navdušenjem pričakujejo, kaj vse bomo delali. In včasih dajejo tudi sami predloge, kaj bi naslednje delali, ko so predlogi v prid uri, te predloge tudi upoštevam. Otroci sami do določene mere vodijo hitrost ure, seveda naredimo to, kar smo si zadali, hitrost določenih dejavnosti in če se katera stvar ponovi, pa soodločajo otroci, saj hitro pokažejo in povedo, kaj jim je všeč, kaj pa ne. In iz tega povlečeš dejavnosti, ki so jim najbolj všeč in s katerimi lahko največ narediš. Tako otroci, ki jih med urami opazuješ in spoznaš, veliko tudi sami sooblikujejo uro.

V program so vključeni tudi starši, saj sledijo temu, kaj se njihovi otroci naučijo, ob koncu ure povprašajo otroke o uri. Zanimajo se tudi, kako se njihovi otroci med urami vedejo, tako da bi lahko kakršne koli probleme, ki bi nastali, hitro rešili. Posebej pa so veseli straši in otroci sami, če lahko otroci zunaj na oglasno tablo obesijo nekaj, kar so izdelali, da vsi vidijo. Otroci pa so tudi zelo ponosni na stvari, ki jih izdelajo za domačo nalogo in jih pokažejo še preden pridejo v učilnico. Menim, da je tudi to sodelovanje s starši nekaj zelo pozitivnega.

Program igralnih uric v Pionirskem domu je zelo poseben, saj omogoča sproščeno učenje, otrokom daje možnost, da se skozi igre, aktivnosti, ki jim omogočajo nadzorovano »norenje«, pesmi, slikovni material in drugimi stvarmi, naučijo nekaj novega. Zraven tega pa spoznajo nove prijatelje, katere obdržijo tudi izven uric. Učitelju pa ta program omogoča, da se v okviru programa lahko zelo prilagaja otrokom, kateri mu tudi samo pokažejo, kaj jim najbolj ustreza. Program ponuja otrokom in učiteljem možnosti za kreativnost in sproščeno učenje.

S takšnim programom se tudi poveča možnost, da bodo otroci prišli naslednje leto nazaj, glede na starost, v isto skupino ali pa bodo napredovali v drugo. Pri tem veliko pomeni klima, prijateljstvo in odprtost in izredno prijazen pristop.

Vera Forsthuber, N4 (8-9let) (2016/17):

Delo iz lanskega leta nadaljujemo po učbeniku Tamburin. 16. 11. smo prešli na Tamburin 2. Čeprav smo z učbenikom Tamburin 1 začeli eno leto prej kot prejšnja leta, so se otroci hitro prilagodili in vzljubili učbenik, delo je potekalo in poteka tekoče, kar je pripisati tudi izjemni motiviranosti učenk in majhnemu številu izostankov.

Izvajamo zastavljene cilje. Vsebina lekcij je otrokom privlačna, saj so dialogi in dramatizacije dinamični, pesmice spevne ter igrice zanimive. Do konca prvega Tamburina se je besedni zaklad poglobil in razširil, osnovno obvladovanje slovnice tudi. Obnavljamo in širimo besedni zaklad na področju sklopov: vreme, živali, oblačila, hrana in pijača, deli telesa, pravljичni liki... Poleg navedenega še vedno utrjujemo bralne in pisne spretnosti. V ta namen smo z letošnjim šolskim letom začeli s tekmovanjem za bralno značko. V minulih dveh mesecih so otroci prebrali že dve knjigi (Fritz und der kleine Vogel ter Simon und Katharina) ter na osnovi prebranega izdelali samostojen izdelek. Vse samostojne izdelke (plakate, bralne značke, kreativne domače naloge) spravljam, ker bom ob koncu š. l. naredila iz vseh zbranih prispevkov Klassenzeitschrift, razredni časopis. Deklicam je vsak dodatek k redni snovi zanimiv in prijeten izziv. Želela bi si večjega nabora knjig primernih njihovi starosti in predznanju, žal pri nakupu le teh moramo biti zelo varčni.

Deklice preživijo v Pionirskem domu 2x tedensko 45'. Ob koncu vsake ure se pritožujejo, da so ure prekratke, da še nočejo domov, da bi podaljšale...Zame kot učitelja je najlepši trenutek delovnega dneva, ko od otrok dobim tak odziv na vloženi trud. Takrat je vsa vložena energija stokrat povrnjena. Otroci pridejo iz razreda nasmejani in se veselijo naslednjega srečanja. Seveda se najbolj veselijo pesmic in igric, a ker so tako pozitivno naravnane tudi ob manj prijetnih dejavnostih (pisanje, izpolnjevanje nalog v DZ) ne protestirajo.

Iz vsega tega je razvidno, zakaj je tako priporočljivo pričeti z učenjem tujega jezika že v predšolskem obdobju. Ker otroci v učenju uživajo ter ne čutijo spon, ki jim jih vsiljuje šolsko učenje. In zelo pomembno: naši otroci, kasneje mladostniki, gimnazijci in študentje dosežejo odlično znanje tujega jezika in so na mednarodnih izpitih vedno med najboljšimi.

Vera Forsthuber, N10 (14-15let) (2016/17):

V letošnjem letu smo po dogovoru premaknili termin na zgodnejšo uro, tako da k pouku pridejo takoj po šoli. To jim je bistveno lažje, saj jim tako ostane še lep del popoldneva in večer za druge obveznosti. Poleg po učbeniku določene snovi bi morala učence že intenzivno pripravljati tudi na izpit B1, kar mi žal še ne uspe, ker so zelo neodzivni še na učno snov, kaj šele na dodatne aktivnosti.

Že v lanskem š. l. sem opazila nazadovanje v napredovanju. Skupina je skupaj že deseto leto. Kot sami pravijo, tečaj obiskujejo z veseljem, vseh jim je nemščina, samo »učit se nam pa ne da«. Poleg tega je bilo že lani zelo veliko odsotnosti, zato smo s snovjo napredovali zelo počasi, kar se pozna tudi v letošnjem letu. Vsako novo snov poskušam čim bolj osmisliti, da vsaj od pouka čim več odnesejo, če je že učenje doma odveč.

Kljub pomanjkljivi zagnanosti za delo izven razreda so pri samem pouku aktivni. Zato jih spodbujam, da čim več govorijo brez strahu pred napakami. Strah pred napakami večino otrok ovira pri sproščnem govorjenju. V majhnih skupinah, kjer ni strahu pred slabo oceno in njenimi posledicami, se postopoma sprostijo in spregovorijo, kar je seveda velika prednost učenja v PD.

Andreja Blažon Pivk, N3 (8 let) (2016/17):

Program za skupino N 3 – Tamburin 1 uvaja branje in pisanje. Ker pa smo se že lani naučili abecedo in veliko besed že napisali in prebrali, gre letos branje in pisanje veliko hitreje. V poster nemške abecede otroci še zmeraj pišejo na posebne lističe besede. V poseben izvesek pa pišejo besedo dneva. Pomemben del učnega procesa so dialogi, ki so v učbeniku. Tu otroci razvijajo svojo fantazijo in včasih po svoje izpeljejo dialog. Pazim pa, da s tem

utrjujemo besedišče in besede tudi skupaj izberemo za zapis. Z različnimi igrami gre to seveda lažje. Cilj letos je, da otroci obvladajo nemško pisavo in so toliko veščji v pisanju kot v slovenščini. Za učenje pisane besede učenci prostovoljno pišejo stavke doma, ki jih ocenim s plusi in te na koncu šolskega leta preštejemo. Pri učenju jezika celo leto ustvarjamo. Otroci so izdelali imajo svojo mapo, kamor spravljajo svoje izdelke in dodatno gradivo, ki ga razdelim po potrebi. To so risbice, besedila, kratke zgodbe itd. Tako lahko tudi starši spremljajo učni proces svojega otroka. Gre za zbirko izdelkov in poročil učenca, ki nam omogoča pregled nad znanjem in dosežki učenca.

UTRINKI s strani staršev:

Vera Forsthuber, 2015/16:

»Zahvaljujem sem vam za vaš trud in požrtvovalnost. Mislim, da rezultati najbolje govorijo o kakovosti vašega dela. Naš Miha je zelo dobro opravil izpit pri Goethe inštitutu. Sedaj je dobil še večji zagon za nadaljnje učenje. Želimo vam prijetno poletje in nasvidenje jeseni.«

Vera Forsthuber, 2015/16:

»Lepo se zahvaljujemo za vsa ta leta, ki jih je Lora preživela z vami in brez nekih »stresov« stalno dopolnjevala znanje nemščine. Očitno je vaš pristop dober, saj znanje prihaja samo od sebe poleg tega pa je ves čas hodila z veseljem. Za prihodnje pa je edina želja oz. interes, da svoje znanje nemškega jezika še naprej dograjuje, tako da se mi zdi sodelovanje z Goethe institutom super. Morda bi bila smiselna tudi kakšna izmenjava z učenci iz nemško govorečega področja ali pa gostovanje naših otrok v tujini, predvsem z namenom, da se nadgradijo v konverzaciji. Kakšne pa so realne možnosti okrog tega pa je seveda vprašanje. Lepe počitnice vam želim in nasvidenje v jeseni.«

Vera Forsthuber, 2015/16:

»Zahvaljujem se Vam za Vaš vloženi trud pri predavanju snovi, Matej se je pri Vas naučil veliko zato se prav gotovo vidimo tudi naslednje šolsko leto. Na Vaša predavanja nimam nobenih pripomb. So že zadosti kvalitetna. Vsi v družini smo veseli, da smo spoznali tako dobro predavateljico nemškega jezika. Upam, da boste učili tudi mojega mlajšega sina Roka. Lepe počitnice.«

Tami Vreča, igralne urice 2016/17:

»S tečaji in vso ponudbo v Pionirskem domu smo zelo zadovoljni. Otroci se dobro počutijo in radi hodijo. Parkiranje je odlično urejeno.«

»Jaz nimam nikakršnih pripomb. Naš (...) zelo rad hodi, doma me sprašuje, kako se kakšna beseda reče po nemško in tudi po angleško, tako da se tudi jaz še malo učim.«

»V zvezi s tečajem, ki ga obiskujejo naši otroci, lahko rečem le, da (...) z veseljem hodi na igralne urice in se, takoj po končani uri, že veseli naslednje. Rada prepeva pesmice, ki jih pojedete na uricah.«

»Glede tečaja smo pa zadovoljni in glavno je, da otroci radi pridejo, se obenem zabavajo, kaj novega naučijo. Pri nas vidim, da jima je zelo všeč, če se poje in pleše, če se igrajo vloge, kakšne kratke pesnice in rime.«

»S tečajem smo tudi mi zadovoljni, tako z igralnimi uricami kot z Andrejino skupino N2. Obe hčeri radi hodita in se veselita vaših srečanj.«

Lisa-Ana Mislej, N1 Grosuplje, 2016/17:

»Berenika k nemščini zelo rada hodi in vedno znova razlaga, kako prijazna učiteljica ste. Vse pohvale! Večkrat sem ji tudi povedala, da je resnično veliko bogastvo, da imata dve deklici

eno učiteljico samo zase, in da naj to ceni, ker se to ne zgodi velikokrat. Tudi zaradi tega, predvidevam, se bosta v tem tečaju zelo veliko naučili. Lepo vas pozdravljam in se vam zahvaljujem za ves trud. Zelo sem vam hvaležna, Berenika pa se ima na tečaju zelo lepo. Vse dobro, resnično.«

1.6 RUSKI JEZIK IN KULTURA

1. Vsebina

Vsebina programa ruskega jezika in kulture je sovpadala z načrtovano, odstopanj ni bilo, opravljene so bile vse ure, predvidene v programu. Prav tako so bile opravljene vse obveznosti s strani uporabnika kot tudi s strani izvajalca programa. V šolskem letu 2016/17 (od septembra dalje) smo uspešno izvedli vpis v jezikovne tečaje. Programi so se prilagajali različnim starostnim skupinam in različnim predznanjem.

2. Evalvacija programa

a) Uspešnost izvedenega programa

Vsi zastavljeni cilji v šol. l. 2015/16 so bili doseženi - izvedba programa v celoti, uspešno motiviranje učencev za branje knjig za bralno značko, priprava na zaključno prireditve, izvedba dodatnih aktivnosti v zvezi s prazniki in prednovoletnim časom, izvedba preverjanja znanja in drugih aktivnosti. Uspešno sodelujemo s starši preko govorilnih in roditeljskih sestankov. V šolskem letu 2015/16 ter v času od septembra do decembra 2016 t.j. v šolskem letu 2016/17 smo uspešno izvedli že sledeče aktivnosti:

- uspešna izvedba vseh tečajnih oblik in programov ruskega jezika (skupine, individualne ure; letni in krajši tečaji) in uspešen zaključek tečajev
- uspešen vpis v jezikovne tečaje za šol. l. 2016/17
- izvedba delavnic na Pionirskem festivalu v mesecu januarju 2016
- izvedba delavnic na Pionirskem festivalu v mesecu septembru 2016
- izvedba razstave ob kulturnem prazniku 8. februarja na temo: Zelena prestolnica
- zastavitev teme za razstavo ob kulturnem prazniku 8. februarja 2017: Ob slovenskem kulturnem prazniku se bomo na oddelku za tuje jezike in kulture v šol.l. 2016/17 poklonili literarnim velikanom, kot so William Shakespeare, Miguel de Cervantes, Martin Luther, Primož Trubar idr. Učenci tujih jezikov bodo pripravili likovne in literarne izdelke, ki jih bomo predstavili na že tradicionalni razstavi ob kulturnem dnevu
- priprava in izvedba zaključne prireditve v tujih jezikih junija 2016
- priprava besedil za novo spletno stran Pionirskega doma
- priprava urnikov za jezikovne tečaje
- priprava potrdil ter spričeval
- priprava ocen ob zaključku leta
- izvedba govorilnih in roditeljskih sestankov
- sodelovanje, komuniciranje ter obveščanje staršev
- prilagajanje tečajnih oblik povpraševanju
- pregled materialov in gradiva ter njihova evalvacija ter dogovor o nadgraditvi programov
- v mesecu januarju 2017 se bo ruščina predstavila z delavnico na festivalu BOBRI
- in drugo.

b) Učinkovitost

Zaradi majhnega vpisa smo morali na začetku leta skupine ali združiti ali ponuditi individualen pouk. Pri združevanju skupin prihaja do večjih starostnih razlik, kar zahteva večjo prilagajanje ter napore pedagogov pri premagovanju tovrstnih ovir.

Poleg pisarniškega materiala in strokovne literature smo pri pouku zelo ekonomični, vendar poskušamo pouk oblikovati tako, da učenci tega ne občutijo – pri pripravi šolskih ur se tako osredotočamo na možnosti, ki nam jih nudi posamezna učilnica, na predmete in pripomočke, ki jih najdemo v učilnici in so nam takrat na voljo (veliko uporabljamo tudi konkretnega

materiala, cd zgoščenk, slikovnega gradiva ipd.), na lastno spretnost pri uporabi ter lastno iznajdljivost, da lahko učencem nudimo kakovostno izvedeno uro. Učenci sami sodelujejo tudi pri okraševanju ob različnih praznikih. Njihove sprotne izdelke pa tudi obesimo na razstavnih panojih pred učilnicami. Same programe ob zaključku šolskega leta preverimo in ocenimo glede na izkušnje celoletnega dela na teh programih in jih po potrebi nadgradimo in posodobimo, zato lahko ocenimo, da so naši programi kakovostni in učinkoviti. Pedagoški in didaktični material za učitelje posodabljam in zagotavljam učiteljem, saj so nujni del izvedbe pouka, tako, da tukaj ni in ne sme biti primanjkljaja, čeravno delujemo ekonomično. Občasno naročimo material tudi iz tujine, večinoma pa dobavljamo preko lokalnih knjigarn kot npr. Oxford Center (MK). Zaradi naraščanja zahtevnosti uporabnikov, pa bomo v bodoče posegali tudi neposredno v tujino, saj nam moderne spletne trgovine to tudi omogočajo. Programe tujih jezikov pa sicer pokrivamo z lastnimi sredstvi.

V danih pogojih smo z rezultati svojega dela zelo zadovoljni. Vendar bo za pestrejšo, zanimivejšo in bolj ustvarjalno delo potrebno čimprej učilnice nujno tehnološko posodobiti – v učilnicah so še stari televizorji stari več kot 20 let in so popolnoma zastareli, kar naši učenci v sedanjem času moderne tehnike več kot očitno opažajo in tudi negativno in posmehljivo komentirajo, saj so že dolgo vajeni modernih LCD ekranov, celo v 3D tehniki. Nujno bi bilo potrebno stare televizorje zamenjati z modernejšo tehniko, ki bi omogočalo tudi projiciranje. LCD ekrani so primerni za to, saj lahko priključimo nanj tudi prenosne računalnike ter projiciramo ter uporabljamo internet, uporabljali bi tudi usb ključe ter predvajali dvd-je. V letošnjem letu smo uspeli zamenjati dva cd-playerja, je pa potrebno posodobiti tudi preostalo audio tehniko.

V učilnicah imamo sicer dostop do wi-fi internetne povezave. Prav tako imamo na uporabo nekaj prenosnih računalnikov.

Za izvedbo pouka/tečaja na drugih lokacijah bi tudi potrebovali prenosne predvajalnike oz. ustrezno rešitev, saj ponekod najemnina prostorov ne zajema tehnične opreme, učitelji pa si pomagajo kar z lastnimi prenosnimi računalniki.

c) Dostopnost

V program ruskega jezika in kulture je bilo vpisanih 14 udeležencev. V šol. letu 2016/17 je vpisanih 8 tečajnikov različnih stopenj, starosti in spola. Zaradi premajhnega števila vpisanih v dveh skupinah, smo morali iz ekonomskih razlogov (te skupine poučuje honorarna sodelavka) ponuditi individualni pouk v dvojicah, a žal starši na to niso pristali. Zato smo imeli v šol. letu 2015/16 izpis učencev.

Ruščino poučujemo od 8. leta starosti dalje (če je povpraševanje tudi mlajše), otroke, mladostnike in tudi odrasle. Dostopnost je zagotovljena prav vsem, v skupine jih razvrščamo, kar se da ustrezneje glede na njihovo starost in predznanje. Razvrstitev poteka na podlagi pogovora s starši in tečajnikom oz. s pomočjo diagnostičnega testiranja. Vpisu in razvrstitvi tečajnikov posvečamo precej časa in se temeljito posvetimo vsakemu tečajniku, v kolikor je to potrebno. Zato pri nas veliko časa namenimo prav temu v času rednega in naknadnega vpisa ter tudi po potrebi, ko že obiskuje pouk.

3. Smernice za vnaprej

Nadaljujemo z dosedanjimi programi, z določenimi posodobitvami (prehod na prenovljene verzije učnega gradiva). Udeležili se bomo vseh prireditev ter aktivnosti Oddelka in Pionirskega doma. Dodatno smo oblikovali ponudbo za tečaje v vzgojno izobraževalnih zavodih ter osnovnih šolah. Ponudba zajema tečaje za otroke in zaposlene. Kontaktirali smo že nekaj zavodov, ki so zainteresirani za naše programe, vendar nam bi pri tem bistveno pomagala tudi konkretna podpora MOL-a. Za šolsko leto 2017/18 imamo v načrtu oblikovanje Festivala tujih jezikov.

4. Kaj udeleženec programa pridobi od le-tega

Daša Cerar, 1. letnik:

Učenci so se seznanili z rusko abecedo, spoznali osnovne sporazumevalne fraze, glagole v sedanjiku in pretekliku. Spoznali so osnovno besedišče: živali, družina, poklici, prosti čas. Za zaključno prireditev smo pripravili predstavo, za katero so se naučili besedilo v ruščini. Vse teme ko bile predstavljene čim bolj sodobno in z veliko vključevanja; čim več govora in pogovorov v živo. Poleg tega pa je vsak učenec izdelal plakat in poročilo na poljubno temo, ki se navezuje na Rusijo. Ker še ne znajo dovolj dobro, je bila predstavitev v slovenščini, ključne besede pa so morali napisati v ruščini. S tem smo vzpodbujali zanimanje za Rusijo in preko tega tudi za ruski jezik.

Daša Cerar, 4. letnik:

Učenci že poznajo vse čase in sklone, prav tako se znajo odzivati v različnih situacijah, na tej stopnji smo predvsem širili besedišče in veliko bolj poglobljeno govorili o temah, ki so jih spoznali na prvih stopnjah. Poleg tega smo dodali že bolj »odrasle« teme: okolje, služba, potovanja, prosti čas. Za zaključno prireditev smo pripravili predstavo, za katero so se naučili besedilo v ruščini. Vse teme so bile predstavljene čim bolj sodobno in z veliko vključevanja; čim več govora in pogovorov v živo. Poleg tega je vsak učenec izdelal plakat in poročilo na poljubno temo, ki se navezuje na Rusijo. Zaradi širokih tem je bila predstavitev v slovenščini, kratek povzetek pa so morali napisati v ruščini. S tem smo vzpodbujali zanimanje za Rusijo in preko tega tudi za ruski jezik.

Daša Cerar, 5. letnik (11-16 let) (2016/17):

Učenci že poznajo vse čase in sklone, prav tako se znajo odzivati v različnih situacijah, na tej stopnji predvsem širimo besedišče in veliko bolj poglobljeno govorimo o temah, ki so jih spoznali na prvih stopnjah. Poleg tega dodajamo že bolj »odrasle« teme: okolje, služba, potovanja, prosti čas. Poleg tega pa bo vsak učenec izdelal plakat in poročilo na poljubno temo, ki se navezuje na Rusijo. Ker še ne znajo dovolj dobro, bo predstavitev v slovenščini, kratek povzetek pa morajo napisati v ruščini. S tem bi radi spodbudili zanimanje za Rusijo in preko tega tudi na ruski jezik. Otroci hitro napredujejo, v razredu je malo učencev, kar omogoča čim več govorjenja vsakemu posamezniku. Poleg tega lahko program kolikor se le da prilagajamo njihovim željam, če le ne odstopajo preveč od zastavljenih ciljev.

1.7 JAPONSKI JEZIK IN KULTURA

1. Vsebina

Vsebina programa japonskega jezika in kulture je sovpadala z načrtovano, odstopanj ni bilo, opravljene so bile vse ure, predvidene v programu. Prav tako so bile opravljene vse obveznosti s strani uporabnika kot tudi s strani izvajalca programa. V šolskem letu 2016/17 (od septembra dalje) smo uspešno izvedli vpis v jezikovne tečaje. Programi so se prilagajali različnim starostnim skupinam in različnim predznanjem.

2. Evalvacija programa

a) Uspešnost izvedenega programa

Vsi zastavljeni cilji v šol. l. 2015/16 so bili doseženi - izvedba programa v celoti, uspešno motiviranje učencev za branje knjig za bralno značko, priprava na zaključno prireditev, izvedba dodatnih aktivnosti v zvezi s prazniki in prednovoletnim časom, izvedba preverjanja znanja in drugih aktivnosti. Uspešno sodelujemo s starši preko govorilnih in roditeljskih sestankov. Naše aktivnosti se prilagajajo tudi nepredvidenim dogodkom ter priložnostim. Tako smo organizirali delavnico z japonskimi študenti, ki so bili na študijski izmenjavi preko Filozofske fakultete. Izvedli smo dve delavnici z aktivno participacijo naših tečajnikov. V šolskem letu 2015/16 ter v času od septembra do decembra 2016 t.j. v šolskem letu 2016/17 smo uspešno izvedli že sledeče aktivnosti:

- uspešna izvedba vseh tečajnih oblik in programov japonskega jezika (skupine, individualne ure; letni in krajši tečaji) in uspešen zaključek tečajev
- uspešen vpis v jezikovne tečaje za šol. l. 2016/17
- izvedba delavnic na Pionirskem festivalu v mesecu januarju 2016

- izvedba delavnic na Pionirskem festivalu v mesecu septembru 2016
- izvedba razstave ob kulturnem prazniku 8. februarja na temo: Zelena prestolnica
- zastavitev teme za razstavo ob kulturnem prazniku 8. februarja 2017: Ob slovenskem kulturnem prazniku se bomo na oddelku za tuje jezike in kulture v šol.l. 2016/17 poklonili literarnim velikanom, kot so William Shakespeare, Miguel de Cervantes, Martin Luther, Primož Trubar idr. Učenci tujih jezikov bodo pripravili likovne in literarne izdelke, ki jih bomo predstavili na že tradicionalni razstavi ob kulturnem dnevu
- udeležba kot delodajalec na posvetu komisije NAKVIS (Filozofska fakulteta je imela v mesecu aprilu obisk mednarodne komisije, ki jo je sklical NAKVIS (Nacionalna agencija za kakovost v visokošolskem študiju) v sklopu presoje vloge za podaljšanje akreditacije študijskega programa. Po NAKVIS-ovih zahtevah so na Oddelku za azijske jezike dolžni zagotoviti prisotnost potencialnih delodajalcev za diplomante FF, ki lahko pričajo o dobrih izkušnjah z zaposlovanjem japonologov, sinologov ter študentov korejščine ter kakovostno vpetostjo našega Oddelka v okolje. Glede na to, da mnogi (zdaj že bivši) študentje Filozofske fakultete sodelujejo na različne načine pri učenju japonskega in kitajskega jezika, v administraciji, organizaciji in koordinaciji tako jezikovnih tečajev kot ostalih kulturnih aktivnosti za otroke in mladostnike, so se odločili povabiti tudi Pionirski dom.) Komisije se je udeležila Vodja Oddelka za tuje jezike in kulture Karmen Feher Malačič
- izvedba dveh delavnic z gostujočimi japonskimi študenti z aktivno participacijo naših tečajnikov
- priprava in izvedba zaključne prireditve v tujih jezikih junija 2016
- priprava besedil za novo spletno stran Pionirskega doma
- priprava urnikov za jezikovne tečaje
- priprava potrdil ter spričeval
- priprava ocen ob zaključku leta
- izvedba govorilnih in roditeljskih sestankov
- sodelovanje, komuniciranje ter obveščanje staršev
- prilagajanje tečajnih oblik povpraševanju
- pregled materialov in gradiva ter njihova evalvacija ter dogovor o nadgraditvi programov
- Sestanek v zvezi z mednarodnimi japonskimi izpiti JLPT med Pionirskim domom, vodja oddelka Karmen Feher Malačič in predstavnico FF go. dr. Nagiso Moritoki Škof ter predstavnikom Japonske ambasade v Ljubljani g. Hironao Ohashi, go. Ano Zupančič, predsednico društva za slovenske učitelje japonskega jezika ter učiteljico Pionirskega doma Petro Jaklin. Pogovarjali smo se o sodelovanju pri organizaciji mednarodnih izpitov v Ljubljani.
- v mesecu januarju 2017 se bo japonščina predstavila z delavnico na festivalu BOBRI
- in drugo.

b) Učinkovitost

Poleg pisarniškega materiala in strokovne literature smo pri pouku zelo ekonomični, vendar poskušamo pouk oblikovati tako, da učenci tega ne občutijo – pri pripravi šolskih ur se tako osredotočamo na možnosti, ki nam jih nudi posamezna učilnica, na predmete in pripomočke, ki jih najdemo v učilnici in so nam takrat na voljo (veliko uporabljamo tudi konkretnega materiala, cd zgoščenk, slikovnega gradiva ipd.), na lastno spretnost pri uporabi ter lastno iznajdljivost, da lahko učencem nudimo kakovostno izvedeno uro. Učenci sami sodelujejo tudi pri okraševanju ob različnih praznikih. Njihove sprotne izdelke pa tudi obesimo na razstavnih panojih pred učilnicami. Same programe ob zaključku šolskega leta preverimo in ocenimo glede na izkušnje celoletnega dela na teh programih in jih po potrebi nadgradimo in posodobimo, zato lahko ocenimo, da so naši programi kakovostni in učinkoviti. Pedagoški in didaktični material za učitelje posodabljam in zagotavljam učiteljem, saj so nujni del izvedbe pouka, tako, da tukaj ni in ne sme biti primanjkljaja, čeravno delujemo ekonomično. Občasno naročimo material tudi iz tujine, večinoma pa dobavljamo preko lokalnih knjigarn kot npr. Oxford Center (MK). Zaradi naraščanja zahtevnosti uporabnikov, pa bomo v bodoče

posegali tudi neposredno v tujino, saj nam moderne spletne trgovine to tudi omogočajo. Programe tujih jezikov pa sicer pokrivamo z lastnimi sredstvi.

V danih pogojih smo z rezultati svojega dela zelo zadovoljni. Vendar bo za pestrejše, zanimivejše in bolj ustvarjalno delo potrebno čimprej učilnice nujno tehnološko posodobiti – v učilnicah so še stari televizorji stari več kot 20 let in so popolnoma zastareli, kar naši učenci v sedanjem času moderne tehnike več kot očitno opažajo in tudi negativno in posmehljivo komentirajo, saj so že dolgo vajeni modernih LCD ekranov, celo v 3D tehniki. Nujno bi bilo potrebno stare televizorje zamenjati z modernejšo tehniko, ki bi omogočalo tudi projiciranje. LCD ekrani so primerni za to, saj lahko priključimo nanj tudi prenosne računalnike ter projiciramo ter uporabljamo internet, uporabljali bi tudi usb ključe ter predvajali dvd-je. V letošnjem letu smo uspeli zamenjati dva cd-playerja, je pa potrebno posodobiti tudi preostalo audio tehniko.

V učilnicah imamo sicer dostop do wi-fi internetne povezave. Prav tako imamo na uporabo nekaj prenosnih računalnikov.

Za izvedbo pouka/tečaja na drugih lokacijah bi tudi potrebovali prenosne predvajalnike oz. ustrezno rešitev, saj ponekod najemnina prostorov ne zajema tehnične opreme, učitelji pa si pomagajo kar z lastnimi prenosnimi računalniki.

c) Dostopnost

V program japonskega jezika in kulture je bilo v šol.l. 2015/16 vpisanih 27 udeležencev. V šol.l. 2016/17 je vpisanih 23 tečajnikov različnih stopenj, starosti in spola. Zanimanje za japonščino narašča.

Japonščino poučujemo od 8. leta starosti dalje (če je povpraševanje tudi mlajše), otroke, mladostnike in tudi odrasle. Dostopnost je zagotovljena prav vsem, v skupine jih razvrščamo, kar se da ustrežneje glede na njihovo starost in predznanje. Razvrstitev poteka na podlagi pogovora s starši in tečajnikom oz. s pomočjo diagnostičnega testiranja. Vpisu in razvrstitvi tečajnikov posvečamo precej časa in se temeljito posvetimo vsakemu tečajniku, v kolikor je to potrebno. Zato pri nas veliko časa namenimo prav temu v času rednega in naknadnega vpisa ter tudi po potrebi, ko že obiskuje pouk.

3. Smernice za vnaprej

Nadaljujemo z dosedanjimi kakovostnimi programi ter kakovostno izvedbo le-teh. Dodatno smo oblikovali ponudbo za tečaje v vzgojno izobraževalnih zavodih ter osnovnih šolah. Zanimanje za japonščino narašča, zato bomo še naprej promovirali japonščino. Izvedli smo že počitniško šolo ter sodelovali z delavnicami na osnovni šoli. Obliko delavnic bomo ponudili tudi na priložnostnih festivalih in podobnih aktivnostih. V naše tečaje vpisujemo tudi mlajše otroke.

4. Kaj udeleženec programa pridobi od le-tega

Petra Jaklin, 1. letnik

Pouk skupine poteka po učbeniku Marugoto A1, ki se mi osebno zdi zelo primeren za začetno stopnjo učenja japonščine. Skupina je sestavljena iz otrok, ki so precej zainteresirani za japonski jezik, ker pomeni da sami sprašujejo kar jih zanima glede japonske slovnice. Občasno tudi sami raziskujejo in poskusijo uporabiti kakšen izraz ali besedo, ki so ga sami našli.. Občasno se dotaknemo tudi kakšnega kulturnega aspekta Japonske (npr. Hinamatsuri (3.3.) ali Kodomo no hi (5.5.)).

Skupina se prvo leto uči japonščino ter je, po mojem mnenju, ena od najbolj entuzijastičnih skupin. Učenci se izjemno zanimajo za japonsko kulturo in japonski jezik (slovnica, različni izrazi, oblike, kako kaj povedati). Hitro usvajajo gradivo, poslušajo pouk in izpolnjujejo svoje obveznosti (domača naloga).

Učenci te skupine se med seboj dobro zastopijo med sabo in skupina dobro funkcionira, tako, da lahko veliko delamo v parih in skupinah, kar dodatno pozitivno vpliva na komunikacijo v japonščini. Ko se naslednje leto še malo bolj spoznajo z jezikom, bom v pouk

vključila tudi kaj enostavne japonske književnosti (kratko zgodbico ali yon-koma-manga – strip v 4ih slikicah – v japonščini) ter na ta način vadila branje japonščine in pisave, ter popestrila pouk.

Petra Jaklin, 6. letnik

Pouk poteka po snovi učbenika in knjige vaj Marugoto A2. Občasno se dotaknemo kakšnega kulturnega aspekta Japonske (kot npr. Hinamatsuri - 3. marca). Ponovili smo tudi do sedaj predelano japonsko slovnico. Do konca pouka to leto smo končali s knjigo Marugoto A2.

Glede na to da ta skupina obiskuje pouk japonščine že 6. leto, gre za eno od najbolj uspešnih skupin. Tečajniki se držijo programa, poslušajo in se zelo zanimajo za japonski jezik in različne aspekte japonske kulture.

Tečajniki hitro usvajajo snov ter nimajo problema slediti pouk. Tudi sami so precej zainteresirani za japonski jeziki, kar pomeni da samo poučevanje poteka še bolj gladko.

Kot srednješolci oz. maturanti so že precej odrasli ter jih tako zanimajo dejanski problemi in teme v povezavi s Slovenijo/svetom/Japonsko. Precej dobro poznajo japonsko kulturo ter rada debatirajo o različnih temah v povezavi z japonskim jezikom, slovnico in kulturo. Kot sem že omenila, gre za tečajnike, ki se poznajo že nekaj let, kar pomeni da je vzdušje v razredu prijateljsko in pouk poteka brez težav.

Petra Jaklin, individualne ure (odrasli ca. 40 let) (2016/17):

Po predelani knjigi Minna no Nihongo¹, pouk poteka po učbeniku Minna no Nihongo². Gospod nadaljuje s poukom japonščine iz prejšnjega leta. Gospod ima individualne ure japonščine, kar pomeni da se lahko bolj podrobno posvetimo aspektom japonskega jezika, ki tečajnika bolj zanimajo oz. so bolj komplicirani za usvojiti. Enako smo se na začetku tega akademskega leta bolj posvetili t.i. vsakdanji japonščini - s simulacijo pogovorov, ki bi jih oseba lahko imela na Japonskem v vsakdanjih situacijah (npr. iskanje postaje ali spraševanje v zvezi z voznim redom vlakov). Uvedla sem tudi dodatne vaje za slovnico in kanji iz knjige vaj, ki je del učbenika Minna no Nihongo. Gospod se zanima za japonski jezik in kulturo, posebej za japonsko slovnico. Veliko tega že sam pozna, sicer sprašuje, ko mu kakšen kulturološki vidik ni poznan ali ni popolnoma jasen. Enako velja za jezik in vaje, ki jih delava pri pouku. Prav zaradi tega, ker že nekoliko pozna japonsko kulturo, se gospod zanima za sam jezik in japonsko slovnico, zaradi česa sem uvedla že omenjene dodatne slovnične vaje.

1.8 KITAJSKI JEZIK IN KULTURA

1. Vsebina

Vsebina programa kitajskega jezika in kulture je sovpadala z načrtovano, odstopanj ni bilo, opravljene so bile vse ure, predvidene v programu. Prav tako so bile opravljene vse obveznosti s strani uporabnika kot tudi s strani izvajalca programa. V šolskem letu 2016/17 (od septembra dalje) smo uspešno izvedli vpis v jezikovne tečaje. Programi so se prilagajali različnim starostnim skupinam in različnim predznanjem.

2. Evalvacija programa

a) Uspešnost izvedenega programa

Vsi zastavljeni cilji v šol. l. 2015/16 so bili doseženi - izvedba programa v celoti, uspešno motiviranje učencev za branje knjig za bralno značko, priprava na zaključno prireditev, izvedba dodatnih aktivnosti v zvezi s prazniki in prednovoletnim časom, izvedba preverjanja znanja in drugih aktivnosti. Uspešno sodelujemo s starši preko govorilnih in roditeljskih sestankov. Naše aktivnosti se prilagajajo tudi nepredvidenim dogodkom ter priložnostim. Tako smo organizirali razstavo slik kitajskih otrok (v sodelovanju s šolo iz Hefeja na Kitajskem) ter izvedli otvoritev razstave, ki je vključevala nastop učencev kitajskega jezika. V šolskem letu

2015/16 ter v času od septembra do decembra 2016 t.j. v šolskem letu 2016/17 smo uspešno izvedli že sledeče aktivnosti:

- uspešna izvedba vseh tečajnih oblik in programov kitajskega jezika (skupine, individualne ure; letni in krajši tečaji) in uspešen zaključek tečajev
- uspešen vpis v jezikovne tečaje za šol. l. 2016/17
- izvedba delavnic na Pionirskem festivalu v mesecu januarju 2016
- izvedba delavnic na Pionirskem festivalu v mesecu septembru 2016
- izvedba razstave ob kulturnem prazniku 8. februarja na temo: Zelena prestolnica
- zastavitev teme za razstavo ob kulturnem prazniku 8. februarja 2017: Ob slovenskem kulturnem prazniku se bomo na oddelku za tuje jezike in kulture v šol.l. 2016/17 poklonili literarnim velikanom, kot so William Shakespeare, Miguel de Cervantes, Martin Luther, Primož Trubar idr. Učenci tujih jezikov bodo pripravili likovne in literarne izdelke, ki jih bomo predstavili na že tradicionalni razstavi ob kulturnem dnevu
- udeležba kot delodajalec na posvetu komisije NAKVIS (Filozofska fakulteta je imela v mesecu aprilu obisk mednarodne komisije, ki jo je sklical NAKVIS (Nacionalna agencija za kakovost v visokošolskem študiju) v sklopu presoje vloge za podaljšanje akreditacije študijskega programa. Po NAKVIS-ovih zahtevah so na Oddelku za azijske jezike dolžni zagotoviti prisotnost potencialnih delodajalcev za diplomante FF, ki lahko pričajo o dobrih izkušnjah z zaposlovanjem japonologov, sinologov ter študentov korejščine ter kakovostno vpetostjo našega Oddelka v okolje. Glede na to, da mnogi (zdaj že bivši) študentje Filozofske fakultete sodelujejo na različne načine pri učenju japonskega in kitajskega jezika, v administraciji, organizaciji in koordinaciji tako jezikovnih tečajev kot ostalih kulturnih aktivnosti za otroke in mladostnike, so se odločili povabiti tudi Pionirski dom.) Komisije se je udeležila Vodja Oddelka za tuje jezike in kulture Karmen Feher Malačič
- izvedba razstave slik kitajskih otrok (v sodelovanju z osnovno šolo iz Hefeja na Kitajskem), otvoritev je vključevala nastop učencev kitajskega jezika
- priprava in izvedba zaključne prireditve v tujih jezikih junija 2016
- priprava besedil za novo spletno stran Pionirskega doma
- priprava urnikov za jezikovne tečaje
- priprava potrdil ter spričeval
- priprava ocen ob zaključku leta
- izvedba govorilnih in roditeljskih sestankov
- sodelovanje, komuniciranje ter obveščanje staršev
- prilagajanje tečajnih oblik povpraševanju
- pregled materialov in gradiva ter njihova evalvacija ter dogovor o nadgraditvi programov
- v mesecu januarju 2017 se bo kitajščina predstavila z delavnico na festivalu BOBRI
- in drugo.

b) Učinkovitost

Zaradi majhnega vpisa smo morali na začetku leta skupine ali združiti ali ponuditi individualen pouk. Pri združevanju skupin prihaja do večjih starostnih razlik, kar zahteva večjo prilagajanje ter napore pedagogov pri premagovanju tovrstnih ovir.

Poleg pisarniškega materiala in strokovne literature smo pri pouku zelo ekonomični, vendar poskušamo pouk oblikovati tako, da učenci tega ne občutijo – pri pripravi šolskih ur se tako osredotočamo na možnosti, ki nam jih nudi posamezna učilnica, na predmete in pripomočke, ki jih najdemo v učilnici in so nam takrat na voljo (veliko uporabljamo tudi konkretnega materiala, cd zgoščenk, slikovnega gradiva ipd.), na lastno spretnost pri uporabi ter lastno iznajdljivost, da lahko učencem nudimo kakovostno izvedeno uro. Učenci sami sodelujejo tudi pri okraševanju ob različnih praznikih. Njihove sprotne izdelke pa tudi obesimo na razstavnih panojih pred učilnicami. Same programe ob zaključku šolskega leta preverimo in ocenimo glede na izkušnje celoletnega dela na teh programih in jih po potrebi nadgradimo in posodobimo, zato lahko ocenimo, da so naši programi kakovostni in učinkoviti. Pedagoški in didaktični material za učitelje posodabljam in zagotavljam učiteljem, saj so nujni del

izvedbe pouka, tako, da tukaj ni in ne sme biti primanjkljaja, čeravno delujemo ekonomično. Občasno naročimo material tudi iz tujine, večinoma pa dobavljamo preko lokalnih knjigarn kot npr. Oxford Center (MK). Zaradi naraščanja zahtevnosti uporabnikov, pa bomo v bodoče posegali tudi neposredno v tujino, saj nam moderne spletne trgovine to tudi omogočajo. Programe tujih jezikov pa sicer pokrivamo z lastnimi sredstvi.

V danih pogojih smo z rezultati svojega dela zelo zadovoljni. Vendar bo za pestrejše, zanimivejše in bolj ustvarjalno delo potrebno čimprej učilnice nujno tehnološko posodobiti – v učilnicah so še stari televizorji stari več kot 20 let in so popolnoma zastareli, kar naši učenci v sedanjem času moderne tehnike več kot očitno opažajo in tudi negativno in posmehljivo komentirajo, saj so že dolgo vajeni modernih LCD ekranov, celo v 3D tehniki. Nujno bi bilo potrebno stare televizorje zamenjati z modernejšo tehniko, ki bi omogočalo tudi projiciranje. LCD ekrani so primerni za to, saj lahko priključimo nanj tudi prenosne računalnike ter projiciramo ter uporabljamo internet, uporabljali bi tudi usb ključe ter predvajali dvd-je. V letošnjem letu smo uspeli zamenjati dva cd-playerja, je pa potrebno posodobiti tudi preostalo audio tehniko.

V učilnicah imamo sicer dostop do wi-fi internetne povezave. Prav tako imamo na uporabo nekaj prenosnih računalnikov.

Za izvedbo pouka/tečaja na drugih lokacijah bi tudi potrebovali prenosne predvajalnike oz. ustrezno rešitev, saj ponekod najemnina prostorov ne zajema tehnične opreme, učitelji pa si pomagajo kar z lastnimi prenosnimi računalniki.

c) Dostopnost

V program kitajskega jezika in kulture so bili v šol.l. 2015/16 vpisani 4 udeleženci. V šol.l. 2016/17 je vpisanih 6 tečajnikov različnih stopenj, starosti in spola. Zanimanje za japonščino narašča.

Japonščino poučujemo od 8. leta starosti dalje (če je povpraševanje tudi mlajše), otroke, mladostnike in tudi odrasle. Dostopnost je zagotovljena prav vsem, v skupine jih razvrščamo, kar se da ustrezneje glede na njihovo starost in predznanje. Razvrstitev poteka na podlagi pogovora s starši in tečajnikom oz. s pomočjo diagnostičnega testiranja. Vpisu in razvrstitvi tečajnikov posvečamo precej časa in se temeljito posvetimo vsakemu tečajniku, v kolikor je to potrebno. Zato pri nas veliko časa namenimo prav temu v času rednega in naknadnega vpisa ter tudi po potrebi, ko že obiskuje pouk.

3. Smernice za vnaprej

Nadaljujemo z dosedanjimi kakovostnimi programi ter kakovostno izvedbo le-teh. Dodatno smo oblikovali ponudbo za tečaje v vzgojno izobraževalnih zavodih ter osnovnih šolah. Zanimanje za kitajščino narašča, zato bomo še naprej promovirali kitajščino. Izvedli smo že počitniško šolo ter sodelovali z delavnicami na osnovni šoli. Obliko delavnic bomo ponudili tudi na priložnostnih festivalih in podobnih aktivnostih. V naše tečaje vpisujemo tudi mlajše otroke.

4. Kaj udeleženec programa pridobi od le-tega

Nina Rožmarin, 1. letnik, mlajši otroci:

Program smo začeli z zakasnitvijo, ker smo šele konec oktobra uspeli sestaviti skupino. Program je namenjen osnovnošolskim otrokom, ki se prvič srečujejo s kitajskim jezikom in kulturo predvsem na oralni ravni tudi zaradi težavnosti kitajske pisave ter starostnih razlik v skupini. Program in lekcije sestavljam sama, ker so učbeniki težko dostopni. Tako smo letos obravnavali predstavljanje, števila do sto, dneve v tednu, mesece, kako izražati, kaj ima kdo rad in kaj ne, pozdravljanje, živali, barve, prevozna sredstva, sadje in zelenjava ter njihov nakup. Poleg tega smo se naučili nekaj kitajskih pesmic in rim. Veliko smo ponavljali, ker je tečaj samo enkrat na teden. S področja kulture pa smo spoznavali pet elementov (izdelava plakatov), kitajsko novo leto, horoskop, glinene vojščake (izdelava iz gline), kitajski zid (izdelava plakata) in pando (risanje). Vseskozi sem se trudila vpeljevati tudi igro, ker so vsi

učenci fantje in zelo razposajeni. Ker je med učenci tudi dokaj velika starostna razlika, sem starejšima učencema dodajala nekaj težje snovi in ju prosila, da sta kdaj povedala tudi kaj mlajšima dvema. Osnovni cilj učenja kitajskega jezika smo dosegli. Učenci so se začeli spoznavati za nam tako zelo tujim jezikom in kulturo. Učenci so tudi zaključni nastop opravili zelo dobro in z veseljem.

Nina Rožmarin, 2md (8-12 let) (2016/17):

Program je namenjen osnovnošolskim otrokom, ki se prvič srečujejo s kitajskim jezikom in kulturo predvsem na oralni ravni tudi zaradi težavnosti kitajske pisave ter starostnih razlik v skupini. Program in lekcije sestavljam sama, ker so učbeniki težko dostopni. Tako smo letos obravnavali vreme in vremenske pojave (pripadajoče besedišče), kako povedati, kaj delam, letni časi (predvsem besedišče, ki spada tipično k posameznim letnim časom). Veliko ponavljamo tudi snov iz prejšnjega leta, ker je tečaj samo enkrat na teden in fantje hitro kaj pozabijo. S področja kulture pa smo spoznavali Ferdinanda Avgušтина Hallersteina, ki je v osemnajstem stoletju vodil astronomski oddelek v kitajskem prepovedanem mestu. Eden od učencev se je tudi javil, da bi predstavil nekaj kitajskih urbanih legend, kar me je zelo razveselilo in sem mu to tudi omogočila. Morda bo to opogumilo tudi druga dva, da bosta naredila kaj samoiniciativno. Vseskozi sem se trudila vpeljevati tudi igro, ker so vsi učenci fantje in dokaj razposajeni. Ker je med učenci tudi dokaj velika starostna razlika, sem starejšima učencema dodajala nekaj težje snovi in ju prosila, da sta kdaj povedala tudi kaj najmlajšemu učencu. Osnovni cilj učenja kitajskega jezika smo dosegli.

Napredovanje otrok je bilo glede na leta različno. Starejša dva sta napredovala brez težav, 8 letni učenec se je veliko učil skupaj z mamo, zato je starejšima dvema dobro sledil.

Splošna klima je kljub 3 fantom v razredu zelo dobra. Vsi so zelo posebni in se med seboj dobro razumejo ter si pomagajo. Zato sem prepričana, da je to pripomoglo, da smo program lahko izpeljali kljub veliki razliki v letih.

Učenci v PD pridobijo stik s tujim jezikom in novo kulturo skozi igro in zabavno učenje. Program priporočamo zaradi spoznavanja zelo eksotičnega jezika, za krepljenje strpnosti med kulturami in zaradi vse večjega vpliva Kitajske v svetu.

Nina Rožmarin, 1. letnik, (7-8 let) (2016/17):

Program je namenjen osnovnošolskim otrokom, ki se prvič srečujejo s kitajskim jezikom in kulturo predvsem na oralni ravni tudi zaradi težavnosti kitajske pisave ter starostnih razlik v skupini. Program in lekcije sestavljam sama, ker so učbeniki težko dostopni. Tako smo letos do zdaj obravnavali predstavljanje, števila do sto, dneve v tednu, mesece, kako izražati, kaj ima kdo rad in kaj ne, pozdravljanje ter eno pesmico. Veliko ponavljamo, ker je tečaj samo enkrat na teden. S področja kulture pa smo do sedaj spoznali kitajski zid (izdelava plakata). Vseskozi se trudim vpeljevati tudi igro, ker sta oba učenca fanta in zelo razposajena. Ker je med učencema razlika v enem razredu (2. in 3. razred), starejšemu učencu dodajam nekaj težje snovi in ga prosim, da kdaj pove tudi kaj mlajšemu. Mlajšemu učencu dajem izročke v velikih tiskanih črkah, tako da je potrebno zelo malo pisanja, ker bi drugače izgubili preveč časa. Osnovni cilj učenja kitajskega jezika smo do sedaj dosegli. Fanta sta se začela spoznavati z nam tako zelo tujim jezikom in kulturo.

Z osnovnimi stvarmi in veliko dobre volje dosegamo dobre rezultate. Vedno znova sem veselo presenečena, kako iznajdljivi so otroci in da ni potrebno veliko, da nekaj ustvarijo ali se naučijo.

Napredovanje otrok je glede na leta različno. Starejši napreduje brez težav (zna dobro brati in pisati, tudi sproti ponavlja doma). Mlajši učenec, ki ima kar nekaj težav s pozornostjo, pa ima nekaj težav s sledenjem, tako da nekaterih tem še ni usvojil. Na splošno pa je tudi on pri pouku dobro sodeloval.

Splošna klima v razredu je dobra. Starejši učenec je bolj umirjen in pokaže veliko zanimanja za učenje. Mlajši je bolj raztresen in rabim nekaj časa, da pritegnem njegovo pozornost. Drugače se fanta med seboj dobro razumeta. Izražata željo, da bi imeli več ur kitajščine in ne samo enkrat na teden.

Učenci v PD pridobijo stik s tujim jezikom in novo kulturo skozi igro in zabavno učenje. Program priporočamo zaradi spoznavanja zelo eksotičnega jezika, za krepljenje strpnosti med kulturami in zaradi vse večjega vpliva Kitajske v svetu.

UTRINKI s strani staršev:

Kitajščina 1 (Nina Rožmarin)

Vse pohvale. Miha je zelo zadovoljen in celo šolsko leto ni niti enkrat rekel, da ne bi šel na kitajščino. Pohvali vašo prijaznost in dostopnost. Prav tako so se mu ure zdele zanimive – raznolikost snovi in spoznavanje s splošno kulturo in zgodovino. Veliko si je zapomnil in komaj čaka, da obišče Kitajsko – delamo na tem, da mu željo uresničimo. Pa tudi sama sem se naučila osnov, tako da sem ga z veseljem spremljala.

UTRINKI s strani staršev:

Nina Rožmarin, Kitajščina 1 (2015/16)

»Vse pohvale. Miha je zelo zadovoljen in celo šolsko leto ni niti enkrat rekel, da ne bi šel na kitajščino. Pohvali vašo prijaznost in dostopnost. Prav tako so se mu ure zdele zanimive – raznolikost snovi in spoznavanje s splošno kulturo in zgodovino. Veliko si je zapomnil in komaj čaka, da obišče Kitajsko – delamo na tem, da mu željo uresničimo. Pa tudi sama sem se naučila osnov, tako da sem ga z veseljem spremljala.«

1.9 LATINSKI JEZIK IN KULTURA

1. Vsebina

Vsebina programa latinskega jezika in kulture je sovpadala z načrtovano, odstopanj ni bilo, opravljene so bile vse ure, predvidene v programu. Prav tako so bile opravljene vse obveznosti s strani uporabnika kot tudi s strani izvajalca programa. V šolskem letu 2016/17 (od septembra dalje) smo uspešno izvedli vpis v jezikovne tečaje. Programi so se prilagajali različnim starostnim skupinam in različnim predznanjem.

2. Evalvacija programa

a) Uspešnost izvedenega programa

Vsi zastavljeni cilji v šol. l. 2015/16 so bili doseženi - izvedba programa v celoti, uspešno motiviranje učencev, izvedba dodatnih aktivnosti v zvezi s prazniki in prednovoletnim časom, izvedba preverjanja znanja in drugih aktivnosti. V šolskem letu 2015/16 ter v času od septembra do decembra 2016 t.j. v šolskem letu 2016/17 smo uspešno izvedli že sledeče aktivnosti:

- uspešna izvedba vseh tečajnih oblik in programov latinskega jezika (skupine, individualne ure; letni in krajši tečaji) in uspešen zaključek tečajev
- uspešen vpis v jezikovne tečaje za šol. l. 2016/17
- izvedba delavnic na Pionirskem festivalu v mesecu januarju 2016
- izvedba delavnic na Pionirskem festivalu v mesecu septembru 2016
- izvedba razstave ob kulturnem prazniku 8. februarja na temo: Zelena prestolnica
- zastavitev teme za razstavo ob kulturnem prazniku 8. februarja 2017: Ob slovenskem kulturnem prazniku se bomo na oddelku za tuje jezike in kulture v šol.l. 2016/17 poklonili literarnim velikanom, kot so William Shakespeare, Miguel de Cervantes, Martin Luther, Primož Trubar idr. Učenci tujih jezikov bodo pripravili likovne in literarne izdelke, ki jih bomo predstavili na že tradicionalni razstavi ob kulturnem dnevu

- izvedba delavnice na Pionirskem festivalu v mesecu januarju 2016
- izvedba razstave ob kulturnem prazniku 8. februarja na temo: Zelena prestolnica
- priprava besedil za novo spletno stran Pionirskega doma
- priprava urnikov za jezikovne tečaje
- priprava potrdil ter spričeval
- priprava ocen ob zaključku leta
- sodelovanje, komuniciranje ter obveščanje staršev
- prilagajanje tečajnih oblik povpraševanju
- pregled materialov in gradiva ter njihova evalvacija ter dogovor o nadgraditvi programov
- v mesecu januarju 2017 se bo latinščina predstavila z delavnico na festivalu BOBRI
- in drugo.

b) Učinkovitost

Zaradi majhnega vpisa smo morali na začetku leta skupine ali združiti ali ponuditi individualen pouk. Pri združevanju skupin prihaja do večjih starostnih razlik, kar zahteva večjo prilagajanje ter napore pedagogov pri premagovanju tovrstnih ovir.

Poleg pisarniškega materiala in strokovne literature smo pri pouku zelo ekonomični, vendar poskušamo pouk oblikovati tako, da učenci tega ne občutijo – pri pripravi šolskih ur se tako osredotočamo na možnosti, ki nam jih nudi posamezna učilnica, na predmete in pripomočke, ki jih najdemo v učilnici in so nam takrat na voljo (veliko uporabljamo tudi konkretnega materiala, cd zgoščenk, slikovnega gradiva ipd.), na lastno spretnost pri uporabi ter lastno iznajdljivost, da lahko učencem nudimo kakovostno izvedeno uro. Učenci sami sodelujejo tudi pri okraševanju ob različnih praznikih. Njihove sprotne izdelke pa tudi obesimo na razstavnih panojih pred učilnicami. Same programe ob zaključku šolskega leta preverimo in ocenimo glede na izkušnje celoletnega dela na teh programih in jih po potrebi nadgradimo in posodobimo, zato lahko ocenimo, da so naši programi kakovostni in učinkoviti. Pedagoški in didaktični material za učitelje posodabljam in zagotavljam učiteljem, saj so nujni del izvedbe pouka, tako, da tukaj ni in ne sme biti primanjkljaja, čeravno delujemo ekonomično. Občasno naročimo material tudi iz tujine, večinoma pa dobavljamo preko lokalnih knjigarn kot npr. Oxford Center (MK). Zaradi naraščanja zahtevnosti uporabnikov, pa bomo v bodoče posegali tudi neposredno v tujino, saj nam moderne spletne trgovine to tudi omogočajo. Programe tujih jezikov pa sicer pokrivamo z lastnimi sredstvi.

V danih pogojih smo z rezultati svojega dela zelo zadovoljni. Vendar bo za pestrejše, zanimivejše in bolj ustvarjalno delo potrebno čimprej učilnice nujno tehnološko posodobiti – v učilnicah so še stari televizorji stari več kot 20 let in so popolnoma zastareli, kar naši učenci v sedanjem času moderne tehnike več kot očitno opažajo in tudi negativno in posmehljivo komentirajo, saj so že dolgo vajeni modernih LCD ekranov, celo v 3D tehniki. Nujno bi bilo potrebno stare televizorje zamenjati z modernejšo tehniko, ki bi omogočalo tudi projiciranje. LCD ekrani so primerni za to, saj lahko priključimo nanj tudi prenosne računalnike ter projiciramo ter uporabljamo internet, uporabljali bi tudi usb ključe ter predvajali dvd-je. V letošnjem letu smo uspeli zamenjati dva cd-playerja, je pa potrebno posodobiti tudi preostalo audio tehniko.

V učilnicah imamo sicer dostop do wi-fi internetne povezave. Prav tako imamo na uporabo nekaj prenosnih računalnikov.

Za izvedbo pouka/tečaja na drugih lokacijah bi tudi potrebovali prenosne predvajalnike oz. ustrezno rešitev, saj ponekod najemna prostorov ne zajema tehnične opreme, učitelji pa si pomagajo kar z lastnimi prenosnimi računalniki.

c) Dostopnost

V program latinskega jezika in kulture so v l. 2015/16 vpisani 3 udeleženci. V šol.l. 2016/17 so vpisani 3 tečajniki različnih stopenj, starosti in spola. Zanimanje za japonščino narašča. Latinščino poučujemo od 8. leta starosti dalje (če je povpraševanje tudi mlajše), otroke, mladostnike in tudi odrasle. Dostopnost je zagotovljena prav vsem, v skupine jih razvrščamo, kar se da ustrežneje glede na njihovo starost in predznanje. Razvrstitev poteka na podlagi pogovora s starši in tečajnikom oz. s pomočjo diagnostičnega testiranja. Vpisu in razvrstitvi

tečajnikov posvečamo precej časa in se temeljito posvetimo vsakemu tečajniku, v kolikor je to potrebno. Zato pri nas veliko časa namenimo prav temu v času rednega in naknadnega vpisa ter tudi po potrebi, ko že obiskuje pouk.

3. Smernice za vnaprej

Nadaljujemo z dosedanjimi kakovostnimi programi ter kakovostno izvedbo le-teh. Dodatno smo oblikovali ponudbo za tečaje v vzgojno izobraževalnih zavodih ter osnovnih šolah. Obliko delavnic bomo ponudili tudi na priložnostnih festivalih in podobnih aktivnostih. V naše tečaje vpisujemo tudi mlajše otroke.

4. Kaj udeleženec programa pridobi od le-tega

Živa Kham Omahen, 1. letnik, srednješolci:

Združujem klasiko s sodobnimi pristopi in pripomočki. Učenci imajo vsak svoj učbenik, večinoma delamo frontalno. Za delo po skupinah ali v parih jih je premalo. Odvisno od potreb posameznikov sem izpeljala bolj individualno delo – vaje smo reševali samostojno, jaz pa sem jih pri tem opazovala, usmerjala in po potrebi posamezniku ponovno razložila. Sicer pa: razlaga, pogovor/razgovor, demonstracija, praktično in pisno delo, branje in delo z besedilom, vaja. Cilj je predelati uvod in šest lekcij učbenika Lingua Latina: znanje besed in slovnice, sposobnost prevajanja in tvorjenja preprostih stavkov; poznavanje posameznih kulturno-civilizacijskih vsebin.

Živa Kham Omahen, 1. letnik, individualni pouk (11 let), (2016/17):

Združujem klasično poučevanje s sodobnimi pristopi in pripomočki. Trenutno še ne uporabljam projektorja in računalnika (z internetom). Učenec ima svoj učbenik, delava frontalno. Metode: razlaga, pogovor/razgovor, demonstracija, praktično in pisno delo, branje in delo z besedilom, vaja, učenje z delom. Glede na to, da gre za individualni tečaj, vsebine, načine dela, tipe vaj in tempo sproti prilagajam učenčevim potrebam in stopnji znanja. Nekatere naloge rešuje samostojno, pri tem ga opazujem, usmerjam in po potrebi snov ponovno razložim. Pri učenju latinščine upoštevam učenčevo predznanje slovenske slovnice. Pogosto se pokaže potreba po razlagi slovenske slovnice, saj posameznih poglavij in pojmov šoli še niso obravnavali.

Učenje latinščine razvija logiko, jezikovne in jezikovno-teoretične kompetence, oblikuje abstraktno mišljenje in spodbuja iskanje povezav med predmeti. Sproščeno ozračje tečaja učitelju omogoča, da učencem ponudi vsebine, ki so zanje pomembne in zanimive, da jih individualizira. Učenci imajo več prostora za učenje z delom in razvijanje lastnih sposobnosti in veščin. Več je možnosti za iskanje odgovorov na konkretna vprašanja. Individualno delo učitelju omogoča temeljitejše spremljanje posameznikovega napredka in sprotno korigiranje, kar pomeni posameznikovo trdnejše znanje na višji ravni. Tako učenje je navadno učinkovitejše.

2 KRAJŠI PROGRAMI IN PROJEKTI

2.1 MEDNARODNI IZPITI

1. Vsebina

V spomladanskem semestru smo prijaviли učence na mednarodne izpite iz nemškega, angleškega, španskega in francoskega jezika.

Kot vsako leto se je večje število prijaviilo na naslednje izpite:

ANGLEŠČINA: Cambridge izpiti PET for Schools, FCE, CAE in CPE (stopnja B1-C2). Posebej velja omeniti mednarodne izpite za otroke Cambridge YOUNG LEARNERS TESTS – Starters, Movers, Flyers, ki so potekali v prostorih Pionirskega doma dne 28. maja 2016

NEMŠČINA: Zertifikati Goethe Instituta: Fit in Deutsch 1, Fit in Deutsch 2, Deutsch fuer Juegendliche B1, Goethe Zertifikat C1

FRANCOŠČINA: mednarodni izpiti na francoskem inštitutu Charles Nodier: DELFA1-A2 Junior

ŠPANŠČINA: mednarodni izpit DELE A1 Escolar, DELE B1 in DELE B2. Prijavili so se naši tečajniki ter zunanji kandidati. Španski mednarodni izpiti so potekali in bili izvedeni s strani Pionirskega doma kot uradno priznani Izpitni center španskega Instituta Cervantes.

V šol. letu 2016/17 bomo izvedli priprave na mednarodne izpite v vseh teh jezikih ter pripravo na mednarodni izpit Cils.

V šol. letu 2016/17 bomo izvedli priprave na mednarodne izpite v vseh teh jezikih ter pripravo na mednarodni izpit Cils iz italijanskega jezika.

2. Evalvacija programa

a) Uspešnost izvedenega programa

Kandidati so na vseh področjih izkazali visok nivo pridobljenega znanja.

b) Učinkovitost

Glede na vsakoletne odlične rezultate na teh mednarodnih izpiti ocenjujemo naše programe in način dela kot ustrezen in visoko kvaliteten in zagotavlja višji vpis v naše tečaje.

c) Dostopnost

Dostopnost je zagotovljena vsem našim tečajnikom ter zunanjim uporabnikom.

3. Smernice za vnaprej

Nadaljujemo z uspešnim programom še naprej.

2.2 ZAKLJUČNA PRIREDITEV

1. Vsebina

Zaključna prireditev je bila uspešno izvedena 3. 6. 2016. Na prireditvi so se že tradicionalno predstavili otroci, ki obiskujejo posamezne jezike s svojimi točkami. Prireditev je bila dinamična in uspešna. V šolskem letu 2016/17 bomo v mesecu juniju prav tako pripravili in izvedli zaključno prireditev.

2. Evalvacija programa

a) Uspešnost izvedenega programa

Zaključna prireditev je uspela. Odziv staršev je bil zelo pozitiven.

b) Učinkovitost

Zaključna prireditev Oddelka za tuje jezike je nujno potrebna, saj starši potrebujejo vpogled v naše delo in na podlagi tudi tega vpišejo otroke v tečaje naslednje leto.

c) Dostopnost

Na zaključno prireditev so vabljeni vsi starši in prijatelji učencev kot tudi vsi udeleženci Pionirskega doma.

3. Smernice za vnaprej

Zaključno prireditev bomo vsekakor ohranili tudi v prihodnje.

2.3 SODELOVANJE S TUJIMI INŠTITUTI IN IZPITNIMI CENTRI – BRITISH COUNCIL, GOETHE INSTITUT, INSTITUTO CERVANTES, FRANCOSKI INŠTITUT CHARLES NODIER

1. Vsebina

BRITISH COUNCIL – prijava na mednarodne izpite; Še naprej ostajamo v izpitnem partnerskem programu **ADVANTAGE** za šole, ki prijavljajo kandidate za Cambridge izpite iz angleškega jezika pri British Councilu. Prednost povezovanja se kaže na področju izkušenj, profesionalnosti, vzajemnosti in strokovnosti. Predvsem pa je to dobra referenca naše jezikovne šole, saj nam omogoča: uporabo logotipa na promocijskih tiskovinah šole in spletu, potrdilo o sodelovanju, navedbo šole na strani British Council s povezavo na spletno stran šole, promocijsko gradivo za izpite, navzočnost predstavnika British Councila na podelitvi certifikatov (to prednost smo si pridobili že pred tem), brezplačna opraviljanja izpitov, brezplačno sodelovanje učiteljev na on-line tečajih, brezplačni materiali idr.

V mesecu oktobru 2016 smo imeli sestanek med direktorico Pionirskega doma, vodjo Oddelka za tuje jezike in kulture ter novo direktorico British Councila go. Aido Salamanca. Na sestanku smo potrdili dobro sodelovanje ter se pogovarjali o še novih možnostih sodelovanja ne samo na področju angleškega jezika, temveč tudi na področju kulture ter morebitnega sodelovanja na projektih.

GOETHE INSTITUT – sodelovanje pri projektih, ki jih inštitut izvaja s strani pedagogov in učencev. Direktor Goethe Instituta Uwe Reissig se je udeležil podelitve priznanj za literarni natečaj v nemškem jeziku ter bral izdelke nagrajencev. Poglobili bomo sodelovanje z Inštitutom.

INSTITUTO CERVANTES – Instituto Cervantes je Pionirskemu domu podelil licenco za izvajanje mednarodnih izpitov DELE za naše tečajnike in zunanje uporabnike. Izpite smo do sedaj izvedli že nekajkrat. Ponovno smo podpisali pogodbo za nadaljevanje sodelovanja za še eno leto. Na izpite so se prijavili notranji in zunanji kandidati. Uspešnost izvedbe izpita je potrdil tudi Instituto Cervantes s svojo podružnico Aula Cervantes v Ljubljani. Imamo redne kontakte z go. Lucio Ramallo, vodjo Instituta Cervantes Liubliana – Aula Cervantes, ki je naš posrednik tudi pri izpiti.

FRANCOSKI KULTURNI CENTER CHARLES NODIER – Obnovili smo sodelovanje s francoskim kulturnim centrom. Poleg kandidatov na mednarodne izpite iz francoskega jezika smo k sodelovanju na jezikovnem natečaju v pisanju povabili tudi francosko atašejko za francoski jezik go. Dechelette, da prisostvuje kot članica žirije oz. kot ocenjevalka v komisiji. Ga. Dechelette je prav tako sodelovala na podelitvi nagrad ter prebrala nagrajenkino delo v francoščini. S septembrom 2016 je nova atašejka za francoski jezik ga. Marie-Laure Canteloube, ki se je prav tako z veseljem udeležila podelitve certifikatov ter slavnostno podelila certifikate našim učencem, ki so francoske izpite uspešno opravili. Nadaljujemo s sodelovanjem.

FILOZOFSKA FAKULTETA IN DRUŠTVO UČITELJEV JAPONSKEGA JEZIKA, JAPONSKA AMBASADA - Imeli smo sestanek v zvezi z mednarodnimi japonskimi izpiti JLPT med Pionirskim domom, vodja oddelka Karmen Feher Malačič in predstavnico FF go. dr. Nagiso Moritoki Škof ter predstavnikom Japonske ambasade v Ljubljani g. Hironao Ohashi, go. Ano Zupančič, predsednico društva za slovenske učitelje japonskega jezika ter učiteljico Pionirskega doma Petro Jaklin. Pogovarjali smo se o sodelovanju pri organizaciji mednarodnih izpitov v Ljubljani.

2. Evalvacija programa

a) Uspešnost izvedenega programa

Vsi programi in izvedbe potrjujejo visoko kakovostno delo ter prizadevanje s strani Oddelka za tuje jezike in kulture za mednarodno priznanje našega dela.

b) Učinkovitost

Tovrstno angažiranje prispeva k razpoznavnosti naših programov ter kakovosti našega dela ter zvišuje vpis na naše dejavnosti.

c) Dostopnost

Dostopnost je zagotovljena notranjim in zunanjim uporabnikom – širša publika.

3. Smernice za vnaprej

Prizadevanja v tej smeri so nujno potrebna, ker pomenijo razpoznavnost in referenco, ki prispeva k dodatni vrednosti zavoda.

2.4 PRIPRAVA NA MATURO

1. Vsebina

Vsi naši jezikovni programi zajemajo pripravo na maturo iz tujega jezika – nižji in višji nivo. Priprava je usklajena s smernicami, ki jih zahteva redno izobraževanje, tečaji pa se prilagodijo potrebam tečajnikov.

2. Evalvacija programa

a) Uspešnost izvedenega programa

Program je bil uspešno izveden v nemškem jeziku.

b) Učinkovitost

Naši tečajniki uspešno sodelujejo ter uspešno opravljajo izpite za maturo.

c) Dostopnost

Dostopnost zunanjim in notranjim uporabnikom je zagotovljena.

3. Smernice za vnaprej

Program priprave na maturo bomo izvajali še naprej. Upamo na vpis na pripravo na maturo tudi iz drugih jezikov kot je npr. italijanščina in francoščina.

2.5 SREČANJE OSNOVNOŠOLSKIH UČITELJEV TUJIH JEZIKOV – POSVET

1. Vsebina

Uporabili smo pristop srečanja s kratko predstavitvijo programov in posvetom.

Pričeli smo s kratko predstavitvijo Pionirskega doma, dejavnosti Pionirskega doma, nadaljevali s predstavitvijo oddelka za tuje jezike in kulture, opredelili jezike, ki jih poučujemo. Predstavili smo vrste tečajev pri nas ter ponudbo, ki jo imamo za osnovno. Pri ponudbi smo se osredotočili na splošne tečaje in na tečaje priprave na mednarodne izpite (A1-B1), predstavili smo tečaj priprave na izpite za otroke (7-12 let) Young Learners Tests (Starters, Movers, Flyers), PET for Schools (B1) na angleščini, izpite Fit in Deutsch pri nemščini, izpite Delf na francoščini in izpite DELE na španščini. Nadaljevali smo s posvetom ter razpravo ter skušali odkriti možnosti za skupno sodelovanje.

Pionirski dom ima dolgoletno tradicijo na področju poučevanja tujih jezikov za otroke in mladino. Dolgoletna tradicija poučevanja tujih jezikov v Sloveniji je neločljivo povezana s Pionirskim domom in njegovimi pedagogi, ki so s strokovnostjo, uspešnim pristopom do otrok in dolgoletnim mentorskim delom močno vplivali na razvoj poučevanja tujih jezikov za otroke po vsej Sloveniji. Pri oblikovanju naših programov smo vedno sledili novostim stroke ter modernim metodam dela ter na podlagi več kot 50-letnih izkušenj ustrezno prilagajali programe populaciji, ki jo poučujemo. Da je naš način dela pravilen, dokazujejo tudi odlični

rezultati naših tečajnikov, ki so opravljali mednarodne izpite iz tujega jezika. Izpite smo uvedli med prvimi v Sloveniji.

Pionirski dom ima bogate izkušnje na področju priprave tečajnikov na mednarodne izpite iz angleščine, nemščine, španščine, francoščine in italijanščine (CILS). Uspešno sodeluje z inštituti izvajalci kot so British Council (Cambridge mednarodni izpiti iz angleščine za otroke YLES (A1-A2) ter Cambridge izpiti stopnje A2-C2 za mladino in odrasle), Goethe Institut (mednarodni izpiti iz nemščine za certifikate A1-C2 Goethe Instituta), Francoski kulturni center Charles Nodier (mednarodni izpiti iz francoščine DELF A1-C2), Aula Cervantes (mednarodni izpiti iz španščine DELE A1-C2 Instituta Cervantes). Pionirski dom je od leta 2014 pooblaščen Izpitni center z licenco Instituta Cervantes za mednarodne izpite DELE A1-C2 iz španskega jezika.

V Pionirskem domu - Centru za kulturo mladih si želimo obogatiti sodelovanje s šolami in predstaviti pestro ponudbo jezikovnih tečajev in programov ter jezikovnih ter kulturnih dogodkov, v katere se lahko aktivno vključite z vašimi otroki. Bogate izkušnje imamo ne samo na področju zgodnjega poučevanja tujega jezika, ampak tudi na področju mednarodnih izpitov, ki bodo tudi del naše predstavitve.

Ker nam je mnenje učiteljev in vzgojiteljev pomembno, saj ravno ti vzpodbujajo mlade na poti k pridobivanju novih znanj in izkušenj, vabimo, da se nam učitelji pridružijo na čajanki v Pionirskem domu - srečanju aktivov učiteljev tujih jezikov osnovnih, srednjih šol in gimnazij.

Za vrtce (VIZ) je namenjena predstavitev tečajev za najmlajše ravnateljem in vzgojiteljem, ki pri svojem delu vključujejo tudi tuji jezik, iskanje možnosti sodelovanja pri izobraževanju tujega jezika v vrtcih ter možnosti izobraževanja vzgojiteljev na področju poučevanja tujega jezika za najmlajše ter izmenjavo primerov dobre prakse.

2. Evalvacija programa

a) Uspešnost izvedenega programa

Dogodek smo prvič izvedli v maju 2016.

Posvet za ravnatelje in učitelje tujih jezikov osnovnih, srednjih šol in gimnazij: angleščina, nemščina, francoščina, italijanščina, španščina, kitajščina, japonsščina, latinščina ter ruščina bo v petek, 3. februar 2017, ob 11. uri.

Posvet za ravnatelje in vzgojitelje v vrtcih: angleščina, nemščina, francoščina, italijanščina, španščina bo v petek, 10. februar 2017, ob 11. uri.

b) Učinkovitost

Dogodek je bil uspešen. Tokrat je bil dogodek izveden za OŠ in SŠ ter gimnazije. V nadaljevanju bomo izvedli še posvet za VIZ.

c) Dostopnost

Dogodek je bil odprt za zunanjo publiko – OŠ in VIZ aktivni.

3. Smernice za vnaprej

Dogodek bomo ponovili.

ŠTEVILO TEČAJNIKOV PO SKUPINAH V LETU 2016

(PRIMERJAVA JANUAR, JUNIJ IN DECEMBER)

PROGRAMI UČENJA TUJIH JEZIKOV IN KULTUR	januar	junij	december
Angleščina	149	143	142
Angleščina - lektorske skupine	57	57	49
Angleščina - igralne urice	33	33	20
Nemščina	89	90	80
Nemščina - lektorske skupine	3	3	7
Nemščina - igralne urice	4	4	8
Francoščina	38	38	30
Francoščina - igralne urice	3	3	4
Francoščina - lektorske skupine	1	1	
Italijanščina	15	14	15
Italijanščina - tuji lektorji	3	3	
Italijanščina – igralne urice			3
Ruščina	10	9	8
Japonščina	19	20	23
Španščina	36	32	39
Španščina - igralne urice	5	5	4
Latinščina	3	3	3
Kitajščina	4	4	5
SKUPAJ:	472	462	440

Tabela 2: število tečajnikov po skupinah v letu 2016

1. likfest, foto: arhiv Pionirskega doma

FESTIVALNA DVORANA

8.1 TRŽENJE FESTIVALNE DVORANE

Večnamenska Festivalna dvorana je ena od najlepših plesnih dvoran v Sloveniji. Sooča se z vedno večjo konkurenco na trgu modernih in dobro opremljenih dvoran, saj se praktično že desetletja ni vlagalo v večje obnove in posodobitve na tehničnem in estetskem področju.

Med večje prednosti štejemo: bogata tradicija izvedbe različnih prireditev, lepa notranja arhitektura, prilagodljivost namenu dogodka, velika površina (450 m²), ki lahko prejme več kot 1000 obiskovalcev na dogodek.

V letošnjem letu smo investirali v nakup nekaj dodatne tehnične opreme za lažjo izvedbo netržnih/internih ter tržnih prireditev. Sofinancirali smo nakup klimatske naprave, kupili gledališko zaveso, lučno mizo ter nekaj dodatnih reflektorjev.

Dvorana je bila s prireditvami, vajami in drugimi dogodki v letu 2016 zasedena kar 174 dni. Če tej številki dodamo še dneve, ko je bila zasedena s počitniškim varstvom je bila dvorana zasedena 194 dni oziroma 53,2 %.

Če smo v letu 2015 v Festivalni dvorani izvedli 137 prireditev, smo leta 2016 število povečali za skoraj 15 %. Veliko več je bilo prireditev iz naslova tržne dejavnosti različnih naročnikov: podjetja, društva, ostale organizacije.

Prireditve lahko razdelimo na: koncerte, plesne prireditve, modne revije, predavanja, predstavitve, zabave, poslovna srečanja, gledališke predstave, večdnevne konference in simpozije, zaključne prireditve, predstavitve, vate in mature.

Med glavne **težave**, na katere smo tudi leta 2016 naleteli pri doseganju rezultatov:

- tehnična podhranjenost naše dvorane in s tem nekonkurenčnost,
- slaba zvočna izolacija med dvorano Slovenskega mladinskega gledališča in Festivalno dvorano; zvok se iz naše dvorane prenaša, kar pomeni, da moramo programe prilagajati in kakšno prireditev tudi odpovedati,
- dotrajanost ostalih elementov (stoli, mize, garderobe, dotrajan vhod v objekt),
- neatraktivna okolica (neurejeno parkirišče, odpadanje fasade z objekta, slabe ceste do vhoda, slabe označitve, razpadajoči objekti v soseščini),
- plačljivo parkirišče.

Priprava strategije trženja je zahtevala tudi analizo in raziskavo trga ter ponudbo njihovih programov.

Trženjske aktivnosti smo usmerili v več segmentov:

- Priprava **lastnih komercialnih programov**: plesne, gledališke in glasbene prireditve ter koncerti, pustovanja in koprodukcije.
- **Oddajanje dvoran** različnim strankam (po segmentih) za izvedbe:
  - plesnih prireditev (salsa, tango, družabni plesi),
  - kongresnih dogodkov (večerna gala poslovne večerje in družabna srečanja),
  - srečanje zaposlenih v podjetjih in partnerjev (novoletna srečanja, obletnice, ostala srečanja),
  - obdaritve otrok (dedek Mraz/Božiček, in ostala novoletna rajanja za otroke),
  - festivalov (gledališki, filmski, literarni, plesni, naravoslovni),
  - porok, rojstnih dni in obletnic,
  - valet (v lastni organizaciji) in matur (ostali organizatorji in v lastni organizaciji),
  - predavanj in okroglih miz,
  - koncertov (rock, zborovsko petje, inštrumentalna glasba),
  - ostalo.

Med lastnimi komercialnimi programi po številu izvedb izstopajo redni plesni večeri družabnih plesov. Program je nastajal v sodelovanju s plesno šolo Studio ritem in DJ-jem, ki je z nami že nekaj let. Beležili smo različen obisk od 60 do 250 plesalcev. Po obisku izstopajo tematski plesni večeri kot so Tradicionalni Božični ples, Velikonočni ples, Plesni večer & Salsa night. Večere smo nadgradili s sodelovanji z drugimi plesnimi šolami (Plesna šola Prestige, Plesna šola Buba, 100 % tango). S Plesno zvezo Slovenije smo želeli sodelovati še bolj, vendar ni bilo večjega zanimanja. Želeli smo si, da bi Tradicionalni Jenkov ples nastal v sodelovanju z njimi, vendar pobude niso bile sprejete.

V enakem številu smo nadaljevali z organizacijo valet, saj so šole z izvedbo vezane na datum zaključka pouka.

Malo smo povečali število porok, vendar je naša dvorana prevelika in s tem za mnoge tudi predraga za izvedbo poročnega slavlja.

Tudi v tem letu smo beležili velik obisk pustnega rajanja za otroke ter povečan obiska gledaliških predstav v lastni produkciji.

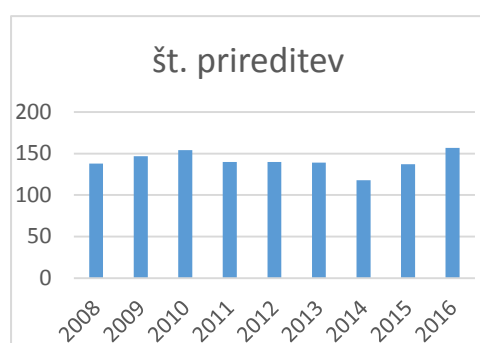
CILJI delovanja Festivalne dvorane so:

- Festivalno dvorano še bolj predstavljati kot prostor za izvedbo svečanih dogodkov zaključenih skupin (kongresi, poslovna srečanja),
- obdržati obstoječe stranke in vrniti pretekle stranke
- povečati število plesnih dogodkov v lastni organizaciji in organizaciji drugih zavodov, organizacij ali društev. Organizirati plesne večere za ciljno publiko (farmacevti, podjetniki, obrtniki, zdravniki),
- povečati število koncertov oziroma glasbenih prireditev v sodelovanju z zunanjimi partnerji,
- vzpostaviti trdno vez med srednjimi in osnovnimi šolami za izvedbo valet in matur v lastni organizaciji,
- nadgraditi tehnično opremo ter ponuditi strokovno podporo bolj zahtevnim prireditvam.

V Festivalni dvorani izvedemo vse naše festivale (od leta 2016 tudi gledališkega), obiskovalcev naših festivalov je bilo skupaj 10.290, od tega gledališkega festivala skoraj 8.000.

Prireditve javne službe v Festivalni dvorani

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
št. prireditev	138	147	154	140	140	139	118	137	157
št. obiskovalcev	23.529	23.290	24.340	25.130	26.380	18.280	17.730	28184	39769

8.2 PROMOCIJA IN ODNOSI Z JAVNOSTMI

V letu 2016 smo v okviru planiranih sredstev za promocijo Pionirskega doma in Festivalne dvorane izvajali različne oblike oglaševanja, izbrane glede na ciljno populacijo:

- oglaševanje programov preko socialnih medijev (oglasi na facebooku),
- oglaševanje programov na plačljivih in brezplačni spletnih straneh (Napovednik, MMC, Ringaraja in ostali),
- oglaševanje na zunanjih površinah (plakati TAM TAM, Europlakat, ostala plakatna mesta),
- izdelava priložnostnih letakov in ostalih tiskovin po potrebi (tematski plakati, letaki posameznih programov, mesečni programi),
- radijski oglasi za posamezne programe in oglasi za vpise v dejavnosti,
- obveščanje javnosti o programih preko direktne pošte in preko elektronskih naslovov (3.500 različnih naslovov),
- distribucija letakov v poštne nabiralnike preko Pošte Slovenija,
- predstavitev naših dejavnosti na dogodkih izven hiše (sejmi, kulturni dogodki in javne prireditve),
- oglasi v tiskanih medijih.

Redno smo obveščali različne medije o naših programih in beležili zelo veliko PR člankov in obvestil o delavnicah in dejavnostih. Izvedli smo tiskovne konference, kjer smo novinarjem podrobneje predstavili delovanje Pionirskega doma in programe. Z nekaterimi mediji smo sklenili dolgoročne dogovore o sodelovanju pri oblikovanju in promociji naših vsebin (predvsem pri festivalih).

PLESNI CENTER JENKO

V Plesnem centru Jenko smo večkrat na teden izvajali programe plesnih dejavnosti Pionirskega doma. Poleg tega smo tudi sklenili dolgoročne dogovore o sodelovanju z različnimi plesnimi šolami o izvajanju plesnih programov v plesnem centru ter tudi priprave na mature in valete.

B – RAČUNOVODSKO POROČILO

UVOD

Računovodsko poročilo je pripravljeno v skladu s Pravilnikom o sestavljanju letnih poročil za proračun, proračunske uporabnike in osebe javnega prava (Uradni list RS, št. 115/02 in spremembe).

Pri vodenju poslovnih knjig, vrednotenju računovodskih postavk in kontroliranju se uporabljajo:

- Zakon o javnih financah,
- Zakon o računovodstvu,
- Navodilo o pripravi zaključnega računa in metodologiji za pripravo poročila o doseženih ciljih in rezultatih,
- Pravilnik o sestavljanju letnih poročil za proračun, proračunske uporabnike in druge osebe javnega prava,
- Pravilnik o razčlenjevanju in merjenju prihodkov in odhodkov pravnih oseb javnega prava,
- Pravilnik o načinu in rokih usklajevanja terjatev in obveznosti po 37. členu Zakona o računovodstvu,
- Pravilnik o načinu in stopnjah odpisa neopredmetenih sredstev in opredmetenih osnovnih sredstev,
- Pravilnik o enotnem kontnem načrtu za proračun, proračunske uporabnike in druge osebe javnega prava.

Naloge računovodsko finančnega sistema so opredeljene v:

- Pravilniku o računovodstvu z dne 28. 11. 2007 in spremembe in dopolnitve 2010
- Sodilu za obračun amortizacije osnovnih sredstev za tržno dejavnost
- Sodilu za razporejanje odhodkov na dejavnosti
- Sodilu za pasivne časovne razmejitev – kratkoročno odloženi prihodki iz naslova tečajnine.

Podatki vseh izkazov temeljijo na knjigovodskih listinah in poslovnih knjigah skladno s citiranimi predpisi.

Računovodski izkazi so sestavni del tega poročila in so dosegljivi na spletni strani <http://www.ajpes.si>.

Računovodsko poročilo obsega računovodske izkaze in pojasnila ter razkritja v zvezi z računovodskimi izkazi.

1 POJASNILA

1.1 POJASNILA K BILANCI STANJA NA DAN 31. 12. 2016 IN PRILOGAMI

Bilanca stanja prikazuje resnično in pošteno stanje sredstev in obveznosti do njihovih virov po stanju na dan 31. 12. 2016. Podrobnejša vsebina, členitev in oblika bilance stanja je predpisana s Pravilnikom o sestavljanju letnih poročil za proračun, proračunske uporabnike in druge osebe javnega prava. Podlaga za prikaz so poslovne knjige, ki so usklajene s popisom.

Dolgoročna sredstva in sredstva v upravljanju

Prikazana so dolgoročna sredstva in sredstva v upravljanju po sedanji vrednosti:

DOLGOROČNA SREDSTVA IN SREDSTVA V UPRAVLJANJU	LETO 2015	LETO 2016	INDEKS 2016/15
Dolgoročne premoženjske pravice	534,37	497,98	93,2
Zemljišča	267.065,06	267.065,06	100,0
Zgradbe	156.784,29	154.288,47	98,4
Oprema	35.551,44	53.342,24	150,0
SKUPAJ	459.935,16	475.193,75	103,3

Amortizacija se obračunava posamično z uporabo enakomernega časovnega amortiziranja. Stopnja je določena v Navodilu o načinu in stopnjah odpisa neopredmetenih dolgoročnih sredstev in opredmetenih osnovnih sredstev. Zemljišče se ne amortizira. Prav tako se ne amortizira stavba na Vilharjevi cesti 11, ker je bila razglašena za kulturni spomenik.

Stroški amortizacije se pokrivajo v breme obveznosti do virov sredstev in tekočih stroškov glede na sprejeto sodilo, ki je opredeljeno v Pravilniku o računovodstvu.

Pri redni letni inventuri ni bilo ugotovljenih viškov ali primanjkljajev. Odpisana osnovna sredstva se bodo v skladu s sklepom sveta zavoda komisijsko uničila in odstranila.

Pionirski dom ne izkazuje dolgoročnih finančnih naložb in terjatev iz poslovanja.

Med dolgoročnimi sredstvi izkazujemo dolgoročne premoženjske pravice – računalniški programi za delo v računovodstvu in ostalo. Za neopredmetena dolgoročna sredstva v poslovnih knjigah izkazujemo posebej nabavno vrednost in posebej popravek vrednosti. Popravek vrednosti se je povečal zaradi obračuna amortizacije za leto 2016 po predpisanih stopnjah in odpisov po inventuri.

Oprema in druga opredmetena osnovna sredstva:

NABAVE IN VLAGANJA V OSNOVNA SREDSTVA V LETU 2016	NABAVNA VREDNOST		
DOLGOROČNE PREMOŽENJSKE PRAVICE	0,00		
STAVBE	1.741,14		
OPREMA	41.498,46		
DROBNI INVENTAR	3.827,95		
SKUPAJ	47.067,55		
VIRI FINANCIRANJA NABAV OSNOVNIH SREDSTEV V LETU 2015	PRESEŽEK PRIH. PREJŠNIH LET IN ODŠKODNINA ZAVAROVALNICE	DONACIJE	MOL
	70,3 %		29,7 %
DOLGOROČNE PREMOŽENJSKE PRAVICE	0,00		
STAVBE	1.741,14		
OPREMA	27.498,46		14.000,00
DROBNI INVENTAR	3.827,95		
SKUPAJ	33.067,55	0,00	14.000,00

- **Kratkoročna sredstva, razen zalog in aktivne časovne razmejitev**
- Denarna sredstva v blagajni - izkazujemo gotovino v višini blagajniškega maksimuma za tekoče poslovanje.
- **Dobroimetje pri bankah in drugih finančnih ustanovah** izkazujemo stanje sredstev na podračunu pri UJP št. 01261-6030358081.
- **Kratkoročne terjatve do kupcev** se v začetku izkazujejo v zneskih, ki izhajajo iz ustreznih knjigovodskih listin. Terjatve se lahko kasneje zmanjšajo s popravki vrednosti, če obstaja dvom, da ne bodo poravnane. Popravki vrednosti se oblikujejo na podlagi posamične presoje izterljivosti določene terjatve. Terjatve se izkazujejo v bilanci stanja v znesku, zmanjšanem za njihove popravke vrednosti po sklepu sveta zavoda.
- **Kratkoročne terjatve do uporabnikov enotnega kontnega načrta** so terjatve do ustanovitelja in ostalih uporabnikov enotnega kontnega načrta, za katere se sestavlja premoženjska bilanca države oziroma občine.
- Med temi terjatvami ne izkazujemo spornih in dvomljivih terjatev.
- **Druge kratkoročne terjatve** - izkazujemo terjatev do državnih in drugih institucij (refundacije nadomestila za bolniško odsotnost nad 30 dni in nego pri ZZZS, terjatve do države za odbitni davek na dodano vrednost ipd.).
- **Aktivne časovne razmejitev** - Med aktivnimi časovnimi razmejitvami izkazujememo vnaprej plačano naročnino za revije.
- **Zalog nimamo.**
- **Podatki o stanju neporavnanih terjatev in ukrepih za njihovo poravnavo:**
Neporavnane terjatve imamo iz naslova tečajnine ter uporabe poslovnih prostorov in Festivalne dvorane. Terjatve, ki jih nismo uspeli izterjati z izvršbami smo odpisali po sklepu sveta zavoda. Za terjatve za katere obstaja dvom o izterljivosti smo naredili popravek vrednosti. Terjatve, ki jih nismo mogli izterjati s pomočjo opominov bomo za večje dolžnike vložili izvršbe oziroma so že v fazi izterjave.

- **Podatki o obveznostih** - na dan 31. 12. 2016 ne izkazujemo spornih in dvomljivih obveznosti. Obveznosti se plačujejo ažurno in se upošteva plačilni rok.
- **Viri sredstev, uporabljen za vlaganje** v opredmetena in neopredmetena sredstva predstavlja presežek prihodkov iz prejšnjega leta, ki je bil po sklepu Sveta zavoda razporejen za investicije, odškodnina zavarovalnice ter namenska sredstva za investicije od Mestne občine Ljubljana.
- **Naložbe prostih denarnih sredstev** nimamo.
- **Zunaj bilančna evidenca:** Zunaj bilance ne vodimo nobenih evidenc.

1.2 POJASNILA K POSTAVKAM IZKAZA PRIHODKOV IN ODHODKOV ZA LETO 2016

Pri ugotavljanju prihodkov in odhodkov obračunskega obdobja je upoštevano načelo nastanka poslovnega dogodka.

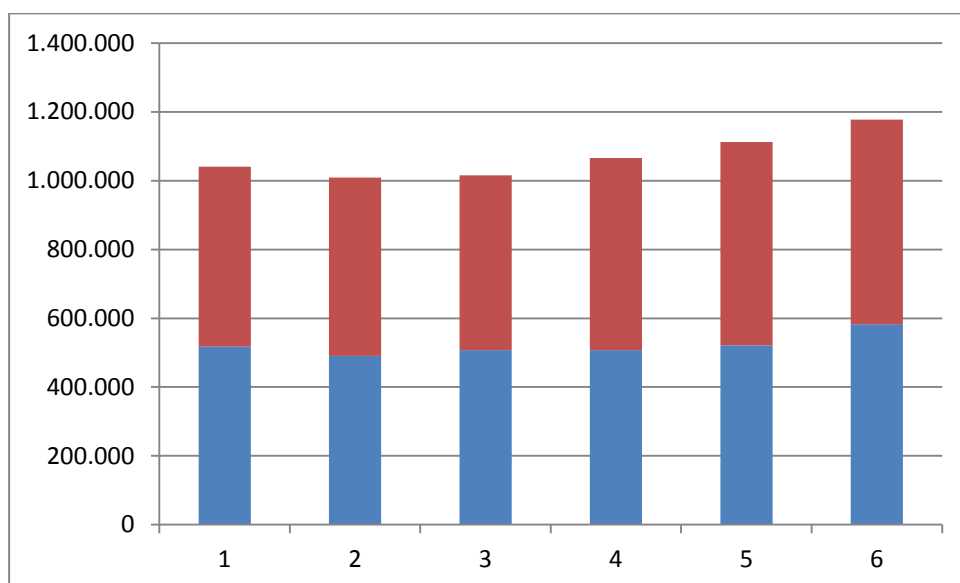
1.2.1 Prihodki

Delež prihodkov iz proračuna Mestne občine Ljubljana v celotnem prihodku Pionirskega doma je v letu 2016 znašal **50,46 %**, medtem ko je bil v letu 2015 ta delež višji in je znašal 53,10 %. Mestna občina Ljubljana financira plače za štirinajst pedagogov in direktorico v celoti ter del sredstev za materialne in programske stroške. Sredstva za programske in materialne stroške iz proračuna MOL so v primerjavi z letom 2015 višja za 6,47 %. Plače preostalih osemnajst zaposlenih in večino materialnih stroškov je Pionirski dom pokrila s prihodki od prodaje storitev na trgu.

leto	2011	2012	2013	2014	2015	2016
skupaj	1.040.773	1.008.790	1.015.711	1.065.642	1.112.563	1.177.176
lastni vir	517.667	490.590	507.281	507.259	521.784	583.138
MOL	523.106	518.200	508.430	558.383	590.779	594.038

Pregled razmerja med **lastnimi** viri in sofinanciranjem **MOL** 2011-2016

Prikaz prihodkov po kontih glede na javno službo in trg

KONTO	SKUPAJ	JAVNA SLUŽBA	NA TRGU
760	1.174.772,57	1.024.165,24	150.607,33
761	0,00	0,00	0,00
762	188,73	188,73	0,00
763	515,70	515,70	0,00
764	1.698,81	1.099,64	599,17
SKUPAJ PRIHODKI	1.177.175,81	1.025.969,31	151.206,50
%	100,00	87,16	12,84

PRIHODKI	Realizacija 2015	Realizacija 2016	FINANČNI NAČRT 2016	INDEKS NAČRT 2016
A. PRIHODKI OD POSLOVANJA	1.111.319,86	1.174.772,57	1.145.600,00	102,55
1. Prihodki od prodaje proizvodov in storitev	440.638,07	512.771,98	453.800,00	113,00
1.01. Prihodki od prodaje storitev na trgu – lastne prireditve in koprodukcije	89.742,40	112.739,85	90.800,00	124,16
1.02. Uporaba Festivalne dvorane	82.817,74	89.733,90	84.000,00	106,83
1.03. Prihodki od prodaje storitev - tečajnina	268.077,93	310.298,23	279.000,00	111,22
2. Prihodki iz proračuna MOL	590.779,00	594.037,95	611.000,00	97,22
2.01. Sredstva za projekte (javni razpisi)	0,00	0,00	0,00	0,00
Za mladinske aktivnosti	0,00	0,00	0,00	0,00
2.02. Oddelek za kulturo	590.779,00	594.037,95	611.000,00	97,22
Za plače, prispevke, davke	415.779,00	407.700,92	414.000,00	98,48
Za material in storitve	85.000,00	89.337,03	100.000,00	89,34
Za investicijsko vzdrževanje	0,00	0,00	0,00	0,00
Za program	90.000,00	97.000,00	97.000,00	100,00
3. Prihodki za projekte (javni razpisi)	0,00	0,00	0,00	0,00
4. Prihodki od uporabe poslovnih prostorov ter opreme	66.910,20	60.096,24	68.000,00	88,38
5. Prihodki od donacij, sponzorjev	5.590,80	1.264,80	5.600,00	22,59
6. Drugi prihodki od prodaje (obratovalni stroški SMG,...)	7.155,89	6.601,60	7.200,00	91,69
7. Prihodki od prodaje blaga in storitev(spominska knjiga,...)	245,90	0,00	0,00	0,00
B. FINANČNI PRIHODKI	356,51	188,73	360,00	52,43
1. Prihodki od obresti in drugi finančni prihodki	356,51	188,73	360,00	52,43
C. DRUGI PRIHODKI	442,00	515,70	448,00	115,11
Č. PREVREDNOTOVALNI POSLOVNI PRIHODKI	444,84	1.698,81	450,00	0,00
1.01. Izterjane popravljene terjatve iz prejšnjih let		1.099,64	0,00	0,00
1.02. Drugi prevrednot. prihodki (odškodnina zavarovalnice, ...)	444,84	599,17	450,00	0,00
E. PRIHODKI SKUPAJ	1.112.563,21	1.177.175,81	1.146.858,00	102,64

Iz izkaza prihodkov in odhodkov za leto 2016 je razvidno, da so bili ustvarjeni celotni prihodki v višini **1.177.175,81 EUR**. Celotni prihodki v letu 2016 so v primerjavi s planiranimi višji za 2,64 %, v primerjavi s prihodki preteklega leta pa so višji za 5,80 %. Primerjave s planom in glede na postavke preteklega leta bodo predstavljene v obrazložitvi.

Pri prihodkih je potrebno poudariti, da nismo bistveno spreminjali cen storitev. Leta 2016 smo morali opraviti določene korekcije pri cenah tečajev, ki niso vplivale na vpis in je bil celo večji. Pri oddaji prostorov v uporabo cen nismo spreminjali. Odstopanja oziroma velik porast prihodkov glede na plan 2016 je pri prihodkih od prodaje storitev 13,00%.

Primerjava realizacije prihodkov v letu 2016 v primerjavi s planom je 102,64 %, kar pomeni, da smo plan zastavili dokaj realno in smo ga kljub stanju na trgu preseгли.

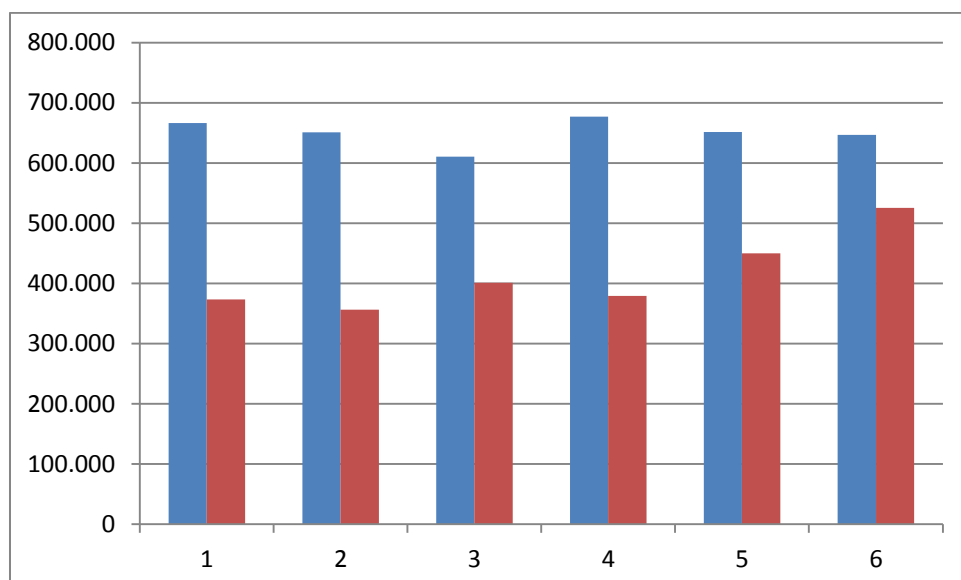
1.2.2 Odhodki

Celotni odhodki realizirani v letu 2016 so znašali **1.172.396,73 EUR** in so bili višji za 6,42 % od preteklega leta in za 2,23 % višji od planiranih.

V strukturi odhodkov predstavljajo stroški materiala in storitev 44,12 % celotnih odhodkov, stroški dela 55,17 %, ostali stroški in odhodki pa predstavljajo 0,71 % celotnih odhodkov.

Leto	2011	2012	2013	2014	2015	2016
ODHODKI (skupaj)	1.039.518	1.007.037	1.011.358	1.056.066	1.101.586	1.172.397
Stroški dela	666.073	650.733	610.277	676.873	651.583	646.848
Materialni stroški +ostalo	373.445	356.304	401.081	379.193	450.003	525.549

Prikaz razmerja med stroški dela in materialnimi stroški 2011-2016

ODHODKI	Realizacija 2015	Realizacija 2016	FINANČNI NAČRT 2016	INDEKS NAČRT 2016
A. STROŠKI MATERIALA IN STORITEV	435.213,00	517.294,49	432.670,00	119,56
stroški materiala	35.345,99	38.307,16	36.000,00	106,41
električna energija	11.496,22	11.992,92	11.600,00	103,39
ogrevanje	30.389,55	31.362,32	30.500,00	102,83
prevozne storitve (vzdrževanje,popravila,...)	1.304,29	4.651,35	1.350,00	0,00
tekoče vzdrževanje	12.637,97	16.939,27	16.600,00	102,04
investicijsko vzdrževanje	8.376,03	0,00	0,00	0,00
uporaba prostorov in opreme	365,33	0,00	370,00	0,00
reklama in propaganda	9.532,36	14.165,74	9.600,00	147,56
komunalne storitve (odvoz odpadkov in poraba vode)	4.977,93	6.245,85	5.000,00	124,92
storitve varstvo pri delu	3.819,62	3.568,57	3.900,00	91,50
dnevnice za službena potovanja, nočnine, druga povračila	495,50	336,08	500,00	67,22
kilometrina	523,33	712,27	550,00	129,50
stroški storitev	180.451,12	249.724,23	180.500,00	138,35
delo preko ŠS	59.922,83	65.485,03	60.000,00	109,14
stroški strokovnega izobraževanja	463,12	1.016,46	470,00	216,27
reprezentanca	1.255,26	1.804,69	1.260,00	0,00
stroški zavarovanja	0,00	0,00	0,00	0,00
stroški bančnega in plačilnega prometa (provizije)	513,25	478,30	520,00	91,98
telefon, poština	11.462,11	11.667,73	11.600,00	100,58
podjemne pogodbe - občasno delo upokoјencev	5.500,84	8.396,80	5.600,00	149,94
avtorski honorarji	55.636,56	49.986,89	56.000,00	89,26
sejnine	743,79	452,83	750,00	60,38
B. STROŠKI DELA	651.582,68	646.847,57	703.724,00	91,92
plače	483.054,52	481.126,90	520.800,00	92,38
nadomestila plač	18.232,47	10.316,25	0,00	0,00
prispevki in druge dajatve od plač	77.984,60	79.902,12	83.848,00	95,29
povračila stroškov prevoza na delo in z dela	19.119,24	19.648,15	19.200,00	102,33
stroški prehrane med delom	22.441,70	22.252,47	26.644,00	83,52
regres za dopust	14.251,40	22.310,30	22.245,00	100,29
jubilejne nagrade	1.270,52	2.165,66	1.704,00	127,09
solidarnostna pomoč	0,00	0,00	0,00	0,00
odpravnina ob upokoјitvi	10.981,83	5.370,99	25.150,00	21,36
kolekt. dod. pokoj. zav.	1.944,36	1.853,72	1.827,00	101,46
plačilo za delo sindikalnega zaupnika	1.735,20	1.441,35	1.736,00	83,03
drugi stroški dela (novoletno druž. zaposlenih)	566,84	459,66	570,00	80,64
C. AMORTIZACIJA od tržne dejavnosti	5.724,00	6.210,00	5.730,00	108,38
Č. DRUGI STROŠKI	1.530,00	440,00	1.550,00	28,39
drugi stroški (članarine, str.iz prejšnjih obrač. obdobj, sodne takse)	1.530,00	440,00	1.550,00	28,39
D. FINANČNI ODHODKI	3,58	8,34	4,00	0,00
odhodki za obresti	0,00	0,00	0,00	0,00
stotinske in tečajne izravnave	3,58	8,34	4,00	0,00
E. DRUGI ODHODKI (odškodnine,....)	612,44	173,55	630,00	27,55
F. PREVREDNOTOVALNI POSLOVNI ODHODKI	6.920,10	1.422,78	2.550,00	55,80
odhodki zaradi oslabitve terjatev; poračun deleža DDV	6.920,10	1.422,78	2.550,00	55,80
CELOTNI ODHODKI	1.101.585,80	1.172.396,73	1.146.858,00	102,23

Pri odhodkih bomo pojasnili le večja odstopanja glede na plan za leto 2016.

Stroški materiala in storitev so v primerjavi s preteklim letom višji za 18,86 % in glede na planirane višji za 19,56 %.

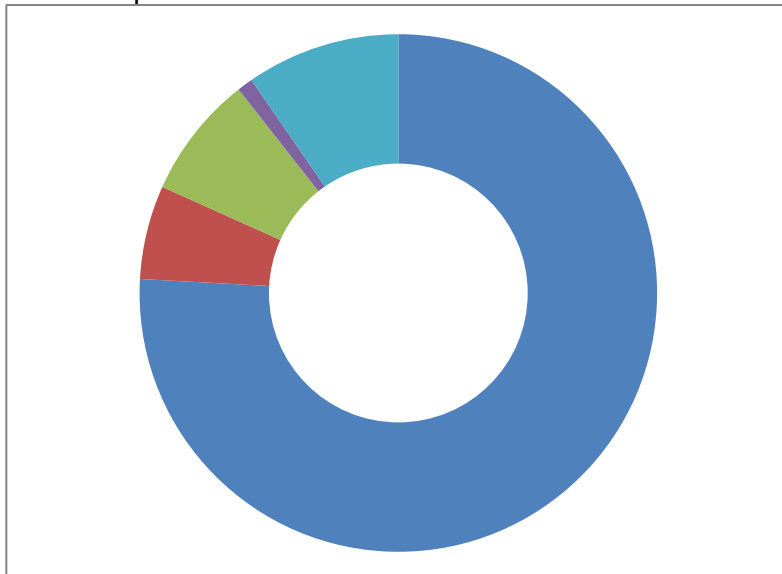
Krajše obrazložitve posameznih postavk z odstopanji navzgor in navzdol:

- Stroški reklame so višji od planiranih, vendar so višji stroški vplivali tudi na povečanje prihodkov od prodaje storitev.
- Stroški komunalnih storitev (odvoz odpadkov) so višji od planiranih in so povezani z prenovo Art centra.
- Kilometrina je višja od planirane zaradi gostovanj gledaliških skupin po raznih krajih v Sloveniji in izobraževanja zaposlenih.
- Stroški storitev: Na povišanje stroškov storitev so vplivali stroški 24 urnega varovanja poslovnih prostorov in povečanja števila honorarnih sodelavcev, ki poučujejo in vodijo delavnice preko s.p. in d.o.o..
- Stroški dela študentov in delo preko avtorskih pogodb:
Zelo se spreminja status zunanjih sodelavcev, zato je težko planirati odhodke in zaradi tega prihaja do odstopanja od planiranih.
- Na povišanje stroškov izobraževanja so vplivali stroški izobraževanja direktorice v okviru Mestne občine Ljubljana.
- Podjemne pogodbe in sicer občasno delo upokojencev. Gre za dva delavca, ki sta se upokojila in sta še naprej vodila delavnice po podjemni pogodbi..
- **Stroški dela** so 8,08 % nižji od planiranih. Veliko odstopanje je pri nadomestilih plač. Stroški dela so nižji od planiranih zaradi daljših bolniških odsotnosti zaposlenih, ki jih je pokril ZZZS. Večje odstopanje od plana je pri odpravninah ob upokojitvi, ker se zaposleni, ki so načrtovali upokojitev niso upokojili.
- Povprečno število zaposlenih na podlago delovnih ur v letu 2016 je bilo 27.

Stroški dela zaposlenih in dela zunanjih sodelavcev po pogodbah v letu 2016:

1	Plače	646.847,57
2	Avtorske pogodbe	49.986,89
3	ŠS	65.485,03
4	Podjemne pogodbe	8.396,80
5	Drugo – s.p., d.o.o.	81.930,83
	Skupaj	852.647,12

Struktura plačil za delo v zavodu:

Stroški amortizacije so v letu 2016 znašali 6.210,00 EUR in se nanašajo na tržno dejavnost.

Drugi stroški so nižji od planiranih. Med druge stroške spadajo razne članarine, sodne takse.

Drugi odhodki se nanašajo predvsem na kritje stroškov rekreacije zaposlenih v okviru varstva pri delu in so nižji od planiranih.

Prevrednotovalni poslovni odhodki so nižji od planiranih in se nanašajo na poračun deleža odbitka DDV za leto 2016 in na dokončni odpis terjatev do kupcev, ki ga je potrdil Svet zavoda.

1.2.3. Presežek prihodkov nad odhodki

V letu 2016 smo ugotovili presežek prihodkov nad odhodki v višini **4.779,08 EUR**, ki ostane nerazporejen. O njegovi porabi bo odločal svet zavoda.

	Realizacija 2015	Realizacija 2016
Prihodki skupaj	1.112.563,21	1.177.175,81
Odhodki skupaj	1.101.585,80	1.172.396,73
Presežek prihodkov	10.977,41	4.779,08

1.3 POJASNILA K POSTAVKAM IZKAZA PRIHODKOV IN ODHODKOV PO NAČELU DENARNEGA TOKA

Izkaz vsebuje podatke v obračunskem obdobju in predhodnem obračunskem obdobju.

Pri ugotavljanju prihodkov in odhodkov je upoštevano načelo denarnega toka

- da je poslovni dogodek nastal in
- da je prišlo do prejema ali izplačila denarja.

Prihodki in odhodki po načelu denarnega toka so razčlenjeni na:

- prihodke za izvajanje javne službe
- prihodke od prodaje storitev na trgu
- odhodke izvajanja javne službe
- odhodke prodaje storitev na trgu.

Ta obrazec je evidenčni izkaz, ki vsebuje podatke o prihodkih in odhodkih za izvajanje javne službe ter tržne dejavnosti. Za razmejevanje odhodkov na javno službo in tržno dejavnost smo uporabili sodilo, ki je bilo sprejeto na svetu zavoda.

Prihodki po načelu denarnega toka za leto 2016 znašajo 1.197.945,68 EUR, odhodki pa 1.210.318,82 EUR. Presežek odhodkov nad prihodki po načelu denarnega toka za leto 2016 znaša 12.373,14 EUR.

1.2 POJASNILA K IZKAZU PRIHODKOV IN ODHODKOV PO VRSTAH DEJAVNOSTI

Naziv	ZNESEK javna služba	ZNESEK trg
Prihodki od prodaje proizvodov in storitev	1.024.165,24	150.607,33
Finančni prihodki	188,73	0
Drugi prihodki	515,70	0
Prevrednotovalni poslovni prihodki	1.099,64	599,17
CELOTNI PRIHODKI	1.025.969,31	151.206,50
Stroški materiala	63.805,21	17.857,19
Stroški storitev	405.508,13	30.123,96
Stroški materiala in storitev	469.313,34	47.981,15
Plače in nadomestila plač	420.290,41	71.152,74
Prispevki za socialno varnost delodajalcev	68.393,75	11.508,37
Drugi stroški dela	62.408,22	13.094,08
Stroški dela	551.092,39	95.755,18
Amortizacija	0	6.210,00
Drugi stroški	440,00	0
Finančni odhodki	8,34	0
Drugi odhodki	173,55	0
Prevrednotovalni poslovni odhodki	1.422,78	0
CELOTNI ODHODKI	1.022.450,40	149.946,33
Presežek prihodkov	3.518,91	1.260,17

V izkazu prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov po vrstah dejavnosti so posebej izkazani prihodki in odhodki od izvajanja javne službe in posebej prihodki in odhodki od prodaje blaga in storitev na trgu.

Prihodki po vrstah dejavnosti

Javna služba se financira iz proračunskih in neproračunskih sredstev.

Iz proračunskih sredstev so sredstva namenjena za plače (14 zaposlenih) pedagogov in direktorico ter za program in delno povračilo materialnih stroškov.

Večji del neproračunskih sredstev pa predstavljajo plačila za izvajanje tečajev, prihodki od vstopnic za kulturne prireditve in donacije.

Višina ustvarjenih prihodkov za izvajanje dejavnosti javne službe znaša 1.025.969,31 EUR, kar predstavlja 87,16 % vseh prihodkov, ustvarjeni prihodki od prodaje blaga in storitev na trgu v višini 151.206,50 EUR pa predstavljajo 12,84 % vseh ustvarjenih prihodkov. Relativno majhen del v strukturi celotnih prihodkov za izvajanje javne službe in od prodaje storitev na trgu predstavljajo finančni prihodki in drugi prihodki, skupaj znašajo 0,20 % celotnih prihodkov.

Tržno dejavnost predstavljajo prihodki od uporabe poslovnih prostorov in uporabe Festivalne dvorane.

Odhodki po vrstah dejavnosti

Celotni odhodki za izvajanje javne službe v letu 2016 znašajo 1.022.450,40 EUR in predstavljajo 87,21 % celotnih odhodkov, celotni odhodki od prodaje blaga in storitev na trgu pa znašajo 149.946,33 EUR in predstavljajo 12,79 % celotnih odhodkov.

Zavod je v letu 2016 razporejal odhodke na dejavnosti:

- Na podlagi neposrednih stroškov dejavnosti (po stroškovnih mestih) in
- ugotavljanje spremenljivega dela splošnih stroškov (določanje na podlagi ključa).

1.4 POJASNILA K IZKAZU RAČUNA FINANČNIH TERJATEV IN NALOŽB DOLOČENIH UPORABNIKOV

V tem izkazu ne izkazujemo finančnih terjatev in naložb.

1.5 POJASNILA K IZKAZU RAČUNA FINANCIRANJA

V izkazu računa financiranja na dan 31. 12. 2016 izkazujemo zmanjšanje sredstev na računu v višini 12.373,14 EUR, in sicer razliko med prihodki in odhodki iz denarnih tokov.

Na zmanjšanje sredstev na računu je vplivala zamuda pri nakazilu sredstev ustanoviteljice Mestne občine Ljubljana za program in materialne stroške za mesec december 2016.